

www.cityofxanthi.gr

ISBN: 978-618-84006-2-7

ΞΑΝΘΗ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΝΕΟΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΤΗΡΙΩΝ ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΟΙΚΙΣΜΟΥ
XANTHI: HISTORY AND RECORDING OF THE TRADITIONAL SETTLEMENT'S NEOCLASSICAL BUILDINGS

ΞΑΝΘΗ ΞΑΝΘΗ

Ιστορία και καταγραφή
των νεοκλασικών κτηρίων
του Παραδοσιακού Οικισμού

History and recording
of the Traditional Settlement's
neoclassical buildings

Ξάνθη 2023

Xanthi 2023

ΞΑΝΘΗ ΧΑΝΘΗ

Ιστορία και καταγραφή
των νεοκλασικών κτηρίων
του Παραδοσιακού Οικισμού

History and recording
of the Traditional Settlement's
neoclassical buildings

Η πνευματική ιδιοκτησία αποκτάται χωρίς καμία διατύπωση και χωρίς την ανάγκη ρήτρας απαγορευτικής των προσβολών της. Επισημαίνεται πάντως ότι κατά τον Ν. 2121/1993 και κατά τη Διεθνή Σύμβαση της Βέρνης (που έχει κυρωθεί με τον Ν. 100/1975), απαγορεύεται η αναδημοσίευση και, γενικά, η αναπαραγωγή του παρόντος έργου, με οποιονδήποτε τρόπο, τμηματικά ή περιληπτικά, στο πρωτότυπο ή σε μετάφραση ή άλλη διασκευή, χωρίς γραπτή άδεια του εκδότη.

Intellectual property is acquired without any formulation and without the need for a clause prohibiting its infringement. Due to Berne Convention, no part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means without the prior written permission of the publisher.

Φωτογραφία εξωφύλλου Photo in the front cover: **Νεοκλασικό Μπλάτσιου** Blatsiou family Mansion

Φωτογραφία οπισθοφύλλου Photo in the back cover: **Το παλιό Δημαρχείο Ξάνθης** The old Town Hall of Xanthi

© Ελένη Διαφωνίδου Eleni Diafonidou – Δήμος Ξάνθης Municipality of Xanthi

elenidfn@yahoo.com

Πλατεία Δημοκρατίας, 671 32 Ξάνθη

Dimokratias square, 671 32 Xanthi

www.cityofxanthi.gr

Έρευνα – Ιστορικά κείμενα – Φωτογραφικές αποτυπώσεις κτηρίων

– **Φωτογραφικό υλικό αρχείου: Κωνσταντίνος Σ. Μαυρομάτης**

Research – Historical text – Photo of the buildings – Photo archive: Konstantinos S. Mavromatis

Αρχιτεκτονικά κείμενα – Περιγραφικός σχολιασμός φωτογραφιών: Ιωάννα Β. Καλού

Architectural text – Descriptive commentary of photos: Ioanna V. Kalou

Μετάφραση στα αγγλικά Translation in English: **Γιάννης Σιδερίδης** Yannis Sideridis

Συντονισμός έκδοσης Editorial coordination: **Γιάννης Χ. Διαφωνίδης** Yannis Ch. Diafonidis

Επιμέλεια έκδοσης Editing: **Τζένη Κατσαρή-Βαφειάδη** Tzeni Katsari-Vafeiadi

Τυπογραφική επιμέλεια – Τυπογραφικές διορθώσεις Proofreading: **Νεκτάριος Μουρδικούδης**

Nektarios Mourdikoudis

Τυπογραφική επιμέλεια στα αγγλικά Proofreading in english text: **Ελπίδα Περδίκη** Elpida Perdiki

Σχεδιασμός έκδοσης – Ευρετήριο Design editing – Index: **Μαρίνα Παρασχάκη** Marina Paraschaki

Σχεδιασμός εξωφύλλου Cover: **Ελένη Καλτσίδου** Eleni Kaltsidou

Σχεδιασμός χάρτη Παραδοσιακού Οικισμού Map of the Traditional Settlement: **Χαράλαμπος Ζέρβας**

Charalambos Zervas

Μοντάζ, διαχωρισμοί, εκτύπωση, παραγωγή:

Montage, printing, production:

TWO K Project

έναντι Πανεπιστημιούπολης, 69150 Κομοτηνή

adjacent to Democritus University of Thrace Campus, 69150 Komotini

+30 25310 72486 | hello@2kproject.gr | 2kproject.gr

ISBN: 978-618-84006-2-7

ΞΑΝΘΗ ΧΑΝΘΗ

Ιστορία και καταγραφή
των νεοκλασικών κτηρίων
του Παραδοσιακού Οικισμού

History and recording
of the Traditional Settlement's
neoclassical buildings

Ξάνθη 2023
Xanthi 2023

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΞΑΝΘΗΣ SALUTATION OF THE MAYOR OF XANTHI	12
ΠΡΟΛΟΓΟΣ FOREWORD	13
ΧΑΡΤΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΞΑΝΘΗΣ MAP OF THE TRADITIONAL SETTLEMENT OF XANTHI	14
Ιστορική αναδρομή του Παραδοσιακού Οικισμού Historical review of the Traditional Settlement.....	16
Ο νεοκλασικισμός στο ελληνικό κράτος Neoclassicism in the Greek state.....	21
Ο νεοκλασικισμός στην Ξάνθη Neoclassicism in Xanthi	24
Οι καπναποθήκες της Γενισέας The Tobacco Warehouses of Genisea.....	27
Ο Ιερός Ναός της Υπαπαντής του Κυρίου στη Γενισέα The Church of the Candlemas of the Lord at Genisea.....	29
Ιερά Μητρόπολις Ξάνθης The House of the Metropolis of Xanthi.....	31
5^{ος} Παιδικός Σταθμός Ξάνθης 5 th Preschool of Xanthi.....	35
Το Ελληνικό Προξενείο The Greek Consulate.....	37
1^ο Δημοτικό Σχολείο Ξάνθης 1 st Primary School of Xanthi.....	38
Νηπιαγωγείο Στάλιου Kindergarten of Stalios.....	40
Το Λαογραφικό Μουσείο Ξάνθης The Folklore Museum of Xanthi	42
Κτίσμα νεοκλασικού ύφους στην οδό Αντίκα 12 Building in Neoclassical style at 12 Antika str.....	47
Νεοκλασικά κτήρια στην οδό Αντίκα 8 Neoclassical buildings at 8 Antika str.	49
Κτίσμα με λιτά νεοκλασικά στοιχεία στην οδό Αντίκα 6 Building with simple neoclassical elements at 6 Antika str.	50
Το αρχοντικό της Άννας Καλούδη-Κουγιουμτζόγλου στη γωνία των οδών Ορφέως με Αντίκα The mansion of Annas Kaloudi-Kouyoumtzoglou on the corner of Orfeos and Antika str.	51
Το αρχοντικό Αθανασίου Κουγιουμτζόγλου στη γωνία των οδών Ορφέως 43 με Αντίκα The mansion of Athanasios Kouyoumtzoglou on the corner of 43 Orfeos and Antika str.	54
Το αρχοντικό του Φωκίωνος Καραδήμογλου στην οδό Ορφέως 24 The mansion of Phokion Karadimoglou at 24 Orfeos str.	56
Το αρχοντικό Μιχαλόπουλου-Χρηστίδη στην οδό Ορφέως 51 The mansion of Michalopoulos-Christidis at 51 Orfeos str.....	60

Κτίσμα με νεοκλασικά και λαϊκά στοιχεία στην οδό Ορφέως 52 Building with neoclassical and folk features at 52 Orfeos str.	65
Νεοκλασικό κτίσμα στην οδό Ορφέως 66 Neoclassical building at 66 Orfeos str.	66
Κτίσμα στην οδό Ορφέως 69 Building at 69 Orfeos str.	68
Νεοκλασικό κτίσμα στην οδό Ορφέως 70 Neoclassical building at 70 Orfeos str.	70
Νεοκλασικό κτίσμα στην οδό Μαυρομιχάλη 10 Neoclassical building at 10 Mavromichali str.	72
Κτίσμα με νεοκλασικά στοιχεία στην οδό Μαυρομιχάλη 15 Building with neoclassical elements at 15 Mavromichali str.	74
Το παλιό Δημαρχείο Ξάνθης The old Town Hall of Xanthi	75
Νεοκλασικό κτίσμα στην οδό Μαλετσίδου 3 Neoclassical building at 3 Maletsidou str.	79
Νεοκλασικό κτίσμα στην οδό Μαλετσίδου 5 Neoclassical building at 5 Maletsidou str.	80
Νεοκλασικό κτίσμα στην οδό Μαλετσίδου 4 Neoclassical building at 4 Maletsidou str.	81
Νεοκλασικό κτίσμα στην οδό Μαλετσίδου 7 Neoclassical building at 7 Maletsidou str.	82
Νεοκλασικό κτίσμα στην οδό Μαλετσίδου 9 Neoclassical building at 9 Maletsidou str.	84
Νεοκλασικό στη γωνία των οδών Βασιλίσσης Σοφίας 3 με Μαυρομιχάλη Neoclassical building on the corner of 3 Vasilissis Sofias and Mavromichali str.	85
Το κτήριο της Φιλοπρόοδου Ένωσης Ξάνθης (Φ.Ε.Ξ.) The Progressive Union of Xanthi building (F.E.X.).....	87
Κτίσμα στη γωνία των οδών Φ. Αμοιρίδη με Μαυρομιχάλη Building on the corner of F. Amoiridi and Mavromichali str.	89
Νεοκλασικό κτίσμα στη γωνία των οδών Ορφέως 6 με Φ. Αμοιρίδη 20 Neoclassical building on the corner of 6 Orfeos with 20 F. Amoiridi str.	91
Νεοκλασικό κτίσμα στην οδό Ιωακείμ Σγουρού 8 Neoclassical building at 8 Ioakim Sgourou str.	92
Κτίσμα σε νεοκλασικό ύφος στην οδό Σηλυβρίας 8 Neoclassical style building at 8 Silyvrias str.	94
Το νεοκλασικό κτίσμα του κινηματογράφου «Ηλύσια» στη συμβολή των οδών Πινδάρου 2 με Βασιλίσσης Σοφίας The neoclassical building of "Ilysia" cinema at 2 Pindarou str. in junction with Vasilissis Sofias str.	95
Νεοκλασικό κτίσμα στην οδό Αριστείδου 4 Neoclassical building at 4 Aristidou str.	98
Κτίσμα με νεοκλασικά στοιχεία στην οδό Ματσίνη 16 Building with neoclassical features at 16 Matsini str.....	99
Κτίσμα με λιτά διακοσμητικά στοιχεία στη γωνία των οδών Λευκάδος 2 με Ορφέως Building with austere neoclassical features on the corner of 2 Lefkados and Orfeos str.	100

Κτίσμα με νεοκλασικά στοιχεία στην οδό Ευριπίδου 83 Building with neoclassical features at 83 Evripidou str.	101
Κτίσμα με νεοκλασικά στοιχεία στην οδό Σοφοκλέους 2 Building with neoclassical features at 2 Sofokleous str.	102
Κτίσμα στην οδό Σοφοκλέους 6 Building at 6 Sofokleous str.	103
Νεοκλασικό κτίσμα στην οδό Φιλίππου 2 Neoclassical building at 2 Filippou str.	104
Κτίσμα με νεοκλασικά στοιχεία στην οδό Φιλίππου 5 Building with neoclassical features at 5 Filippou str.	106
Κτίσμα με νεοκλασικά στοιχεία στην οδό Φιλίππου 8 Building with neoclassical features at 8 Filippou str.	107
Νεοκλασικό κτίσμα στην οδό Φιλίππου 10 Neoclassical building at 10 Filippou str.	108
Νεοκλασικό κτίσμα στην οδό Βιζυηνού 7 Neoclassical building at 7 Vizyinou str.	109
Νεοκλασικό κτίσμα στην οδό Βιζυηνού 10 Neoclassical building at 10 Vizyinou str.	110
Το αρχοντικό της οικογένειας Μπλάτσιου στην οδό Ταξιαρχών 2 The mansion of Blatsios family at 2 Taxiarchon str.	111
Κτίσμα σε νεοκλασικό ύφος στην οδό Ταξιαρχών 31 Building in Neoclassical style at 31 Taxiarchon str.	113
Κτίσμα στην οδό Ταξιαρχών 41 Building at 41 Taxiarchon str.	114
Νεοκλασικό κτίσμα στην οδό Βύρωνος 8 Neoclassical building at 8 Vyronos str.	115
Κτίσμα σε νεοκλασικό ύφος στην οδό Πυγμαλίωνος Χρηστίδη 1 Neoclassical building at 1 Pygmalionos Christidi str.	119
Το αρχοντικό Κωτσιούδη στη γωνία των οδών Πυγμαλίωνος Χρηστίδη και Φιλίππου The mansion of Kotsioudis on the corner of Pygmalionos Christidi and Filippou str.	120
Το αρχοντικό Λαδά στην οδό Πυγμαλίωνος Χρηστίδη 45 The mansion of Ladas at 45 Pygmalionos Christidi str.	122
Νεοκλασικό κτίσμα στην οδό Πυγμαλίωνος Χρηστίδη 20 Neoclassical building at 20 Pygmalionos Christidi str.	127
Νεοκλασικό κτίσμα στην οδό Πυγμαλίωνος Χρηστίδη Neoclassical building on Pygmalionos Christidi str.	128
Νεοκλασικό κτίσμα στην οδό Ευριπίδη Χασιρτζόγλου 8 Neoclassical building at 8 Evripidi Chasirtzoglou str.	129
Κτίσμα με νεοκλασικά στοιχεία στην οδό Ευριπίδη Χασιρτζόγλου 19 και 21 (Περιοχή Κάτω Χαράδρας) Building with neoclassical features at 19 and 21 Evripidi Chasirtzoglou str. ("Kato Charadra" area).....	130
Κτίσμα με νεοκλασικά στοιχεία στην οδό Ευριπίδη Χασιρτζόγλου 6 Neoclassical building at 6 Evripidi Chasirtzoglou str.	131
Νεοκλασικό κτίσμα στη συμβολή των οδών Ευριπίδη Χασιρτζόγλου και Πυγμαλίωνος Χρηστίδη Neoclassical building on the junction of Evripidi Chasirtzoglou and Pygmalionos Christidi str.	132

Το αρχοντικό Χαλήλ Χιλμή Πασά – Εμμανουήλ Καρυωτάκη στην οδό Χασιρτζόγλου (Πρώην Κάτω Χαράδρας) 3-5 The mansion of Halil Hilmi Pasha – Emmanuel Karyotakis at 3-5 Chasirtzoglou str. (Formerly Kato Haradras).....	134
Το αρχοντικό της οικογένειας Στάλιου στην αρχή της οδού Βενιζέλου The mansion of Stalios family on Venizelou str.	136
Νεοκλασικό κτίσμα στην οδό Αγίου Γεωργίου Neoclassical building on Agiou Georgiou str.	141
Κτίσμα με λιτά νεοκλασικά στοιχεία στην οδό Αγίου Γεωργίου Building with simple neoclassical features on Agiou Georgiou str.	142
Το αρχοντικό Δημητρίου Χασιρτζόγλου – Σημερινό Λύκειο Ελληνίδων στη γωνία των οδών Βενιζέλου με Αγίου Γεωργίου The mansion of Dimitrios Chasirtzoglou – Today “Lykeio Ellinidon” on the corner of Venizelou and Agiou Georgiou str.	143
Το αρχοντικό Ανάργυρου Σιγάλα – Κτήριο του Ερυθρού Σταυρού στην αρχή της οδού Βενιζέλου The mansion of Anargyros Sigalas – Red Cross building on Venizelou str.	145
Το νεοκλασικό της οικογένειας Γούναρη στην οδό Βενιζέλου 7 The neoclassical building of Gounaris family at 7 Venizelou str.	148
Μικρό νεοκλασικό με ιδιαίτερους εξώστες με ποδίσκους Small neoclassical house with special balconies with pediments	149
Η οικία του Εβραίου καπνέμπορου Ισαάκ Ντανιέλ – Σημερινή «Οικία Μάνου Χατζιδάκι» στη συμβολή των οδών Ελευθερίου Βενιζέλου με Κονίτσης The residence of the Jewish tobacco merchant Isaak Daniel – Today “Manos Hatzidakis House” on the junction of Eleftheriou Venizelou and Konitsis str.	150
Το νεοκλασικό του ιατρού Ραπίτη στο τέρμα της οδού Βενιζέλου Neoclassical building owned by Doctor Rapitis at the end of Venizelou str.	154
Το νεοκλασικό της οικογένειας Παράσχου στην οδό Αγίου Αθανασίου 8 The neoclassical building owned by Paraschou family at 8 Agiou Athanasiou str.	155
Κτίσμα με νεοκλασικά στοιχεία στην οδό Αγίου Αθανασίου 9 Building with neoclassical features at 9 Agiou Athanasiou str.	157
Κτίσμα σε εκλεκτικιστικό ύφος με νεοκλασικά στοιχεία στην οδό Αγίου Αθανασίου Building with Eclectic style and neoclassical features on Agiou Athanasiou str.	158
Νεοκλασικό κτίσμα στην οδό Μάρκου Μπότσαρη Neoclassical building on Markou Botsari str.	159
Κτίσμα με νεοκλασικά στοιχεία στην οδό Μάρκου Μπότσαρη Building with neoclassical features on Markou Botsari str.	160
Το κτήριο του Πολιτιστικού Αναπτυξιακού Κέντρου Θράκης (Π.Α.ΚΕ.ΘΡΑ.) στην οδό Μάρκου Μπότσαρη 20 The Cultural and Developmental Centre of Thrace (P.A.K.E.THRA.) building at 20 Markou Botsari str.	161
Το αρχοντικό Μεταξά Αθανασίου στην οδό Μάρκου Μπότσαρη 26 The mansion of Metaxas Athanasiou at 26 Markou Botsari str.	163
Το νεοκλασικό Βαληξόγλου στην οδό Αγίου Βλασίου 13 The Valixoglou neoclassical building at 13 Agiou Vlasiou str.	167
Νεοκλασικό κτίσμα στην οδό Αγίου Βλασίου 23 Neoclassical building at 23 Agiou Vlasiou str.	168
Τα «Μιχαλογλέικα» στην οδό Αγίου Βλασίου The “Michalogleika” on Agiou Vlasiou str.	170
Νεοκλασικό κτίσμα στην οδό Αγίου Βλασίου 28-30 Neoclassical building at 28-30 Agiou Vlasiou str.	175

Το αρχοντικό Καραμπέτση στην οδό Αγίου Βλασίου The mansion of Karabetsis on Agiou Vlasiou str.	177
Το πρώην ξενοδοχείο «ΛΟΥΞ» στην οδό Γεωργίου Σταύρου 18 The former "LUX" Hotel at 18 Georgiou Stavrou str.	180
1^ο Μειονοτικό Δημοτικό Ξάνθης στην οδό Ύδρας 4 1 st Minority Primary School of Xanthi at 4 Hydras str.	182
Η Εθνική Τράπεζα Ξάνθης στην οδό Κονίτσης The National Bank of Xanthi on Konitsis str.	183
Κτίσματα με έντονα νεοκλασικά στοιχεία στην οδό Βασιλέως Κωνσταντίνου 10, 12 και 14 Buildings with strong neoclassical features at 10, 12 and 14 Vasileos Konstantinou str.	186
Δώροφο κτίσμα με νεοκλασικά στοιχεία στην οδό Βασιλέως Κωνσταντίνου 16 Two-storey building with neoclassical features at 16 Vasileos Konstantinou str.	188
Νεοκλασικά στοιχεία σε κτήρια της πλατείας Βασιλέως Γεωργίου Β΄ Buildings with neoclassical features at Vasileos Georgiou II square	189
Η πλατεία Βασιλέως Γεωργίου Β΄ επί Β΄ Βουλγαρικής Κατοχής The Vasileos Georgiou II square during the 2 nd Bulgarian Occupation	190
Νεοκλασικό κτίσμα της οθωμανικής περιόδου στην πλατεία Βασιλέως Γεωργίου Β΄ 34 Neoclassical building of the Ottoman period at 34 Vasileos Georgiou II square	191
Νεοκλασικό κτίσμα της οθωμανικής περιόδου στην πλατεία Βασιλέως Γεωργίου Β΄ 36 Neoclassical building of the Ottoman period at 36 Vasileos Georgiou II square	193
Κτήριο με νεοκλασικά στοιχεία στη γωνία της πλατείας Βασιλέως Γεωργίου Β΄ με την οδό Γεωργίου Σταύρου Building with neoclassical features on the corner of Vasileos Georgiou II square and Georgiou Stavrou str.	195
Κτήριο με νεοκλασικά στοιχεία στη γωνία της πλατείας Βασιλέως Γεωργίου Β΄ με την οδό Γεωργίου Σταύρου Building with neoclassical features on the corner of Vasileos Georgiou II square and Georgiou Stavrou str.	197
Το αρχοντικό του Χαμδή Μπέη στην οδό 4^{ης} Οκτωβρίου The mansion of Hamdi Bey on 4 th Oktovriou str.	200
Το Παλιό Δημοτικό Νοσοκομείο Ξάνθης (Περιοχή Λευκού Πύργου) The former Public Hospital of Xanthi (Lefkou Pyrgou area)	203
Η βίλα Σιγάλα, νυν Αγκόρτζα (Περιοχή Λευκού Πύργου) The Sigalas' villa, now Agortzas' (Lefkou Pyrgou area)	205
Η βίλα Βόγια (Περιοχή Λευκού Πύργου και Αγίας Ειρήνης) The Vogias' villa (Lefkou Pyrgou and Agias Irinis area)	208
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ – ΠΗΓΕΣ BIBLIOGRAPHY – REFERENCES	210
ΠΕΔΙΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΖΗΤΗΣΕΩΝ FIELDS OF INQUIRY AND SEARCH	210
ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΤΕΣ INTERVIEWERS.....	210
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΑ ΑΡΧΕΙΑ FAMILY PHOTO ARCHIVES.....	210
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ INDEX	212

Χαιρετισμός Δημάρχου Ξάνθης Salutation of the Mayor of Xanthi

Η Παλιά Πόλη, ο μεγαλύτερος Παραδοσιακός διατηρητέος Οικισμός της χώρας μας, που η φήμη του έχει ξεπεράσει και αυτά τα σύνορά της, αποτελεί ουσιαστικά το «σήμα κατατεθέν» της Ξάνθης και της ευρύτερης περιοχής της Θράκης.

Ο οικισμός, που κυριολεκτικά διασώθηκε από τον οραματιστή Νομάρχη Κωνσταντίνο Θανόπουλο και αναδείχθηκε από τον αναμορφωτή Δήμαρχο Φίλιππο Αμοιρίδη, είναι ένα ζωντανό μνημείο, έτοιμο να «ανακαλυφθεί» ξανά και ξανά από τους επισκέπτες του αλλά και από τους ίδιους τους κατοίκους. Η ιστορική και πολιτιστική αποτύπωση αυτής της εποχής –η Παλιά Πόλη– μας γεμίζει με ιδιαίτερη ικανοποίηση, μας επιφορτίζει όμως και με την ευθύνη της διαφύλαξής της.

Το **Λεύκωμα** που κρατάτε στα χέρια σας δεν είναι απλώς μια ακόμη πολυτελής έκδοση για την Παλιά Πόλη, η οποία αποτελεί αέναη πηγή έμπνευσης και δημιουργικότητας. Είναι μια κοπιώδης, ενδελχής και με μεράκι προσπάθεια των πνευματικών ανθρώπων της πόλης μας να αναδείξουν αυτούς που καθόρισαν το μέλλον της –και την πορεία ολόκληρης της περιοχής– προσδίδοντας στον οικισμό, την ιστορική, πολιτιστική, οικονομική και αναπτυξιακή του αξία, όχι μόνο στο σήμερα αλλά και στο μέλλον.

Τα Νεοκλασικά της Παλιάς Πόλης... Αυτά τα επιβλητικά, υψηλής αρχιτεκτονικής και με καινοτομίες για την εποχή τους, κτίσματα. Αριστουργήματα εκλεκτικιστικής αρχιτεκτονικής της Belle Époque, με επιδράσεις από την ιταλική Αναγέννηση και τον γερμανικό ρομαντισμό, αλλά και τον ελληνικό νεοκλασικισμό, καθηλώνουν τον επισκέπτη, «αφηγούνται» όμως και την ιστορία της Ξάνθης του 19^{ου} αιώνα. Γίνονται οι αδιάψευστοι μάρτυρές της. «Ιστορούν» την περίοδο της μεγάλης άνθισης και της ευημερίας στην Ξάνθη. Η πολιτιστική κληρονομιά ενός τόπου συνδέεται με την τοπική κοινωνία, είναι αναπόφευκτα κομμάτι του οικονομικού και κοινωνικού της γίγνεσθαι.

Σε μια περίοδο, όπου οι κρίσεις εναλλάσσονται με εκπληκτική ταχύτητα, η προσπάθεια για τη διαμόρφωση της κοινωνικής-οικονομικής δυναμικής της Παλιάς Πόλης αποτελεί μια σύνθετη διαδικασία και απαιτεί τη σύμπραξη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και της ελληνικής Πολιτείας, με στόχο την ανάπτυξη δράσεων και πολιτικών, απόλυτα εναρμονισμένων με την ιστορική και πολιτιστική της φυσιογνωμία, που θα υποστηρίξουν τις προσπάθειες συντήρησης και αναστήλωσης των ιδιοκτησιών, δίνοντας, παράλληλα, ώθηση στην τοπική οικονομία.

Θέλω να ευχαριστήσω τους συμπολίτες μας: Κωνσταντίνο Μαυρομάτη, συλλέκτη-ερευνητή, Ιωάννα Καλού, φιλόλογο, Γιάννη Διαφωνίδη, εκδότη-δημοσιογράφο, και όλους όσους, με ερευνητική ματιά, επιστημονική τεκμηρίωση και, κυρίως, με αγάπη και σεβασμό για την Ξάνθη μας και τον Παραδοσιακό Οικισμό, παραδίδουν στους συμπολίτες μας και σε όλον τον κόσμο αυτό το εξαιρετικό πόνημα.

Ο Δήμαρχος Ξάνθης
Εμμανουήλ Χρ. Τσέπελης

The Old Town, the largest Traditional preserved Settlement of our country, whose reputation has exceeded even these borders, is essentially the "trademark" of Xanthi and the wider region of Thrace.

The settlement, which was literally rescued by the visionary Prefect Konstantinos Thanopoulos and brought to life by the reformer Mayor, Filippos Amoiridis, is a living monument, ready to be "discovered" again and again by its visitors and by the residents themselves. The historical and cultural record of this era –the Old Town– fills us with great satisfaction, but also charges us with the responsibility of its preservation.

The Album you hold in your hands is not just another luxurious publication about the Old Town, which is a perpetual source of inspiration and creativity. It is a painstaking, thorough and enthusiastic effort by the intellectuals of our city to highlight those who have determined its future –and the course of the entire region– by giving the settlement its historical, cultural, economic and developmental value, not only for today but also for the future.

The neoclassical buildings of the Old Town... These imposing, highly architectural, and innovative buildings regarding their time. Masterpieces of Eclectic architecture of the Belle Époque, with influences from the Italian Renaissance and German Romanticism, but also from Greek Neoclassicism, captivate the visitor, but they also "tell" the history of Xanthi in the 19th century. They become the irrefutable witnesses of it. They "tell the story" of the period of great prosperity and flourishing in Xanthi. The cultural heritage of a place is linked to the local society and is inevitably part of its economic and social life.

In a period where crises alternate with astonishing speed, the effort to shape the socio-economic dynamics of the Old Town is a complex process and requires the cooperation of the Local Government and the Greek State, aiming at the development of actions and policies that are in perfect harmony with its historical and cultural physiognomy, which will support the conservation and restoration efforts of the properties while giving a boost to the local economy.

I would like to thank our fellow citizens: Konstantinos Mavromatis, collector-researcher, Ioanna Kalou, philologist, Yannis Diafonidis, publisher-journalist, and all those who, with a research eye, scientific documentation and, above all, with love and respect for our Xanthi and its Traditional Settlement, deliver to our fellow citizens and to the whole world this exceptional book.

The Mayor of Xanthi
Emmanuel Chr. Tsepelis

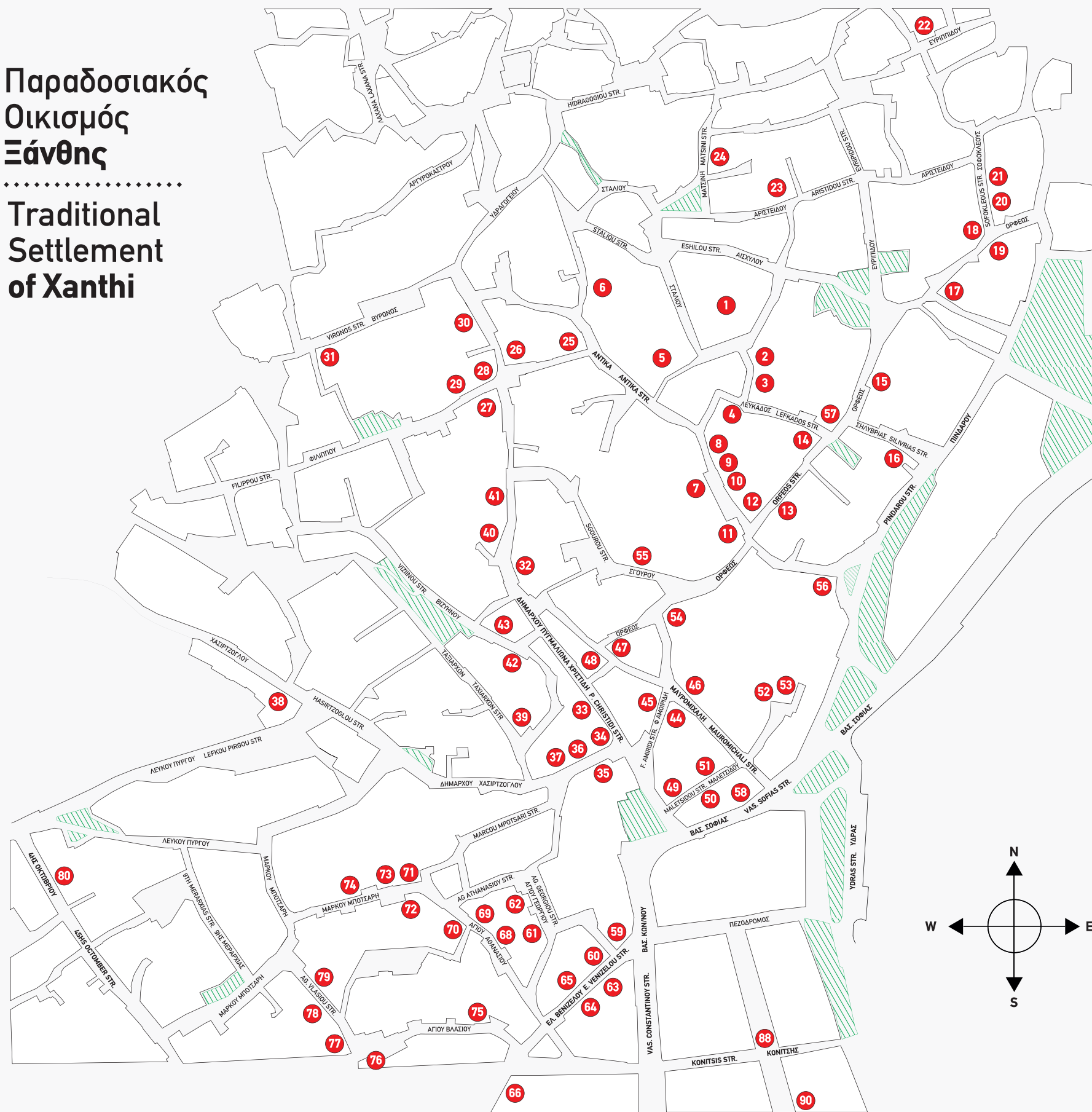
Πρόλογος Foreword

Η παρούσα Έρευνα – Οδηγός φιλοδοξεί να βοηθήσει στην καλύτερη κατανόηση και αξιολόγηση των ιστορικών κτηρίων της πόλης μας, ιδίως του Παραδοσιακού Οικισμού, με επίκεντρο τα νεοκλασικά κτήρια. Η αρχιτεκτονική τάση του νεοκλασικισμού αναβίωσε ήδη στην Ευρώπη την εποχή της ίδρυσης του ελληνικού κράτους και, παράλληλα με την πολιτική και διοικητική του οργάνωση, δόθηκε μεγάλη προσοχή και ενδιαφέρον στην αρχιτεκτονική του συγκρότηση. Η διαμόρφωση των νεοκλασικών επιρροών και τάσεων, που επικρατούσαν κυρίως στην πρωτεύουσα Αθήνα, δεν θα μπορούσε να μην επηρεάσει την πόλη μας, η οποία συγκέντρωνε πλούτο και αίγλη, χάρη στην ανθούσα οικονομική της κατάσταση, λόγω της εκρηκτικής επιχειρηματικής και εμπορικής δραστηριότητας τολμηρών και δυναμικών προσώπων, που την οδήγησαν σ' αυτή την ακμή. Επίσης, επειδή η αρχιτεκτονική κάθε οικίας εκφράζει και την αισθητική του ιδιοκτήτη της, αφιερώνεται και μια ενότητα με κτήρια που εκφράζουν τον αρχιτεκτονικό Εκλεκτικισμό, την κυρίαρχη, τελικά, τάση, που με τον συνδυασμό διαφόρων αρχιτεκτονικών ρυθμών, αποδίδει την ιδιαιτερότητα της πολυπολιτισμικής μας κοινωνίας και τον κοσμοπολιτισμό των Ξανθιωτών εμπόρων, επιχειρηματιών, άλλων εξεχουσών προσωπικοτήτων, αλλά και την ιδιαίτερη αισθητική και τη φιλοκαλία των απλών ανθρώπων της πόλης μας. Η παρούσα εργασία έχει ως στόχο, παράλληλα με την ανάδειξη των κτηρίων αυτών, και την τουριστική προβολή της πόλης μας.

The present Survey – Guide aims to help in the better understanding and evaluation of the historic buildings of our city, especially the Traditional Settlement, with a focus on the Neo-Classical buildings. The architectural trend of Neoclassicism was already reviving in Europe at the time of the foundation of the Greek State and along with its political and administrative organization, great attention and interest was given to its architectural constitution. The formation of neoclassical influences and trends, which were mainly prevalent in the capital Athens, could not fail to affect our city, which was accumulating wealth and prosperity thanks to its flourishing economic situation due to the explosive business and commercial activity of bold and dynamic individuals who led it to this prosperity. Also, because the architecture of each house expresses the aesthetics of its owner, a section is dedicated to buildings that exude architectural Eclecticism, the dominant trend, which, through the combination of various architectural styles, reflects the specificity of the multicultural society and the cosmopolitanism of Xanthian merchants, businessmen, and other prominent personalities, but also the particular aesthetics and philokalía of the ordinary people of our city. The present work aims, along with the promotion of these buildings, at the same time, the touristic promotion of the city.

Παραδοσιακός Οικισμός Ξάνθης

Traditional Settlement of Xanthi

1. Μητροπολιτικό Μέγαρο ■ Metropolitan Mansion
2. Μητροπολιτικός Ναός Τιμίου Προδρόμου ■ Metropolitan Church of John the Baptist
3. Ε΄ Παιδικός Σταθμός ■ 5th Preschool
4. Ελληνικό Προξενείο ■ Greek Consulate
5. 1^ο Δημοτικό Σχολείο ■ 1st Primary School
6. Νηπιαγωγείο Στάλιου ■ Kindergarten of Stalios
7. Λαογραφικό Μουσείο Ξάνθης ■ Folklore Museum of Xanthi
8. Κατοικία, Αντίκα 12 ■ Residence, 12 Antika str.
9. Κατοικία, Αντίκα 8 ■ Residence, 8 Antika str.
10. Κατοικία, Αντίκα 6 ■ Residence, 6 Antika str.
11. Οικία Άν. Καλούδη-Κουγιουμτζόγλου ■ Residence of An. Kaloudi-Kouyoumtzoglou
12. Οικία Αθ. Κουγιουμτζόγλου ■ Residence of Ath. Kouyoumtzoglou
13. Οικία Φ. Καραδήμου ■ Residence of Ph. Karadimoglou
14. Οικία Μιχαλοπούλου-Χρηστίδη ■ Residence of Michalopoulos-Christidis
15. Κτίσμα, Ορφέως 52 ■ Building, 52 Orfeos str.
16. Κτίσμα, Σηλυβρίας 8 ■ Building, 8 Silyvrias str.
17. Κτίσμα, Ορφέως 66 ■ Building, 66 Orfeos str.
18. Κτίσμα, Ορφέως 69 ■ Building, 69 Orfeos str.
19. Κτίσμα, Ορφέως 70 ■ Building, 70 Orfeos str.
20. Οικία Καφαντάρη – Θ. Καλαϊτζή ■ Residence of Kafantaris – Th. Kalaitzis
21. Οικία Δ. Μαυρίδη ■ Residence of D. Mavridis
22. Κτίσμα, Ευριπίδου 83 ■ Building, 83 Evripidou str.
23. Κτίσμα, Αριστείδου 4 ■ Building, 4 Aristidou str.
24. Κτίσμα, Ματσίνη 16 ■ Building, 16 Matsini str.
25. Οικία Χ. Μανούση-Καρβέλη ■ Residence of Ch. Manousis-Karvelis
26. Οικία Σ. Κωτσιούδη ■ Residence of S. Kotsioudis
27. Οικία Κεσκινίδη ■ Residence of Keskinidis
28. Κτίσμα, Φιλίππου 8 ■ Building, 8 Filippou str.
29. Οικία Αν. Βογιατζοπούλου ■ Residence of An. Vogiatzopoulou
30. Οικία Λαδά ■ Residence of Ladas
31. Οικία Αυγ. Σταυροπούλου ■ Residence of Aug. Stavropoulos
32. Οικία Γουδελη ■ Residence of Goudelis
33. Οικία Σ. Κοκμάδη ■ Residence of S. Kokmadis
34. Κτίσμα Μεχμέτ Σουκρή Πασά ■ Building of Mehmed Soukri Pasha
35. Οικία Χιλμί Πασά – Εμ. Καρωτάκη ■ Residence of Hilmi Pasha – Em. Kariotakis
36. Οικία Αθ. Λεονταρίδη ■ Residence of Ath. Leontaridis
37. Οικία Κ. Λεονταρίδη ■ Residence of K. Leontaridis
38. Κτίσμα, Ε. Χασιρτζόγλου 19-21 ■ Building, 19-21 E. Chasirtzoglou str.
39. Οικία Μπλάτσιου ■ Residence of Blatsios
40. Κτίσμα, Ταξιαρχών 31 ■ Building, 31 Taxiarchon str.
41. Οικία Γ. Στάλιου ■ Residence of G. Stalios
42. Κτίσμα, Βιζυηνού 7 ■ Building, 7 Vizyinou str.
43. Κτίσμα, Βιζυηνού 10 ■ Building, 10 Vizyinou str.
44. Κτήριο της Φ.Ε.Ξ. ■ Building of F.E.X.
45. Κτίσμα, Φ. Αμοιρίδη 11 ■ Building, 11 F. Amoiridi str.
46. Κτήριο Παλαιού Δημαρχείου ■ The former Town Hall
47. Κτίσμα, Μαυρομιχάλη 10 ■ Building, 10 Mavromichali str.
48. Κτίσμα, Μαυρομιχάλη 15 ■ Building, 15 Mavromichali str.
49. Κτίσμα, Μαλετσίδου 3 ■ Building, 3 Maletsidou str.
50. Κτίσμα, Μαλετσίδου 4 ■ Building, 4 Maletsidou str.
51. Κτίσμα, Μαλετσίδου 5 ■ Building, 5 Maletsidou str.
52. Κτίσμα, Μαλετσίδου 7 ■ Building, 7 Maletsidou str.
53. Κτίσμα, Μαλετσίδου 9 ■ Building, 9 Maletsidou str.
54. Κτίσμα, Φ. Αμοιρίδη 20 ■ Building, 20 F. Amoiridi str.
55. Κτίσμα, Ιωακείμ Σγουρού 8 ■ Building, 8 Ioakim Sgourou str.
56. Κτήριο κινηματογράφου «ΗΛΥΣΙΑ» ■ Building of Cine “ILYSIA”
57. Οικία Πορτοκάλη (Πορτοκάλογλου) ■ Residence of Portokalis (Portokaloglou)
58. Κτίσμα, Βασ. Σοφίας 3 ■ Building, 3 Vas. Sofias str.
59. Οικία Π. Στάλιου ■ Residence of P. Stalios
60. «Λύκειο Ελληνίδων Ξάνθης» ■ “Lykeio Ellinidon of Xanthi”
61. Κτίσμα, Αγ. Γεωργίου ■ Building, Ag. Georgiou str.
62. Κτίσμα, Αγ. Γεωργίου ■ Building, Ag. Georgiou str.
63. Κτήριο «Ερυθρού Σταυρού» ■ Building of “Red Cross”
64. Οικία Γούναρη ■ Residence of Gounaris
65. Κτίσμα, Ε. Βενιζέλου 6 ■ Building, 6 E. Venizelou str.
66. «Οικία Μάνου Χατζιδάκι» ■ “House of Manos Hadjidakis”
67. Οικία ιατρού Ραπίτη ■ Residence of Doctor Rapis
68. Κτίσμα, Αγ. Αθανασίου 9 ■ Building, 9 Ag. Athanasiou str.
69. Οικία ιατρού Παράσχου ■ Residence of Doctor Paraschos
70. Κτίσμα, Αγ. Αθανασίου 15 ■ Building, 15 Ag. Athanasiou str.
71. Π.Α.ΚΕ.ΘΡΑ. ■ The building of P.A.K.E.THRA.
72. Κτίσμα, Μ. Μπότσαρη 7 ■ Building, 7 M. Botsaris str.
73. Οικία Μ. Αθανασίου ■ Residence of M. Athanasiou
74. Κτίσμα, Μ. Μπότσαρη 32 ■ Building, 32 M. Botsaris str.
75. Οικία Κ. Καραμπέτση ■ Residence of K. Karabetsis
76. Οικία Βαληξόγλου ■ Residence of Valixoglou
77. Κτίσμα Δημ. Μιχάλογλου ■ Building of Dim. Michaloglou
78. Τα «Μιχαλογλείκα» ■ Residence of Michaloglou family
79. Οικία Γαβ. Μιχάλογλου ■ Residence of Gab. Michaloglou
80. Οικία Χαμδή Μπέη ■ Residence of Hamdi Bey
81. Παλιό Δημοτικό Νοσοκομείο Ξάνθης ■ The Municipal Hospital of Xanthi
82. Βίλα Αν. Σιγάλα – Αγκόρτζα ■ Villa of An. Sigalas – Agortzas
83. Βίλα Χαρ. Βόγια ■ Villa of Ch. Vogias
84. Εθνική Τράπεζα ■ Building of National Bank
85. 1^ο Μειονοτικό Σχολείο ■ 1st Elementary School of the Muslim Minority
86. Οικία Ρεσήτ Μπέη Τοπουζλού ■ Residence of Resit Bey Topouzlou

Ιστορική αναδρομή του Παραδοσιακού Οικισμού Historical review of the Traditional Settlement

Συνοικία Καβάκι. Ξάνθη.

Quartier Kavaki. Xanthi.

Η πόλη της Ξάνθης αναμφισβήτητα γνώρισε πολλές φάσεις στη μεγάλη και επίπονη ιστορία της. Είναι μια πόλη, που τα σημάδια της ιστορίας της και οι εκφάνσεις της πορείας της μέσα στον χρόνο, είναι ακόμη αποτυπωμένες στο αστικό της περιβάλλον. Αυτό το περιβάλλον άλλαζε συνεχώς μορφές, καθώς καινούρια στοιχεία και αρχιτεκτονικές τάσεις έκαναν την εμφάνισή τους, οι οποίες αφορούσαν την κοινωνική και θρησκευτική ζωή του τόπου, αλλά και τη δόμηση της πόλης.

Καθοριστικό ρόλο σ' αυτό διαδραμάτισε σίγουρα ο εποικισμός της πόλης κατά τις διάφορες Κατοχές, με διαφορετικούς εθνολογικά πληθυσμούς, που ο καθένας πρόσθετε και κάτι από την κουλτούρα του. Έτσι, δημιουργήθηκε ένα μωσαϊκό ανθρώπων και πολιτισμών, που συναποτελέσαν την πολυπολιτισμική Ξάνθη.

The city of Xanthi undoubtedly experienced many phases in its long and arduous history. It is a city where the signs of its history and the manifestations of its course through time are still imprinted in its urban environment. This environment was constantly changing forms as new elements and architectural trends emerged, which affected the social and religious life of the place, but also the construction of the city.

A decisive role in this was certainly played by the settlement of the city, and by the various occupations, with different ethnologically diverse population groups, each adding something of their own culture. Thus, a mosaic of people and cultures was created, creating the multicultural Xanthi.

Άποψη της Παλιάς Πόλης προς την πλευρά της συνοικίας Αγίου Γεωργίου κατά τη Γ΄ Βουλγαρική Κατοχή, 1941-44.

View of the Old Town towards the side of the quarter of Agios Georgios during the 3rd Bulgarian Occupation, 1941-44.

Η πόλη υπήρξε σημαντική κατά τη βυζαντινή περίοδο, και ο Παραδοσιακός της Οικισμός αποτελούσε προέκταση της βυζαντινής ακρόπολης, που βρίσκεται ακριβώς από επάνω. Από εκεί ξεκίνησε η πόλη και επεκτάθηκε προς τα κάτω. Αποκορύφωμα του βυζαντινού της κλέους, η φιλοξενία, για έναν ολόκληρο Χειμώνα, του Βυζαντινού Αυτοκράτορα Μιχαήλ Παλαιολόγου, το 1264. Για ένα διάστημα, την περίοδο 1308-1345, η πόλη δέχτηκε τις ληστρικές επιδρομές των Καταλανών Ιπποτών, αλλά και των Βούλγαρων, οι οποίοι τη χρησιμοποίησαν ως πρωτεύουσα, υπό τον φοβερό Ληστή Μομτζίλο, μέχρι και τον θάνατό του στη μάχη της Αναστασιούπολης (1345).

Η Ξάνθη κατελήφθη από τους Οθωμανούς το 1361 και μετά. Συνήθως, μέσα στην Οθωμανική Αυτοκρατορία, γίνονταν όμως μετακινήσεις πληθυσμιακών ομάδων, κυρίως προς εύρεση εργασίας. Η καλλιέργεια του καπνού ήταν ένας λόγος προσέλκυσης τέτοιων ομάδων. Με την εγκατάσταση των Οθωμανών στην πόλη, στα σημερινά όρια του Παραδοσιακού Οικισμού, έχουμε και τα πρώτα δημόσια οθωμανικά κτήρια: Τέμενος, Λουτρώνα, Νεκροταφεία, σύμφωνα και με τη μαρτυρία πολύ αργότερα του Εβλιγιά Τσελεμπί, που επισκέφτηκε την πόλη το 1667.

Ορόσημο σε όλη αυτή τη μακρόχρονη ιστορία και εξέλιξη της πόλης, αλλά και του Παραδοσιακού Οικισμού, αποτελούν οι δύο μεγάλοι σεισμοί του 1829 (30 Μαρτίου, 20 Απριλίου), οι οποίοι ισοπέδωσαν σχεδόν στο σύνολό τους τα κτήρια της πόλης και, ιδίως, τον Παραδοσιακό Οικισμό. Δεν υπάρχει, πλέον, επίσημα επιβεβαιωμένο κτίσμα στην πόλη μας –εξαιρέση αποτελεί ο ναός των Παμμεγίστων Ταξιαρχών Εκκλησιαστικής Σχολής–, πριν από αυτή τη χρονολογία. Τα πιο παλιά κτίσματα της πόλης βρίσκονται στον Παραδοσιακό Οικισμό, είναι μεταγενέστερα του σεισμού και είναι οι εκκλησίες: Των Παμμεγίστων Ταξιαρχών Καβακίου (1834), το παρεκκλήσιο του Αγίου Δημητρίου στο Σαμακώβ (1834), του Αγίου Γεωργίου (1835), του Αγίου Βλασίου (1838), ο

The city was important during the Byzantine period, and at that time, the Traditional Settlement was an extension of the Byzantine acropolis, located directly above. From there, the town started and expanded downwards. Culminating in the hosting of the Byzantine Emperor Michael Palaiologos for an entire winter in 1264. For a time, between 1308 and 1345, the city was raided by the Catalan Knights and the Bulgarians, who used it as their capital under the dreadful Bandit Momzilo until his death at the Battle of Anastasioupolis (1345).

Xanthi was occupied by the Ottomans in 1361 and afterward. Usually, within the Ottoman Empire, there were movements of population groups, mainly to find work. Tobacco cultivation was one reason for attracting such groups. With the settlement of the Ottomans in the city, in the present boundaries of the Traditional Settlement, we have the first public Ottoman buildings: the Mosque, the Lutron, and the Cemetery, according to the much later testimony of Evlija Tselebi, who visited the city in 1667.

A milestone in this long history and development of the city and its Traditional Settlement are the two great earthquakes of 1829 (30 March and 20 April), which almost completely leveled the buildings of the city, especially the Traditional Settlement. There is no longer any officially confirmed building in our town (the exception is the church of the Pammegistoi Taxiarches Ecclesiastical School), before this date. The oldest buildings in the city are located in the Traditional Settlement, they are later than the earthquake and are the churches: The church of Pammegistoi Taxiarches of Kavaki (1834), the chapel of St. Demetrius in Samakov (1834), St. George (1835), St. Vlasios (1838), the Metropolitan Church of St. John the Baptist (1839), the Akathistos Ymnos Church (1860) and the house with the "sahnisia" (corbels) of Mr. Nikolakis Andreou, at the corner of Orfeos and Silivrias streets, with a cadastral (ownership) date of 1849. In the present house of D. Fysekidis (formerly Kyriakos Koemtzoglou, a distiller), in the basement, an Ottoman hamam of the 16th century is preserved.

On this urban fabric of the Traditional Settlement, the "renaissance" and its enrichment with neoclassical buildings, mainly of tobacco merchants, took place. The town experienced a great

Μητροπολιτικός Ναός του Τιμίου Προδρόμου (1839), ο Ακάθιστος Ύμνος (1860) και το σπίτι με τα σαχνισιά του κυρ Νικολάκη Ανδρέου της οδού Ορφέως με Σηλυβρίας γωνία, με κτητορική χρονολογία, το 1849. Στη σημερινή οικία του Δ. Φυσεκίδη (πρώην Κυριάκου Κοεμτζόγλου, ποτοποιού), στον υπόγειο χώρο, διασώζεται οθωμανικό χαμάμ του 16^{ου} αιώνα.

Πάνω σε αυτόν τον πολεοδομικό ιστό του Παραδοσιακού Οικισμού, επήλθε η «αναγέννηση» και ο εμπλουτισμός του με τα νεοκλασικά κτήρια, κυρίως των καπνεμπόρων. Η πόλη γνώρισε μεγάλη οικονομική άνθηση με την καλλιέργεια και εξαγωγή του φημισμένου καπνού της. Ο Παραδοσιακός Οικισμός αποτέλεσε τον φυσικό χώρο, μέσα στον οποίο έδρασε η Ελληνορθόδοξη Κοινότητα της Ξάνθης, χτίζοντας εκεί τα εκπαιδευτήριά της, από τους μεγάλους Ευεργέτες της, αλλά και στεγάζοντας εκεί τον εκάστοτε Πνευματικό της Ποιμένα, τον Μητροπολίτη της και τη Δημογεροντία, σε εντυπωσιακό νεόδμητο μέγαρο, ακριβώς στο κέντρο του πυρήνα της. Γύρω απ' αυτόν τον πυρήνα, συγκεντρώθηκαν όλοι οι επιφανείς Ξανθιώτες, χτίζοντας τα επιβλητικά αρχοντικά και τα νεοκλασικά τους, προσδίδοντας έναν κοσμοπολιτισμό σε όλον τον οικισμό. Είναι η «Belle Époque» της Ξάνθης.

Αυτόν τον Παραδοσιακό Οικισμό με τις απτές μαρτυρίες του ένδοξου οικονομικού και ιστορικού παρελθόντος, πρωτοσυναντάει ο Κωνσταντίνος Θανόπουλος, τη δεκαετία του '80, όταν έρχεται στην Ξάνθη ως Νομάρχης (1975-1979) και στη δεύτερη θητεία του, στο τέλος της δεκαετίας του '90 (1989-1990) και μαγεύεται. Αντιλαμβάνεται αμέσως τη σπουδαιότητα της διάσωσης και διατήρησης αυτού του οικισμού, που είναι ίσως ο μεγαλύτερος στην Ελλάδα σε συνοχή παλαιών κτηρίων, και πράττει ανάλογα. Σε αυτό το εγχείρημά του, είχε την αμέριστη επιστημονική υποστήριξη και συμπαράσταση του αείμνηστου Ευάγγελου Πεντάζου, προϊσταμένου της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ροδόπης σήμερα, της Αρχαιολογίας τότε Κομοτηνής. Η κοινωνία, όμως, της Ξάνθης, στο μεγαλύτερό της μέρος, δεν ήταν έτοιμη να προχωρήσει σε κάτι τέτοιο, πόσο μάλλον, όταν, εκείνη την περίοδο, η «αντιπαροχή» ήταν στο αποκορύφωμά της, και ήταν ένας σοβαρός και καλός λόγος επένδυσης. Ως αποτέλεσμα, επήλθε ρήξη με την τοπική κοινωνία και την πολιτική αρχή του τόπου.

Μέσα σ' αυτή την αρνητική κατάσταση που είχε διαμορφωθεί, εν μέρει στην κοινή γνώμη της Ξάνθης, ο Κωνσταντίνος Θανόπουλος, καταφέρνει, τελικά, τον Φεβρουάριο του 1976, μέσα από διαρκείς σκληρές αντιπαράθεσεις και συγκρούσεις, με υπουργική πλέον απόφαση, να χαρακτηριστεί η Παλιά Πόλη της Ξάνθης ως «τόπος χρήζων ειδικής κρατικής προστασίας». Συγκεκριμένα, ο Προϊστάμενος της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ροδόπης, Ευάγγελος Τσιμπίδης-Πεντάζος, γράφει στο «Χρονικό» του: «Η ολοκληρωμένη μελέτη απαιτούσε χρόνο και μπροστά στον κίνδυνο να αλλοιωθεί στο μεταξύ ο χαρακτήρας της πόλης από τις αυξανόμενες ανάγκες ανοικοδομήσεως, αποφασίσαμε να προχωρήσουμε στην κήρυξη της Παλιάς Πόλης, τον Φεβρουάριο του 1976». Έτσι, δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ Β'661/17.5.1976 η υπ' αριθμ. Α/Φ31/10500/1151/5.5.1976 απόφαση του υπουργού Πολιτισμού Κωνσταντίνου Τρυπάνη, που χαρακτηρίζει «την Παλαιάν Πόλιν της Ξάνθης μετά των υπερκειμένων αυτής λόφων, ως τόπον χρήζοντα ειδικής κρατικής προστασίας, καθ' όσον αυτή αποτελεί εκ των ολίγων εις αρίστην κατάστασιν σωζόμενων δειγμάτων Παραδοσιακού Οικισμού του παρελθόντος αιώνας...».

economic boom with the cultivation and export of its famous tobacco. The Traditional Settlement was the natural space in which the Greek Orthodox Community of Xanthi operated, building its educational institutions there, from its great benefactors, but also housing its Spiritual Guide, its Bishop, and its Board of the Municipal Council of Elders ("Dimogerontia"), in an impressive newly built mansion, right in the centre of its core. Around this core, all the prominent citizens of Xanthi gathered, building their imposing mansions and neoclassical houses, giving a cosmopolitanism to the whole settlement. It is the "Belle Époque" of Xanthi.

This Traditional Settlement with the tangible evidence of its glorious economic and historical past was first discovered by Konstantinos Thanopoulos in the 1980s, when he came to Xanthi as Prefect (1975-1979) and in his second term, at the end of the 1990s (1989-1990), he was enchanted. He immediately realizes the importance of rescuing and preserving this settlement, which is perhaps the largest in Greece in terms of the coherence of old buildings, and acts accordingly. In this venture, he had the full scientific support and assistance of the late Evangelos Pendazos, Head of the Ephorate of the Antiquities of Rodopi –the then Archaeology Department of Komotini. But the society of Xanthi, for the most part was not ready to go ahead with such a thing let alone when, at that time, antiparochi (the practice of financial compensation or receipt of an agreed number of apartments when providing land for construction), was at its peak, and was a serious and good reason for investment. As a result, there was a break with the local Community and the local political authority.

Amidst this negative situation that had been formed, partly in the public opinion of Xanthi, Konstantinos Thanopoulos finally succeeded, in February 1976, through constant hard debates and conflicts, with a ministerial decision to characterize the Old Town of Xanthi as a "place in need of special state protection". Specifically, the Head of the Ephorate of Antiquities of Rodopi, Evangelos Tsiibidis-Pendazos, writes in his "Chronicle": "The comprehensive study required time and in the face of the risk that the character of the city would be altered in the meantime by the increasing need for reconstruction, we decided to proceed with the declaration of the Old City in February 1976". Thus, the Decree No. 5/17.5.1976 was published in the Government Gazette (FEK) B'661/17.5.1976. A/Φ31/10500/1151/5.5.1976 decision of the Minister of Culture, Mr. Konstantinos Trypanis, characterizing "the Old Town of Xanthi with its overlying hills, as a place in need of special state protection since it is one of the few examples of the Traditional Settlement of the past century that have survived in perfect condition..."

Thus, the destruction of the Traditional Settlement, which we have until today, was immediately avoided, and its preservation was strengthened in the future through various processes and studies, starting in 1991-1992 and ending with the publication

Επίσκεψη του Νομάρχη Κωνσταντίνου Θανόπουλου –στο κέντρο, δεξιά ο τότε Μητροπολίτης Αντώνιος και αριστερά ο Δήμαρχος Β. Βασιλειάδης– στο Ίδρυμα Βασιλέως Παύλου, επί της οδού Ορφέως (Αρχοντικό Φωκίωνος Καραδήμογλου).

Visit of the Prefect Konstantinos Thanopoulos (in the center, with Bishop Antonios on his right side and Mayor V. Vasileiadis on the left) to the King Pavlos Foundation, on Orfeos street (Phokion Karadimoglu mansion).

Πανοραμική άποψη της Ξάνθης, το 1930.

Panoramic view of Xanthi, 1930.

Το Ρολόι της Ξάνθης, μνημείο πολιτιστικής κληρονομιάς, δείγμα αρχιτεκτονικού Εκλεκτικισμού, με κυρίαρχο ύφος Art Deco, σε συνδυασμό με νεοκλασικά στοιχεία, τα οποία εκφράζονται κυρίως στην καθαρότητα των όγκων, τη στιβαρότητα και τη μεγαλοπρέπεια. Πρωτοχτίστηκε από τον Οθωμανό αριστοκράτη Χατζή Εμίν Αγά το 1870, βάσει της κτητορικής επιγραφής που υπήρχε στη βάση του. Η σημερινή του μορφή οφείλεται στην αναστήλωσή του το 1938.

The Clock of Xanthi, a monument of cultural heritage, is an example of architectural Eclecticism, with a dominant style of Art Deco combined with neoclassical elements, which are expressed mainly in the purity of the volumes, robustness and majesty. It was first built by the Ottoman aristocrat Chatzi Emin Agha in 1870, based on the inscription on its base. It was restored in 1938 in its present form.

Έτσι, αποφεύχθηκε άμεσα η καταστροφή του Παραδοσιακού Οικισμού, που έχουμε μέχρι σήμερα, και ενισχύθηκε μελλοντικά η διατήρησή του με διάφορες διεργασίες και μελέτες, οι οποίες ξεκινούν το 1991-1992 και καταλήγουν στη δημοσίευση του διατάγματος του 1996. Με ευρωπαϊκές, κυρίως, ενισχύσεις προς τον Δήμο Ξάνθης, κατά την περίοδο δημαρχίας του αείμνηστου Φιλίππου Αμοιρίδη, πολλά κτήρια συντηρούνται και ανακαινίζονται. Το ίδιο συμβαίνει και επί Δημάρχου Μιχαήλ Στυλιανίδη και με αγορά επιπλέον κτηρίων από τον Δήμο. Η Παλιά Πόλη γίνεται πόλος έλξης ιδιωτών επενδυτών και επίκεντρο λαογραφικών εκδηλώσεων, με αποκορύφωμα την καθιέρωση των ετησίων λαογραφικών εορτών της Παλιάς Πόλης στην Ξάνθη.

of the 1996 decree. With support coming mainly from the European Union to the Municipality of Xanthi, during the period of the mayoralty of the late Filippos Amoiridis, many buildings were maintained and restored. The same happened under Mayor Michael Stylianidis and with the purchase of additional buildings by the Municipality. The Old Town is becoming a pole of attraction for private investors and a focal point for folklore events, culminating in the establishment of the annual folklore festival of the Old Town in Xanthi.

Ο νεοκλασικισμός στο ελληνικό κράτος Neoclassicism in the Greek state

Τα Ανάκτορα του Όθωνα, η σημερινή Βουλή των Ελλήνων, ένα λιτό (παρά τον όγκο του) ορθογώνιο νεοκλασικό κτήριο.

The Palace of Otto, today's Greek Parliament, is a simple (despite its volume) rectangular neoclassical building.

5 ΑΘΗΝΑΙ ΤΑ ΠΑΛΑΙΑ ΑΝΑΚΤΟΡΑ

ATHÈNES LES VIEUX PALAIS

Το 2021 εορτάσαμε με τη δέουσα μεγαλοπρέπεια τα διακόσια χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση του 1821. Μια Επανάσταση που οδήγησε αρχικά στην απελευθέρωση και στη συνέχεια στην ανεξαρτησία της χώρας μας, την 3^η Φεβρουαρίου του 1830. Μετά τη δολοφονία του πρώτου κυβερνήτη της Ελλάδος, Ιωάννη Καποδίστρια (1831), κατά την εγκαθίδρυση αρχικά της μοναρχίας (1832) και στη συνέχεια της βασιλευσμένης δημοκρατίας (1864) στη χώρα μας, τόσο στα χρόνια του Βαυαρού Όθωνα, όσο και στα χρόνια του Δανού Γεωργίου Α΄ αντίστοιχα, εμφανίζεται μια νέα αρχιτεκτονική τάση, ο νεοκλασικισμός.

Η τάση αυτή προϋπήρχε στην Ευρώπη και καλλιεργήθηκε έντονα, εμπνευσμένη από την Ελληνική Επανάσταση και τον φιλελληνισμό. Οι Έλληνες υποδέχτηκαν με μεγάλη περηφάνεια αυτόν τον αρχιτεκτονικό ρυθμό, αφενός μεν γιατί τους θύμιζε το ένδοξο παρελθόν τους και γινόταν ο συνδετικός κρίκος παρελθόντος και παρόντος σ' έναν κατάμεστο αρχαίων οικοδομημάτων ελλαδικό χώρο, αφετέρου δε γιατί τους ενέπνεε ελπίδα και αισιοδοξία για το μέλλον. Στη χώρα μας αυτό το αρχιτεκτονικό

In 2021 we celebrated with due pomp the bicentenary of the Greek Revolution of 1821. A revolution that led first to the liberation and then to the independence of our country on 3 February 1830. After the assassination of the first governor of Greece, Ioannis Kapodistrias (1831), during the establishment of the monarchy (1832) and then the monarchical republic (1864) in our country, both in the years of the Bavarian Otto and the years of the Dane George I respectively, a new architectural trend, Neoclassicism, appeared.

This tendency existed in Europe and was strongly cultivated, inspired by the Greek Revolution and philhellenism. The Greeks welcomed this architectural style with great pride, on the one hand, because it reminded them of their glorious past and because it became the link between past and present in a Greek area full of ancient buildings, and on the other hand because it inspired hope and optimism for the future. In our country, this architectural trend was fleshed out by the Bavarians and other, mainly German and

1. Ο βασιλεύς Όθων της Ελλάδος σε νεαρή ηλικία μετά την άφιξή του στην Ελλάδα από τη Βαυαρία ■ 2. Η Ακαδημία Αθηνών. Ένα από τα τρία κτήρια της «τριλογίας» του νεοκλασικισμού στην Αθήνα, μαζί με το Πανεπιστήμιο Αθηνών (αριστερά) και την Εθνική Βιβλιοθήκη παραδίπλα. Μια δωρεά του Εθνικού Ευεργέτη Σίμωνος Σίνα. Θεμελιώθηκε το 1859 από τον Δανό Αρχιτέκτονα Θεόφιλο Χάνσεν και παραδόθηκε τελικά από τον στενό του συνεργάτη Ερνέστο Τσίλλερ, το 1887.

1. King Otto of Greece at a young age after his arrival in Greece from Bavaria ■ 2. The Academy of Athens. One of the three buildings of the "trilogy" of Neoclassicism in Athens, together with the University of Athens (left) and the National Library nearby. A donation from the National Benefactor Simon Sina. It was founded in 1859 by the Danish architect Theophilos Hansen and was finally handed over by his close associate Ernst Chiller in 1887.

Οι βασιλείς των Ελλήνων, Όθων και Αμαλία, με παραδοσιακές ελληνικές ενδυμασίες τα πρώτα χρόνια της βασιλείας τους.

ρεύμα πήρε σάρκα και οστά από Βαυαρούς και άλλους, κυρίως Γερμανούς και Ευρωπαίους αρχιτέκτονες, οι οποίοι ήταν οι κύριοι εκφραστές του, εμπνέοντας τους Έλληνες αρχιτέκτονες να εκφράσουν τις εσωτερικές τους αισθητικές αναζητήσεις και να μεγαλοουργήσουν.

Αρχικά αντιγράφεται η αρχαϊκή αρχιτεκτονική, προσαρμοσμένη στις ανάγκες της εποχής (αδελφοί Χάνσεν), αλλά σταδιακά εισάγονται ελληνιστικά και ρωμαϊκά στοιχεία, με επιδράσεις ευρωπαϊκών τάσεων. Ένας από τους βασικούς «εισαγωγείς» των νέων τάσεων υπήρξε ο Ερνέστος Τσίλλερ (Ernst Moritz Theodor Ziller), ο οποίος διαμόρφωσε ολόκληρη την αρχιτεκτονική πορεία της χώρας μας. Ένας απ' τους σημαντικότερους αρχιτέκτονες και εκφραστές του νεοκλασικισμού, ίσως ο μεγαλύτερος και

The kings of the Greeks, Otto and Amalia, in traditional Greek costumes in the early years of their reign.

European architects, who were its main exponents, inspiring Greek architects to express their inner aesthetic aspirations and to create great works.

Initially, the archaic architecture was copied, adapted to the needs of the time (Hansen brothers), but gradually Hellenistic and Roman elements were introduced, with influences of European trends. One of the main "importers" of the new trends was Ernst Chiller (Ernst Moritz Theodor Ziller), who shaped the entire architectural course of our country. One of the most important architects and exponents of Neoclassicism, perhaps the greatest and most representative of all, with a rich productive heritage, as he designed and supervised the construction of hundreds of public and private buildings, literally all over

3

4

5

6

7

8

3. Ξανθιώτες ποζάρουν μπροστά στην Εθνική Βιβλιοθήκη Αθηνών, μέρος της νεοκλασικής τριλογίας. Αρχιτέκτονας ο Θεόφιλος Χάνσεν, επιβλέπων ο Ερνέστος Τσίλλερ ■ 4. Ξανθιώτης ποζάρει μπροστά από το Αρχαιολογικό Μουσείο Αθηνών, σε σχέδια Παναγή Κάλκου και Ερνέστου Τσίλλερ.

3. Xanthians pose in front of the National Library of Athens, part of the neoclassical trilogy. Architect Theophilus Hansen, Supervisor Ernst Chiller ■ 4. A man from Xanthi poses in front of the Archaeological Museum of Athens, designed by Panagis Kalkos and Ernst Chiller.

αντιπροσωπευτικότερος όλων, με πλούσιο παραγωγικό έργο, καθώς σχεδίασε και επέβλεψε την κατασκευή εκατοντάδων δημοσίων και ιδιωτικών κτηρίων, κυριολεκτικά σε όλη την ελληνική επικράτεια. Υπολογίζεται ότι κατά τη διάρκεια της ζωής του ανέλαβε τη σχεδίαση και κατασκευή τουλάχιστον πεντακοσίων κτηρίων. Αποφοίτησε από το πανεπιστήμιο της Δρέσδης και στη συνέχεια εργάστηκε αρχικά ως σχεδιαστής κοντά στον Δανό αρχιτέκτονα Θεόφιλο Χάνσεν στη Βιέννη, απ' τον οποίο του προτάθηκε να μεταβεί στην Ελλάδα και να επιβλέψει τις εργασίες ανέγερσης της Ακαδημίας Αθηνών (1861), αλλά με την έξωση του Όθωνα επέστρεψε στη Βιέννη. Το 1868 επέστρεψε στην Ελλάδα όπου δημιούργησε προσωπική φιλία με τον Βασιλιά Γεώργιο Α', ο οποίος τον παρότρυνε να υλοποιήσει το όραμά του, την προσαρμογή της αρχιτεκτονικής του στη σύγχρονη ελληνική πραγματικότητα, συνδυάζοντας αρχαιοελληνικά στοιχεία με ευρωπαϊκές τάσεις, εμπλουτίζοντας την με την αναγεννησιακή μορφολογία, τον ελληνοελβετικό ρυθμό, τον νεορωμανισμό και τον νεοβυζαντινισμό. Παρέμεινε στην Αθήνα, πολιτογραφήθηκε Έλληνας πολίτης και κατέλαβε έδρα στη Σχολή Καλών Τεχνών. Απεβίωσε στην Αθήνα και ετάφη στο Α' Νεκροταφείο Αθηνών.

5. Φωτογραφία του 1863, η οποία παρουσιάζει τον έφηβο Γεώργιο Α' των Ελλήνων με παραδοσιακή ελληνική ενδυμασία μετά την άφιξή του στην Ελλάδα ■ 6. Ο βασιλεύς Γεώργιος Α' σε μεγαλύτερη ηλικία ■ 7. Ο Δανός αρχιτέκτονας Θεόφιλος Χάνσεν (1813-1891) ■ 8. Ο Ερνέστος Τσίλλερ (Ernst Moritz Theodor Ziller) (22 Ιουνίου 1837 – Αθήνα, 10 Νοεμβρίου 1923).

5. Photograph of 1863 showing the teenager George I of the Greeks in a traditional Greek outfit after his arrival in Greece ■ 6. King George I at an older age ■ 7. The Danish architect Theophilus Hansen (1813-1891) ■ 8. Ernst Moritz Theodor Ziller (22 June 1837 – Athens, 10 November 1923).

the Greek territory. It is estimated that, during his lifetime, he undertook the design and construction of at least five hundred buildings. He graduated from the University of Dresden and then worked at first as a designer under the Danish architect Theophilus Hansen in Vienna, who suggested that he should go to Greece and supervise the construction of the Academy of Athens (1861), but with the eviction of Otto, he returned to Vienna. In 1868 he returned to Greece, where he established a personal friendship with King George I, who encouraged him to implement his vision of adapting his architecture to modern Greek reality, combining ancient Greek elements with European trends, enriching it with Renaissance morphology, Swiss-Greek style, neo-Romanesque, and neo-Byzantine. He remained in Athens, became a naturalized Greek citizen, and took up a chair at the School of Fine Arts. He died in Athens and was buried in the 1st Cemetery of Athens.

Ο νεοκλασικισμός στην Ξάνθη Neoclassicism in Xanthi

Πανοραμική άποψη του κέντρου της Ξάνθης το 1920. Στο βάθος το κτήριο του ξενοδοχείου «Ρουαγιάλ», μετέπειτα «ΛΟΥΞ» (Λήψη από τον Μιναρέ του Τεμένους της κεντρικής πλατείας «Παζάρ Γιερί Ατίκ»).

Panoramic view of the centre of Xanthi in 1920. In the background, the building of the Hotel "Royal", later called "LOUX" (View from the Minaret of the Mosque of the central square "Pazar Yeri Atik").

Μετά τη μεγάλη πυρκαγιά, που κατέκαψε τη Γενισέα το 1870, και τη μεταφορά όλων των οθωμανικών κρατικών υπηρεσιών σταδιακά, μέχρι το 1880, στην Ξάνθη, η πόλη βαθμιαία γίνεται πόλος έλξης αρχιτεκτόνων, καπνεμπόρων, διαφόρων άλλων εμπόρων, επαγγελματιών, μπέηδων και άλλων κοινωνικών τάξεων, που πολύ γρήγορα τη διαμορφώνουν σε μια κοσμοπολίτικη πόλη. Μετά ιδίως και την απελευθέρωσή της, το 1919, από τον ελληνικό στρατό, και την ενσωμάτωσή της στον εθνικό κορμό το 1920, στην πόλη αρχίζει να πνέει άλλος αέρας, πιο ευρωπαϊκός. Η οικονομική ανάπτυξη των κατοίκων της πόλης αποτυπώθηκε έντονα στα πολυτελή και τεράστια αρχοντικά τους, κυρίως τη δεκαετία του 1930. Την ίδια χρονική περίοδο έχουμε στην πόλη μας και την κατασκευή δημοσίων κτηρίων, εμπνευσμένων από την τάση του νεοκλασικισμού: Το 4^ο Δημοτικό και το Δημοτικό Νοσοκομείο. Ακολούθησε το επιβλητικό κτήριο της Εθνικής Τράπεζας.

After the great fire that burned down Genisea in 1870 and the transfer of all Ottoman state services gradually, until 1880, to Xanthi, the city gradually became an attraction for architects, tobacco merchants, various other merchants, professionals, Ottoman officers ("bey") and other social classes, who soon transformed it into a cosmopolitan city. Especially after its liberation by the Greek army in 1919 and its incorporation into the national territory in 1920, the city began to breathe a new, more European air. The economic growth of the city's inhabitants was strongly reflected in their luxurious and huge mansions, especially in the 1930s. In the same period of time, we have in the city the construction of public buildings inspired by the neoclassical trend; the 4th Primary School and the Municipal Hospital. The imposing building of the National Bank also followed.

Πανόραμα Ξάνθης. Ξάνθη.

Vue Générale de Xanthi.

Πανοραμική άποψη της Ξάνθης, στις αρχές του 1900.

Panoramic view of Xanthi, early 1900s.

Συνοικία Καβάκι. Ξάνθη.

Quartier Kavaki. Xanthi.

Άποψη της «Παλιάς Ξάνθης» και της Συνοικίας Καβακίου το 1920.

View of "Old Xanthi" and the Kavaki district in 1920.

Βορειοδυτική άποψη της Ξάνθης
τη δεκαετία του 1930.

Northwestern view of Xanthi
in the 1930s.

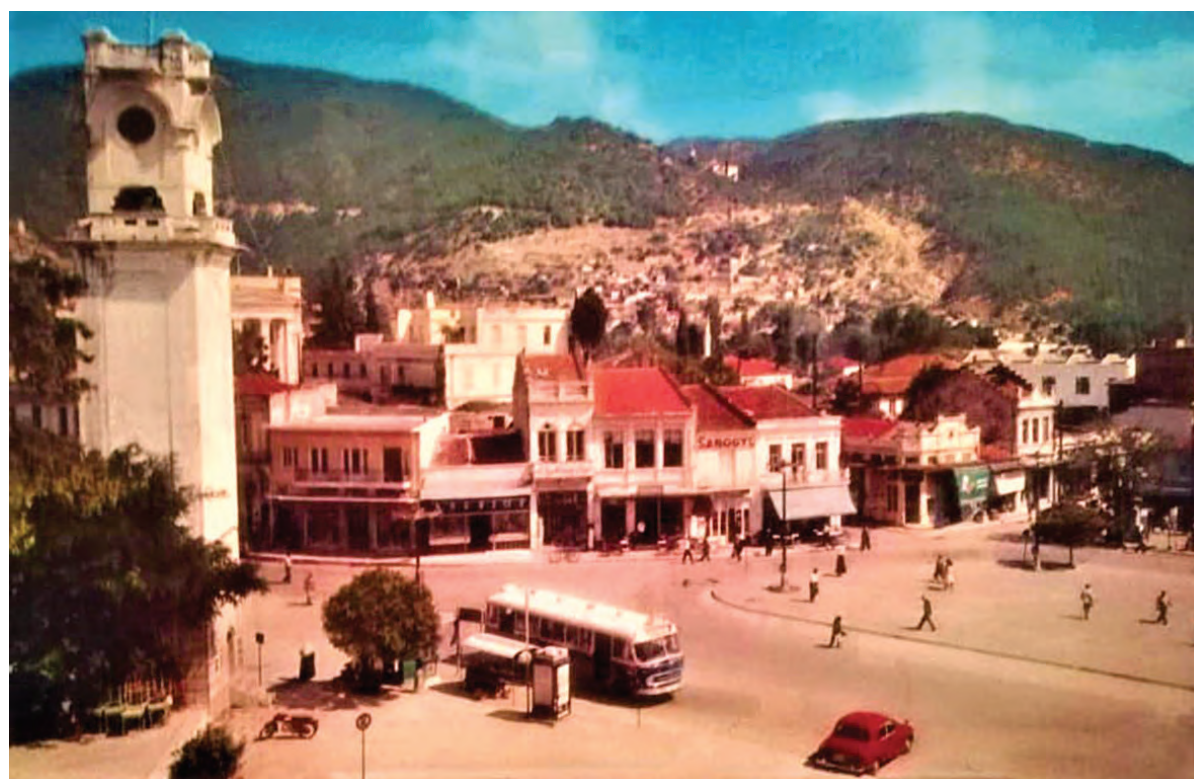

39 ΞΑΝΘΗ — Βορειοδυτική άποψις

Φωτο-Κομνηνός

Άποψη του Ρολογιού και της
νεοκλασικής πρόσοψης των
κτισμάτων της κεντρικής πλατείας
(δεκαετία 1960).

View of the Clock Tower and the
neoclassical facade of the central
square buildings (1960s).

Οι καπναποθήκες της Γενισέας

The Tobacco Warehouses of Genisea

Καπναποθήκες της οικογένειας Κόντη. Φέρουν κτητορική επιγραφή και έτος, 1869. Σήμερα στεγάζουν το Πνευματικό Κέντρο Γενισέας Δήμου Αβδήρων.
Tobacco warehouses of the Kontis family. They bear a cadastral (registry) inscription and the year 1869. Today they house the Genisea Cultural Centre.

Τα ερειπωμένα καπνομάγαζα και καπναποθήκες της Γενισέας στέκουν βουβοί μάρτυρες του ένδοξου παρελθόντος.

The ruined tobacco shops and tobacco warehouses of Genisea stand mute witnesses to the glorious past.

Η Γενισέα (Yenidje ή Yenice-i Karasu), μια οθωμανική πόλη του 15^{ου} αιώνα, ήταν η πρωτεύουσα του ομώνυμου Καζά Γενιτζέ Καρασού (Yenidje Karasu). Για 300 και πλέον χρόνια, μέχρι και την καταστροφή της σε πολύ μεγάλο βαθμό από πυρκαγιά, ήταν το επίκεντρο του Καζά, συγκεντρώνοντας όλες τις εμπορικές δραστηριότητες, κυρίως του καπνού και των καπνεμπόρων, χάρη στη φημισμένη ποικιλία καπνών, "Yenidje tobacco", που καλλιεργείτο εκεί. Μετά την καταστροφική πυρκαγιά του 1870, που επηρέασε αρνητικά την οικονομική ζωή της πόλης, και τη σταδιακή μεταφορά των δημοσίων υπηρεσιών και επαγγελματικών δραστηριοτήτων, μέχρι το 1880, στην Ξάνθη, έχουμε πλέον μια συσσώρευση πλούτου στη δεύτερη, η οποία αντανακλάται στα πλούσια αρχοντικά των καπνεμπόρων και των επιχειρήσεών τους. Έτσι, η Ξάνθη πλέον γίνεται το επίκεντρο του Καζά, κίνηση που βοηθά στην οικονομική και κοινωνική της ανάπτυξη. Μετά το 1880, περνάει από το σαντζάκι της Δράμας και το βιλαέτι της Θεσσαλονίκης στο σαντζάκι Γκιουμουλτζίνας (Κομοτηνής) και στο βιλαέτι της Αδριανούπολης (Edirne).

Genisea (Yenidje or Yenice-i Karasu), an Ottoman city of the 15th century, was the capital of the homonymous Kaza city, Yenidje Karasu. For more than 300 years, until it was largely destroyed by fire, it was the centre of the Kaza, concentrating all commercial activities, especially tobacco and tobacco merchants, thanks to the famous variety of tobacco, "Yenidje tobacco", which was grown there. After the disastrous fire of 1870, which had a negative impact on the economic life of the town, and the gradual transfer of public services and professional activities to Xanthi by 1880, we now have an accumulation of wealth in the latter, which is reflected in the rich mansions of the tobacco merchants and their businesses. Thus, Xanthi now becomes the centre of the Kaza, a fact that helps its economic and social development. After 1880, it passes through the sandzaki of Drama and the vilayet of Thessaloniki to the santzaki of Gioumultzina (Komotini) and the vilayet of Adrianople (Edirne).

Ο Ιερός Ναός της Υπαπαντής του Κυρίου στη Γενισέα The Church of the Candlemas of the Lord at Genisea

Ο επιβλητικός ναός της Υπαπαντής Γενισέας. Χτίστηκε το 1835, βάσει κτητορικής-αφιερωματικής επιγραφής. Πολλές σημαντικές εικόνες στο εσωτερικό του προέρχονται από δωρεές καπνεμπόρων.

The imposing temple of Υπαπαντι Genisea was built in 1835 according to the ownership-dedicatory inscription. Many important icons in its interior come from donations of tobacco merchants.

Ιερά Μητρόπολις Ξάνθης

The House of the Metropolis of Xanthi

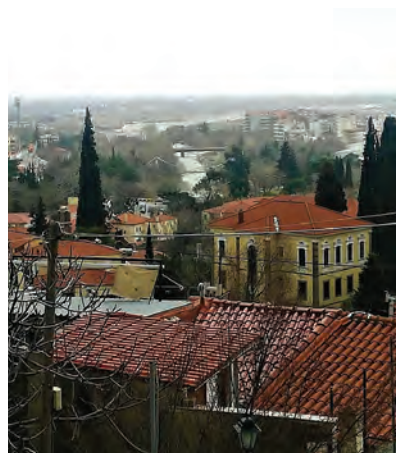

Μητρόπολις Ξάνθης. Ξάνθη.

Palais Episcopal de Xanthi

1

2

3

1. Ανατολική άποψη του κτίσματος με πέτρινες παραστάδες στα τελειώματα και εντυπωσιακά αετώματα στα παράθυρα του πάνω ορόφου. Σύμφωνα με την τάση του ώριμου νεοκλασικισμού, τα νεοκλασικά στοιχεία περιορίζονται στον άνω όροφο, ενώ το υπόλοιπο κτήριο επιβάλλεται με τον δυναμισμό και την ομοιομορφία του όγκου του ■ 2. Πανοραμική άποψη της συνοικίας Μητροπόλεως και του Μητροπολιτικού Μεγάρου ■ 3. Η κεντρική είσοδος του Μητροπολιτικού Μεγάρου. Εντυπωσιακή μαρμάρινη σκάλα οδηγεί στον πρώτο όροφο, τα αψιδωτά ανοίγματα περιβάλλονται από πέτρινες κορνίζες και η κεντρική θύρα φέρει πέτρινη ρωμανική διακόσμηση. Υποστηρικτικά φουρούσια στηρίζουν τον εξώστη με το εντυπωσιακό κιγκλίδωμα. Παραστάδες με οριζόντιες ραβδώσεις, επίκρανα με ραβδωτή διακόσμηση καθ' ύψος, σε μίμηση του δωρικού ρυθμού, και οδοντωτή ταινία στη βάση του γείσου.

1. Eastern view of the building with stone pilasters on the finials and impressive gables on the upper floor windows. In keeping with the trend of mature Neoclassicism, the neoclassical elements are limited to the upper floor, while the rest of the building imposes itself with the dynamism and uniformity of its volume ■ 2. Panoramic view of the district of the Metropolitan Church and the Metropolitan Hall ■ 3. The main entrance of the Metropolitan Hall. An impressive marble staircase leads to the first floor, the arched openings are surrounded by stone frames and the central doorway bears stone Romanesque decoration. Supporting corbels support the balcony with its striking balustrade (railing). Pillars with horizontal ribbed decoration and epicranium (pilaster capital) with ribbed decoration throughout the height, in imitation of the Doric style, notched band at the base of the cornice.

Νεοκλασικό διώροφο κτίσμα του 1897, το οποίο χτίστηκε μετά από πρόταση του τότε Μητροπολίτη Ξάνθης και Περιθεωρίου Ιωακείμ Σγουρού προς τη Δημογεροντία, στη συνεδρίαση της 28^{ης}/6/1892. Φέρει έντονα νεοκλασικά στοιχεία, ψευδοκίονες (παραστάδες), αετώματα, φουρούσια¹ στο μπαλκόνι, εντυπωσιακή είσοδο.

Στο εσωτερικό, εντυπωσιάζουν οι στιβαρές κολώνες με τα κιονόκρανα στην υποδοχή και η ξύλινη σκάλα με το εντυπωσιακό βιτρώ άνωθεν αυτής. Ένα από τα πιο emblemατικά και επιβλητικά νεοκλασικά της πόλης μας.

1 Το φουρούσι είναι ξύλινη, μεταλλική ή πέτρινη προεξοχή στερεωμένη στον τοίχο, ή πρόσθετο εξάρτημα, που χρησιμεύει κυρίως ως υποστήριγμα μπαλκονιού ή γεισώματος. Στο παρόν, τα φουρούσια που στηρίζουν γείσα αναφέρονται κι ως γεισιπόδες, ενώ τα μεταλλικά φουρούσια που στηρίζουν εξώστες (μπαλκόνια) κι ως κιλλίβαντες.

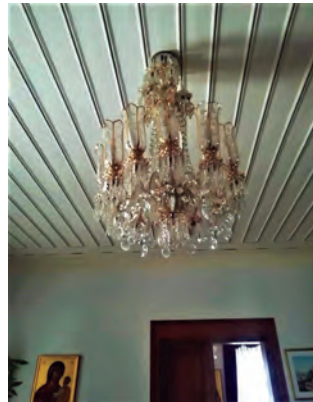
Το βιογραφικό του Μητροπολίτη Ιωακείμ Σγουρού, δημοσιευμένο στην Πινακοθήκη του Μικρασιατικού Ελληνισμού ■ The biography of the Metropolitan Bishop Ioakim Sgouros published in the Gallery of Asia Minor Hellenism.

Neoclassical two-storey building of 1897, which was built after the proposition of the then Metropolitan Bishop of Xanthi and Peritheorio, Ioakim Sgouros, to the Board of the Municipal Council of Elders ("Dimogerontia"), at the meeting of 28/6/1892. It bears strong neoclassical elements, pseudo-columns (pilasters), gables, corbels ("fourousia")¹ on the balcony and an impressive entrance. In the interior, the sturdy columns with capitals in the reception area and the wooden staircase with the remarkable stained glass above it are impressive. One of the most emblematic and imposing neoclassical buildings of the city.

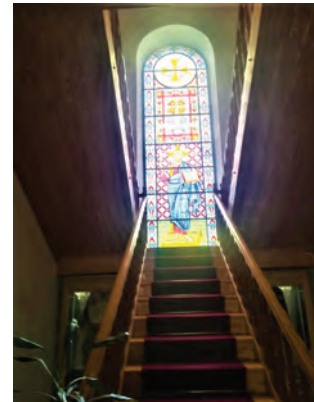
1 Fourousia (Corbels) are horizontal ledges on a wall, usually made of wood, stone, marble or iron used to support a balcony or a protrusion of the building.

4

5

6

7

8

9

10

11

4. Κίονες στήριξης με αύλακες και κιονόκρανα κορινθιακού ρυθμού στην υποδοχή του Μεγάρου.
 5. Ο πολύτιμος επιβλητικός κρυστάλλινος πολυέλιαιος, δώρο των καπνεμπόρων Ξάνθης από την Οδησό, προς τον Μητροπολίτη Ξάνθης και Περιθεωρίου Ιωακείμ Σγουρό, κατά την ενθρόνισή του.
 6. Το εντυπωσιακό βιτρώ άνωθεν της ξύλινης σκάλας προς το αρχονταρίκι.
 7. Άποψη από το γραφείο του Μητροπολίτη.
 8. Η αίθουσα συνεδριάσεων.
 9. Τα πορτρέτα των Μητροπολιτών Ξάνθης και Περιθεωρίου στην αίθουσα συνεδριάσεων.
 10. Σημερινή άποψη του Μητροπολιτικού Ναού και του κωδωνοστασίου.
 11. Άποψη της εξώθυρας του προαύλιου χώρου και του εσωτερικού διαδρόμου του Μητροπολιτικού Μεγάρου από την κεντρική είσοδό του.
4. Supporting columns with grooves and Corinthian style capitals in the reception area of the Hall.
 5. The precious imposing crystal chandelier, a gift of the tobacco merchants of Xanthi from Odesa to the Metropolitan Bishop of Xanthi and Peritheorio, Ioakim Sgouros, during his enthronement.
 6. The impressive stained glass above the wooden staircase which ends at the mansion.
 7. View from the Metropolitan Bishop's office.
 8. The conference room.
 9. The portraits of the Metropolitan Bishops of Xanthi and Peritheorio in the conference room.
 10. Today's view of the Metropolitan Church and the bell tower.
 11. View of the front door of the courtyard and the inner corridor of the Metropolitan Hall from the main entrance.

Ο Μητροπολιτικός Ναός του Τιμίου Προδρόμου με το καινούργιο νεοκλασικό κωδωνοστάσιο εκ δεξιών σε καρτ ποστάλ εποχής.

The Metropolitan Church of St. John the Baptist with the new neoclassical bell tower from the right in a postcard of the period.

Το κωδωνοστάσιο του Μητροπολιτικού Ναού του Τιμίου Προδρόμου. Φέρει έντονα νεοκλασικά στοιχεία και χρονολογία κτίσεως το 1924. Στο δεύτερο επίπεδο αναπτύσσονται κοντοί πεσσοί, που ορίζουν την οριζόντια διάταξη των επιστυλίων και της κεντρικής παραστάδας των ανοιγμάτων, και όλοι τους φέρουν επιστύλια. Άνωθεν αυτών αναπτύσσονται λεπτότεροι πεσσοί με διακοσμητικές οριζόντιες ραβδώσεις, που προεκτείνονται στο τρίτο επίπεδο, φέρουν επιστύλια και στέφονται με τοξωτή καμάρα με ραβδώσεις. Τα ανοίγματα είναι όλα υψικόρμα και τοξωτά. Αδρά γείσα διαχωρίζουν τα επίπεδα και το τελευταίο επίπεδο φέρει στηθαίο υπερυψωμένο και συμπαγές. Το κωδωνοστάσιο διαρθρώνεται σε τέσσερα επίπεδα. Διακρίνονται οι παραστάδες του πρώτου επιπέδου, απλές, με επιστύλια και το γείσο που διαχωρίζει το πρώτο επίπεδο από το δεύτερο.

The bell tower of the Metropolitan Church of Timios Prodromos. It has strong neoclassical elements and was built in 1924. On the second level, short pillars/piers¹ are developed that define the horizontal arrangement of the architraves and the central pilasters of the openings, all of which have architraves. Above these, thinner pillars with decorative horizontal ribs extending to the third level are developed bearing architraves and crowned with an arched arch with ribs. The openings are all high and arched. Frameless cornices separate the levels, and the last level has a raised and solid parapet. The bell tower is structured in four levels. The pilasters of the first level can be seen, simple, with architraves and the cornice separating the first level from the second.

¹ Square pillar on which the arches of a dome were supported.

Το παλιό κωδωνοστάσιο, το οποίο βρισκόταν στην αριστερή πλευρά της εισόδου του ναού.

The old bell tower was located on the left side of the entrance to the church.

5^{ος} Παιδικός Σταθμός Ξάνθης 5th Preschool of Xanthi

Κτίσμα με νεοκλασικά στοιχεία της οθωμανικής περιόδου, στον πυρήνα της Ελληνορθόδοξης Κοινότητας, δίπλα και κολλητά με το καμπαναριό του Μητροπολιτικού Ναού του Τιμίου Προδρόμου. Ανήκε στην Κλεονίκη Πηλείδη-Παπαδοπούλου, μετά πωλήθηκε στον τυπογράφο Νικόλαο Κυδώνη, και από την κόρη του Αναστασία στο ελληνικό δημόσιο. Σήμερα, στεγάζεται ο 5^{ος} Δημοτικός Παιδικός Σταθμός Ξάνθης. Το τεράστιο οικόπεδο φέρει και πλαϊνή είσοδο σε αύλειο χώρο από την οδό Λευκάδος. Παλαιότερα, στεγαζόταν το Αστυνομικό Τμήμα Ξάνθης. Στο

A building with neoclassical elements of the Ottoman period, at the core of the Greek Orthodox Church, next to and adjacent to the bell tower of the Metropolitan Church of St. John the Baptist. It belonged to Kleoniki Pilidi-Papadopoulou, then it was sold to the printer Nikolaos Kydonis and by his daughter Anastasia to the Greek State. Today, it houses the 5th Public Preschool of Xanthi. The huge plot of land has a side entrance to a courtyard from Lefkadous street. In the past, it housed the Xanthi

1

2

3

1,2. Παλαιότερη και σημερινή άποψη του κτίσματος επί της πλατείας Μητροπόλεως ■ 3. Η κιγκλιδωματική εξώθυρα στην πλαϊνή πλευρά με τον περίβολο επί της οδού Λευκάδος ■ 4. Η είσοδος από την πλαϊνή πλευρά.

1,2. Earlier and current view of the building on the Mitropoleos square ■ 3. The balustraded front door on the side with the enclosure, on Lefkados street ■ 4. The entrance from the side.

παρελθόν, ο μεγάλος μουσικοσυνθέτης Μάνος Χατζιδάκις είχε εκδηλώσει ενδιαφέρον για τη μίσθωσή του και τη δημιουργία Μουσικού Φεστιβάλ στην πόλη μας.

Το κτήριο αυτό έχει τετράγωνη κάτοψη και τετράρριχτη κεραμοσκεπή. Αναπτύσσεται από την εμπρόσθια πλευρά σε δύο οριζόντια επίπεδα, ισόγειο και πρώτο όροφο, ενώ στις υπόλοιπες πλευρές αναπτύσσεται χαμηλό ισόγειο-ημιυπόγειο, με κλασικά ορθογώνια ανοίγματα. Τα νεοκλασικά στοιχεία εμφανίζονται κυρίως στην ανωδομή, η οποία διαχωρίζεται με ταινία από το ισόγειο. Στο ισόγειο, κεντρική ξύλινη ορθογώνια ταμπλαδωτή εξώθυρα, με υαλώματα και καίτια, και εκατέρωθεν δύο ζεύγη ορθογώνιων ανοιγμάτων. Επιφάνεια από πέτρα, ανεπίχριστη. Στην παλαιότερή του μορφή, η εξώθυρα δεν υφίστατο, υπήρχαν τρία ζεύγη ορθογώνιων καθ' ύψος παραθύρων. Στον άνω όροφο εξώστης με ορθογώνια εξωστόθυρα και γραμμικό κιγκλίδωμα –μεταγενέστερη προσθήκη– με δύο τριάδες ορθογώνιων ανοιγμάτων εκατέρωθεν της εξωστόθυρας, διάταξη διατηρηθείσα από την παλαιότερη αρχική διαρρύθμιση του κτηρίου.

Το οικοδόμημα φέρει εξώθυρα με περίβολο που αναπτύσσεται στην οπίσθια και δεξιά πλευρά. Οι στενές επιφάνειες του ισογείου και του πρώτου ορόφου είναι επιχρισμένες και βαμμένες, και στη δεξιά πλευρά είναι εμφανής η ανάπτυξη του χαμηλού ισογείου. Η εξώθυρα του χαμηλού ισογείου, εντός του περιβόλου, είναι, επίσης, ταμπλαδωτή με υαλώματα, εκατέρωθεν φέρει αδρές παραστάδες με επιστύλια και η επιφάνεια του τοίχου είναι πέτρινη ανεπίχριστη. Όλα τα ανοίγματα φέρουν αδρές κορνίζες και γαλλικά παντζούρια.

Police Department. In the past, the great music composer Manos Hatzidakis had expressed interest in leasing it for the creation of a Music Festival in the city.

This building has a square floor plan and a hipped roof with tiles (a hipped roof is sloped in two pairs of directions). It is developed on the front side in two horizontal levels, the ground floor and first floor, while on the other sides, a low ground floor semi-basement is developed with classic rectangular openings. The neoclassical elements appear mainly in the superstructure, which is separated by a strip from the ground floor. On the ground floor, a central wooden rectangular-paneled front door, with glazing bars and mouldings, and two pairs of rectangular openings at the rear. A surface of stone, unpainted. In its earlier form, there was no front door; instead, there were three pairs of rectangular windows. On the upper floor, a balcony with a rectangular door and linear balustrade, a later addition, with two triads of rectangular openings on either side of the outshutdoor, an arrangement retained from the earlier original layout of the building.

The building bears a front door with an enclosure developed on the rear and right side. The narrow surfaces of the ground and first floor are plastered and painted, and the low ground floor development is evident on the right side. The front doorway of the low ground floor, within the enclosure, is also panelled with stained glass, and either side has rough pilasters with architraves, and the wall surface is stone unpainted. All the openings have rough frames and French shutters.

Το Ελληνικό Προξενείο The Greek Consulate

Το κτήριο στη σημερινή του μορφή, μετά την πλήρη αφαίρεση του εξωτερικού επιχρίσματος.
The building in its present form, after the complete removal of the external coating.

Κτίσμα με λιτά νεοκλασικά στοιχεία στην πλατεία Μητροπόλεως, στη γωνία των οδών Αντίκα 16 και Λευκάδος, με ορθογώνια κάτοψη και τετράρριχη στέγη. Στο παρελθόν στέγαζε το Ελληνικό Προξενείο. Σήμερα ανήκει στη Μητρόπολη Ξάνθης και Περιθεωρίου. Κάθετοι όγκοι, κατακορυφότητα, εξώστης που στηρίζεται σε φουρούσια από κιγκλιδώματα, ομοιόμορφες ισχνές κορνίζες στα ανοίγματα, διακοσμητικά στοιχεία στις ποδιές των παραθύρων του άνω ορόφου, που ταυτόχρονα αποτελούν διακοσμητικά στοιχεία του άνω μέρους των ανοιγμάτων του ισογείου, κιγκλιδώματα στα ανοίγματα του ισογείου, βαθμιδωτό γύψινο γείσο στέγης, συνθέτουν ένα κτήριο λιτό, που, όμως, δεν περνάει απαρατήρητο.

A building with simple neoclassical elements in Mitropoleos square, at the corner of 16 Antika street and Lefkadoss street, with a rectangular floor plan and a square roof. In the past, it housed the Greek Consulate. Today it belongs to the Metropolis of Xanthi and Peritheorio. Vertical volumes, verticality, balcony supported on metal corbels uniform weak frames in the openings, decorative elements on the aprons of the windows of the upper floor, which at the same time form decorative elements of the upper part of the ground floor openings, railings in the ground floor openings, stepped plaster roof cornice, constitute a building that is simple but not unnoticeable.

1^ο Δημοτικό Σχολείο Ξάνθης 1st Primary School of Xanthi

Το κτήριο του σημερινού 1^{ου} Δημοτικού, πρώην «Ματσί-νειος Σχολή» και «ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ», χτίστηκε το 1863 από τον Μιχαήλ Μεταξά Ματσίνη, ο οποίος, στη διαθήκη του στις 27/8/1867, την προίκισε για τη συντήρησή της με εισοδήματα. Γεννήθηκε στην Ξάνθη, το 1789 και πέθανε στην Οδησό της σημερινής Ουκρανίας, όπου ζούσε και δραστηριοποιούνταν επαγγελματικά, το 1873, σε ηλικία 84 ετών. Το κτίσμα φέρει έντονα νεοκλασικά στοιχεία.

Πρόκειται για ένα ορθογώνιο οικοδόμημα, που αποτελείται από ισόγειο και πρώτο όροφο, που φέρουν διαχωριστικό διάζωμα, με τετράριχτη κεραμοσκεπή. Επιβάλλεται χάρη στον όγκο του, στην απόλυτη συμμετρία της δομής και της μορφής, την κατακορυφότητα και την έντονη φωτοτροπικότητα. Στην ανατολική πλευρά, επί του αύλειου χώρου, στο ισόγειο, κεντρική είσοδος με ρωμανική επίστεψη και εκατέρωθεν αυτής τριάδες υψικόρμων ανοιγμάτων που φέρουν κιγκλιδώματα, σε απόλυτη συμμετρία με τα ανοίγματα του άνω ορόφου. Τα ανοίγματα φέρουν καθ' ύψος παραστάδες με τραβηχτή κορνίζα και επιστύλιο, υπέρθυρο με διακοσμητική οδοντωτή ταινία. Τα ανοίγματα είναι υαλωτά με καΐτια. Στα τελειώματα επισυνημμένες παραστάδες ενωμένες με κατακόρυφη φάλτσογωνία, ισχνό επιστύλιο και ραβδωτή οριζόντια διακόσμηση. Κάτω από το γείσο της οροφής, αδρή κορνίζα με οδοντωτή διακόσμηση. Στη δυτική πλευρά ευρίσκεται η κεντρική είσοδος επί της οδού Παναγιώτη Στάλιου.

The building of today's 1st Primary School, formerly "Matsinis' School" and "HELLENIC GYMNASIUM", was built in 1863 by Michael Matsinis of Metaxas, who endowed it with income for its maintenance with his will of 27 August 1867. He was born in Xanthi in 1789 and died in Odesa, in what is now Ukraine, where he lived and worked in 1873 at the age of 84. The building bears strong neoclassical elements.

It is a rectangular building consisting of a ground floor and a first floor, separated by a partition with a four-tiered tiled roof (hipped roof with tiles). It is imposing thanks to its volume, the absolute symmetry of structure and form, its verticality and its intense phototropic character. On the east side, on the courtyard, on the ground floor, there is a central entrance with Romanesque finials, and on either side of it, three groups of high-cornered openings with railings in perfect symmetry with the openings of the upper floor. The openings have tall pilasters with a pulled frame and a lintel with a decorative dentil band. The openings are glazed with mullions. The finials have attached pilasters united by vertical moulding, a faint architrave, and ribbed horizontal decoration. Under the roof cornice, a rough frame with dentil decoration. On the west side is the central entrance on Panagioti Staliou street.

1

2

3

4

5

6

1. Βόρεια άποψη του κτηρίου ■ 2. Άποψη του κτηρίου από την οδό Στάλιου ■ 3. Νεοκλασικά στοιχεία στον άνω όροφο. Αδρή κορνίζα στο παράθυρο με διακοσμητικό υπέρθυρο και περβάζι με προέκταση. Διακρίνεται η επιμελημένη οδοντωτή ταινία στο διάζωμα κάτω από το γείσο της οροφής ■ 4. Η κεντρική είσοδος με τις εκατέρωθεν μαρμαρίνες κτητορικές επιγραφές. Βανδαλίστηκαν την περίοδο της Γ΄ Βουλγαρικής Κατοχής της πόλης (1941-'44) ■ 5. Η επιγραφή στη μετόπη άνωθεν του εξώστη από την οδό Στάλιου μαρτυρεί τη λειτουργία του κτίσματος ως «ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ» ■ 6. Παλαιότερη άποψη του κτηρίου με λήψη από το καμπαναριό του Μητροπολιτικού Μεγάρου του Τιμίου Προδρόμου.

1. Northern view of the building ■ 2. View of the building from Staliou street ■ 3. Neoclassical elements on the upper floor. Unframed window with decorative lintel and sill with extension. The elaborate dentil band on the frieze under the roof cornice is visible ■ 4. The main entrance with the marble edifice inscriptions on either side. They were vandalized during the 3rd Bulgarian Occupation of the city (1941-'44) ■ 5. The inscription on the metope above the balcony from Staliou street testifies to the building's function as a "HELLENIC GYMNASIUM". An older view of the building taken from the bell tower of the Metropolitan Hall of St. John the Baptist ■ 6. An older view of the building in 1974 from the street.

Μαρμαρίνη σκάλα οδηγεί σε βαθιά εσοχή με ξύλινη ταμπλαδωτή πόρτα με υαλώματα και καίτια, καθώς και ημικυκλικό φεγγίτη στο άνω μέρος. Η εσοχή, στην εξωτερική της πλευρά, φέρει παραστάδες με επιστύλια και τοξωτή επίστεψη, με οδοντωτή διακόσμηση και κλειδί στο κεντρικό σημείο. Επιβλητικοί πεσσοί με οριζόντια διακόσμηση και επιστύλια εκατέρωθεν στις επιφάνειες εσοχής. Κιγκλιδωματικός εξώστης άνωθεν της κεντρικής εξώθυρας με περίτεχνους μεταλλικούς υποστηρικτικούς κιλλίβαντες.

A marble staircase leads to a deep recess with a wooden panelled door with glazing bars and mullions and a semi-circular skylight at the top. The recess, on its outer side, has pilasters with arched architrave and arched cornice, with dentil decoration and a key at the central point. Imposing pillars with horizontal decoration and architraves on either side of the recess surfaces. Balustrade above the central doorway with ornate metal supporting corbels.

Νηπιαγωγείο Στάλιου Kindergarten of Stalios

Κτίστηκε το 1881, από Ιταλό αρχιτέκτονα σε ύφος νεορωμανικό, λίγα χρόνια αργότερα από την ίδρυση της Ματσεινίου Σχολής, η οποία βρίσκεται στο ίδιο οικοδομικό τετράγωνο. Με επιμελημένη διαμόρφωση των όψεων και ψηλά παράθυρα με πλαίσια από τοπικό ψαμμίτη, έχει ενδιαφέρουσα εξωτερική διακόσμηση, όπως λίθινα αρχιτεκτονικά στοιχεία στο γείσο.

It was built in 1881 by an Italian architect in neo-Romanesque style, a few years later than the foundation of the Matsinis' School, which is located on the same block. With elaborate framing of the facades and tall windows with frames of local sandstone, it has interesting exterior decoration, including stone architectural elements in the cornice.

Η είσοδος του Νηπιαγωγείου στην οδό Αντίκα. Χτίστηκε το 1881 από τον Παναγιώτη Στάλιο, καπνέμπορο και Ευεργέτη της πόλης και τη σύζυγο του Φωτεινή Λαλάγκα, για τα παιδιά της Ελληνορθόδοξης Κοινότητας, πλησίον της Ματσεινίου Σχολής.

The entrance of the Kindergarten on Antika street was built in 1881 by Panagiotis Stalios, a tobacco merchant and benefactor of our city, and his wife, Fotini Lalanga, for the children of the Greek Orthodox Community, near the Matsinis' School.

Το προαύλιο του Νηπιαγωγείου, το οποίο αναπτύσσεται σε βαθμίδες.

The courtyard of the Kindergarten, which is developed in tiers.

1

2

3

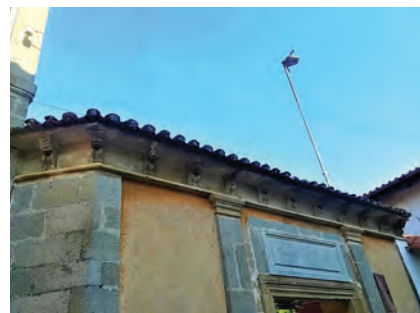
4

5

6

7

8

9

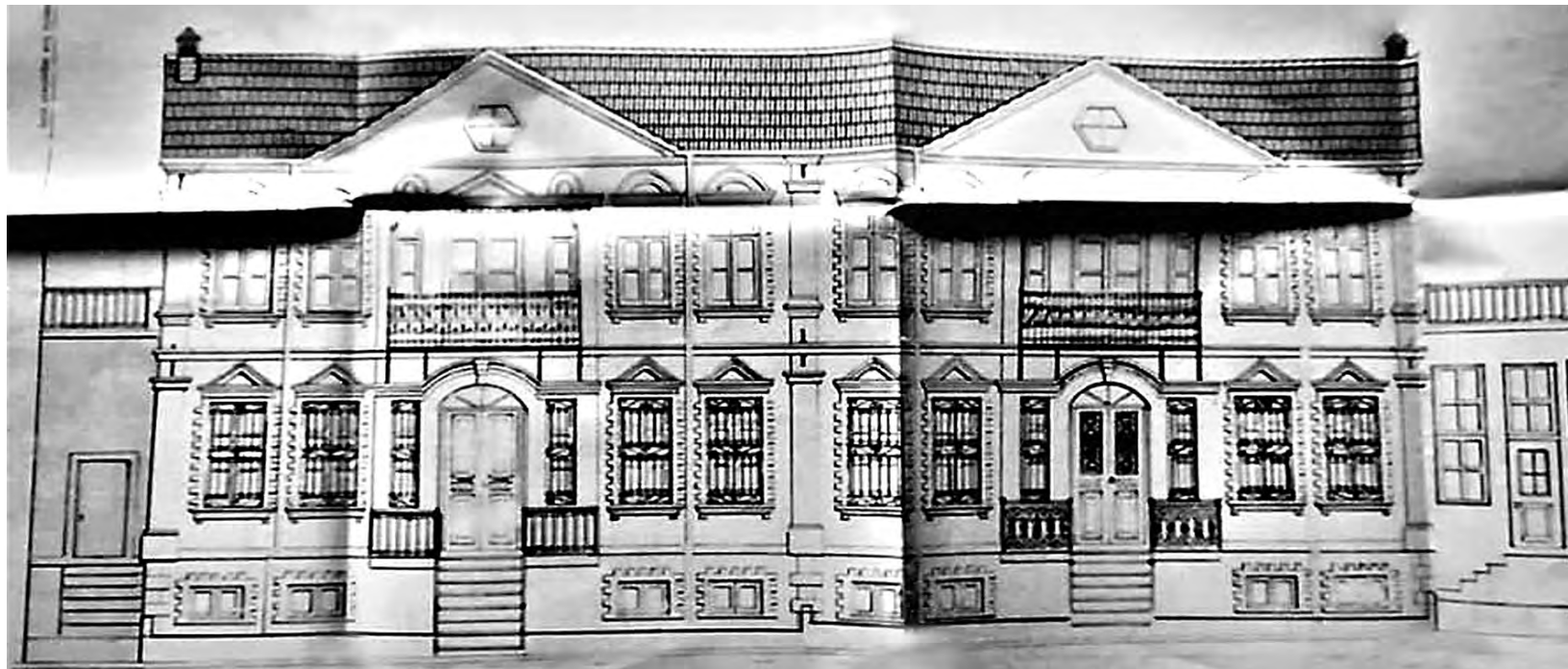
1. Η είσοδος του Νηπιαγωγείου σε ύψος νεορωμανικό, με τοξωτή καμάρα, που φέρει περίτεχνο κιγκλιδώμα στον ημικυκλικό φεγγίτη στο άνω μέρος. Σε όλο τον προαύλιο χώρο η πέτρινη επένδυση του δαπέδου και τα κιγκλιδώματα επιβάλλονται με την παρουσία τους.
2. Η εξώθυρα από την εσωτερική της πλευρά, με κιγκλιδώμα και τοξωτή καμάρα.
3. Η εξώθυρα από την εξωτερική της πλευρά. Περιβάλλεται εκατέρωθεν από πέτρινες παραστάδες με επιστύλια. Στη θέση της καμάρας έχει εντοιχιστεί η κτητορική επιγραφή.
4. Πέτρινη παραστάδα στα τελειώματα του κτίσματος. Εντυπωσιακά και πολύ ιδιαίτερα φουρούσια κοσμούν το γείσο της οροφής και του κτιστού περιβόλου. Τα ανοίγματα του άνω ορόφου περιβάλλονται από κορνίζα με καλαίσθητα νεοκλασικά επιστύλια στο υπέρθυρο.
5. Τα ανοίγματα του ισόγειου φέρουν πολύ ιδιαίτερη διακόσμηση από πέτρα της οποίας η διάταξη σχηματίζει οδοντωτή κορνίζα, με έντονα στοιχεία στο πάνω μέρος.
6. Οι εξαιρετικής ομορφιάς και σπανιότητας γεισιπόδες του γείσου της κεραμοσκεπής, με φυτικό διάκοσμο πέντε φύλλων και δύο καρπών, καρυδιάς ή βελανιδιάς, καθώς και κυμάτια.
7. Νεοκλασικό στοιχείο, οι παραστάδες της εξώθυρας με επιστύλια.
8. Νεοκλασικά στοιχεία στα ανοίγματα του άνω ορόφου, πυκνοθετημένα φουρούσια στο γείσο της οροφής.
9. Η μαρμάρινη κτητορική επιγραφή του Νηπιαγωγείου, άνωθεν της κεντρικής εισόδου.

1. The entrance to the Kindergarten is in neo-Romanesque style, with an arched arch, with an elaborate railing on the semicircular skylight at the top. Throughout the courtyard, the stone flooring and railings are imposing in their presence.
2. The front door from its inner side, with balustrade and arched arch.
3. The front door from its external side. Surrounded on either side by stone pilasters with architraves. The inscription of the edifice has been inserted in the place of the arch.
4. Stone pilasters at the end of the building. Impressive and very special corbels adorn the cornice of the roof and the built-in enclosure. The upper floor openings are surrounded by a frame, with elegant neoclassical architraves on the lintel.
5. The ground floor openings have a very particular decoration of stone, the arrangement of which forms a serrated frame with strong elements at the top.
6. The exceptionally beautiful and rare earthenware corbels on the cornice of the tiled roof, with floral decoration of five leaves and two fruits, walnut or oak, and wavy.
7. Neoclassical elements are the pilasters of the front door with architraves.
8. Neoclassical elements in the openings on the upper floor, dense corbels on the roof cornice.
9. The marble inscription of the Kindergarten above the main entrance.

Το Λαογραφικό Μουσείο Ξάνθης The Folklore Museum of Xanthi

Σημερινή άποψη του κτηριακού συγκροτήματος ■ Current view of the building complex.

Αρχιτεκτονικό σχεδιάγραμμα του κτίσματος ■ Architectural plan of the building.

Στην οδό Αντίκα 7 (πρώην Μαξ Νορδάου), βρίσκονται οι δίδυμες κατοικίες της οικογένειας Κουγιουμτζόγλου, οι οποίες σήμερα, ως ενιαίος χώρος, στεγάζουν το Λαογραφικό Μουσείο Ξάνθης. Χτίστηκαν γύρω στο 1870 από τον Βασίλειο Κουγιουμτζόγλου για τους γιους του Παντελή και Δημήτριο. Άγνωστος ο αρχιτέκτονας του κτηρίου. Το σχέδιό του μεταφέρθηκε από τη Ρωσία αποτυπωμένο πάνω σε μεταξωτό ύφασμα, από κερί (φυλάσσεται σήμερα στη Βιβλιοθήκη Ξάνθης). Το δεξιό τμήμα, που ανήκει στον Παντελή, έχει έκταση 218 τ.μ. και όγκο 1700 κ.μ. Η Άννα Κουγιουμτζόγλου-Καλούδη, κόρη και κληρονόμος του πατέρα της Παντελή Κουγιουμτζόγλου, το δώρισε στη Στέγη Γραμμάτων και Καλών Τεχνών του Δήμου Ξάνθης, στις 18/11/1971, επί δημαρχίας Ιωάννη Αγκόρτζα. Το αριστερό τμήμα το αγόρασε η Φ.Ε.Ξ. από τους απογόνους του Δημητρίου Κουγιουμτζόγλου. Το Λαογραφικό Μουσείο άνοιξε την Άνοιξη του 1974, ενώ τα εγκαίνια τελέστηκαν στις 13 Φεβρουαρίου του 1977. Στο εσωτερικό του είναι διακοσμημένο με ζωγραφιές και τοιχογραφίες Βαυαρών ή Γερμανών ζωγράφων. Σήμερα ανήκει στη Φ.Ε.Ξ.

Πρόκειται για δύο δίδυμες κατοικίες, πανομοιότυπες ως προς τη δομή και τα χαρακτηριστικά. Τα κτήρια είναι διώροφα με ημιυπόγειο, με περίτεχνη και εντελώς ιδιαίτερη αρχιτεκτονική διαρρύθμιση, καθαρό δείγμα Εκλεκτικισμού, με παραδοσιακά και νεοκλασικά στοιχεία, αλλά και ευρωπαϊκές επιρροές. Το υπάρχον περιτύπωμα του κτηρίου καταλαμβάνει σχεδόν εξ ολοκλήρου την έκταση του οικοπέδου, αφήνοντας μια λεπτή λωρίδα για δενδροφύτευση στο ανατολικό όριο του οικοπέδου επί της

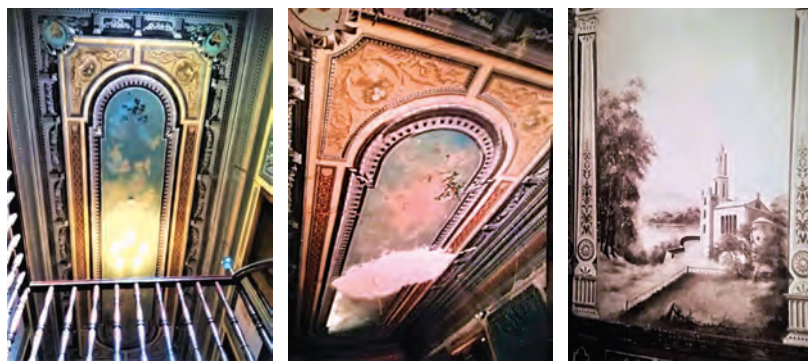
The twin houses of the Kouyoumtzoglou family are located at 7 Antika street (formerly Max Nordau), which today, as a single space, houses the Folklore Museum of Xanthi. They were built around 1870 by Vasilios Kouyoumtzoglou for his sons Pantelis and Dimitrios. The architect of the building is unknown. His design was brought from Russia and printed on silk cloth made of wax (now kept in the Library of Xanthi). The right part of the building, which belonged to Pantelis, has an area of 218 sqm. and a volume of 1700 cbm. Anna Kaloudi-Kouyoumtzoglou, daughter and heir of her father, Pantelis Kouyoumtzoglou, donated it to the House of Literature and Fine Arts of the Municipality of Xanthi, on 18/11/1971, during the mayoralty of Ioannis Agortzas. Filoproodos Enosis Xanthis (F.E.X.) bought the left part of the building from the descendants of Dimitrios Kouyoumtzoglou. The Folklore Museum opened in the spring of 1974, while the inauguration was held on February 13, 1977. The interior is decorated with paintings and frescoes by Bavarian and German painters. Today it belongs to the F.E.X.

These are two twin houses, identical in structure and characteristics. The buildings are two-storey buildings with semi-basement, with an elaborate and completely unique architectural layout, a pure example of Eclecticism, with traditional and neoclassical elements, but also European influences. The existing outline of the building occupies almost entirely the area of the plot, leaving a thin strip for tree planting on the eastern boundary of the plot, on

Απόψεις του κτίσματος εξωτερικά. Νεοκλασικά μορφολογικά στοιχεία, παραστάδες με επάλληλα επίκρανα, διαχωριστική ταινία μεταξύ των ορόφων, αετωματικά υπέρθυρα στον πρώτο όροφο, οδοντωτές κορνίζες από οπτόπλινθο στα ανοίγματα. Το λαϊκό στοιχείο του ανεπίχριστου οπτόπλινθου στα στοιχεία αυτά δεσπόζει σε όλο το κτήριο.

Views of the exterior decoration. Neoclassical morphological elements, pilasters with superimposed pilaster capitals, a dividing strip between floors, gable lintels on the first floor, and dentil frames made of clay brick in the openings. The vernacular element of unpainted clay brick in these elements dominates throughout the building.

Λεπτομέρειες από την εσωτερική διακόσμηση ■ Details of the interior decoration.

οδού Αντίκα, και έναν ακάλυπτο χώρο στο δυτικό όριο του οικοπέδου, με βοηθητικά οικήματα. Είναι κτήρια ορθογωνίου σχήματος ενωμένα, με βοηθητικούς χώρους εκατέρωθεν των στενών τους πλευρών. Η στέγη του οικοδομήματος αυτού είναι ενιαία κεραμοσκεπής δίρριχτη, με δύο ανυψωμένες σοφίτες, μία για την κάθε οικία, που φέρουν εξαγωνικούς φεγγίτες. Το κτήριο είναι εκλεκτιστικό με φανερές επιρροές και ρυθμολογικά στοιχεία νεοκλασικά (γείσα, παραστάδες, επιστύλια, εξώστες, φουρούσια, κλπ.), και ακολουθεί τον κανόνα της συμμετρικής σύνθεσης.

Η όψη διαμορφώνεται σε τρεις οριζόντιες (βάση – κορμός – στέψη) και δύο κατακόρυφες ζώνες. Στη βάση που τρέχει στην όψη του κτηρίου, το πάνω όριό της οριοθετείται με προεξοχή (τραβηχτό) ύψους 20 εκ. που εξέχει. Η βάση αυτή σηματοδοτεί στο ύψος της προεξοχής το υπερυ-

Άποψη του κτηρίου τη δεκαετία του '70 ■ View of the building in the 1970s.

Antique street and an uncovered space on the western boundary of the plot, with outbuildings. They are rectangular-shaped buildings joined together, with ancillary spaces on either side of their narrow sides. The roof of this building is a single dual-pitched tile roof with two raised attics, one for each house, with hexagonal skylights. The building is eclectic, with obvious neoclassical influences and rhythmic elements (cornices, pilasters, architraves, balconies, corbels etc.), and follows the rule of symmetrical composition.

The facade is formed in three horizontal (base – core – crown) and two vertical zones. At the base, running down the face of the building, the upper boundary is defined by a projection (pull-out) 20 cm high that protrudes. This base marks the elevated ground floor at the height of the projection, which is a characteristic morphological element of the elevated ground floors of neo-classical buildings. This base also has dentil framed windows in the semi-basement of the building. The first horizontal zone, which is formed throughout the height of the raised ground floor, consists of a symmetrical opening in each house, a wood-paneled door with a wide marble frame, which ends in an arched lintel, surrounded by glass skylights on either side of which there are paired windows, protected by railings. At the top of the marble

Η Ξάνθη τίμησε τη μεγαλύτερη Ευεργετιδά της Άννα Καλούδη-Κουγιουμτζόγλου, για τα πενήντα χρόνια από τον θάνατό της (1972-2022), με κατάθεση στεφάνου και τέλεση τρισάγιου στη μνήμη της, στον οικογενειακό της τάφο στο Α' Νεκροταφείο Αθηνών, στις 4/12/2022.

Xanthi honored the town's benefactress Anna Kaloudi-Kouyoumtzoglou on 4/12/2022, for the 50 years anniversary of her death (1972-2022). The memorial took place at her family grave in the First Cemetery of Athens by laying a wreath and performing a religious service in her memory.

ψωμένο ισόγειο, που είναι χαρακτηριστικό μορφολογικό στοιχείο των υπερυψωμένων ισόγειων των νεοκλασικών κτηρίων. Στη βάση αυτή υπάρχουν και παράθυρα με οδοντωτή κορνίζα στον ημιυπόγειο χώρο του κτηρίου. Η πρώτη οριζόντια ζώνη, που διαμορφώνεται καθ' όλο το ύψος του υπερυψωμένου ισόγειου, αποτελείται από ένα συμμετρικό άνοιγμα σε κάθε οικία, μια ξύλινη ταμπλαδοτή πόρτα, με μαρμάρινη φαρδιά κορνίζα, που καταλήγει σε τοξωτό υπέρθυρο, περιβαλλόμενο από καθ' ύψος υαλωτούς φεγγίτες, εκατέρωθεν του οποίου διαμορφώνονται υψίκορμα ανοίγματα (παράθυρα) σε ζεύγη, που προστατεύονται από κιγκλιδώματα. Στο πάνω μέρος του μαρμάρινου τόξου υπάρχει μαρμάρινο κλειδί. Τα ανοίγματα φέρουν κορνίζα από συμπαγείς οπτόπλινθους με οδοντωτή διακόσμηση και αετώματα από το ίδιο υλικό. Η δεύτερη οριζόντια ζώνη, που διαμορφώνεται καθ' όλο το ύψος του α' ορόφου αποτελείται από πέντε συμμετρικά ανοίγματα, δύο ζεύγη παραθύρων πάνω από τα αντίστοιχα του ισόγειου και τρία πάνω από την κεντρική είσοδο κάθε οικίας στον εξώστη. Πάνω απ' όλα τα ανοίγματα τοξωτή επίστεψη από οπτόπλινθο και πάνω από τις εξωστόθυρες μεγάλου μεγέθους αετώματα, με το «μάτι του βοδιού» ("Occhio di Bue") και εξαγωνικός φεγγίτης, με πέτρινη κορνίζα, συνηθισμένο στοιχείο κυρίως στην ιταλική αρχιτεκτονική. Ο φεγγίτης αποτελεί και λειτουργικό στοιχείο της στέγης. Συμβάλλει στην ανεμοπροστασία της, αφού με την ύπαρξη του ανοίγματος γίνεται εξισορρόπηση της πίεσης του αέρα (πάνω και κάτω από τη στέγη) και με αυτόν τον τρόπο αποτρέπεται η αποκόλληση των κεραμιδιών. Επίσης, βοηθά στον αερισμό του εσωτερικού χώρου κάτω από τη στέγη, συνήθως βοηθητικού, και στη μείωση του βάρους της κατασκευής.

Τα τρία ανοίγματα πλαισιώνονται από παραστάδες και ενιαία στέψη. Το κεντρικό από τα τρία ανοίγματα είναι εξωστόθυρα που οδηγεί

Από την επιστολογραφία της Μάρως Δημητρίου Κουγιουμτζόγλου. Από τα γραφόμενά της, φαίνεται η αγάπη της για το Αμβούργο, την πόλη στην οποία έζησε και η επιρροή που είχε η ζωή της εκεί στην κουλτούρα της.

Postcard from Maros Dimitrios Kouyoumtzoglou's correspondence. From her writings, her love for Hamburg, the city of Hamburg, the city in which she lived, and the influence her life there had on her culture.

arch, there is a marble key. The openings are framed in solid clay bricks with dentil decoration and pediments of the same material. The second horizontal zone, which is formed throughout the height of the first floor, consists of five symmetrical openings, two pairs of windows above those on the ground floor and three above the main entrance of each house, in the balcony. Above all the openings, there is an arched clay-brick architrave, and above the exterior windows, there are large pediments with the ox-eye ("Occhio di Bue"), a hexagonal skylight with a stone frame, a common element in Italian architecture.

The skylight is also a functional element of the roof. It helps to protect the roof from the wind since the opening balances the air pressure (above and below the roof) and thus prevents the tiles from coming loose. It also helps to ventilate the internal space under the roof, usually an auxiliary space, and to reduce the weight of the structure. The three openings are flanked by pilasters and a single crown. The central of the three openings is an outhouse leading to a balcony. The balcony has a metal railing and

Canthi

Από την επιστολογραφία του Δημητρίου Βασιλείου Κουγιουμτζόγλου, ιδιοκτήτη της αριστερής κατοικίας του συγκροτήματος.

Postcard from Dimitrios Vassilios Kouyoumtzoglou's correspondence, owner of the left-hand house in the complex.

Από την επιστολογραφία της Δέσποινας Παντελή Κουγιουμτζόγλου.
Postcard from Despinas Pantelis Kouyoumtzoglou's correspondence.

γεί σε εξώστη. Ο εξώστης φέρει μεταλλικό κιγκλίδωμα και στηρίζεται σε μεταλλικούς κιλλίβαντες. Στο πάνω μέρος της ζώνης αυτής εμφανίζεται προεξέχον γείσο.

Στα τελειώματα, παραστάδες από οπτόπλινθους, με επάλληλα επιστύλια σε ιδιαίτερη διάταξη.

is supported on metal corbels. A projecting cornice appears at the top of this band.

On the finials, pilasters of clay bricks, with superimposed architraves in a particular arrangement.

Κτίσμα νεοκλασικού ύφους στην οδό Αντίκα 12

Building in
Neoclassical
style at 12 Antika
str.

Η πλάγια εξωτερική είσοδος του
κτίσματος που οδηγεί σε αύλειο χώρο.

The lateral external entrance of
the building leads to a courtyard.

Διώροφο νεοκλασικό κτίσμα, το οποίο ανήκε στον καπνομεσίτη Νικόλαο Αδαμίδα, ο οποίος το μεταπώλησε στον επίσης πραγματογνώμονα καπνού Παναγιώτη Μαυρουδή, το 1930. Μετέπειτα πέρασε στην ιδιοκτησία της Ευγενίας Νικολάου Καλογιάννη.

Πρόκειται για ένα εντυπωσιακό κτίσμα, με εμφανή έμφαση στη διακόσμηση της πρόσοψης. Αποτελείται από ημιπόγειο, ισόγειο, άνω όροφο και δώμα. Δομείται με βάση την κατακορυφότητα και τη συμμετρία των ανοιγμάτων, ως βασικά στοιχεία του νεοκλασικισμού.

Επιβλητική και βαριά κεντρική είσοδος με ξύλινη ταμπλαδωτή πόρτα και ορθογώνιο φεγγίτη άνωθεν αυτής. Τρία επίπεδα εσοχών από συμπαγή οπτόπλινθο, σε σχήμα πεσσών με τρία επιστύλια καθ' ύψος και προέκταση αυτών στις εσοχές. Η επίστεψη είναι ελαφρώς τοξωτή με εσοχή στο ίδιο σχήμα. Δύο μεγάλα ορθογώνια ανοίγματα εκατέρωθεν αυτής σε απόλυτη συμμετρία με τα αντίστοιχα ανοίγματα του άνω ορόφου περιβάλλονται από κορνίζα με οπτόπλινθο, με υπέρθυρο και φουρούσια στο περβάζι. Πάνω από την κεντρική είσοδο μικρός εξώστης και ορθογώνια εξώθυρα. Η επίστεψη όλων των ανοιγμάτων του πρώτου ορόφου είναι αδρή με επιστύλια ομοιόμορφα και βαθμιδωτό γείσο, όμοια διακοσμητικά φουρούσια στο κάτω μέρος των παραθύρων. Ιδιαίτερα διακοσμητικά σχήματα διαχωρίζουν το ισόγειο απ' τον άνω όροφο. Όλα τα ανοίγματα φέρουν παντζούρια γαλλικού τύπου.

Το οικοδόμημα φέρει, επίσης, δώμα στην οροφή, με φεγγίτη και τριγωνική επίστεψη. Στα τελειώματα, παραστάδες με διπλά επιστύλια στον διαχωρισμό των ορόφων και ιδιαίτερη παραστάδα με αδρό επιστύλιο και διακοσμητικό όμοιο στοιχείο στο ύψος της βάσης των παραθύρων. Στα δεξιά, η οικία φέρει είσοδο με κιγκλίδωμα προς αύλειο χώρο, ενώ η διακόσμηση στις άλλες επιφάνειες είναι λιτή.

The two-storey neoclassical building, which belonged to the tobacco broker Nikolaos Adamidis, who resold it to the tobacco expert Panagiotis Mauroudis in 1930. It later passed into the ownership of Eugenia Nikolaos Kalogianni.

It is an impressive building, with an obvious emphasis on the decoration of the facade. It consists of a semi-basement, ground floor, upper floor, and attic. It is structured on the basis of the verticality and symmetry of the openings, as basic elements of Neoclassicism.

An imposing and heavy central entrance with a wood-paneled door and a rectangular skylight above it. Three levels of recesses in solid brick, in the shape of pillars, with three architraves at each level and an extension of these in the recesses. The roof is slightly arched with a recess in the same shape. Two large rectangular openings on either side of this, in perfect symmetry with the corresponding openings on the upper floor, are surrounded by a clay-brick frame with a lintel and corbels on the sill. Above the central entrance, a small balcony and rectangular doors. All first-floor openings are rough-hewn with uniform architraves and stepped cornices, similar decorative corbels to the lower part of windows. Special decorative shapes separate the ground floor from the upper floor. All the openings have French-style shutters.

The building also has a roof with a skylight and triangular roofing. At the ends, pilasters with double architraves at the separation of the floors and a special pilaster with a rough architrave and a decorative similar element at the height of the base of the windows. On the right, the house has a railed entrance to the courtyard, while the decoration on the other surfaces is simple.

Νεοκλασικά κτήρια στην οδό Αντίκα 8 Neoclassical buildings at 8 Antika str.

Κτίσμα μικρής επιφάνειας, με νεοκλασικά στοιχεία, στον αριθμό 8 της ίδιας οδού (Αντίκα) και κολλητό με το προηγούμενο. Φαίνεται ότι ανήκε στη Βικτωρία Μ. Δήμου, ανιψιά του Ευεργέτη Θεοδώρου Ζαλάχα, το οποίο διεκδικούσε και ο Γεώργιος Μαυρομιχάλης –διετέλεσε και Δήμαρχος Ξάνθης– και μάλλον το κέρδισε, μιας και περιήλθε στη σύζυγό του Ειρήνη, αδελφή της Βικτωρίας. Η Βικτωρία το δώρισε, όμως, στην Κλειώ Μαυρομιχάλη-Πιεράκου, ανιψιά του συζύγου της.

A small building with neoclassical elements at 8 of the same street (Antika) and adjoining the previous one. It seems that it belonged to Victoria M. Dimou, niece of the benefactor Theodoros Zalachas, which was also claimed by Georgios Mavromichalis –he was also the Mayor of Xanthi. G. Mavromichalis probably won since it was given to his wife Irene, sister of Victoria. Victoria donated it to Cleo Mavromichali-Pierakou, niece of her husband.

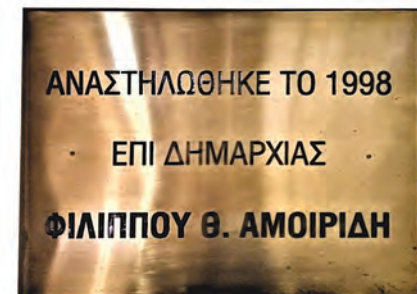
Κτίσμα με λιτά νεοκλασικά στοιχεία στην οδό Αντίκα 6 Building with simple neoclassical elements at 6 Antika str.

Η οικία αρχικά ανήκε στον Κωνσταντίνο Λεονταρίδη. Ημιυπόγειο, υπερυψωμένο ισόγειο και άνω όροφος, περιορισμένης επιφάνειας πρόσοψη. Διαχωριστική ταινία μεταξύ ισογείου και άνω ορόφου, επιβλητική εξώθυρα με παραστάδες, βαθμιδωτό υπέρθυρο και κιγκλιδωματικό φεγγίτη.

The house originally belonged to Konstantinos Leontaridis. Semi-basement, raised ground floor and upper floor, limited frontage area. Dividing strip between ground floor and upper floor, imposing front door with pilasters, with stepped lintel and balustrated skylight.

Το αρχοντικό της Άννας Καλούδη-Κουγιουμτζόγλου
στη γωνία των οδών Ορφέως με Αντίκα
The mansion of Annas Kaloudi-Kouyoumtzoglou
on the corner of Orfeos and Antika str.

Καθαρά νεοκλασικά στοιχεία, παραστάδες με επίκρανα, γείσο βαθμιδωτό και ξύλινη ταμπλαδωτή εξώθυρα με υαλώματα, σιδεριές και μεγάλο εντυπωσιακό φεγγίτη άνωθεν αυτής.

Pure neoclassical elements, pilasters with corbels, a stepped cornice a glazed wood-paneled door, ironwork, and a large impressive skylight above it.

1

2

3

1. Πλάγια άποψη της κεντρικής εξώθυρας του κτίσματος.
2. Η δεύτερη είσοδος επί της οδού Ορφέως. Είναι πιο απλή με δικά της μορφολογικά χαρακτηριστικά.
3. Άποψη των κτηρίων που δωρήθηκαν από την Άννα Καλούδη-Κουγιουμτζόγλου στην Ξάνθη, τη δεκαετία του '70.

1. Side view of the central doorway of the building.
2. The second entrance on Orfeos street. It is simpler with its own morphological characteristics.
3. View of the buildings donated by Anna Kaloudi-Kouyoumtzoglou to the city of Xanthi, in the 1970s.

Το αρχοντικό της Άννας Καλούδη-Κουγιουμτζόγλου

κείται επί της οδού Ορφέως με Αντίκα γωνία. Χτίστηκε το 1877, βάσει χρονολογίας κτίσεως, που φέρει άνωθεν του μπαλκονιού, από τον καπνέμπορο Βασίλειο Κουγιουμτζόγλου. Περιήλθε στην κατοχή της Άννας Κουγιουμτζόγλου-Καλούδη, η οποία ήταν εγγονή του και το κληρονόμησε από τον πατέρα της Παντελή. Δωρήθηκε από την ίδια στη Στέγη Γραμμάτων και Καλών Τεχνών του Δήμου Ξάνθης, στις 18/11/1971. Στη συνέχεια, το Δημοτικό Συμβούλιο, την ανακήρυξε ως επίτιμη δημότιδα και Ευεργέτιδα της πόλης μας, σε συνεδρίασή του, την 6^η/12/1971. Ήταν εγγονή από την πλευρά της μητέρας της Πολυξένης, του Χατζισταύρου Χεκίμογλου-Τζαμίχα (1823-1889), επίσης Ευεργέτη της πόλης. Πέθανε στην Αθήνα, στις 8 Αυγούστου του 1972.

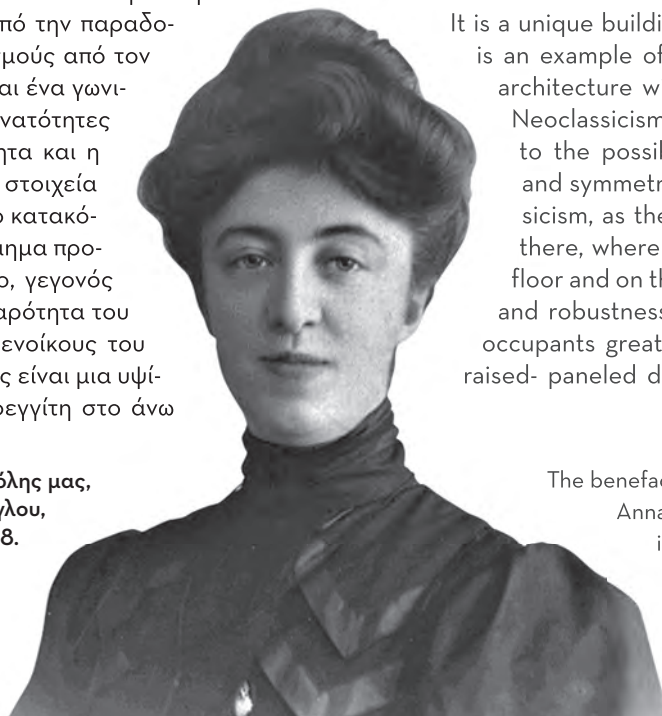
Πρόκειται για ένα μοναδικό στο είδος του, πολύ ιδιαίτερο κτήριο, που αποτελεί δείγμα της μετάβασης από την παραδοσιακή στη λόγια αρχιτεκτονική, με επηρεασμούς από τον ευρωπαϊκό χώρο και τον νεοκλασικισμό. Είναι ένα γωνιακό κτίσμα, προσαρμοσμένο απόλυτα τις δυνατότητες που παρέχει το οικοπέδο. Η κατακορυφότητα και η συμμετρία επί της οδού Αντίκα αποτελούν στοιχεία νεοκλασικισμού, καθώς εκεί αναπτύσσεται ο κατακόρυφος άξονας της εισόδου, όπου το οικοδόμημα προεξέχει και στο ισόγειο και στον άνω όροφο, γεγονός που ενισχύει την επιβλητικότητα και τη στιβαρότητα του όγκου του, με στόχο να προσφέρει στους ενοίκους του μεγαλύτερη θέα και φως. Η κεντρική είσοδος είναι μια υψίκορμη ταμπλαδωτή πόρτα, με ημικυκλικό φεγγίτη στο άνω

Annas' Kaloudi-Kouyoumtzoglou mansion is located on the corner of Orfeos street and Antika street. It was built in 1877, based on the date of the building, which is marked above the balcony, by the tobacco merchant Vasilios Kouyoumtzoglou. It came into the possession of Anna Kaloudi-Kouyoumtzoglou, who was his granddaughter and inherited it from her father Pantelis. It was donated by her to the House of Literature and Fine Arts of the Municipality of Xanthi on 18/11/1971. Then, the Municipal Council proclaimed her as an honorary citizen and Benefactor of our city at its meeting on 6/12/1971. She was a granddaughter on the side of her mother Polyxeni, of Chatzistavros Hekimoglou-Jamiha (1823-1889), also a Benefactor of the city. She died in Athens on August 8, 1972.

It is a unique building of its kind, a very special building, which is an example of the transition from traditional to lettered architecture with influences from the European area and Neoclassicism. It is a corner building, perfectly adapted to the possibilities offered by the plot. The verticality and symmetry on Antika street are elements of Neoclassicism, as the vertical axis of the entrance is developed there, where the building protrudes both on the ground floor and on the upper floor, which enhances the imposing and robustness of its volume, with the aim of offering its occupants greater views and light. The main entrance is a raised- paneled doorway with a semi-circular skylight at the

Η Ευεργέτις της πόλης μας,
Άννα Καλούδη-Κουγιουμτζόγλου,
σε φωτογραφία του 1908.

The benefactress of our city,
Anna Kaloudi-Kouyoumtzoglou,
in a photograph of 1908.

4

5

6

4. Άποψη του εσωτερικού του πρώτου ορόφου. Η οικονομική δύναμη και η φιλοκαλία των ιδιοκτητών αντανακλώνται στη σύμφυση των δύο κλιμάκων ■ 5. Άποψη του κλιμακοστάσιου με τις δύο κλίμακες εκατέρωθεν της κεντρικής εισόδου ■ 6. Άποψη τμήματος της οροφής της κεντρικής εισόδου.

4. View of the interior of the first floor. The economic power and philokalia of the owners are reflected in the confluence of the two staircases ■ 5. View of the stairwell with the two staircases on either side of the main entrance ■ 6. View of part of the roof of the central entrance.

μέρος και τοξωτό υπέρθυρο και εκατέρωθεν αυτής παραστάδες με επιστύλια, οριζόντιο υπέρθυρο και τοξωτό υπέρθυρο στον φεγγίτη. Άνωθεν αυτής ίσταται εξώστης με περίτεχνο κιγκλιδώμα, ο οποίος φέρει υποστηρικτικά κιγκλιδώματα. Ο εξώστης φέρει εξώθυρα με τοξωτή επίστεψη και εκατέρωθεν αυτής ανοίγματα με, επίσης, τοξωτό άνω μέρος. Όλα τα υπόλοιπα παράθυρα είναι ορθογώνια και αυτά του άνω ορόφου στην πρόσοψη φέρουν γαλλικά παντζούρια, όπως και η κεντρική εξώθυρα. Παραστάδες με επιστύλια στα τελειώματα της προεξοχής του άνω ορόφου. Κοφτή γωνία στο τελείωμα του ισογείου ανακουφίζει τη γωνία του δρόμου και διευκολύνει τη διέλευση. Τα ανοίγματα του ισογείου είναι, επίσης, ορθογώνια και προστατεύονται από κιγκλιδώματα, όπως και τα ανοίγματα του ημιυπογείου. Το εντυπωσιακό είναι ότι ο ζωγραφικός διάκοσμος στο εξωτερικό του αρχοντικού δίνει την εντύπωση ότι στα υπέρθυρα και κάτω απ' τα περβάζια υπάρχουν τρίγλυφα και μετόπες, μεταξύ των ανοιγμάτων παραστάδες με επιστύλια, ενώ όλο αυτό το οπτικό τέχνασμα-παιχνίδισμα είναι απλά ο ζωγραφικός διάκοσμος πάνω στη λιθοδομή.

Επί της οδού Ορφέως, δεύτερη ανεξάρτητη είσοδος οδηγεί σε ισόγειο κτήριο, που καλύπτεται από ταράτσα. Ίσως να χρησίμευε ως είσοδος του υπηρετικού προσωπικού. Η εξώθυρα φέρει εκατέρωθεν παραστάδες με επιστύλια μέχρι το ύψος του τετράγωνου υαλωτού φεγγίτη και από κει και άνω αναπτύσσονται άλλες παραστάδες με επιστύλια, που προεκτείνονται για να στηρίζουν στηθαίο (μπαλκόνι) με κιγκλιδώμα στην ταράτσα του ισογείου που δημιουργείται εκεί.

top and an arched lintel, and on either side of it are pilasters with architraves, a horizontal lintel, and an arched lintel on the skylight. Above it is a balcony with an ornate balustrade which has supporting railings. The porch has an arched doorway with an arched top and openings on either side of it also with an arched top. All other windows are rectangular, and those on the upper floor have French shutters on the front, as does the central doorway. Pilasters with architraves on the finials of the upper floor projection. Curved corner at ground floor end relieving the street corner and facilitating passage. Ground floor openings are also rectangular and protected by railings, as are the semi-basement openings. What is striking is that the painted decoration on the exterior of the mansion gives the impression that there are triglyphs and metopes (the rectangular recessed spaces between the triglyphs) on the lintels and under the sills, and pilasters with architraves between the openings, while all this visual trickery is simply the painted decoration on the stonework.

On Orfeos street, a second independent entrance leads to a ground floor building covered by a terrace. It may have served as an entrance for the servants. The front doorway has pilasters with architraves on either side up to the height of the square glazed skylight, and from there onwards other pilasters with architraves are developed, which extend to support a parapet (balcony) with a balustrade on the ground floor terrace, which is created there.

Το αρχοντικό Αθανασίου Κουγιουμτζόγλου στη γωνία των οδών Ορφέως 43 με Αντίκα

The mansion of Athanasios Kouyoumtzoglou on the corner of 43 Orfeos and Antika str.

1

2

3

4

1. Άποψη της γωνιακής παραστάδας με επίκρανο και φαρδύ γείσο οροφής ■ 2. Παραδοσιακό σαχνισί που υποστηρίζεται από πέτρινα αδρά φουρούσια
 ■ 3. Ο Οκτάβιος και η Μέλπω Μερλιέ ■ 4. Η τελευταία κατοικία του Αθανασίου Κουγιουμτζόγλου στο Δημοτικό Κοιμητήριο Ξάνθης.

1. View of the corner pilaster with a pilaster capital and wide cornice ■ 2. Traditional shahnisi supported by rough stone corbels ■ 3. Octavius and Melpo Merlier
 ■ 4. The last residence of Athanasios Kouyoumtzoglou at the Municipal Cemetery of Xanthi.

Διώροφο κτίσμα στη γωνία των οδών Ορφέως με Αντίκα, απέναντι ακριβώς από τη Δημοτική Πινακοθήκη. Ανήκε αρχικά στον καπνέμπορο, Δημογέροντα και Ευεργέτη της πόλης μας Αθανάσιο Κουγιουμτζόγλου, μια μεγάλη προσωπικότητα της Ξάνθης. Ο Ευεργέτης και ευπατρίδης, Αθανάσιος Κουγιουμτζόγλου ίδρυσε ιδιωτικό Νηπιαγωγείο στη συνοικία Χατζησταύρου, με απόφασή του, το 1892, προς ενίσχυση της Ελληνορθόδοξης Κοινότητας. Γεννήθηκε στις 20 Ιανουαρίου του 1818 και απεβίωσε στις 17 Ιανουαρίου του 1896. Δισέγγονή του είναι η γνωστή Ξανθιώτισσα Λαογράφος και Μουσικολόγος, Μέλπω Λογοθέτη-Μερλιέ (1889-1979), σύζυγος Οκτάβιου Μερλιέ (1897-1976), οι οποίοι και ίδρυσαν το Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών, το 1930.

Το κτίσμα φέρει κεντρική είσοδο από την οδό Ορφέως. Ακολουθεί τη δομή των νεοκλασικών κτηρίων, με ημιυπόγειο, υπερυψωμένο ισόγειο και άνω όροφο. Η απόλυτη συμμετρία των ανοιγμάτων διέπει το οικοδόμημα. Ο επάνω όροφος υποστηρίζεται με μικρά σαχνισιά από την πλευρά της οδού Αντίκα και διαθέτει κιγκλιδωματικό εξώστη στην οδό Ορφέως, πάνω από την εξώθυρα. Στο ισόγειο τα υψίκορμα ανοίγματα προφυλάσσονται με κιγκλιδώματα. Διαθέτει ημιυπόγειο χώρο με μικρά τετράγωνα ανοίγματα, σύμφωνα με τη διάταξη των ανοιγμάτων του υπερυψωμένου ισογείου. Η οικία σηματοδοτεί τη μετάβαση από τη λαϊκή στη λόγια αρχιτεκτονική, καθώς διαθέτει και παραδοσιακά και νεοκλασικά στοιχεία. Χαρακτηριστικές είναι οι γωνιακές παραστάδες με επίκρανα και το φαρδύ γείσο οροφής.

Two-storey building on the corner of Orfeos and Antika streets, directly opposite the Municipal Gallery. It originally belonged to the tobacco merchant, Member of the Municipal Council of Elders ("Dimogerontia"), and Benefactor of our city Athanasios Kouyoumtzoglou, a great personality of Xanthi. The benefactor and eupatrid Athanasios Kouyoumtzoglou founded a private Kindergarten in the Chatzistavrou district by his decision in 1892 in support of the Greek Orthodox Community. He was born on January 20, 1818, and died on January 17, 1896. His great-granddaughter is the well-known folklorist and musicologist of Xanthi Melpo Logothesi-Merlier (1889-1979), wife of Octavius Merlier (1897-1976), who founded the Centre for Asia Minor Studies in 1930.

The building has a central entrance from Orfeos street. It follows the structure of neoclassical buildings, with a semi-basement, raised ground floor, and upper floor. The absolute symmetry of the openings governs the building. The upper floor is supported by small corbels ("sahnisia") on the side of Antika street and has a balustraded balcony on Orfeos street above the front door. On the ground floor, the elevated openings are protected by railings. It has a semi-basement space with small square openings, according to the layout of the openings of the raised ground floor. The house marks the transition from folk to lettered architecture, as it has both traditional and neoclassical elements. Characteristic features are the corner pilasters with copings and the wide roof cornice.

Το αρχοντικό του Φωκίωνος Καραδήμογλου στην οδό Ορφέως 24
The mansion of Phokion Karadimoglou at 24 Orfeos str.

Παλαιότερη πλάγια άποψη του κτίσματος ■ Older side view of the building.

Συνεταιριστική Ένωση Καπνοπαραγωγών Ελλάδος (Σ.Ε.Κ.Ε.), 1949. Στο κέντρο καθιστός με το σκούρο κοστούμι, ο Φωκίων Καραδήμογλου.

Co-operative Union of Tobacco producers in Greece (S.E.K.E.), 1949. Phokion Karadimoglou, seated in the centre in a dark suit.

Ένα αξιοσημείωτο κτίσμα της πόλης μας και του Παραδοσιακού Οικισμού, πραγματικό στολίδι της Παλιάς Πόλης της Ξάνθης, είναι η κατοικία-έπαυλη του καπνέμπορου Φωκίωνα Καραδήμογλου (μετέπειτα «Γκαλερί Γκέρμαν»), επί της οδού Ορφέως 24. Χτίστηκε από τον ίδιο, το 1928, στη θέση του θεάτρου «Απόλλων» (ιδιοκτησίας οικογένειας Δημητρακόπουλου), το οποίο κάηκε το 1913. Σε ύψος Art Deco, συνδυάζει νεοκλασικά στοιχεία με χαρακτηριστικά κτισμάτων κεντρικής Ευρώπης, με πυργοειδή σκεπή και εξώστη (βεράντα). Σύμφωνα με πληροφορίες, ο αρχιτέκτων ήταν ξένος.

Το κτήριο αποτελείται από χαμηλό ισόγειο και πρώτο όροφο, ο οποίος αναπτύσσεται σε τρία τμήματα σε οριζόντια διάταξη. Από αριστερά προς τα δεξιά, ένας οκταγωνικός πυργίσκος με πολύ προσεγμένη κεραμοσκεπή, πολύ ιδιαίτερης τεχνοτροπίας, ένα δεύτερο τμήμα στο κέντρο με εξώστη, στον οποίο οδηγεί η μεγάλη εξωτερική σκάλα, και που, στην αρχική του μορφή, ήταν περικλειστος με περίτεχνη υαλωτή σιδεριά, και ένα τρίτο τετράγωνο κομμάτι στα δεξιά. Στη σημερινή μορφή του κτηρίου δεν διασώζεται η υαλωτή σιδεριά, αλλά ο εξώστης υπάρχει, με τους δόμους, το στέγαστρο και τα ανάγλυφα γεωμετρικά σχέδια κάτω απ' το γείσο της οροφής και το συμπαγές κτιστό στηθαίο.

Ο πυργίσκος διαθέτει υψίκورμα ανοίγματα, μεταξύ γείσου και οροφής φέρει γεωμετρικά ανάγλυφα διακοσμητικά στοιχεία και φουρούσια κάτω απ' το γείσο της οροφής. Στο δεύτερο τμήμα δεσπόζει ο εξώστης και η επιβλητική κεντρική είσοδος, μια εξώθυρα ξύλινη με τέσσερα υαλώματα και ορθογώνιο φεγγίτη στο άνω μέρος. Στο άνω μισό της η εξώθυρα περιβάλλεται από αδρή ανάγλυφη διακοσμητική ταινία με κλειδί στο κέντρο. Στο τρίτο οριζόντιο διάζωμα, στη δεξιά πλευρά, στο ορθογώνιο τμήμα που δημιουργείται, μπαλκονόπορτες υψίκορμες με γαλλικά παντζούρια,

A remarkable building of our city and the Traditional Settlement, a real jewel of the Old Town of Xanthi, is the residence-mansion of the tobacco merchant Phokion Karadimoglou (later "Gallery of German"), at 24 Orfeos street. It was built by him in 1928 on the site of the "Apollo" theatre (owned by the Dimitrakopoulos family), which burnt down in 1913. In Art Deco style, it combines neoclassical elements with features of central European buildings with a turreted roof and a balcony (terrace). The architect was reportedly a foreigner.

The building consists of a low ground floor and a first floor, which is developed in three sections in a horizontal arrangement. From left to right, an octagonal turret with a very elaborate tiled roof of a very particular style; a second section in the centre with a balcony, to which leads a large, external staircase, and which, in its original form, was enclosed by an elaborate glazed ironwork; and a third square section on the right. In the present form of the building, the glazed ironwork does not survive, but the porch exists, with its beams, roofing, and relief geometric designs under the roof cornice and solid built-in parapet.

The turret has soaring openings; between the cornice and the roof, there are geometric reliefs and corbels under the roof cornice. The second section is dominated by the balcony and the imposing central entrance, a wooden door with four stained glass windows, and a rectangular skylight at the top. In its upper half, the doorway is surrounded by a rough relief decorative band with a key in the centre. In the third horizontal bay, on the right side, in the rectangular section that is created French doors with French

Ο καπνέμπορος Φωκίων Καραδήμογλου, αριστερά με το μαύρο κοστούμι, ποζάρει στον προαύλιο χώρο της έπαυλής του, στην οδό Ορφέως.

The tobacco merchant Phokion Karadimoglou, on the left in the black suit, posing in the courtyard of his mansion on Orfeos street.

χαρακτηριστικό όλου του κτηρίου, και κιγκλιδώματα, με την ίδια ανάγλυφη κορνίζα, με κλειδί στο κέντρο.

Το κτήριο είναι καθαρά εκλεκτικιστικό, με επιρροές απ' τον ώριμο νεοκλασικισμό (κατακορυφότητα, συμμετρία των ανοιγμάτων, διαχωριστικό γείσο ισογείου και άνω ορόφου).

Επί χρόνια στεγαζόταν στο κτίσμα το Ίδρυμα Βασιλέως Παύλου.

For years, the building housed the King Pavlos Foundation.

shutters, characteristic of the whole building, and railings, with the same embossed frame, with a key in the centre.

The building is clearly Eclectic, with influences from mature Neoclassicism (verticality, symmetry of openings, ground floor and upper floor cornice separating the ground floor, and upper floor).

1

2

3

4

1. Η εξωτερική σκάλα που οδηγεί στη βεράντα ■ 2. Βόρεια άποψη του κτίσματος με εντυπωσιακές τοξωτές μαρκίζες στα παράθυρα ■ 3. Ο πυργίσκος με τα υψίκορμα ανοίγματα και την ιδιαίτερη τοξωτή διακόσμηση ■ 4. Σημερινή άποψη της εισόδου του κτίσματος. Ανήκει στο Υπουργείο Εξωτερικών και στεγάζονται υπηρεσίες του.

1. The external staircase leading to the terrace ■ 2. North view of the building with impressive marquise on the windows ■ 3. The turret with the soaring openings and the special arched decoration ■ 4. Today's view of the entrance to the building. It belongs to the Ministry of Foreign Affairs and houses its services.

Το αρχοντικό Μιχαλόπουλου-Χρηστίδη στην οδό Ορφέως 51 The mansion of Michalopoulos-Christidis at 51 Orfeos str.

Άποψη του κτίσματος το 1930 και του τεράστιου αύλειου χώρου με τον κήπο, ο οποίος επεκτάθηκε μετά την αγορά των μπροστινών οικοπέδων επί της Ορφέως, όπου υπήρχαν μικρομάγαζα, από τον Χρήστο Χρηστίδη, στην τιμή των 1000 χρυσών λιρών (Αρχείο Β. Μιχαλοπούλου-Μιχάλογλου).

View of the building in 1930 and the huge courtyard with the garden, which was expanded after Christos Christidis bought the front plots on Orfeos, where there were small shops, for the price of 1000 golden pounds (Archive: V. Michalopoulos-Michaloglou).

Οικογενειακή φωτογραφία της οικογένειας Χρηστίδη. Διακρίνεται όρθιος με το παπιγιόν ο Πυγμαλίων Χρηστίδης, δεξιά πίσω της καθιστής Ιουλίας (Ζούλης) Χρηστίδου-Φάλαγκα (Αρχείο Β. Μιχαλοπούλου-Μιχάλογλου).

Family photo of the Christidis family. Pygmalion Christidis is seen standing with his bow tie right behind the seated Julia (Zoulis) Christidi-Falaga (Archive: V. Michalopoulou-Michaloglou).

Επιβλητικό δώροφο κτίσμα σε νεοκλασικό ύφος με μεγάλο αύλειο χώρο έμπροσθεν της οικίας. Χτίστηκε το 1880 από τον Απόστολο Χρηστίδη, ο οποίος ήταν καπνέμπορος εκ Κωνσταντινουπόλεως και επισκεπτόταν συχνά την πόλη μας για επαγγελματικούς λόγους. Εδώ γνώρισε και ερωτεύτηκε τη μελλοντική σύζυγό του, Αικατερίνη Παντάκη και απέκτησαν συνολικά πέντε παιδιά. Επιφανέστερο τέκνο της οικογένειας του Αποστόλου Χρηστίδη, ο γιος του Πυγμαλίων (1881-1955), ο οποίος διετέλεσε για πολλά χρόνια Δήμαρχος Ξάνθης. Το κτίσμα περιήλθε, τελικά, στον Χρήστο Αποστόλου Χρηστίδη (1870-1958). Ο Χρήστος Χρηστίδης δραστηριοποιείτο και αυτός στον επιχειρηματικό κόσμο του καπνεμπορίου και έλειψε για ένα μεγάλο διάστημα από την Ξάνθη, καθώς δούλευε ως εμπειρογνώμων καπνών για το οθωμανικό μονοπώλιο της «REGIE», στα Άδανα της Τουρκίας. Εκεί γνώρισε τη μελλοντική σύζυγό του, Ιουλία (Ζούλη), το γένος Φάλαγκα, η οποία ήταν Φραγκολεβαντίνα.

Στα Άδανα γεννήθηκαν και όλες οι κόρες του. Στην Ξάνθη επέστρεψε με όλη του την οικογένεια το 1906. Το κτίσμα κληρονομήθηκε από την κόρη του Αλίκη, σύζυγο Κωνσταντίνου Μιχαλόπουλου, και πέρασε διαδοχικά στα παιδιά τους, Μιχαήλ και Χρήστο. Σήμερα, ο επάνω όροφος του εντυπωσιακού κτίσματος ανήκει στην κ. Βικτωρία (Βίκυ) Μιχαλοπούλου, το γένος Ιωάννη Μιχάλογλου, σύζυγο Χρήστου Μιχαλόπουλου, και ο κάτω όροφος στην Αλίκη Μιχαλοπούλου του Μιχαήλ.

An imposing two-storey building in Neoclassical style with a large courtyard in front of the house. It was built in 1880 by Apostolos Christidis, who was a tobacco merchant from Constantinople and often visited our city for business reasons. Here he met and fell in love with his future wife Aikaterini Pantaki, and they had a total of five children. The most prominent child of the family of Apostolos Christidis, his son Pygmalion (1881-1955), who served for many years as Mayor of Xanthi. Christos Christidis of Apostolos (1870-1958) was also active in the business world of tobacco trading and was absent from Xanthi for a long time, as he worked as a tobacco expert for the Ottoman Monopoly of "REGIE" in Adana, Turkey. There he met his future wife, Julia (Zouli), nee Falaga, who was a Franko-Levantine (a Westerner or European or later an American citizen of the Ottoman empire, usually engaged in commerce).

All his daughters were born in Adana, and he returned to Xanthi with his whole family in 1906. The building was inherited by his daughter Alik, wife of Konstantinos Michalopoulos, and passed successively to their children, Michael and Christos. Today, the upper floor of the impressive building belongs to Mrs. Victoria (Vicky) Michalopoulou, nee Ioannis Michaloglou, wife of Christos Michalopoulos, and the lower floor to Alik Michalopoulou of Michael.

3

4

5

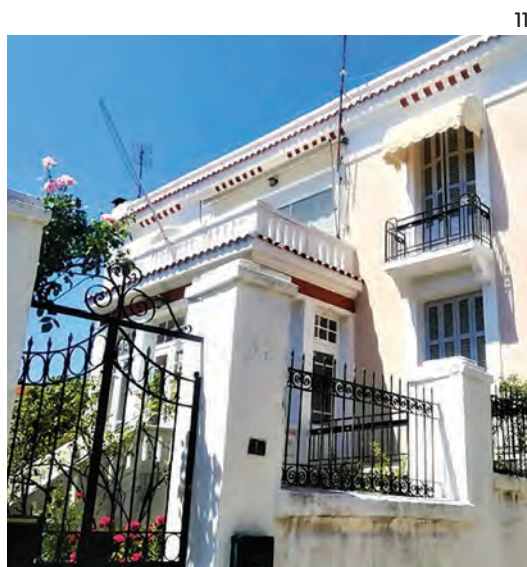
6

7

1. Η οικογένεια Χρηστίδη φωτογραφίζεται στην εξωτερική σκάλα του κτίσματος. Διακρίνεται στο μέσο ο παππούς Χρήστος Χρηστίδης, με τα εγγόνια του Μιχαήλ και Χρήστο. Αριστερά, η κόρη του Αλίκη και επάνω δεξιά, ο γαμπρός του Κωνσταντίνος Μιχαλόπουλος (Αρχείο Β. Μιχαλοπούλου-Μιχάλογλου).
2. Άποψη του αύλειου χώρου, στρωμένου με βοτσαλωτό και της πλαϊνής αυλόπορτας από την οδό Λευκάδος. Διακρίνεται στην κορυφή αέτωμα που δεν υπάρχει σήμερα (Αρχείο Β. Μιχαλοπούλου-Μιχάλογλου).
3. Η Αλίκη Χρηστίδου, με τον σύζυγό της Κωνσταντίνο Μιχαλόπουλο και τα δυο τους παιδιά Μιχάλη και Χρήστο (Τάκης), κληρονόμος του κτίσματος από τον πατέρα της Χρήστο (Αρχείο Β. Μιχαλοπούλου-Μιχάλογλου).
4. Ο καπνέμπορος Χρήστος Χρηστίδης του Αποστόλου (1870-1958), ο οποίος κληρονόμησε το κτίσμα από τον πατέρα του (Αρχείο Β. Μιχαλοπούλου-Μιχάλογλου).
5. Τα αδέρφια της οικογένειας του Αποστόλου Χρηστίδη. Διακρίνεται δεύτερος από αριστερά με το παπιγιόν, ο Πυγμαλίων Χρηστίδης, μετέπειτα Δήμαρχος Ξάνθης (Αρχείο Β. Μιχαλοπούλου-Μιχάλογλου).
6. Η κ. Βικτωρία (Βίκυ) Μιχαλοπούλου, το γένος Ιωάννη Μιχάλογλου, με συγγενικούς δεσμούς και με την οικογένεια Λαδά, ιδιοκτήτρια του επάνω ορόφου του κτίσματος.
7. Εσωτερική διακόσμηση και οροφολογίες στον επάνω όροφο από τον Λευτέρη Κουνή, τον γνωστό Κοσμηματογράφο και Ελαιογράφο της Ξάνθης.

1. The Christidis family is photographed on the external staircase of the building. Grandfather Christos Christidis is seen in the middle with his grandchildren, Michael and Christos. On the left his daughter Aliko and on the upper-right his son-in-law, Konstantinos Michalopoulos (Archive: V. Michalopoulou-Michaloglou).
2. View of the courtyard, paved with pebbles, and the side courtyard door from Lefkadon street. A pediment can be seen at the top, which does not exist today (Archive: V. Michalopoulou-Michaloglou).
3. Aliko Christidou, with her husband, Konstantinos Michalopoulos, and their two children, Michalis and Christos (Takis), heiress of the building from her father, Christos (Archive: V. Michalopoulou-Michaloglou).
4. The tobacconist Christos Christidis of Apostolos (1870-1958), who inherited the building from his father (Archive: V. Michalopoulou-Michaloglou).
5. The Christidis brothers of Apostolos. Second from left with the bow tie, Pygmalion Christidis, later Mayor of Xanthi (Archive: V. Michalopoulou-Michaloglou).
6. Mrs. Victoria (Vicky) Michalopoulou, nee Ioannis Michaloglu, with family ties to the Ladas family. Owner of the upper floor of the building.
7. Interior decoration and ceiling paintings on the upper floor by Lefteris Kounis, the well-known Cosmetographer, and Oil Painter of Xanthi.

8,9. Άποψη του κτίσματος και του τεράστιου αύλειου χώρου με τον κήπο, όπως είναι σήμερα ■ 10. Γωνιακή παραστάδα με μορφή αδρού κίονα, κάθετη γραμμική διακόσμηση και επίκρανο δωρικού ρυθμού. Διακρίνεται καθαρά το φαρδύ γείσο κάτω από τη μαρκίζα της οροφής ■ 11,12. Όψεις του κτίσματος εκατέρωθεν της κεντρικής κλίμακος, που οδηγεί σε έρκερ (κλειστό χώρο κάτω από τον εξώστη), με υψίκορμα ανοίγματα σε όλες του τις πλευρές.

8,9. View of the building and the huge courtyard with the garden, as it is today ■ 10. Corner pilaster in the form of a rough column with vertical linear decoration and a Doric capital. The wide cornice under the eaves of the roof is clearly visible ■ 11,12. Views of the building on either side of the central staircase leading to an oriel window ("erker", enclosed space under the balcony), with high openings on all sides.

Κτίσμα με νεοκλασικά και λαϊκά στοιχεία στην οδό Ορφέως 52 Building with neoclassical and folk features at 52 Orfeos str.

Ένα ιδιαίτερα επιβλητικό κτήριο, χάρη στην απολυτότητα του κατακόρυφου όγκου του και την απόλυτη συμμετρία των ανοιγμάτων. Διαχωριστικές ταινίες από οπτόπλινθους μεταξύ των κατακόρυφων τμημάτων, κορνίζες στα ανοίγματα από το ίδιο υλικό, ομοιόμορφα υπέρθυρα και περβάζια, φαρδύ γείσο οροφής, αποτελούν νεοκλασικά στοιχεία.

A particularly imposing building, thanks to the absoluteness of its vertical volume and the absolute symmetry of its openings. Separating strips of clay bricks between the vertical sections, frames in the openings made of the same material, uniform lintels and sills, and wide roof cornices are neoclassical elements.

Γωνιακές παραστάδες με επιστύλια από οπτόπλινθους.
Corner pilasters with architraves made of clay blocks.

Νεοκλασικό κτίσμα στην οδό Ορφέως 66 Neoclassical building at 66 Orfeos str.

Η υψίκορμη ξύλινη ταμπλαδωτή εξώθυρα πλαισιωμένη από παραστάδες με επιστύλια και θριγκό.

The tall wooden panelled front door, framed by pilasters with architraves and entablature.

Διώροφο νεοκλασικό κτίσμα στην οδό Ορφέως 66. Χτίστηκε κατά την οθωμανική περίοδο. Απόλυτη κατακορυφότητα, συμμετρία και επιβλητικός όγκος του οικοδομήματος. Νεοκλασική διάταξη με ημιυπόγειο, ισόγειο και άνω όροφο. Στρογγυλεμένες γωνιώσεις, διαχωριστικές ταινίες μεταξύ των κάθετων τμημάτων, υψίκορμη εξώθυρα, ανοίγματα με υπέρθυρα και περβάζια, βαθμιδωτό γείσο οροφής, κιγκλιδώματα στα ανοίγματα του ισογείου. Ανήκε στον Κυριάκο Κουντόγλου, ο οποίος, το 1911, το πώλησε στον Λεωνίδα Αλατά. Το 1929, μεταπωλήθηκε από τον ίδιο στον Λουκά Τσολακίδη. Μετέπειτα πέρασε στην κατοχή του Εμμανουήλ Βαφειάδη.

Η στρογγυλεμένη γωνίωση-παραστάδα, με το ιδιαίτερο επίκρανο και το φαρδύ γείσο κάτω από τη μαρκίζα της οροφής.

The rounded corner-balustrade, with the special capitals and the wide cornice under the marquise of the roof.

Two-storey neoclassical building at 66 Orfeos street; was built during the Ottoman period. Absolute verticality, symmetry, and imposing volume of the building. Neoclassical layout with semi-basement, ground floor, and upper floor. Rounded corners, dividing strips between vertical sections, soaring front doors, openings with lintels and sills, stepped roof cornice, and balustrades in the ground floor openings. It belonged to Kyriakos Kountoglou, who, in 1911, sold it to Leonidas Alatas. In 1929, it was resold by him to Loukas Tsolakidis. Later it passed into the possession of Emmanuel Vafiadis.

Κτίσμα
στην οδό
Ορφέως 69
Building at
69 Orfeos str.

Αδρές κορνίζες στα ανοίγματα του
ισογείου, διαχωριστική ταινία μεταξύ
ισογείου και άνω ορόφου, γωνιακές
παραστάδες με λιτά επιστύλια.

Straight frames in the openings on the
ground floor, dividing strip between the
ground floor and upper floor, corner
pilasters with simple architraves.

Νεοκλασικά στοιχεία η στιβαρή κορνίζα και το αέτωμα στην εξώθυρα, φαρδύ γείσο οροφής. Βαριά υποστηρικτικά φουρούσια, που θυμίζουν ύφος Art Deco σε εκλαϊκευμένη μορφή.

Neoclassical elements the sturdy frame and pediment on the front door, wide roof cornice. Heavy supporting corbels, reminiscent of Art Deco style in a popularized form.

Ιδιαίτερο δώροφο κτίσμα, μικρής επιφάνειας, προσαρμοσμένο στο περιτύπωμα του χώρου που διατίθεται για την ανάπτυξη του, με λαϊκά και λιτά νεοκλασικά στοιχεία και σιδερένιο εξώστη. Φέρει χρονολογία ανέγερσης «1931» άνωθεν του μπαλκονιού. Εντύπωση προκαλούν τα ιδιαίτερα υποστηρικτικά φουρούσια σε απομίμηση Art Deco λαϊκής αρχιτεκτονικής. Σήμερα ανήκει στους Σελίμ Ριτβάν και Ιλχάν.

Χρονολογία ανέγερσης πλαισιωμένη από φυτικό διάκοσμο.

Date of foundation framed by floral decoration.

A distinctive two-storey building of a small area adapted to the contour of the site that is being explored for its development, with vernacular and simple neoclassical elements and an iron balcony. It bears the date of foundation "1931" above the balcony. Impressive are the special supportive corbels in imitation of Art Deco of folk architecture. The building nowadays belongs to Selim Ritvan and İlhan.

Νεοκλασικό κτίσμα στην οδό Ορφέως 70 Neoclassical building at 70 Orfeos str.

Επιβλητικό δώροφο κτίσμα, μεγάλης επιφάνειας σε νεοκλασικό ύφος και ανακαινισμένο σε στυλ Art Deco με υποστηρικτικά φουρούσια στο μπαλκόνι. Ανήκει στην οικογένεια του δικηγόρου Μιχαήλ Ιορδανίδη. Το κτήριο αναπτύσσεται σε οριζόντια διάταξη, καθώς υπάρχει μεγάλη άνεση χώρου. Διακρίνονται νεοκλασικά στοιχεία, γωνιακές οδοντωτές παραστάδες με επίκρανα, κορνίζες και υπέρθυρα στα ανοίγματα, διαχωριστική ταινία μεταξύ ισόγειου και άνω ορόφου, φαρδύ γείσο οροφής, κιγκλιδωματικός εξώστης. Πρόκειται για ένα επιβλητικό εκλεκτικιστικό κτήριο, καθώς συνδυάζει στοιχεία της λαϊκής αρχιτεκτονικής, εμφανή στην πλευρά επί του δρόμου, απλότητα και λιτότητα των μορφολογικών μέσων, λιτά νεοκλασικά στοιχεία και στοιχεία ελαφρού μπαρόκ (αδρά υποστηρικτικά φουρούσια στον εξώστη και στο προστατευτικό κάλυμμα άνωθεν αυτού) στην κεντρική πρόσοψη εντός του κιγκλιδωματικού φράκτη.

Imposing two-storey building with a large surface area in Neoclassical style and renovated in Art Deco style with supporting corbels on the balcony. It belongs to the family of the lawyer Michael Iordanidis. The building is developed in a horizontal layout, as there is great space comfort. There are visible neoclassical elements, corner dentil pilasters with finials, frames, and lintels in the openings, a dividing strip between the ground and upper floors, a wide roof cornice, and a balustraded balcony. This is an imposing eclectic building, as it combines elements of folk architecture, evident on the side facing the street, simplicity and plainness of morphological means, simple neoclassical elements, and elements of light baroque (rough supporting corbels on the balcony and on the protective covering above it) on the central facade within the railing fence.

Νεοκλασικό κτίσμα στην οδό Μαυρομιχάλη 10 Neoclassical building at 10 Mavromichali str.

1. Σύγχρονη άποψη του κτίσματος ■ 2. Παλαιότερη άποψη του κτίσματος ■ 3. Επιβλητική εξώθυρα με εκατέρωθεν μαρμάρινες παραστάδες με επιστύλια, ξύλινη ταμπλαδωτή πόρτα με μεγάλο φεγγίτη και σιδεριές στον εξώστη.

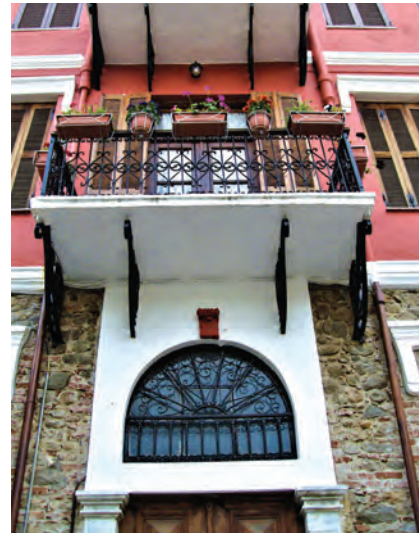
1. Modern view of the building ■ 2. Older view of the building ■ 3. An imposing front door with marble pilasters with architraves on either side, a wood-paneled door with a large skylight, and ironwork on the balcony.

4

5

6

7

Εντυπωσιακό τριώροφο κτίσμα σε νεοκλασικό ύφος, με μπαλκόνια με σιδεριές στους δυο επάνω ορόφους, τα οποία υποστηρίζονται με περίτεχνα σιδερένια φουρούσια. Διαθέτει εντυπωσιακή μαρμάρινη εξώθυρα. Ανήκει στην οικογένεια Καρανταη. Πρόκειται για οικοδόμημα με τη βασική διάταξη της νεοκλασικής οικίας: ημιυπόγειο, υπερυψωμένο ισόγειο και δυο ορόφους άνωθεν αυτού. Απόλυτη συμμετρία, κατακορυφότητα και στιβαρότητα του όγκου πάνω στο περιτύπωμα του διαθέσιμου οικοδομήσιμου χώρου. Η καμπυλωτή γωνίωση των τελειωμάτων στο ισόγειο και τα κιγκλιδωματικά φουρούσια στους εξώστες καθιστούν το αυστηρό κτήριο πιο ανάλαφρο και γοητευτικό.

An impressive three-storey

building in Neoclassical style, with iron balconies on the two upper floors, supported by elaborate iron corbels. It has an impressive marble facade. It belongs to the Karandai family. It is a building with the basic layout of a neoclassical house, with a semi-basement, a raised ground floor, and two floors above it. Absolute symmetry, verticality, and solidity of the volume on the contour of the available building space. The curved angularity of the finishes on the ground floor and the railed corbels on the balconies make the austere building more light and charming.

4-5. Κοντινότερες όψεις του οικοδομήματος.

Εντύπωση προκαλούν οι γωνιακές παραστάδες και η φαλτσογωνία που είναι τόσο επιμελημένη που δίνει την εντύπωση της κυκλικότητας, καθώς και οι κιλλίβαντες με τους ρόδακες που υποστηρίζουν τον εξώστη.

6. Άποψη του μεγαλοπρεπούς φεγγίτη άνωθεν της εξώθυρας.

7. Η βαριά εξώθυρα και οι μαρμάρινες παραστάδες εκατέρωθεν αυτής.

4-5. Closer views of the building. Impressive features are the bevel angle of the corner pilasters, which is so elaborate that it gives the impression of circularity, and the corbels with rose decorative features, which support the balcony.

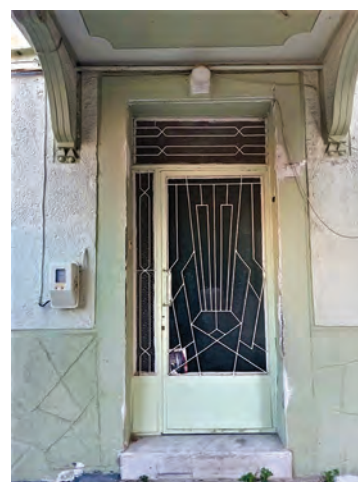
6. View of the magnificent skylight above the front door.

7. The heavy front door and the marble pilasters on either side of it.

Κτίσμα με νεοκλασικά στοιχεία στην οδό Μαυρομιχάλη 15 Building with neoclassical elements at 15 Mavromichali str.

Το κτίσμα διαθέτει εξώστη με σιδεριά, ο οποίος υποστηρίζεται με φουρούσια, πάνω από την κεντρική είσοδο. Νεοκλασικά στοιχεία, η διαχωριστική ταινία ισογείου και άνω ορόφου, τραβηγτές κορνίζες με διακοσμητικά κλειδιά στο πάνω μέρος των ανοιγμάτων του ισογείου, τραβηγτά υπέρθυρα ενσωματωμένα στο γείσο, στον άνω όροφο ψευδοπαραστάδες στις γωνίες. Αίσθηση προκαλούν τα μονογράμματα στην πλαϊνή αυλόπορτα.

The building has a balcony with ironwork, which is supported by corbels, above the main entrance. Neoclassical elements are the dividing strip between the ground floor and the upper floor, pulled frames with decorative keys on the upper part of the ground floor openings, pulled frames built into the cornice, and on the upper floor false pilasters in the corners. The monograms of the side entrance are impressive.

Πιο κοντινές όψεις του κτίσματος.
Closer views of the building.

Το παλιό Δημαρχείο Ξάνθης The old Town Hall of Xanthi

1. Πρόσωση του αναστηλωμένου κτηρίου επί της οδού Μαυρομιχάλη. Διακρίνονται δύο απ' τα τέσσερα μέρη του σταυρόσχημου δώματος ■ 2-3. Ψευδοκίονες (επισυνημμένες παραστάδες) με επίκρανα τύπου δωρικού ρυθμού, και περίτεχνα κιγκλιδώματα στον επάνω όροφο του κτηρίου και στο σταυρόσχημο δώμα όπως διακρίνονται στην κεντρική φωτογραφία. Χαρακτηριστικές είναι, επίσης, οι ανεπίχριστες επιφάνειες στη λιθοδομή, από ροδίζουσες πέτρες Μάνδρας, που συνιστούν οι ίδιες διακοσμητικά στοιχεία, με την ακρίβεια, την ομοιομορφία και το μεράκι στη δόμησή τους. Στην κάτω φωτογραφία, στο κάτω μέρος, διακρίνεται τμήμα παραστάδας με επιστύλιο. Ίδιου τύπου επένδυση παρατηρούμε και στις καπναποθήκες της Γενισέας ■ 4. Άποψη της κεντρικής εισόδου.

1. Front view of the restored building on Mavromichali street. Two of the four parts of the cross-shaped roof are visible ■ 2-3. Pseudo-columns (attached pilasters) with Doric style capitals and ornate balustrades on the upper floor of the building and on the cross-shaped roof can be seen in the main photo. Characteristic are the uncoated surfaces in the stonework, made of pinkish Mandra stones, which themselves constitute decorative elements, with their precision, uniformity, and taste in their construction. In the down photo, a part of a pilaster with an architrave can be seen at the bottom. The same type of cladding can be seen on the tobacco warehouses of Genisea ■ 4. View of the main entrance.

5. Ο Δήμαρχος Ξάνθης Ευριπίδης Χασιρτζόγλου, καθισμένος στη μέση και πλαισιωμένος από μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου και υπαλλήλους του Δήμου (1933)
 ■ 6. Το ίδιο σημείο κατά τις εργασίες αναστήλωσης ■ 7. Άποψη του κτίσματος ως Δημαρχείου στην οδό Μαυρομιχάλη με αριθμό 8. Στο κέντρο, η θέση του συμπαγούς στηθαίου της πρόσοψης, εκατέρωθεν του κεντρικού δώματος, που ως πρόσθετο στοιχείο αφαιρέθηκε κατά την αναστήλωση του κτίσματος.

5. The Mayor of Xanthi Evripidis Chasirtzoglu, seated in the middle and flanked by members of the Municipal Council and employees of the Municipality (1933)
 ■ 6. The same spot during the restoration works ■ 7. View of the building as the Town Hall at 8 Mavromichali street. The solid parapet of the facade can be seen on either side of the central roof, which was removed as an additional element during the restoration of the building.

Το κτίσμα του παλιού Δημαρχείου είναι ένα ιδιαίτερο διώροφο κτίσμα με δώμα, σε ύψος εκλεκτικιστικό, με νεοκλασικά στοιχεία στον επάνω όροφο. Φέρει εντυπωσιακή πέτρινη τοξωτή κορνίζα στην είσοδο ισογείου, ενώ η είσοδος διαμορφώνεται σε εσοχή, και δύο ζεύγη παράπλευρων εισόδων με πέτρινες παραστάδες και τοξωτή διαμόρφωση ανωφλίων, εκατέρωθεν αυτής. Το κτήριο, όπως και το απέναντι, αλλά και ένα ακόμη πολύ κοντά του, φέρουν επένδυση από πέτρα Μάνδρας και από αυτό συμπεραίνουμε ότι έχουν κτιστεί την ίδια χρονική περίοδο, δηλαδή τη δεκαετία του 1870, καθώς ένα από αυτά φέρει κτητορική επιγραφή εκείνης της περιόδου. Χτίστηκε ή αγοράστηκε αρχικά από τον Εβραίο καπνέμπορο Ααρών Μωυσή, στη συνέχεια πέρασε στον επίσης καπνέμπορο και καπνοβιομήχανο, Β. Μουράτη,¹

¹ Οικογένεια Μουράτη-Μουράτογλου. Μια μεγάλη οικογένεια στον χώρο του καπνού, ένα μεγάλο καπνικό brand name, παγκοσμίου εμβελείας, που εμπλέκει και την πόλη μας. Το 1821, κατά την περίοδο της Ελληνικής Επανάστασης, ιδρύεται από τον Βασίλειο Μουράτογλου-Μουράτη στην Κωνσταντινούπολη η φίρμα του, την οποία επάξια συνεχίζουν

The building of the old Town Hall is a special two-storey building with a roof, in an Eclectic style, with neoclassical elements on the upper floor. It bears an impressive stone arched frame at the ground floor entrance, while the entrance is formed into an alcove and two pairs of side entrances with stone pilasters and arched lintels on either side of it. The building, as well as the one opposite, but also another one very close to it, are clad in Mandra stone, and from this we conclude that they were built in the same period of time, that is, in the 1870s, as one of them bears a registry inscription of that period. It was originally built or purchased by the Jewish tobacco merchant Aaron Moses, then passed on to another tobacco merchant and tobacco manufacturer, V. Muratis,¹ and then it was sold to the tobacco merchant

¹ Murati-Muratoglou family. A big family in the tobacco industry, a big tobacco brand name of global scope, which also involves our city. In 1821, during the

Μουράτης Ι. και Σ-α

και μετά πωλήθηκε στον καπνέμπορο Ιωάννη Ορφανίδη. Στις 17/4/1926, αγοράστηκε από τον Δήμο Ξάνθης, επί δημαρχίας Ευριπίδη Χασιρτζόγλου, έναντι του ποσού των 550.000 δρχ. της εποχής εκείνης, από τους απογόνους του Ιωάννη Ορφανίδη και από τη σύζυγό του Ασπασία. Λειτουργήσε ως Δημαρχείο μέχρι το 2013. Τελευταίος Δήμαρχος, ο Μιχαήλ Στυλιανίδης. Στις 7/9/2022, επί δημαρχίας Εμμανουήλ Τσέπελη, γίνονται τα εγκαίνια του αναστηλωμένου πλέον κτηρίου και παραδίδεται προς χρήση.

μετέπειτα οι δυο γιοι του, Σοφοκλής (1863-1918) στο Βερολίνο και Δημοσθένης (1853-;) στο Μάντσεστερ της Αγγλίας, σύμφωνα με την έρευνα του συγγραφέα Χρήστου Αστερίου στο βιβλίο του: *Μικρές Αυτοκρατορίες – Muratti – Ένας αποχαιρετισμός*, Πόλις, Αθήνα 2021. Η εμπλοκή της οικογένειας Μουράτογλου-Μουράτη αφορά την αγορά και ιδιοκτησία του παλιού Δημαρχείου της πόλης μας, από τον Δαρών Μωσσή και τη μεταπώλησή του στον Ιωάννη Ορφανίδη, σύμφωνα με τον ιστοριοδίφη της πόλης μας, Θωμά Εξάρχου. Η οικογένεια των Μουράτογλου φαίνεται ότι δραστηριοποιούνταν στην πόλη της Ξάνθης, δουλεύοντας τα καπνά της, καθώς συναντάται η φέρμα τους και στον *Επαγγελματικό Οδηγό* του Ιγγλέσιου του 1910. Το τσιγάρο "Muratti" συνεχίζει να υπάρχει υπό την ιδιοκτησία της "PHILIP MORRIS".

Ioannis Orphanidis. On 17/4/1926, it was purchased by the Municipality of Xanthi, under the mayorate of Evripidis Chasirtzoglou, for the sum of 550,000 drachmas at that time, from the descendants of Ioannis Orphanidis and his wife Aspasia. It functioned as the Town Hall until 2013. The last Mayor was Michael Stylianidis. On 7/9/2022, under the mayoralty of Emmanuel Tsepelis, the inauguration of the now-restored building took place, and it was handed over for use.

period of the Greek Revolution, Vasilios Muratoglou-Mouratis founded his firm in Constantinople, which was later continued by his two sons, Sophocles (1863-1918) in Berlin, and Demosthenes (1853-?) in Manchester, England, according to the research of Christos Asteriou, in his book: *Small Empires – Muratti – A Farewell*, Polis, Athens 2021. The involvement of the Muratoglou-Mourati family concerns the purchase and ownership of the old Town Hall of our city by Aaron Moses and its resale to Ioannis Orphanidis, according to the historian of our city, Thomas Exarchou. The family of Muratoglou seems to have been active in the city of Xanthi, working with its tobacco, as their firm name is found in the *Professional Directory of Inglesis* of 1910. The cigarette "Muratti" continues to exist under the ownership of "PHILIP MORRIS".

8

9

8. Η είσοδος του κτίσματος σε παλαιότερη χρονικά στιγμή. Διακρίνεται η πέτρινη τοξωτή οδοντωτή πλαισίωση και τα επίκρανα στις κατακόρυφες πλευρές. Η βαριά σιδερένια εξώθυρα εντυπωσιάζει με το μέγεθος και φέρει αδρούς ήλους, μεταλλικά διακοσμητικά στοιχεία και ρόπτρο ■ 9. Τοξωτές καμάρες και επίκρανα δωρικού ρυθμού στο ισόγειο του κτίσματος την περίοδο της αναστήλωσης.

8. The entrance to the building at an earlier date. The stone arched dentil framing and the epistyles on the vertical sides can be seen. The heavy iron front door is impressive in size and bears rough arrows, metal ornaments, and a knocker ■ 9. Arched arches and Doric capital on the ground floor of the building during the period of restoration.

10-12. Άποψη της βαριάς κεντρικής μεταλλικής εξώθυρας, με περίτεχνα διακοσμητικά και ρόπτρο ■ 13-15. Οροφωγραφίες με επίχρυσους ρόδακες και περίτεχνο ανάγλυφο φυτικό διάκοσμο/Τοσκανικός ρυθμός (εξαπλουστευμένη μορφή του δωρικού ρυθμού) σε τετραγωνισμένη εσοχή με έντονη κατακορυφότητα ■ 16. Παραστάδα σε απόληξη εσωτερικών τοίχων, με κιονόκρανο κορινθιακού ρυθμού ■ 17. Άποψη ταβανιού με περίτεχνη διακόσμηση ■ 18. Εξαιρετικό ανάγλυφο γείσο με φυτικό διάκοσμο και επίχρυσες λεπτομέρειες ■ 19. Διακοσμητικές παραστάδες με βάσεις και επίκρανα, ξύλινες πόρτες με υαλώματα ■ 20. Παραστάδα με διακοσμητική απομίμηση ιωνικού επίκρανου ■ 21. Βραδινή πανοραμική άποψη του κτηρίου. Διακρίνεται η σταυροειδής κεραμοσκεπή του (Φωτογραφία Παναγιώτη Αμβροσιάδη).

10-12. View of the heavy central metal front door, with ornate decorations and knocker ■ 13-15. Floor paintings with gilt rose decorative features and elaborate relief floral decoration/Tuscan style (a simplified form of the Doric style) in a square recess with an intense verticality ■ 16. Pillar at the end of internal walls, with Corinthian style capitals ■ 17. Ceiling view with elaborate decoration ■ 18. Exceptional relief cornice with floral decoration and gilt details ■ 19. Decorative pilasters with bases and epicranium and wooden doors with glass ■ 20. Pillar with decorative imitation of an Ionic capital ■ 21. Panoramic view of the building. The cross-shaped tiled roof is visible (Photo by Panagiotis Amvrosiadis).

Νεοκλασικό κτίσμα στην οδό Μαλετσίδου 3 Neoclassical building at 3 Maletsidou str.

Το κτίσμα αποτελείται από ισόγειο κατάστημα και κατοικία στον άνω όροφο, ο οποίος υποστηρίζεται με φουρούσια. Αίσθηση προκαλεί η κουρμπαριστή σιδεριά στο μπαλκόνι. Ανήκε αρχικά στην Αγλαΐα Παταζιού του Βασιλείου, σύζυγο Νικολάου Χαλκιά. Μεταπώληθηκε το 1958 στον Τριαντάφυλλο Σιάκκα, ο οποίος ήταν ιδιοκτήτης των γνωστών κινηματογράφων «ΗΛΥΣΙΑ» και «ΑΛΦΑ».

The building consists of a ground-floor retail store and a residence on the floor above, which is supported by corbels. An impressive curved iron balcony decorates the first floor. The building originally belonged to Aglaia Pataziou, daughter of Vasilios, wife of Nikolaos Halkias. It was sold in 1958 to Triantafyllos Siakkas, who was the owner of the well-known cinemas "Ilysia" and "Alfa".

Υπέρθυρα-μαρκίζες και, άνωθεν αυτών, εντυπωσιακή διακοσμητική ταινία με ρομβοειδή και τετράγωνα γεωμετρικά σχήματα. Πιο πάνω επιβλητική οδοντωτή ταινία στο γείσο και προεκτεταμένη μαρκίζα.

Lintels-marquees and above, an impressive decorative panel with rhomboid and square geometrical shapes.

Νεοκλασικό κτίσμα στην οδό Μαλετσίδου 5 Neoclassical building at 5 Maletsidou str.

Διώροφο κτίσμα, με νεοκλασικό ύφος, αποτελούμενο από ισόγειο κατάστημα και άνω όροφο ως κατοικία. Ανήκε, όπως και το προηγούμενο, στην Αγλαΐα Παταζιού, σύζυγο Νικολάου Χαλκιά, και, επίσης, το κληρονόμησε από τον πατέρα της Βασίλειο, τη δεκαετία του '30. Φέρει μπαλκόνι με σιδεριές και υποστηρικτικά σιδερένια φουρούσια στις άκρες. Στο ισόγειο κατάστημα λειτουργούσε για πολλά χρόνια ξυλουργείο. Σήμερα χρησιμοποιείται ως καφετέρια, όπως και τα παραδίπλα καταστήματα.

Two-storey neoclassical building consisting of a ground floor retail store and a residence on the first floor. This building also belonged to Aglaia Pataziou, wife of Nikolaos Halkias. She inherited the property from her father Vasilios, in the 1930s. It has a railed balcony with supportive iron corbels on the sides. The ground floor operated as a woodwork shop. Today it is a cafe, as are the adjacent stores.

Νεοκλασικό κτίσμα στην οδό Μαλεσιδού 4 Neoclassical building at 4 Maletsidou str.

Διώροφο κτίσμα σε νεοκλασικό ύφος, με πρόσοψη επί της οδού Μαλεσιδού, αλλά και επί της Βασιλίσσης Σοφίας. Διαθέτει μπαλκόνια με σιδεριές και από τις δύο πλευρές του, και πίσω αύλειο χώρο. Σύμφωνα με προφορικές μαρτυρίες γειτόνων και παλιών Ξανθιωτών, σ' αυτό το σπίτι φέρεται να γεννήθηκε τελικά, ο μεγάλος μουσικοσυνθέτης Μάνος Χατζιδάκις, στις 23 Οκτωβρίου του 1925. Αρχικός ιδιοκτήτης του κτίσματος ήταν ο Μιχαήλ Αγγέλου και μετέπειτα ο Ευάγγελος Παπαγαβριήλ. Σήμερα ανήκει στον Αθανάσιο Νικολαΐδη. Τη δεκαετία του '90 σ' αυτό λειτούργησε το καφέ "Vero".

Two-storey Neoclassical style building with the facade on both Maletsidou and Vasilissis Sofias streets. The building has an iron balcony on both sides and a courtyard in the back area. According to oral testimonies of the neighbors and the older residents of Xanthi, this is the building in which the great musical composer Manos Hatzidakis was born on the 23rd of October 1925. The first owner of the building was Michael Angelou and later Evangelos Papagabriel. Today the property belongs to Athanasios Nikolaidis. In the 90s, cafe "Vero" operated in this building.

Καρναβαλική παρέλαση στην Ξάνθη, μπροστά από το καφέ "Vero", τη δεκαετία του '90, επί της οδού Βασιλίσσης Σοφίας.
Carnival parade in Xanthi in the 90s. Vasilissis Sofias street in front of the cafe "Vero".

Άνωθεν των παραθύρων διακρίνεται λεπταίσθητη διακοσμητική ταινία.
Above the windows, we can see a delicate decorative panel.

Νεοκλασικό κτίσμα στην οδό Μαλετσίδου 7 Neoclassical building at 7 Maletsidou str.

Κλασικό δείγμα νεοκλασικού κτηρίου, που αποπνέει την οικονομική δύναμη και το κύρος του ιδιοκτήτη του. Η αδρότητα σε όλες τις γραμμές αποτελεί το κύριο χαρακτηριστικό, που προκαλεί αμέσως τον θαυμασμό.

A characteristic example of a neoclassical building that exudes the financial power and prestige of the owner. The generosity of its lines constitutes its main characteristic evoking immediate admiration.

1

2

3

1. Φουρούσια σε στυλ Art Deco υποστηρίζουν τον αδρό εξώστη ■ 2. Αδρά υπέρθυρα σε όλα τα ανοίγματα ■ 3. Γωνιακή παραστάδα με οδοντωτή διακόσμηση.

1. Art Deco corbels support a textured balcony ■ 2. Broad lintels on all the openings ■ 3. Corner pilasters with notched design.

Επιβλητικό δώροφο κτίσμα των αρχών του 1900 με νεοκλασικά στοιχεία, στην οδό Μαλεσιδού 7. Διαθέτει μπαλκόνι με σιδεριά, που υποστηρίζεται με φουρούσια. Κατάληξη σε αέτωμα και κεραμοσκεπή εν μέσω σοφίτας. Το κτίσμα ανήκε αρχικά στην Οκτάβια, κόρη του καπνέμπορου Ιωάννη Ορφανίδη, σύζυγο Γεωργίου Χεκίμογλου. Πέρασε σταδιακά από τους απογόνους τους στην ιδιοκτησία του ζεύγους Αντωνίου και Δέσποινας Παπαδοπούλου. Στη συνέχεια περιήλθε στην κατοχή του Κωνσταντίνου Ρουσσόπουλου και των απογόνων του. Το 1968 περιήλθε στην κατοχή της Ελένης Σαραλέκου, συζύγου Αθανασίου Σαραλέκου και Γεωργίου Στεργιανόπουλου.

Πρόκειται για ένα καθαρά νεοκλασικό κτήριο, με όλα τα χαρακτηριστικά της κατακορυφότητας, του φωτοτροπισμού, της οριζόντιας διάταξης ημιυπογείου, αρκετά υπερυψωμένου ισογείου, πρώτου ορόφου, με προσθήκη σοφίτας στη δίρριχη στέγη και πρόσθετου διαμερίσματος στη δεξιά πλευρά. Διαχωριστικές ταινίες μεταξύ των οριζοντίων αναπτυγμάτων. Είσοδος από την αριστερή πλευρά με σκάλα που οδηγεί στην εξώθυρα, συμμετρικά ανοίγματα με γαλλικά παντζούρια, με τραβηχτές κορνίζες και εντυπωσιακή οδοντωτή διακόσμηση στα υπέρθυρα του ισογείου και των ορόφων. Αδρά υπέρθυρα στα κιγκλιδωματικά ανοίγματα του ημιυπογείου. Βαθμιδωτό γείσο και μαρκίζα διαχωρίζουν το κτήριο από τη σοφίτα.

A sublime two-storey neoclassical building of the early 1900s at 7 Maletsidou street. It has a railed balcony supported by corbels. The tiled roof over the attic is adorned by gables. The building was originally owned by Octavia, daughter of tobacco trader Ioannis Orfanidis and wife of Georgios Hekimoglou. It subsequently passed from their ancestors to the couple Antonios and Despina Papadopoulou. Thereafter it came into the possession of Konstantinos Roussopoulos and his ancestors. In 1968 Eleni Saralekou, wife of Athanasios Saralekos and Georgios Stergianopoulos owned the building.

It is a building with clean neoclassical features, verticality, phototropism (light manipulation), horizontal layout of the sub-basement, raised ground floor, pitched roof with attic, and an additional apartment on the right side. Divisional strips between the horizontal developments. The entrance is on the left side, with a staircase leading to the front door, symmetrical openings with French shutters, decorative mouldings, and impressive notched designs on the lintels of the ground floor and the floors above. Broad lintels and railed openings on the sub-basement. Graduated cornice and marquee separate the building from the attic.

Νεοκλασικό κτίσμα στην οδό Μαλετσίδου 9 Neoclassical building at 9 Maletsidou str.

Διώροφο κτίσμα στην οδό Μαλετσίδου 9 (στη δεξιά πλευρά του διώροφου κτηρίου της προηγούμενης σελίδας), με λιτά νεοκλασικά στοιχεία και εξώστη με σιδεριά, επίσης των αρχών του 1900. Το σπίτι ανήκε στην Ουρανία Ρουσσοπούλου, σύζυγο Ανδρέα Τσαντή. Μετέπειτα πέρασε εξ ολοκλήρου στην κυριότητα της εξαδέλφης της Ουρανίας Παπαναστασίου του Γεωργίου. Εκ πρώτης όψεως δίνει την εντύπωση μιας οικίας πιο απλής, λόγω της λιτότητας των αρχιτεκτονικών της στοιχείων, όμως η απολυτότητα του ορθογώνιου όγκου του οικοδομήματος και η άψογη συμμετρία των ανοιγμάτων καθηλώνουν τον θεατή. Τα στοιχεία του νεοκλασικισμού παρόντα σε όλο το οικοδόμημα, γωνιακή παραστάδα με επίκρανο, τραβηχτές κορνίζες στα ανοίγματα, θαυμάσια κεντρική εξώθυρα με περίτεχνες σιδερίες, πυκνός κιγκλιδωματικός εξώστης, στηριζόμενος σε σιδερένιους κιλλίβαντες, ανοίγματα με γαλλικά παντζούρια, φαρδύ επιμελημένο γείσο, που οδηγεί σε στηθαίο με εικονικούς κιονίσκους, κι ένας απόλυτα συντονισμένος με το ηλιακό φως φωτοτροπισμός, δημιουργούν ένα αρχοντικό επιβλητικό, που καθορίζει με αδρότητα τον χώρο στο οποίο έχει αναπτυχθεί.

Two-storey building at 9 Maletsidou street (at the right side of the two-storey neoclassical building of the previous page) with austere neoclassical features and railed balcony also from the early 1900s. The residence belonged to Ourania Roussopoulou, wife of Andreas Tsantis. Subsequently passes entirely into the ownership of her cousin Ourania Papanastasiou daughter of Georgios. At first glance, you have the impression of a simple residence due to the austerity of its architectural features; however, the absolute rectangular volume of the structure and the precise symmetry of the openings captivates the viewer. Neoclassical features are present in the entire structure, corner pilasters with capitals, pulled mouldings over the openings, a wonderful front door with elaborate ironwork, a densely railed balcony supported by iron corbels, windows with French shutters, wide meticulous cornices, leading to a parapet with mock columns and absolute coordination with the natural light (phototropism), create a grandiose mansion, generously defined in the space in which it has been developed.

Νεοκλασικό στη γωνία των οδών Βασιλίσσης Σοφίας 3 με Μαυρομιχάλη Neoclassical building on the corner of 3 Vasilissis Sofias and Mavromichali str.

Ένα υπέροχο νεοκλασικό με ισόγειο και δύο ορόφους στην οδό Βασιλίσσης Σοφίας 3, του οποίου η αρχιτεκτονική έχει αλλοιωθεί με την πάροδο του χρόνου. Το νεοκλασικό ύφος διατηρείται στον άνω όροφο. Αγοράστηκε το 1931 από τη Δέσποινα Καπάζογλου-Βύρρα (ανήκε στον Ραΐφ Μεχμέτ), από την οποία πέρασε στην κόρη της Ελισάβετ, σύζυγο Γεωργίου Δημητριάδη. Το διάστημα 1931-1941 στεγάστηκε εκεί η κλινική του Βασιλείου Καραγεώργη. Σήμερα ανήκει στην οικογένεια Βλάση Δημητριάδη.

A wonderful neoclassical building with a ground floor and two-storeys, whose architecture has been distorted by time. The Neoclassical style has been preserved on the top floor. It was purchased in 1931 by Despina Kapazoglou-Vyrra (previously owned by Raif Mehmet) who passed down the property to Elisavet, wife of Georgios Dimitriadis. Between 1931-1941 a medical clinic owned by Vasilios Karageorgis operated there. Today it is owned by the family of Vlasia Dimitriadis.

Όψεις του οικοδομήματος μέσα στον χρόνο: Παρόν – Παρελθόν ■ View of the building through time: Present – Past.

Όπως βλέπουμε σε παλαιότερες φωτογραφίες, η μεγαλοπρέπεια του κτηρίου και η απολυτότητα του κάθετου όγκου του, η απόλυτη συμμετρία των υψίκορμων ανοιγμάτων, οι γωνιακές παραστάδες με τα επιστύλια, το εμβληματικό αέτωμα, το καθιστούσαν ένα πραγματικό στολίδι της πόλης μας. Τα μορφολογικά στοιχεία του νεοκλασικισμού διατηρούνται στον πρώτο όροφο, ο εξώστης, τα συμμετρικά ανοίγματα εκατέρωθεν αυτού, οι παραστάδες με τα επιστύλια, το φαρδύ γείσο της στέγης και το συμπαγές στηθαίο με το αέτωμα στο κέντρο του.

We can see in older photographs, the grandeur of the building, its absolute verticality of volume, the symmetry of its lofty openings, the corner pilasters with architraves and the emblematic gables make this building a true gem of our town. The neoclassical features are retained on the top floor, the balcony, the symmetrical openings on either side, the pilasters with columns, the wide eaves, the compact parapet and the gable in the center.

Το κτήριο της Φιλοπρόοδου Ένωσης Ξάνθης (Φ.Ε.Ξ.) The Progressive Union of Xanthi building (F.E.X.)

Νεοκλασικό κτήριο επί της οδού Φ. Αμοιρίδη, απέναντι από το παλιό Δημαρχείο της πόλης. Λειτουργήσε ως Λέσχη Ξανθιωτών επί Οθωμανικής Κατοχής και ως Δημοτική Βιβλιοθήκη στη συνέχεια. Σήμερα στεγάζεται η Φιλοπρόοδος Ένωση Ξάνθης (Φ.Ε.Ξ.).

Neoclassical building on F. Amoiridi street, situated opposite the old Town Hall building. It operated as the "Xanthi residents Club" during the Ottoman Occupation and as the Municipal Library thereafter. Today it houses the F.E.X. (Philoproodos Enosis of Xanthi, Progressive Union of Xanthi).

1

2

3

1. Αίσθηση προκαλούν τα επίκρανα στους ψευδοκίονες του άνω ορόφου, που δίνουν την εντύπωση ότι είναι κεραμικά ■ 2. Άποψη από την οδό Φ. Αμοιρίδη. Παραστάδες με οριζόντια γραμμική διακόσμηση και επιστύλια, υψίκορμα ανοίγματα, διαχωριστική ταινία μεταξύ ισόγειου και άνω ορόφου, κιγκλιδωματικός εξώστης στον άνω όροφο, ανοίγματα με τραβηχτές κορνίζες, αυστηρή γραμμικότητα στα δομικά και διακοσμητικά στοιχεία ■ 3. Άποψη από την οδό Μαυρομιχάλη.

1. The impressive capitals on the mock columns of the top floor give the impression of being ceramic ■ 2. View from F. Amoiridi street. Pilasters with horizontal linear decoration and columns, lofty openings, divisional strips between the ground floor and top floor with railed balcony, openings with cornices, austere linearity in the structural and decorative features ■ 3. View from Mavromichali street.

Τριγωνικό δώροφο κτήριο με νεοκλασικά στοιχεία, επί της οδού Φ. Αμοιρίδη (πρώην Παλαιολόγου) με Μαυρομιχάλη γωνία, στον αριθμό 12. Διαθέτει κιγκλιδωματικούς εξώστες εκατέρωθεν της βασικής πρόσοψης στον άνω όροφο, οι οποίοι υποστηρίζονται με φουρούσια. Ο άνω όροφος διακοσμείται με ψευδοπαραστάδες και τα επίκρανα δίνουν την εντύπωση ότι είναι κεραμικά. Το κτήριο αυτό έχει συνδεθεί άμεσα με την Ελληνική Κοινότητα, καθώς λέγεται ότι ήταν δωρεά προς αυτήν του μεγάλου Ευεργέτη της πόλης μας Μιχαήλ Μεταξά Ματσίνη. Αυτό, βέβαια, αμφισβητείται, καθώς, κατ' άλλους, χτίστηκε το 1902, επί ποιμαντορίας του Μητροπολίτη Ξάνθης Ιωακείμ Σγουρού (1891-1910), ενός πολύ δραστήριου και ευπατρίδη Ιεράρχη. Σε αυτό το κτήριο πρωτολειτούργησε η Λέσχη Ξανθιωτών, η Εμπορική Λέσχη και η Στρατιωτική Λέσχη. Μετά το 1955, στον επάνω όροφο του κτηρίου στεγάστηκε η Δημοτική Βιβλιοθήκη (μέχρι τις αρχές του 1970) και στο ισόγειο, η Φιλοπρόοδη Ένωσις Ξάνθης, η λεγόμενη Φ.Ε.Ξ., η οποία μέχρι και σήμερα χρησιμοποιεί το κτήριο για λαογραφικές εκδηλώσεις. Το κτίσμα πατάει ακριβώς πάνω στο αποτύπωμα του χώρου που διατίθεται γι' αυτό και αναπτύσσεται κατακόρυφα και οριζόντια πάνω σ' αυτό. Η δομή του είναι καθαρά νεοκλασική, με ημιυπόγειο, υπερυψωμένο ισόγειο με υψίκορμα ανοίγματα στο ισόγειο, που φέρουν τοξωτή επίστεψη, ψευδοπαραστάδες με επίκρανα λιτά και οριζόντια γραμμική διακόσμηση. Φέρει φαρδιά ψηλή εξώθυρα και, άνωθεν αυτής, πολύ ιδιαίτερο τριγωνικό εξώστη.

A triangular two-storey building with neoclassical features on the corner of number 12 F. Amoiridi (formerly Palaiologou) and Mavromichali. It has railed balconies on either side of its main facade, on the top floor, which are supported by corbels. The top floor is decorated with mock pilasters and capitals. The building was directly associated with Greek Community and is believed to have been donated by the great benefactor of our town, Michael Matsinis of Metaxas. This is disputed, however, by others who believe that the building was erected in 1902 during the pastorship of the Metropolitan Bishop of Xanthi Ioakim Sgouros (1891-1910), a very active and noble bishop. The "Residents of Xanthi" Club, the "Commerce Club", and the "Military Club" first operated in this building. The Municipal Library was housed on the top floor from 1955 to the early 1970s and on the ground floor, F.E.X uses the building for its folkloric events to this date. The building covers the plot, which was allocated entirely both vertically and horizontally. Its form is clearly neoclassical, with a sub-basement, raised ground floor with lofty openings bearing arched finials, mock pilasters with architraves, and horizontal linear decorations, it also has a very tall and wide front door with a very unique triangular balcony above it.

Κτίσμα στη γωνία των οδών Φ. Αμοιρίδη με Μαυρομιχάλη Building on the corner of F. Amoiridi and Mavromichali str.

Άποψη του κτηρίου στην οδό Φ. Αμοιρίδη με Μαυρομιχάλη γωνία. Νεοκλασικά στοιχεία, οι ψευδοπαραστάδες με επίκρανα και η αδρή βαθμιδωτή βάση. Η ανεπίχριστη επιφάνεια, με τις πέτρες Μάνδρας, αποτελεί από μόνη της διακοσμητικό στοιχείο της ντόπιας αρχιτεκτονικής.

View of the building on the corner of F. Amoiridi and Mavromichali streets. Neoclassical features, mock pilasters with capitals, and graduated base. The unplastered surface with Mandra stone is the only decorative feature of our local architecture.

Επάνω, εντυπωσιακά λιθανάγλυφα κοσμούν τα υψίκορμα τοξωτά ανοίγματα.

Κάτω, η Φροσυνούλα Κουλακλόγλου, γνωστή μοδίστρα της εποχής. Εκλέχτηκε για την ομορφιά της «ΜΙΣ ΞΑΝΘΗ», το 1929-'30 (Αρχείο Θωμά Εξάρχου).

Top, impressive stone relief features decorate the arched finials. Bottom, Frosynoula Koulakloglou, a well-known seamstress of the era, elected "Miss Xanthi" of 1929-'30 (Archive: Thomas Exarchou).

Ιδιαίτερο κτίσμα, επενδυμένο εξ ολοκλήρου με τοπική πέτρα Μάνδρας (Ξάνθης), με νεοκλασικά στοιχεία στην αρχιτεκτονική του, στην οδό Φ. Αμοιρίδη 11 (πρώην Παλαιολόγου) με Μαυρομιχάλη γωνία. Εντύπωση προκαλούν τα λιθανάγλυφα πάνω από τις τοξωτές επιστέψεις των ανοιγμάτων σε θέσεις «κλειδιά». Χρονολογικά ανήκει μάλλον στην ίδια περίοδο με το απέναντι κτίσμα του παλαιού Δημαρχείου, καθώς είναι επενδυμένα με το ίδιο υλικό.

Ανήκε αρχικά στον Δούκα Χασιρτζόγλου, ο οποίος διέτελεσε διδάσκαλος, κατά την οθωμανική περίοδο, στα ελληνικά εκπαιδευτήρια της Ξάνθης μέχρι το 1912. Ως προς την καταγωγή, ήταν ένας «Φαναριώτης» της Κωνσταντινούπολης. Πέθανε στη Θεσσαλονίκη το 1919. Ευπατρίδης και Ευεργέτης της Ξάνθης. Διετέλεσε Επίτροπος της Μονής της Παναγίας Αρχαγγελιώτισσας, με πλήθος ευεργεσιών προς αυτήν. Την προίκισε με κτήματα για την είσπραξη εισοδημάτων και τη συντήρησή της, ανέγειρε το κωδωνοστάσιο εντός του προαυλίου, το 1844, επί ποιμαντορίας του Μητροπολίτη Ευγενίου και δημιούργησε το λιθόστρωτο μονοπάτι προς τη Μονή. Το εν λόγω κτίσμα πέρασε ως προίκα στην κόρη του Καλυψώ, η οποία, το 1930, φαίνεται να το πωλεί στην Ευφροσύνη (Φροσυνούλα) Κουλακλόγλου, του Αθανασίου και της Ξανθίππης, της οποίας υπήρξε ένα είδος προστάτιδας-νονάς. Σήμερα εξακολουθεί να ανήκει ιδιοκτησιακά στην οικογένεια Κουλακλόγλου.

Η κατακορυφότητα και η αυστηρότητα των γραμμών, οι ψευδοπαραστάδες με τα επιστύλια, η διαχωριστική γραμμή μεταξύ των δύο οριζοντίων αναπτυγμάτων, το γείσο με την αδρή μαρκίζα, αποτελούν νεοκλασικά στοιχεία και δημιουργούν ένα κτήριο που σηματοδοτεί τη μετάβαση από τη λαϊκή προς τη λόγια αρχιτεκτονική της πόλης μας.

A unique building faced exclusively with a local stone of Mandra (area of Xanthi) can be found at 11 F. Amoiridi (formerly Palaiologou street) and Mavromichali (corner). It has impressive embossed stone features above the arched finials of the openings. Chronologically it seems to be of the same time period as the old Town Hall directly opposite, as they are both covered with the same material (Mandra stone).

It originally belonged to Doukas Chasirtzoglou, who served as a teacher at the Greek schools of Xanthi until 1912, during the Ottoman Occupation. He was a "Phanariot" of Constantinople by descent. He died in Thessaloniki in 1919. A nobleman and benefactor of Xanthi who also served as a Churchwarden at the Monastery of the Virgin of the Archangel, offering a large number of benefactions. He bestowed land for the financial support and maintenance of the monastery.

In 1844, during the pastorate of Metropolitan Bishop Eugenios, he erected the Bell Tower and created a cobbled path toward the monastery. The building in question (corner of F. Amoiridi and Mavromichali) was bestowed as dowry to his daughter Kalypso, who in 1930 is believed to have sold it to Efrosyni Koulakloglou, daughter of Athanasios and Xanthippi, to whom she was a guardian and a godmother. Today the building is still in the possession of the Koulakloglou family.

The verticality and the austerity of the lines, the pilasters with columns, the divisional strips between the floors, and the eaves with broad marquees, create neoclassical features of a building that signals the transition from popular to lettered architecture of our town.

Νεοκλασικό κτίσμα στη γωνία των οδών Ορφέως 6 με Φ. Αμοιρίδη 20 Neoclassical building on the corner of 6 Orfeos with 20 F. Amoiridi str.

Διώροφο κτίσμα με νεοκλασικά στοιχεία, αποτελούμενο από ισόγειο κατάστημα και πάνω όροφο ως οικία. Βρίσκεται στη γωνία των οδών Ορφέως 6 με Φ. Αμοιρίδη 20. Φέρει έντονα νεοκλασικά στοιχεία στα παράθυρα του πάνω ορόφου αλλά και στα υποστυλώματα του καταστήματος με σιδερένιους κίονες και δοκούς περιμετρικά. Ανήκε στον Θωμά Αλεξίου και μεταβιβάστηκε διαδοχικά στα δυο του παιδιά, Γεώργιο και Ελένη, τα οποία πώλησαν τα μερίδιά τους στον έτερο αδελφό Ευάγγελο. Η οικογένεια Αλεξίου ήταν οικογένεια ζαχαροπλαστών. Τελικά το κτίσμα περιήλθε στον Ζαχαρία Αλεξίου, ο οποίος με τη σειρά του το μεταβίβασε στον γιο του Ευάγγελο. Πωλήθηκε από τον τελευταίο το 2000 στους Μαρία Σεμίζη του Θωμά και Θεοδώρα Τσολακάκη του Ευαγγέλου.

Για κάποια χρονιά λειτουργούσε στο ισόγειο του κτίσματος το καφέ «Κοκκόρι», το οποίο επαναλειτούργει με την ίδια ονομασία.

Two-storey neoclassical building, which consists of a ground floor store and a residence on the top floor. It is situated on the corner of 6 Orfeos with 20 F. Amoiridi streets. The building has strong neoclassical features on the windows of the top floor as well as the pillars of the store with iron columns and beams perimetrically. It belonged to Thomas Alexiou and was subsequently passed on to his two children Georgios and Eleni, who in turn sold their shares to another brother, Evangelos. The Alexiou family were confectioners. The building finally came to be owned by Zacharias Alexiou who passed it on to his son Evangelos. It was more recently sold in 2000 to Maria Semizi, daughter of Thomas and Theodora Tsolakaki, daughter of Evangelos. The ground floor operates as the cafe "Kokkori".

Νεοκλασικό κτίσμα στην οδό Ιωακείμ Σγουρού 8 Neoclassical building at 8 Ioakim Sgourou str.

Ιδιαίτερο νεοκλασικό κτίσμα, μικρής σχετικά επιφάνειας, με τον επάνω όροφο σε ακανόνιστο σχήμα, να υποστηρίζεται με φουρούσια. Χτίστηκε στις αρχές του 20^{ου} αιώνα και χρησιμοποιήθηκε ως πρακτορείο της βρετανικής ασφαλιστικής εταιρείας πυρός "National" από τον Δημήτριο Δανιήλ. Ο επάνω όροφος χρησιμοποιούνταν από τον ίδιο ως κατοικία, όταν βρισκόταν στην Ξάνθη.

Λειτουργήσε ως ασφαλιστικό πρακτορείο μέχρι τη Β΄ Βουλγαρική Κατοχή, οπότε και επιτάχτηκε το κτήριο ως παρατηρητήριο. Το 1971 το κτίσμα περιέρχεται στην κατοχή της Ζηνοβίας Αδαμίδου, του Αναστασίου και της Κυριακής, συζύγου και χήρας Αναστασίου Γιορτανλή, γεννηθείσης το 1932. Το έλαβε ως προίκα από τον πατέρα της. Το 2001, το κτίσμα το αγοράζει από τη Ζηνοβία Αδαμίδου ο Χάρης Ξυλάς. Το 2008, μεταπωλείται από τον ίδιο, στους Κωνσταντίνο Κουρτίδη και Ευάγγελο Κοσμίδη και τις συζύγους τους.

Σαφώς προσαρμοσμένο στις επαγγελματικές και οικιστικές ανάγκες του αρχικού ιδιοκτήτη, ξεφεύγει από το πρότυπο της νεοκλασικής απόλυτης γραμμικότητας και συμμετρίας, αποτελώντας ένα δείγμα προσαρμογής των νεοκλασικιστικών αρχών στις ρεαλιστικές συνθήκες του μικρού οικοπέδου και της αναγκαιότητας για έναν πιο άνετο χώρο της οικίας στον άνω όροφο. Εδώ καταργούνται τα υψίκορμα κατακόρυφα τμήματα των νεοκλασικών προτύπων, καθώς και το ισόγειο και οι δύο άνωθεν αυτού όροφοι είναι σχετικά μικρής έκτασης. Διαθέτει, όμως, καθαρά και δυναμικά νεοκλασικά στοιχεία, τις γωνιακές παραστάδες με οριζόντια γραμμική κόσμηση, αδρά επίκρανα, συμμετρία υψίκορμων ανοιγμάτων ισογείου και πρώτου ορόφου, υπέρθυρα και περβάζια βαθμιδωτά, προεκτεταμένα μαρκίζα, άνωθεν της οποίας αναπτύσσεται κιγκλιδωματικό στηθαίο (μπαλκόνι).

1

2

3

A unique neoclassical building with a relatively small surface. The irregularly shaped top floor is supported by corbels. It was built in the early 20th century and originally operated as the British “National” Fire insurance company by Dimitrios Daniel. The top floor was used as a residence when he was in Xanthi.

The building operated as an insurance agency until the 2nd Bulgarian Occupation of Xanthi when it was requisitioned to become an observation post. In 1971 the building came into the possession of Zinovia Adamidou, daughter of Anastasios and Kyriaki, widow of Anastasios Giortanli, born in 1932. She received the building as a dowry from her father. In 2001 the building was purchased from Zinovia Adamidou by Haris Xylas, who in turn sold the property to Konstantinos Kourtidis and Evangelos Kosmidis in 2008.

Evidently, it has been adapted to the professional and housing needs of the original owner; the building differs from the standard neoclassical linearity and symmetry. It is an example of the adaptation of neoclassical principles to the more realistic conditions of a small lot and facilitating needs for a comfortable residence on the top floor. We do not see the tall vertical sections of the neoclassical prototype; the ground floor and the two floors above are relatively short. It does have, however, clean, dynamic, neoclassical features such as corner pilasters with horizontal linear designs, broad capitals, tall symmetrical openings, lintels, and ledges, and a graduated protruding marquee on top of which is a railed balcony.

1. Άποψη της γωνιακής προεξοχής, που υποστηρίζεται από μεταλλικά φουρούσια. Αξιοσημείωτη η προσπάθεια του σχεδιαστή του οικοδομήματος να μη χάσει στην προέκταση αυτή το κτίσμα τον νεοκλασικό του χαρακτήρα.
 2. Στιβαρές γωνιακές παραστάδες και ανοίγματα με γαλλικά παντζούρια.
 3. Η υψίκορμη εξώθυρα με σιδεριά περιστοιχίζεται από γωνιακές παραστάδες με οριζόντιες αυλακώσεις και επιστέφεται από ένα είδος στιβαρού θριγκού, δίνοντας την εντύπωση εισόδου αρχαίου ναΐσκου.
1. View of the corner projection, which is supported by iron corbels. The draughtsman has made an effort to keep the neoclassical character in the extension of the building.
 2. Strong corner pilasters and openings with French shutters.
 3. The tall front door with iron panels surrounded by the corner pilasters and horizontal grooves reversed as a strong entablature, giving the impression of an entrance to a small ancient temple.

Κτίσμα σε νεοκλασικό ύφος στην οδό Σηλυβρίας 8 Neoclassical style building at 8 Silyvrias str.

Κτίσμα σε νεοκλασικό ύφος, στην οδό Σηλυβρίας 8. Ανήκει στην οικογένεια του συνταξιούχου εκπαιδευτικού Σωκράτη Κερασίδη.

A Neoclassical style building at 8 Silyvrias street. The building belongs to the family of retired teacher Socrates Kerasidis.

Διώροφο κτήριο, με έντονα χαρακτηριστικά νεοκλασικισμού. Ξύλινη ταμπλαδωτή υψίκορμη εξώθυρα με ορθογώνιο καθ' ύψος φεγγίτη, και εκατέρωθεν παραστάδες με επιστύλια, ορθογώνια οριζόντια ανοίγματα, διαχωριστικό γείσο στα τρία επίπεδα, μικρός κιγκλιδωματικός γραμμικός εξώστης, εξωστόθυρα με αδρή κορνίζα και εκατέρωθεν αυτής δύο ζεύγη ανοιγμάτων με ίδια κορνίζα και διακοσμητικό υπέρθυρο. Στα τελειώματα, παραστάδες με οριζόντια διακόσμηση και επιστύλια ακριβώς κάτω από το γείσο της οροφής. Κατακορυφότητα, συμμετρία και χαρακτηριστικά μορφολογικά στοιχεία κατατάσσουν το κτήριο στο αρχιτεκτονικό ρεύμα του νεοκλασικισμού.

A two-storey building with strong neoclassical features. It has a tall wooden panel door with a rectangular skylight and pilasters with architraves on either side. Horizontal openings, divisional cornices on the three levels, and a small railed balcony. Door with broad mouldings, openings with similar mouldings and decorative lintels, pilasters with horizontal decoration, and architraves over the eaves. Vertically, symmetry and characteristic features classify the building in the neoclassical trend.

Το νεοκλασικό κτίσμα του κινηματογράφου «Ηλύσια»
στη συμβολή των οδών Πινδάρου 2 με Βασιλίσσης Σοφίας
The neoclassical building of “Ilysia” cinema
at 2 Pindarou str. in junction with Vasilissis Sofias str.

Το κτήριο ανήκε στον Μαρσέλ Ντιάζ Φερνάντεζ. Ένα εντυπωσιακό και επιβλητικό κτίσμα των αρχών του 1900, χτισμένο σε εξέχουσα θέση, πλησίον της κοίτης του ποταμού Κόσυνθου που διερχόταν από το σημείο. Γι' αυτόν τον λόγο περιβάλλεται και με ψηλό ενισχυμένο τοίχιο προστασίας. Φέρει λιτά νεοκλασικά στοιχεία στην αρχιτεκτονική του και θυμίζει κτήρια πόλεων κεντρικής Ευρώπης. Παλαιότερα υπήρχε στην κεραμοσκεπή του και πυργίσκος ο οποίος δεν σώζεται σήμερα. Έχει συνολική έκταση 1574 τ.μ. και κρίθηκε διατηρητέο με την απόφαση του Υπουργείου Πολιτισμού ΔΙΛΑΠ/51777/124566/16.3.88 ΦΕΚ Β/215/21.4.88.

Το κτίσμα αγοράστηκε από τον Εβραίο Βίκτωρ Φερνάντεζ το 1911 από κάποιον Οθωμανό, όπως μας αναφέρει ο Θωμάς Εξάρχου. Το 1932 ο

The building was owned by Marcel Diaz Fernandez. An impressive stately building of the early 1900s, built on a prominent spot near the Kosynthos riverbed. For this reason, the building is surrounded by a tall reinforced wall. It has austere neoclassical architectural features very similar to central European buildings. The building originally had a tiled roof with a small tower which is no longer intact. It has a total area of 1574 sqm. and has been scheduled as a listed building by the Ministry of Culture [Directorate of Popular Culture (DPC) /124566/16.3.88 FEK B/215/21.4.88].

The building was purchased in 1911 by the Jewish man Victor Fernandez and subsequently by an Ottoman, according to Thomas

κινηματογράφος ονομαζόταν «ΜΕΓΚΑ-ΚΙΝ» ή «ΜΕΓΑΣ» και το 1934 συναντάται με το όνομα «ΗΛΥΣΙΑ». Τον κινηματογράφο νοίκιαζε για πολλά χρόνια ο επιχειρηματίας Χριστόδουλος Σιάκκας. Στις 14/9/1978 αγοράστηκε από την Αικατερίνη Φιλιππίδου, το γένος Αντωνίου, σύζυγο Ιωάννη Φιλιππίδη. Στη συνέχεια στον χώρο λειτούργησαν διαχρονικά και διαδοχικά πολλές επιχειρήσεις διασκέδασης, όπως ο «ΔΟΒΗΡΟΣ», το "CAMELOT", το «ΒΑΡΕΛΑΔΙΚΟ» και, τελευταία στον ισόγειο χώρο, για πολλά χρόνια, το καφέ-μπαρ «ΚΥΒΕΡΝΕΙΟ» όταν και αγοράστηκε από τον Παναγιώτη Σταυρακάρα, μέτοχο της επιχείρησης. Σήμερα, η επιχείρηση συνεχίζει να λειτουργεί με την ίδια επωνυμία, αλλά με άλλο ιδιοκτησιακό καθεστώς.

Το κτήριο είναι εξαιρετικά επιβλητικό, χάρη στον όγκο του και την τεράστια έκταση που καταλαμβάνει. Η ιδιαιτερότητα του ύφους του και ο συνδυασμός αρχιτεκτονικών τάσεων κατατείνουν ότι το κτήριο είναι εκλεκτικό, με κάποια νεοκλασικά στοιχεία, τις κορνίζες στα ανοίγματα και τα τυφλά ανοίγματα, διαχωριστικές ταινίες μεταξύ των κάθετων τμημάτων, γωνιακές παραστάδες, ισχνές παραστάδες μεταξύ των παραθύρων και των τυφλών ανοιγμάτων, κατακορυφότητα και απολυτότητα του όγκου του κτίσματος. Τα υπόλοιπα στοιχεία, καθώς και η ύπαρξη πυργίσκου στο παρελθόν, μας θυμίζουν αρχιτεκτονική της κεντρικής Ευρώπης και Art Deco (η γεωμετρική διακόσμηση των ανοιγμάτων και η διακόσμηση κάτω από τα περβάζια των ανοιγμάτων).

Exarchou. In 1932 the cinema "Mega-Kin" or "Megas" and in 1934, the cinema "Ilysia" were operating there. For many years the cinema was leased by Christodoulos Siakkas. On 14/9/1978, Aikaterini Philippidou, nee Antoniou, wife of Ioannis Philippidis, bought the property. Thereafter many entertainment businesses operated on the property such as "Doviros", "Camelot", "Vareladiko" and more recently, the cafe-bar "Kyvernio" on the ground floor –the property has been bought by Panagiotis Stavrakaras. The business is still in operation under new ownership.

An imposing building due to its size and the huge area it takes up. The uniqueness of its style combined with architectural trends defines this eclectic building. It has some neoclassical features such as cornices over the windows and blind openings, divisional strips between their vertical sections, corner pilasters, slight pilasters between the windows and blind openings, verticality, and the sheer volume of the building. The other features, including the small tower which used to adorn the building, reminds us of central European architecture and Art Deco style (the geometrical designs on the openings and the decor on the ledges).

2

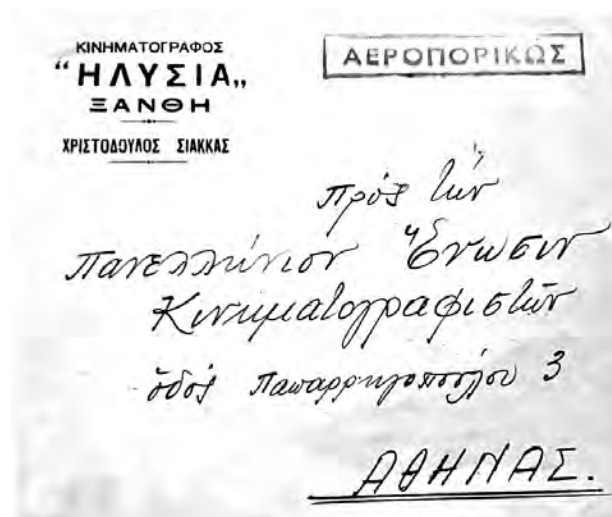
5

6

3

7

8

4

1. Το αρχιτεκτονικό σχέδιο του νεοκλασικού της οδού Πινδάρου ■ 2,3. Απόψεις του κτηρίου στη σημερινή του μορφή ■ 4. Παλαιότερη άποψη του κτίσματος με λήψη από την οδό Βασιλίσσης Σοφίας ■ 5. Χαρακτηριστική φωτογραφία των ευρωπαϊκών επιρροών δύο πολύ κοντινών μεταξύ τους κτισμάτων επί της Ορφέως με Πινδάρου: Της οικίας Φωκίωνος Καραδήμογλου και του παρουσιαζόμενου εδώ κτίσματος (Φωτογραφία Δημητρίου Μαυρίδη) ■ 6. Πανοραμική άποψη του νεοκλασικού της οδού Πινδάρου ■ 7. Φάκελος αποστολής από την αλληλογραφία του Χριστόδουλου Σιάκκα όταν νοίκιαζε τον κινηματογράφο ■ 8. Ο οικογενειακός τάφος της οικογένειας Σιάκκα στο Δημοτικό Κοιμητήριο Ξάνθης.

1. The blueprints of the neoclassical building on Pindarou street ■ 2,3. The building as it is today ■ 4. An older photo of the building taken from Vasilissis Sofias street ■ 5. Characteristic photo of the European influences of the two adjacent buildings on the corner of Orfeos and Pindarou streets; at first, the residence of Phokion Karadimoglu and the building of "Ilysia" cinema (Photo by Dimitrios Mavridis) ■ 6. Panoramic view of the Pindarou street building ■ 7. An envelope from Christodoulos Siakkas' correspondence while he was owning the cinema ■ 8. The Siakkas' family tomb at the Municipal Cemetery of Xanthi.

Νεοκλασικό κτίσμα στην οδό Αριστείδου 4 Neoclassical building at 4 Aristidou str.

1

2

1. Η υψίκορμη ξύλινη ταμπλαδωτή εξώθυρα με υαλώματα και ορθογώνιο φεγγίτη με γραμμικό κιγκλίδωμα άνωθεν αυτής. Η εξώθυρα βρίσκεται σε βαθιά εσοχή η οποία έχει καμπυλωτή επίστεψη και μαρμάρινα σκαλοπάτια που οδηγούν σ' αυτήν ■ 2. Εσωτερική άποψη του κατεστραμμένου από τη φθορά του χρόνου κλιμακοστασίου και εμφανή ίχνη της στέγης που τελεί υπό κατάρρευση.

1. The tall, panel, wooden door with glass, railed panels. The rectangular skylight with linear rails above the door. The door is in a deep, curved alcove with marble steps leading to it ■ 2. Interior view of the dilapidated old stairwell with evident signs of a roof on the verge of collapse.

Ένα νεοκλασικό κτίσμα, που χάνεται σιγά σιγά, είναι αυτό στην οδό Αριστείδου 4. Το καταγράφουμε για τον ύστατο χαιρετισμό, γιατί σε λίγο δεν θα υπάρχει. Εξαιρετικού κάλλους δείγμα του ώριμου νεοκλασικισμού, που, δυστυχώς, έχει παραδοθεί στην πένθιμη επέλαση του χρόνου. Απόλυτη συμμετρία, κατακορυφότητα, ανάπτυξη σε τρεις κατακόρυφους άξονες, που δημιουργούν τρία αναπτύγματα: ημιπόγειο, ισόγειο και πρώτον όροφο, και διαχωρίζονται μεταξύ τους με διαχωριστικές ταινίες. Μεγαλοπρεπής υψίκορμη ξύλινη ταμπλαδωτή εξώθυρα με υαλώματα και κιγκλιδώματα.

Άνωθεν αυτής ορθογώνιος φεγγίτης με γραμμικό κιγκλίδωμα και εκατέρωθεν δύο ζεύγη ανοιγμάτων με γραμμικό κιγκλίδωμα, υπέρθυρα και αδρά περβάζια. Μικρός κιγκλιδωματικός εξώστης που στηρίζεται σε μεταλλικούς κιλλίβαντες πάνω απ' την εξώθυρα, με ορθογώνια μεγάλη εξωστόθυρα και εκατέρωθεν αυτής δύο ζεύγη ανοιγμάτων με στενά κιγκλιδώματα-μπαλκόνια, σε άψογη συμμετρία με τα ανοίγματα του ισογείου. Όλα τα ανοίγματα φέρουν κορνίζες. Τα υπέρθυρα και τα περβάζια είναι όμοια με αυτά του πρώτου ορόφου. Βαθμιδωτή ταινία κάτω από το γείσο της οροφής.

A neoclassical building, gradually being lost in time, we are recording it as a final farewell. A beautiful example of mature Neoclassicism which, unfortunately, has surrendered to time. The absolute symmetry, verticality, and development in three perpendicular axes create three-storeys; sub-basement, ground floor, and first floor, which are separated by divisional strips. A magnificent, tall panel wooden door with glass panels and iron features.

Above the door, there is a rectangular skylight with linear rails, two pairs of openings with linear rails on either side, also lintels and crude ledges. A small railed balcony is supported by metal corbels over the front door, with a large rectangular entryway and two pairs of railed openings on either side-balconies in precise symmetry with the openings on the ground floor. All openings have decorative mouldings. The lintels and ledges are similar to those on the first floor. Graduated panels under the eaves of the roof.

Κτίσμα με νεοκλασικά στοιχεία στην οδό Ματσίνη 16

Building with neoclassical features at 16 Matsini str.

Το κτίσμα χαρακτηρίζεται από κατακορυφότητα, φωτοτροπισμό, παραστάδες με επιστύλια, τραβηχτές κορνίζες με οδοντωτή διακόσμηση στα ανοίγματα, βαθμιδωτό αδρό γείσο οροφής και επιμελημένα υπέρθυρα, που συνιστούν καθαρά νεοκλασικά στοιχεία. Αξιοσημείωτη η φалτσογωνία στα τελειώματα του ημιυπογείου και του υπερυψωμένου ισόγειου.

Features of the building as verticality, phototropism (light manipulation) pilasters with architraves, pulled mouldings with notched decor on the openings, graded broad eaves, and meticulous lintels constitute clear neoclassical features. A remarkable beveled edge on the finishes of the sub-basement and raised ground floor.

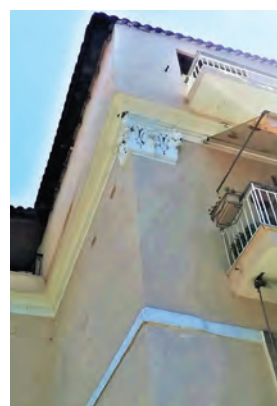
**Κτίσμα με λιτά διακοσμητικά στοιχεία
στη γωνία των οδών Λευκάδος 2 με Ορφέως**
**Building with austere neoclassical features on the corner
of 2 Lefkados and Orfeos str.**

1

2

3

1. Το εξαιρετικής ομορφιάς και λεπτότητας επίκρανο από τη γωνιακή παραστάδα σε απομίμηση κορινθιακού ρυθμού ■ 2. Η διαχωριστική ταινία μεταξύ πρώτου και δεύτερου ορόφου είναι εμφανής ■ 3. Η διαχωριστική ταινία και το φαρδύ γείσο, στοιχεία νεοκλασικισμού στο κτήριο.

1. The impressive Corinthian style capital from the corner pilaster ■ 2. The distinctive divisional strip between the first and second floor ■ 3. The divisional strip and the wide eave are distinctive neoclassical elements of the building.

Κτίσμα με λιτά νεοκλασικά στοιχεία (κατακορυφότητα, διαχωριστική ταινία μεταξύ πρώτου και δεύτερου ορόφου) και κορινθιακά κιονόκρανα, το οποίο όμως, όπως φαίνεται, έχει χάσει την αρχική του μορφή μετά από την ολική αναστήλωσή του. Αγοράστηκε το 1905 από τον έμπορο Νικόλαο Πορτοκάλη (Πορτοκάλογλου).

A building with austere neoclassical features (verticality divisional strips between the first and second floor) and Corinthian capitals, which seem to have lost their original form after its complete renovation. It was purchased by the merchant Nikolaos Portokalis (Portokaloglou) in 1905.

Κτίσμα με νεοκλασικά στοιχεία στην οδό Ευριπίδου 83

Building with neoclassical features at 83 Evripidou str.

Το κτήριο σε φωτογραφία του 1914, με το καμπυλωτό αέτωμα.

The building in 1914 with a curved pediment on the left.

Στο τέρμα της οδού Ευριπίδου, στον αριθμό 83, συναντάμε ένα αναστηλωμένο κτήριο, με νεοκλασικά στοιχεία, των αρχών του 1900. Στον άνω όροφο διακρίνονται νεοκλασικά στοιχεία, ομοιόμορφα ανοίγματα νεοκλασικής διάταξης, με επιμελημένες αδρές κορνίζες και υπέρθυρα. Η πρόσοψη ανυψώνεται σε ένα στηθαίο μεγαλοπρεπές με αετωματικό γείσωμα, διακοσμημένο με κεράμους.

At the end of Evripidou street (number 83), we come across a restored building with neoclassical features of the early 1900s. We can see these features on the top floor with uniform openings in a neoclassical layout, with meticulous mouldings and lintels. The ground facade is raised on a parapet with gabled eaves, decorated with tiles.

Σημερινές όψεις της οικίας ■ Views of the building today.

Κτίσμα με νεοκλασικά στοιχεία στην οδό Σοφοκλέους 2

Building with neoclassical features at 2 Sofokleous str.

Εντυπωσιακό δώροφο σε επικλινές έδαφος με νεοκλασικά στοιχεία, επί της οδού Σοφοκλέους 2. Πρόκειται για κτίσμα της δεκαετίας 1885-1895. Ήταν η κατοικία του Καφαντάρη, με αρχικό οικόπεδο που συμπεριλάμβανε και το βόρειο κτίσμα (Οικία Δημητρίου Μαυρίδη σήμερα), το οποίο είναι οπωσδήποτε νεότερο, μιας και στον βορινό τοίχο του κτίσματος υπάρχουν διαμορφωμένα δύο τυφλά παράθυρα, που υπάρχουν και σήμερα. Κληρονομήθηκε από τους απογόνους του Καφαντάρη και μεταπώληθηκε στον δικηγόρο Θεολόγο Καλαϊτζή, ο οποίος και το κατέχει έως σήμερα. Αξιοσημείωτο είναι ότι το κτίσμα είχε δική του πηγή νερού και για αυτό υπάρχει ακόμη στέρνα με δύο όψεις, τόσο για τους περιόικους από έξω, όσο και για τους ιδιοκτήτες στο εσωτερικό μέρος της αυλής.

An impressive two-storey building with neoclassical features located in an inclined ground at 2 Sofokleous street. The building is dated between 1885-1895. The residence was owned by Kafantaris, the original plot contained a northern building (today the residence of Dimitrios Mavridis) which is, of course, newer, and on the northern wall, two blind windows still exist today. The building was inherited by the descendants of Kafantaris, who sold it to its current owner Theologos Kalaitzis. Remarkably the building has its own source of water and a two-sided cistern for the neighbours on the outer side and the inhabitants of the house inside the courtyard.

**Κτίσμα
στην οδό
Σοφοκλέους 6
Building at
6 Sofokleous str.**

Διώροφο κτίσμα, με νεοκλασικά στοιχεία στον επάνω όροφο και κιγκλιδωματικό εξώστη. Ανήκει στον Δημήτριο Μαυρίδη. Επιβλητική εξώθυρα με αδρή κορνίζα, ψευδοπαραστάδες εξαιρετικά επιμελημένες μεταξύ των ανοιγμάτων του πρώτου ορόφου, με επιστύλια και εντυπωσιακές βάσεις, ισοϋψείς με τα περβάζια των ανοιγμάτων. Φαρδύ γείσο οροφής με οδοντωτή διακόσμηση.

Two-storey building with neoclassical features on the top floor and railed balcony belonging to Dimitrios Mavridis. The imposing front door with frame, mock pilasters, meticulous openings on the top floor with columns, and impressive bases at the same height as the window ledges. Wide eaves with notched decor.

Νεοκλασικό κτίσμα στην οδό Φιλίππου 2

Neoclassical building at 2 Filippou str.

Διώροφο κτίσμα με αδρά νεοκλασικά στοιχεία. «Έτος κατασκευής πριν το 1900», σύμφωνα με τον σημερινό ιδιοκτήτη. Στο εσωτερικό του φέρει τοιχογραφίες. Έχει αναστηλωθεί με μεγάλη φροντίδα και πιστότητα ως προς την αυθεντικότητα της νεοκλασικής μορφής του κτηρίου. Στιβαρή κατασκευή, με κιγκλιδώματα σε όλα τα ανοίγματα και εξώστη με σιδεριά στον επάνω όροφο.

Αρχικός ιδιοκτήτης φαίνεται να είναι ο δικηγόρος Χαράλαμπος Μανούσης, ο οποίος έρχεται στην πόλη της Ξάνθης, μετατιθέμενος από το Πρωτοδικείο Ροδόπης, μετά τη δημιουργία του Πρωτοδικείου Ξάνθης, τον Ιανουάριο του 1934. Έτσι, μπορούμε να ισχυριστούμε ότι η φυσική παρουσία του αρχικού ιδιοκτήτη έχει ως χρονικό όριο το 1934. Με βάση τα προαναφερθέντα στοιχεία, το οίκημα ίσως να χτίστηκε τη δεκαετία του '30. Στη συνέχεια, το 1985, μεταβιβάστηκε στους Αντώνη και Μελπόμενη Μαυρίδη, από τους οποίους αγοράστηκε από τον σημερινό ιδιοκτήτη Ιωάννη Καρβέλη.

1

2

3

4

Two-storey building with generous neoclassical features. According to the current owner, "the building was constructed before 1900". The building has murals internally. It has been restored with great care, precision, and authenticity in terms of the neoclassical form of the building. A strong structure, with rails on the openings and a balcony on the top floor.

The original owner is thought to have been the lawyer Charalambos Manousis who was transferred from the first instance court of Rodopi to create a first instance court in Xanthi in January 1934. Thus we can say that the natural presence of the owner is in 1934. Based on this evidence, the building seems to have been built in the 30s. Thereafter the building was transferred to Melpomeni and Antonis Mavridis in 1985, from whom it was purchased by the current owner Ioannis Karvelis.

1,2. Παρελθόν – παρόν του κτίσματος, με γενικότερη άποψη από την οδό Φιλίππου.

3,4. Στη φωτογραφία η διακρινόμενη πινακίδα της ασφαλιστικής εταιρείας που έδρευε στο Λονδίνο, με την επωνυμία "Royal Exchange Assurance Corporation" (1720-1968). Δηλώνει ότι το σπίτι ήταν ασφαλισμένο από πυρκαγιά! Στην αμέσως επόμενη φωτογραφία το περίτεχνο σιδερένιο κιγκλίδωμα του παραθύρου του πάνω ορόφου.

1,2. Past – Present, general view of the building from Filippou street.

3,4. The sign of the "Royal Exchange Assurance Corporation" (1720-1968), with headquarters in London can be seen in the photo. The sign shows that the house was insured against fire! The following photo depicts the elaborated tail of the top floor window.

Κτίσμα με νεοκλασικά στοιχεία στην οδό Φιλίππου 5 Building with neoclassical features at 5 Filirrou str.

Το κτίσμα διαθέτει την τυπική κλασική νεοκλασική διάταξη σε ημιυπόγειο, ισόγειο και άνω όροφο, με κιγκλιδώματα στα ανοίγματα, κιγκλιδωματικό εξώστη και σιδεριές στα παράθυρα. Φέρει φαρδύ γείσο οροφής. Ανήκει στην οικογένεια Κεσκινίδη.

The building has a characteristic neoclassical layout with a sub-basement, ground floor, and top floor with railed openings, a balcony, and wide eaves. The building belongs to the Keskinidis family.

Κτίσμα με νεοκλασικά στοιχεία στην οδό Φιλίππου 8 Building with neoclassical features at 8 Filippou str.

Το κτίσμα είναι εφασπτόμενο με το κτήριο της επομένης σελίδας (αριθμός 10). Τα νεοκλασικά του χαρακτηριστικά είναι εμφανή στον πρώτο όροφο. Γωνιακές παραστάδες με επιστύλιο και βάση, κορνίζες με υπέρθυρα και κιγλιδωματικό εξώστη, που στηρίζεται σε μεταλλικούς κιλλίβαντες.

The building is adjoined with the one depicted on the following page, at number 10 of the street. Its neoclassical features are evident on the first floor. Corner pilasters with architraves and base, cornices with lintels, and railed balcony, which is supported by metal corbels.

Νεοκλασικό κτίσμα στην οδό Φιλίππου 10 Neoclassical building at 10 Filippou str.

Υπέροχης αισθητικής νεοκλασικό κτήριο, με όλα τα δομικά στοιχεία του νεοκλασικισμού. Ημιυπόγειο, υπερυψωμένο ισόγειο, άνω όροφος, ψίκωρη εξώθυρα, κορνίζες στα ανοίγματα, αδρά υπέρθυρα και περβάζια, κιγκλιδωματικός εξώστης και γαλλικά παντζούρια στα ανοίγματα. Ανήκει στην Αναστασία Βογιατζοπούλου.

A highly aesthetic neoclassical building with all the characteristic structural elements of Neoclassicism. Sub-basement, raised ground floor, top floors, tall front door, mouldings on the openings, wide lintels and ledges, railed balcony, and French shutters on the openings. Owned by Anastasia Vogiatzopoulou.

Νεοκλασικό κτίσμα στην οδό Βιζυηνού 7 Neoclassical building at 7 Vizyinou str.

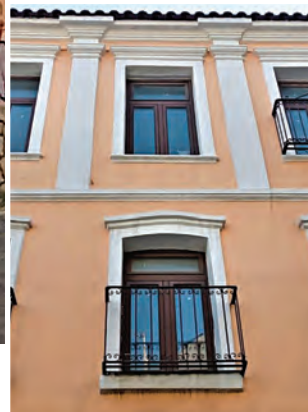

Εντυπωσιακό κτήριο, που επιβάλλεται με τον κάθετο όγκο του και την απόλυτη κατακορυφότητά του. Ξεχωρίζει από τα άλλα νεοκλασικά, γιατί το ισόγειο δεν φέρει ανοίγματα επί της οδού Βιζυηνού, αλλά υψώνεται με τη μορφή απροσπέλαστου πύργου, και τα απόλυτα συμμετρικά ανοίγματα ευρίσκονται στον πρώτο και τον δεύτερο όροφο. Τυπικά μορφολογικά στοιχεία νεοκλασικισμού, οι κορνίζες στα ανοίγματα και οι γωνιακές παραστάδες με τα πολύ επιμελημένα επιστύλια, καθώς και οι ψευδοπαραστάδες του δεύτερου ορόφου. Φαρδύ βαθμιδωτό γείσο οροφής κάτω από τη μαρκίζα της οροφής.

Impressive building with imposing volume and absolute verticality. It stands out from the other buildings due to the fact that it does not have openings on the ground floor on Vizyinou street but rather rises in the form of an inaccessible tower with absolutely symmetrical openings on the first and second floors. Typically neoclassic in terms of morphology, the mouldings on the openings, the corner pilasters with meticulous architraves as well as the mock pilasters on the second floor. Wide graduated eaves under the marquee of the roof.

Οι κορνίζες στα ανοίγματα του πρώτου ορόφου φέρουν υπέρθυρα με ελαφριά καμπύλωση, ενώ του δεύτερου ορόφου είναι οριζόντια. Διακρίνεται η λεπτή διαχωριστική ταινία μεταξύ των δύο ορόφων.

The mouldings on the top floor openings have slightly curved lintels, whereas, on the second floor, they are horizontal. We can see the delicate divisional strip between the two floors.

Νεοκλασικό κτίσμα στην οδό Βιζυηνού 10 Neoclassical building at 10 Vizyinou str.

Το κτίσμα έχει δομική διάταξη σύμφωνα με τις αρχές του νεοκλασικισμού: ημιυπόγειο, υπερυψωμένο ισόγειο και άνω όροφος· υψίκορμα ανοίγματα με τραβηχτές κορνίζες, διαχωριστικές ταινίες μεταξύ των κάθετων τμημάτων, γωνιακές παραστάδες με οριζόντιες αυλακώσεις και επιστύλια κάτω από το φαρδύ γείσο της οροφής, ψευδοφατνώματα κάτω από τα ανοίγματα του πρώτου ορόφου, επιβλητική εξώθυρα με παραστάδες και θριγκό, η οποία φέρει μεγάλο φεγγίτη άνωθεν αυτής.

The building has a structural layout in accordance with the principles of Neoclassicism; sub-basement, raised ground floor, and top floor. Tall openings with pulled mouldings, divisional strips between the vertical sections, corner pilasters with horizontal grooves and architraves under the roof eaves, mock coffers, under the openings on the first floor, an imposing front door with pilasters and entablature with a large skylight above it.

Η επιβλητική εξώθυρα με τις υψίκορμες παραστάδες και τον τεράστιο φεγγίτη.

The imposing front door with its tall pilasters and huge skylight.

Το αρχοντικό της οικογένειας Μπλάτσιου στην οδό Ταξιαρχών 2 The mansion of Blatsios family at 2 Taxiarchon str.

Άποψη από την ανατολική πλαϊνή πλευρά του κτίσματος. Η άνεση του χώρου επέτρεψε τη νεοκλασική διαρρύθμιση σε όλο το κτήριο και όχι μόνο στην πρόσοψη.

View of the eastern side of the building. Spatially it allows for a neoclassical layout throughout the building.

Κομψά γύψινα επιστύλια με κεραμικό χρώμα στις παραστάδες του εξώστη, καθώς και πάνω απ' τον ανεστραμμένο ύπερο (σφηνοειδές στοιχείο) στο πάνω μέρος του κεντρικού ανοίγματος. Καλαίσθητο κιγκλίδωμα με ρόδακα στον εξώστη του αρχοντικού.

Elegant plaster architraves with ceramic-coloured pilasters on the balcony, as well as the inverted ledge over the central opening. Stylish rails with rosettes on the balcony of the mansion.

Το όμορφο περικλείστο προστώο του κτίσματος με τη μαρμάρινη σκάλα και τις παραστάδες με απλή επίστεψη στηρίζει τον εξώστη του αρχοντικού.

The beautiful encompassed portico with marble steps and pilasters with simple finials supports the balcony of the mansion.

Στην οδό Ταξιαρχών 2, δεσπόζει το επιβλητικό νεοκλασικό του Στεφάνου Μπλάτσιου (1873-1952). Μια σημαντική προσωπικότητα της Ξάνθης, ηπειρωτικής καταγωγής, χρημάτισε Δημοτικός Σύμβουλος (1934-1936), συμβολαιογράφος και ασφαλιστής. Οικογένεια με μεγάλη οικονομική επιφάνεια και ακίνητα εντός της πόλης, αλλά και στη Γενισέα, καθώς η σύζυγός του, Καλλιρρόη Κόντη (1876-1962), κατείχε σημαντική περιουσία εκεί από τους γονείς της, Γεώργιο και Ελένη. Ένα έξοχο επιβλητικό νεοκλασικό κτήριο, που εντυπωσιάζει με την αρχιτεκτονική του κομψότητα και ευαισθησία, χωρίς να απομακρύνεται από την ιδεατή λιτότητα του νεοκλασικισμού, με εμφανή τη φωτοτροπική διάθεση, καθαρούς όγκους, ολοκάθαρους γεωμετρικές γραμμές και έντονη την αίσθηση της γεωμετρικότητας σε όλο το κτήριο. Η αυστηρή συμμετρία και αναλογία του κτηρίου, του ίδιου και των ανοιγμάτων του, η αρμονική εναλλαγή συμπαγών και ελεύθερων επιφανειών, ιδιαίτερα στον άνω όροφο, τα διακοσμητικά στοιχεία μας δηλώνουν ότι το κτήριο κατασκευάστηκε σύμφωνα με τον νεοκλασικό ρυθμό.

The imposing building which dominates on Taxiarchon street belonged to Stephanos Blatsios (1873-1952). A distinguished figure of Xanthi of Epirotic descent. He served as a Councilman (1934-1936), notary and insurance agent. A wealthy family with many properties, both in Xanthi and in Genisea, as his wife, Kalirroï Konti, had considerable wealth and property there from her parents, Georgios and Eleni. A superb neoclassical building that impresses us with its architecture and elegance, not lacking the ideal austerity of Neoclassicism. Evident light manipulation (phototropism), clear volumes, geometric lines, and a strong sense of geometricity overall. The sharp symmetry and proportion of the building itself, the harmonious alternations between solid and void, particularly on the top floor, and the decorative features show that the building was constructed in accordance with the Neoclassical style.

Κτίσμα σε νεοκλασικό ύφος στην οδό Ταξιαρχών 31 Building in Neoclassical style at 31 Taxiarchon str.

Εντυπωσιακό αναστηλωμένο κτίσμα σε νεοκλασικό ύφος, με όλα τα δομικά μέρη του νεοκλασικού κτίσματος, μεγαλοπρεπή μαρμάρινη σκάλα, που οδηγεί σε, επίσης, εντυπωσιακή εξώθυρα, η οποία φέρει οδοντωτή κορνίζα από οπτόπλινθους και ελαφριά τοξωτή επίστεψη.

Impressive, restored neoclassical building with all the characteristic structural aspects. Grand marble steps lead to an equally impressive front door which has notched brick mouldings with a slightly arched finial.

Κτίσμα στην οδό Ταξιαρχών 41 Building at 41 Taxiarchon str.

Διώροφο κτίσμα το οποίο έχει χάσει σε κάποιον βαθμό τον αρχικό νεοκλασικό του χαρακτήρα μετά την ανακαίνισή του, το 1937, σε στυλ Art Deco. Ανήκε στον καπνέμπορο Γεώργιο Στάλιο και στη σύζυγο του Κλεοπάτρα, το γένος Ιωάννη Ορφανίδη. Σήμερα αποτελείται από δύο ξεχωριστές κατοικίες. Σε μια από αυτές διαμένει η γνωστή εικαστικός της πόλης μας και μαθήτρια του Χρήστου Παυλίδη, Αθηνά Φυλακτού. Διατηρεί τα δομικά μέρη του νεοκλασικού κτηρίου: ημιυπόγειο, υπερυψωμένο ισόγειο και άνω όροφο, με διαχωριστική ταινία μεταξύ ισογείου και άνω ορόφου, συμμετρία των ανοιγμάτων και φαρδιά μαρκίζα. Η ανακαίνιση το μετέτρεψε σε ένα μοντέρνο και λειτουργικό κτήριο, που καλύπτει τις απαιτήσεις της σύγχρονης ζωής.

A two-storey building that has lost its original neoclassical character, to a degree, after its renovation in 1937 in Art Deco style. It belonged to tobacco merchant Georgios Stalios and his wife Cleopatra, nee Ioannis Orphanidis. Today the building consists of two separate residences. The well-known artist and student of Christos Pavlidis, Athena Fylaktou, lives in one of the residences. It retains structural aspects of a neoclassical building; sub-basement, raised ground floor and top floor, with divisional strips between the ground floor and top floor, symmetrical openings, and a wide marquee. The renovation has turned it into a more modern and functional building that fulfills the needs of a modern lifestyle.

Νεοκλασικό κτίσμα στην οδό Βύρωνος 8 Neoclassical building at 8 Vyronos str.

Όψη της οικίας από κοντά ■ A closer view of the residence.

1

2

3

1,2. Νεοκλασικά στοιχεία: κατακορυφότητα, κιγκλιδώματα στα κάτω ανοίγματα, τραβηγμένες κορνίζες στα ανοίγματα, γωνιακές παραστάδες με επάλληλα επιστύλια, γαλλικά παντζούρια στα ανοίγματα του άνω ορόφου ■ 3. Άποψη του κτίσματος από τη νοτιοδυτική πλευρά.

1,2. Neoclassical features; verticality, rails on the lower openings, pulled mouldings, pilasters with architraves, French shutters on the top floor openings ■ 3. View of the building from the southwest.

Τριώροφο κτίσμα σε επικλινές έδαφος με νεοκλασικά στοιχεία, στην οδό Βύρωνος 8, στη συνοικία του Ακαθίστου Ύμνου. Χτίστηκε από τον Αυγουστή Σταυρόπουλο το 1900, ο οποίος ασχολείτο με το εμπόριο σιδηρικών, ειδών κιγκαλερίας και αποικιακών προϊόντων. Μεγάλη ήταν η οικονομική επιφάνεια της οικογένειας, σύμφωνα με τις αφηγήσεις της κ. Αικατερίνης Σταυροπούλου-Βλάχου. Ήταν από τις πρώτες οικογένειες που αγόρασαν αυτοκίνητο στην Ξάνθη, το 1920, όπως προκύπτει και από το τιμολόγιο αγοράς. Ο Αυγουστής Σταυρόπουλος ήταν δραστήριο και ενεργό μέλος της Ελληνορθόδοξης Κοινότητας Ξάνθης, καθώς εκλέχτηκε πολλάκις επίτροπος της ενορίας του, του «Ουζούν Σοκακίου», και διετέλεσε μέλος της Δημογεροντίας. Παντρεύτηκε την Αικατερίνη Αποστόλου και απέκτησε τέσσερα παιδιά. Την Όλγα, τον Πέτρο, τον Απόστολο και τον Σταύρο. Τον Πέτρο, ο πατέρας του τον σπούδασε στην «Τσοτύλειο Σχολή» Κοζάνης, ένα σπουδαίο Γυμνάσιο-Οικοτροφείο. Το Τσοτύλι ήταν, την εποχή εκείνη, μεγάλο πνευματικό κέντρο της Δυτικής Μακεδονίας. Ο Αυγουστής Σταυρόπουλος απεβίωσε στις 14 Φεβρουαρίου του 1913.

Από τα τέσσερα παιδιά του, μόνο ο μικρότερος Σταύρος παντρεύτηκε και αυτός σε μεγάλη ηλικία. Με τη σύζυγό του Ελένη, το γένος Φιλήμονος, απέκτησαν μια μοναχοκόρη, την Αικατερίνη Σταυροπούλου-Βλάχου, γεννηθείσα το 1948, η οποία ήταν και η μοναδική κληρονόμος της οικογένειας. Η Αικατερίνη Σταυροπούλου-Βλάχου, σύζυγος Παναγιώτη Βλάχου, είναι συνταξιούχος νηπιαγωγός και διακεκριμένη εικαστικός της πόλης μας, με πολλές εκθέσεις στο ενεργητικό της και πλούσιο παραγωγικό έργο. Από τον γάμο της απέκτησε τρία παιδιά.

Το κτήριο αναπτύσσεται οριζόντια και κάθετα με καθαρές νεοκλασικές γραμμές και δεσπόζει επιβλητικό στο τέλος της κλίμακας που οδηγεί σε πλάτωμα. Προσαρμοσμένο στις δομικές ανάγκες της ανωφέρειας, φέρει

Three-storey building with neoclassical features located in an inclined ground at 8 Vyronos street, the neighbourhood of Akathistos Hymnos Church. Built in 1900 by Augustis Stavropoulos, who was in the hardware and grocery trade. The family was very wealthy, according to Aikaterini Stavropoulou-Vlachou. They were one of the first to buy an automobile in 1920, as we can see on the purchase invoice. Augustis Stavropoulos was an active member of the parish of "ouzoun sokaki", where he served as a member of the Municipal Council of Elders ("Dimogerontia"). He wed Aikaterini Apostolou and had four children, Olga, Petros, Apostolos and Stavros. Petros studied at the "Tsotylio School" of Kozani, which was a boarding High School. Tsotyli was an important cultural centre of Western Macedonia at the time. Augustis Stavropoulos passed away on the 14th of February 1913.

Of his four children, only the youngest Stavros wed at a quite mature age. His wife Eleni, nee Filimonos, and he had an only daughter Aikaterini Stavropoulou-Vlachou, born in 1948, the only heir to the family. Aikaterini Stavropoulou-Vlachou, the wife of Panagiotis Vlachos, is a retired Kindergarten teacher and esteemed artist of our town with many exhibitions and productive accomplishments credited to her. She has three children.

The horizontal and vertical construction has clean neoclassical lines and towers at the end of the stairwell, which leads to a plateau. Adapted to structural needs of acclivity, it has three vertical sections; a low ground floor instead of the usual sub-basement, openings on the front side, raised ground floor with symmetrical openings, when compared with the top floor, and an elegant

4

5

6

7

8

9

4. Παλιότερη άποψη του Νεοκλασικού. Στη σκάλα εικονίζεται ο Σταύρος Σταυρόπουλος του Αυγουστή. Διακρίνονται οι ρόδακες στις σιδεριές του μπαλκονιού, καθώς και τα κάγκελα, που εξακολουθούν να είναι και σήμερα ίδια ■ 5,6,7. Αντικριστές τοιχογραφίες από το εσωτερικό του σπιτιού. Δημιουργός ο Μ. Δημόπουλος ■ 8,9. Η κ. Αικατερίνη (Καίτη) Σταυροπούλου-Βλάχου, ιδιοκτήτρια του Νεοκλασικού της οδού Βύρωνος 8, ποζάρει ακριβώς στο ίδιο σημείο του σπιτιού της, με την τοιχογραφία του Μ. Δημόπουλου πίσω της. Παρελθόν – παρόν.

4. Older view of the mansion. Stavros Stavropoulos, son of Augustis, on the stairs. We can see the same rails with rosettes on the balcony which the building has to this day ■ 5,6,7. Face-to-face murals inside the home by the artist M. Dimopoulos ■ 8,9. Mrs. Aikaterini (Kaiti) Stavropoulou-Vlachou, owner of the property at 8 Vyronos street at the same spot of her house, M. Dimopoulos mural in the background. Past – Present.

10

11

12

13

14

15

16

10. Ο Σταύρος Σταυρόπουλος του Αυγουστή φωτογραφίζεται στο εσωτερικό του σπιτιού ■ 11. Το ίδιο σημείο σήμερα ■ 12. Τα αδέρφια, Απόστολος, Πέτρος και Όλγα Σταυροπούλου. «Έφυγαν» άτεκνοι ■ 13. Η Αικατερίνη Αποστόλου-Σταυροπούλου, σύζυγος Αυγουστή Σταυρόπουλου ■ 14. Η Όλγα Σταυροπούλου του Αυγουστή. Η ενδυμασία της αλλά και το καρφίτωμένο στο πέτο της χρυσό ρολόι είναι ενδεικτικά της μεγάλης οικονομικής επιφάνειας της οικογένειάς της. Πληροφορίες από την οικογένεια λένε ότι ο πατέρας της την προίκισε με 3000 χρυσές λίρες της εποχής εκείνης για να παντρευτεί. Έμεινε ανύπαντρη και άτεκνη ■ 15. Τα αδέρφια, Απόστολος, Πέτρος και Όλγα Σταυροπούλου, εν μέσω της νύφης τους, Ελένης Φιλήμονος-Σταυροπούλου, συζύγου Σταύρου, και της ανιψιάς τους, Αικατερίνης Σταυροπούλου-Βλάχου ■ 16. Η Αικατερίνη (Καίτη) Σταυροπούλου-Βλάχου, εγγονή και μοναδική απόγονος και κληρονόμος της οικογένειας. Νηπιαγωγός στο επάγγελμα, εξελίχτηκε σε μια από τις μεγαλύτερες εικαστικούς της πόλης μας με πολλές εκθέσεις στο ενεργητικό της.

10. Stavros Stavropoulos, son of Augustis inside his home ■ 11. The same spot today ■ 12. The siblings Apostolos, Petros, and Olga Stavropoulou had no children ■ 13. Aikaterini Apostolou-Stavropoulou, wife of Augustis Stavropoulos ■ 14. Olga Stavropoulou, daughter of Augustis. The wealth of the family is evident in the clothing and gold watch. Testimonies say she was given 3000 gold coins as dowry but never married ■ 15. The siblings Apostolos, Petros, and Olga Stavropoulou with their sister-in-law Eleni Filimonos-Stavropoulou, wife of Stavros, and their niece Aikaterini Stavropoulou-Vlachou ■ 16. Aikaterini Stavropoulou-Vlachou, granddaughter and sole descendant and heir of the family. Kindergarten teacher by profession, become one of the most prominent artists in our town with many exhibitions to her credit.

τρία κατακόρυφα τμήματα: χαμηλό ισόγειο στη θέση του κλασικού ημιυπογείου, με ανοίγματα στην εμπρόσθια πλευρά, υπερυψωμένο ισόγειο με απόλυτη συμμετρία ανοιγμάτων σε σχέση με τον άνω όροφο, κομψό κιγκλιδωματικό εξώστη με ρόδακες. Τα ανοίγματα του ισόγειου κλείνονται με καίτια, ενώ του άνω ορόφου φέρουν γαλλικά παντζούρια. Διαχωριστικές ταινίες στα τρία τμήματα, υπέρθυρα και περβάζια με ολοκάθαρες αδρές γραμμές, βαθμιδωτό γείσο και προεκτεταμένη μαρκίζα, σε συνδυασμό με τα βασικά χαρακτηριστικά του νεοκλασικισμού, κατακορυφότητα, φωτοτροπισμό, συμμετρία δομικών στοιχείων και ανοιγμάτων, το κατατάσσουν σ' αυτόν αναμφίβολα.

railed balcony with rosettes. The openings of the ground floor are shut with panels, whereas the top floor windows have French shutters. Divisional strips on all three sections, lintels and ledges with clear lines, graded cornices, and a protruding marquee, combined with neoclassical characteristics of verticality, light manipulation, structural symmetry, and openings, classify the building in the neoclassical trend.

Κτίσμα σε νεοκλασικό ύφος στην οδό Πυγμαλίωνος Χρηστίδη 1 Neoclassical building at 1 Pygmalionos Christidi str.

Ο φαρμακοποιός Σωτήριος
Κοκμάδης ■ The pharmacist
Sotirios Kokmadis.

Η επιβλητική υψίκορμη
εξώθυρα της οικίας ■ The
tall, imposing front door
of the residence.

Τριώροφο κτίσμα με νεοκλασικά στοιχεία, στην αρχή της οδού Πυγμαλίωνος Χρηστίδη. Χτίστηκε κατά την οθωμανική περίοδο και ανήκε στον Μεχμέτ Σουκρή Πασά. Το 1925 αγοράστηκε από τον φαρμακοποιό Σωτήριο Κοκμάδη του Δημητρίου, γεννηθέντα στη Ζίτσα της Κορυτσάς, το 1874, από τη χήρα του Πασά, Σαδικά Χανούμ, και τον γιο της, Χαλήλ Ιμπραήμ Μπέη. Από τους απογόνους του Σωτηρίου Κοκμάδη, το κτίσμα πέρασε τελικά, το 1972, στον Αθανάσιο Δομτζίδη.

Three-storey building with neoclassical features at the beginning of Pygmalionos Christidi street. It was built during the Ottoman period and belonged to Mehmet Soukri Pasha. In 1925 it was bought by the pharmacist Sotirios Kokmadis, son of Dimitrios, born in Zitsa of Koritsa county in 1874, from the widow of the Pasha, Sadika Hanoum and her son, Halil Ibrahim Bey. The property was eventually passed down to Athanasios Domtzidis in 1972 by Sotirios Kokmadis' ancestors.

Το αρχοντικό Κωτσιούδη στη γωνία των οδών Πυγμαλίωνος Χρηστίδη και Φιλίππου

The mansion of Kotsioudis on the corner of Pygmalionos Christidi and Filippou str.

Το επιβλητικό αρχοντικό του Σωκράτη Κωτσιούδη, που βρίσκεται στη γωνία των οδών Πυγμαλίωνος Χρηστίδη και Φιλίππου, χτίστηκε το 1917. Το 1920, αγοράστηκε από την οικογένεια Καλούδη. Για πολλά χρόνια, έζησε σε αυτό ο πρώην Δήμαρχος Ξάνθης, Πυγμαλίων Χρηστίδης με τη σύζυγό του. Ο Σωκράτης Κωτσιούδης ήταν παππούς του βουλευτή Σωκράτη Ξυνίδα και του δικηγόρου Αθανασίου Ξυνίδα, από την πλευρά της μητέρας τους. Το σπίτι είναι διακοσμημένο με τοιχογραφίες, φιλοτεχνημένες από Γερμανό ζωγράφο.

Το κτήριο ακολουθεί την κλασική δομή του νεοκλασικισμού, με ημιπόγειο, υπερυψωμένο ισόγειο και άνω όροφο. Κατακορυφότητα, συμμετρία, φωτοτροπισμός, υψίκορμα ανοίγματα με τραβηχτές κορνίζες σε όλα τα ανοίγματα, υπέρθυρα και περβάζια με ψευδοφατνώματα στο κάτω μέρος που δημιουργούν ένα εντυπωσιακό οπτικό αποτέλεσμα. Δεν λείπει ο κιγκλιδωματικός εξώστης πάνω από την επιβλητική εξώθυρα.

The imposing Sokrates Kotsioudis' mansion, located on the corner of Pygmalionos Christidi and Filippou streets, built in 1917. In 1920 it was bought by the Kaloudis family. The former Mayor of Xanthi Pygmalion Christidis and his wife lived in this mansion for many years. Socrates Kotsioudis was the maternal grandfather of Socrates Xynidis (ex-Member of Parliament) and his lawyer brother Athanasios Xynidis. The house is decorated with murals by a German artist.

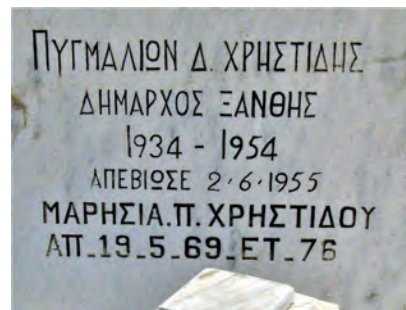
The building has the characteristic style of Neoclassicism with a sub-basement, raised ground floor, and top floor. Verticality, symmetry, light manipulation (phototropism), lofty openings with pulled mouldings, lintels, and ledges with mock alcoves on the lower part, create an impressive visual effect. Ever present the railed balcony over the imposing front door.

3

4

5

6

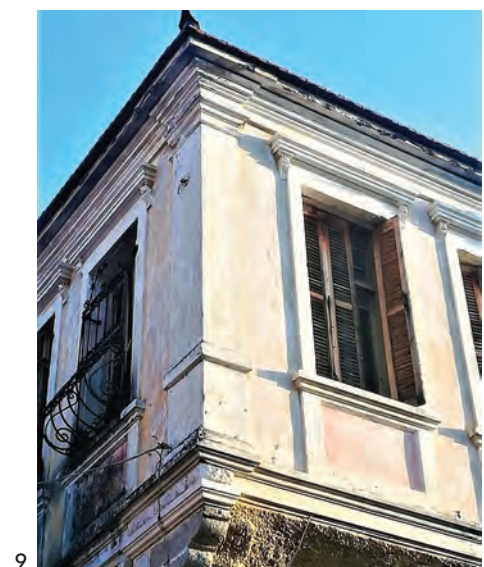
7

8

1. Άποψη του αρχοντικού στη σημερινή του μορφή ■ 2. Παλαιότερη άποψη του κτίσματος ■ 3. Η Μαρίσια Χρηστίδου, καθιστή από αριστερά, έφηβη στην Οδησόο [Αρχειό Βίκυς (Βικτωρίας) Μιχαλοπούλου-Μιχάλογλου] ■ 4. Ο τρεις φορές εκλεγμένος Δήμαρχος Ξάνθης, Πυγμαλίων Χρηστίδης (9/06/1881 – 2/07/1955), ενοικίαζε για πολλά έτη το ισόγειο του κτίσματος, όπου διέμενε με τη σύζυγό του Μαρίσια ■ 5. Η επιγραφή στον τάφο του ζεύγους, στο Δημοτικό Κοιμητήριο Ξάνθης ■ 6. Σημερινή άποψη της εισόδου του κτίσματος με πέτρινα σκαλοπάτια και πέτρινη ρωμανική διακόσμηση με οριζόντιες ραβδώσεις στην ξύλινη ταμπλαωτή πόρτα. Εντυπωσιακό κιγκλίδωμα στον φεγγίτη άνωθεν της κεντρικής θύρας ■ 7. Παλαιότερη άποψη της εισόδου του κτίσματος ■ 8,9. Νεοκλασικά στοιχεία του κτίσματος στον άνω όροφο. Παραστάδες στα τελειώματα του άνω ορόφου, με διπλά επιστύλια και γείσο διαρθρωμένο σε διαβαθμίσεις. Η οροφή φέρει ακροκέραμα στις τέσσερις γωνίες της. Τα παράθυρα φέρουν γύψινη τραβηχτή κορνίζα και υπέρθυρα που στηρίζονται σε καλαίσθητα φουρούσια με αύλακες.

1. View of the mansion as it is today ■ 2. Older view of the building ■ 3. Sitting on the left, Marisia Christidou as a teenager in Odesa [Archive: Vicky (Victoria) Michalopoulou-Michaloglou] ■ 4. The three times elected Mayor of Xanthi, Pygmalion Christidis (9/06/1881 – 2/07/1955), rented for many years the ground floor of the building, where he lived with his wife Marisia ■ 5. The inscription on the tomb of the couple at the Municipal Cemetery of Xanthi ■ 6. View of the entrance to the building as it is today. Stone steps and stone neo-Romanesque decor with horizontal lines on the wood-paneled door. Impressive rails on the skylight above the door ■ 7. Older view of the entrance to the building ■ 8,9. Neoclassical features of the building on the top floor. Pilasters on the finishings with double architraves and graded eaves on the top floor. The roof has an antefix on all four corners. The windows have pilasters, pulled mouldings, and lintels which are supported by tasteful ridged corbels.

9

Το αρχοντικό Λαδά στην οδό Πυγμαλίωνος Χρηστίδη 45
The mansion of Ladas at 45 Pygmalionos Christidi str.

Άποψη του Νεοκλασικού Λαδά ■ View of the Ladas' mansion.

Ο Χρήστος Λαδάς (1831-1910).
Christos Ladas (1831-1910).

Κιγκαλερίας και Ύαλικα
'Αθανασίου Μεταξά
Καραγιάνης 'Αδελφός
Λαδά Χρήστος και Υἱός
Λαλλιά Ζίτσης 'Αδελφοί
Μιγάογλου 'Αδελφοί
Σταυρόπουλος 'Αδελφοί

Η επαγγελματική δραστηριότητα
του Χρήστου Λαδά,
από τον *Επαγγελματικό*
Οδηγό του Ιγγλέση.

Occupation of Christos Ladas,
from the *Inglesi's*
Professional Directory.

Η Μαρία, σύζυγος Χρήστου Λαδά
(1840-1905).

Maria, wife of Christos Ladas (1840-1905).

Επιβλητικό κτίσμα με έντονα νεοκλασικά στοιχεία στην αρχιτεκτονική του, στην οδό Πυγμαλίωνος Χρηστίδη. Χτίστηκε το 1900 από τον Σωτήριο Λαδά του Χρήστου (1831-1910) και της Μαρίας (1840-1905), ο οποίος ήταν καπνέμπορος. Στον *Επαγγελματικό Οδηγό* του Ιγγλέση, βλέπουμε τη φέρμα του Χρήστου Λαδά και Υἱός να ασχολείται με είδη κιγκαλερίας και υαλικών. Ο Σωτήριος Λαδάς χρημάτισε Δημογέροντας, και Επίτροπος κτημάτων της Ελληνορθόδοξης Κοινότητας Ξάνθης και Νηπιαγωγείου, το 1899. Επίσης, σε πρακτικά της Δημογεροντίας, το 1892 και το 1897, υπογράφει ως αντιπρόσωπος της συνοικίας «Ουζούν Σοκάκ» (Ακάθιστου Ύμνου).¹ Στο ισόγειο του κτίσματος υπήρχε πλυσταριό με μαρμαρίνο πάτωμα και κτιστές σκάφες. Αυτά καταστράφηκαν όταν το κτήριο λειτουργήσε ως Παιδικός Σταθμός από τον Οργανισμό Πρόνοιας, μετά το 1987. Υπήρχε, επίσης, χαμάμ, το οποίο κατέστρεψαν οι Βούλγαροι, όταν επέταξαν το σπίτι, κατά τη Γ΄ Βουλγαρική Κατοχή (1941-44). Η οικογένεια Λαδά εκτοπίστηκε δύο φορές από το αρχοντικό της οδού Πυγμαλίωνος Χρηστίδη, το 1913 και το 1941.²

Σε αυτό διέμενε και ο Γαβριήλ Λαδάς (1896-1986), ο μετέπειτα Δήμαρχος Ξάνθης. Ο ίδιος, ως Ανθυπολοχαγός Μηχανικού και λόγω της ξανθιώτικης καταγωγής του, εισήλθε ως επικεφαλής των ελληνικών στρατευμάτων, κατά την απελευθέρωση της πόλης, την 4^η Οκτωβρίου του 1919.

Το κτήριο αυτό είναι καθαρό δείγμα του ώριμου νεοκλασικισμού στην πόλη της Ξάνθης, με τετραγωνισμένη κάτοψη, τετράρριχτη στέγη και μια

¹ Στέφανος Ιωαννίδης, *Ξάνθη 1870-1940 – Εικόνες και μαρτυρίες από την ιστορία της*, Ξάνθη 1982, σ. 22.

² Πληροφορίες: Μπίλλυ Νικολοπούλου-Καλαϊτζίδου, εγγονή Γαβριήλ Λαδά.

Splendid building with strong neoclassical architectural features on Pygmalionos Christidi street. Built in 1900 by Sotirios Ladas son of Christos (1831-1910) and Maria (1840-1905). He was a tobacco merchant. In the *Professional Directory* by Inglesi, we can see the registration Christos Ladas and Son, who deal in hardware and glassware. Sotirios Ladas served as a member of the Municipal Council of Elders ("Dimogerontia") and commissioner of the estate of the Greek Orthodox Community of Xanthi and Kindergarten in 1899. Also, in the records of the "Dimogerontia" in 1892 and 1897, he signs as the representative of the district of "Ouzoun Sokak" (Akathistos Hymnos).¹ On the ground floor, there was a laundry room with built basins and marble floor. This was destroyed when the building was operated as a Preschool by the Welfare Organization in 1987. There was also a "Hamam", destroyed by the Bulgarians when they requisitioned the building during the 3rd Bulgarian Occupation (1941-44). The Ladas family was displaced twice from their mansion on Pygmalionos Christidi, in 1913 and in 1941.²

Gabriel Ladas (1896-1986), former Mayor of Xanthi, also lived in this building. He, as an engineer and second Lieutenant descendant from Xanthi, was the leader of the Greek forces to enter Xanthi during the liberation of the town on the 4th of October 1919.

This building is a characteristic example of Neoclassicism in

¹ Stephanos Ioannidis, *Xanthi 1870-1940 – Images and testimonies of its history*, Xanthi 1982, p. 22.

² Information: Billy Nikolopoulou-Kalaitzidou granddaughter of Gabriel Ladas.

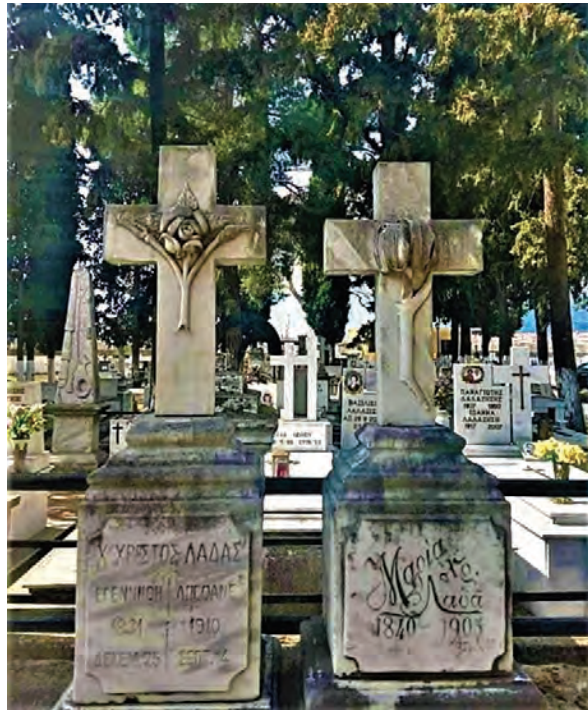
24-4-27

1. 24/4/1927. Εορτασμός του Πάσχα στο σπίτι της οικογένειας Λαδά. Στο κέντρο, ο Σωτήριος Λαδάς (Αρχείο Β. Μιχαλοπούλου-Μιχαλόγλου).
2. Αριστερά, ο Γαβριήλ Λαδάς ως Δήμαρχος Ξάνθης, δεξιά του Μητροπολίτη Αντωνίου, στα ονομαστήριά του στο Ορφανοτροφείο Θηλέων.
1. 24/4/1927. Easter celebrations at the Ladas' residence. Sotirios Ladas in the centre (Archive: V. Michalopoulou-Michaloglou).
2. Left, Gabriel Ladas as Mayor of Xanthi, on the right hand of Metropolitan Bishop Antonios, on his name day, at a celebration of the girls' orphanage.

ιδιαίτερη προσθήκη στη βόρεια πλευρά, η οποία φέρει αυτόνομη δική της στέγη. Το κτίσμα αυτό, με νεοκλασικά χαρακτηριστικά στις τρεις όψεις, μαρτυρεί περίτρανα τον πλούτο και την καλλιτεχνική ευαισθησία του ιδιοκτήτη του. Το ημιυπόγειο της κλασικής νεοκλασικής διάταξης αναπτύσσεται ως ισόγειο, με επιφάνεια πέτρινη λαξευτή ανεπίχριστη, με αψιδωτά ανοίγματα και συμπαγή εξώθυρα στο δεξιό άκρο. Το επίπεδο αυτό διαχωρίζεται από τον πρώτο όροφο με φαρδύ πλαίσιο, με ποδιές-φατνώματα και αδρές ταινίες με διακόσμηση. Ανοίγματα με κιγκλιδώματα, χωρίς παντζούρια, με καΐτια. Αδρή προεκτεταμένη ταινία-μαρκίζα διαχωρίζει

the town of Xanthi, with a square floor plan, a hipped roof, and a unique addition on the northern side with an autonomous roof. This building, with neoclassical features on its three sides, is a huge testimony to the wealth and artistic flair of the owner. The sub-basement of the neoclassical layout has expanded as a ground floor; the surface is carved unplastered stone, with arched openings and a compact front door on the right side. This level is separated from the first floor by a beautiful wide-paneled frame and decorative strips. Railed openings with mullions but no shut-

3

4

3. Ο οικογενειακός τάφος του Χρήστου και της Μαρίας Λαδά στο Δημοτικό Κοιμητήριο Ξάνθης ■ 4. Ο Γαβριήλ Λαδάς, ως Ανθυπολοχαγός Μηχανικού, γιος του Σωτηρίου Λαδά (γιου του Χρήστου Λαδά) και εγγονός του Χρήστου Λαδά.

3. The family tomb of Christos and Maria Lada at the Municipal Cemetery of Xanthi ■ 4. Gabriel Ladas as an engineer Second Lieutenant, son of Sotirios Ladas and grandson of Christos Ladas.

τον α' όροφο από τον β' όροφο. Οι γωνιακές απολήξεις διαμορφώνονται ως υψηλοί πεσσοί με επιστύλια, τεχνική που επαναλαμβάνεται στον β' όροφο. Τα ανοίγματα του β' ορόφου φέρουν αδρά υπέρθυρα με μικρά φουρούσια και διακοσμητικά στοιχεία στο κέντρο κάθε ανοίγματος (ανεστραμμένο σφηνοειδή ύπερο). Η άνεση του χώρου επέτρεψε την αρχιτεκτονική διαμόρφωση στις τρεις πλευρές του κτηρίου, με έμφαση στην ανατολική και νότια πλευρά. Η κεντρική εξώθυρα οδηγεί σε μεγάλο αύλειο χώρο που περιβάλλει το κτήριο, περίξ του οποίου, όπου αυτό είναι δυνατόν, αναπτύσσεται υπερυψωμένο στηθαίο με κιγκλίδωμα, το οποίο προφύλασσε την οικογένεια από αδιάκριτα βλέμματα. Διττή εκατέρωθεν κλίμακα με εξωστόθυρα οδηγεί στην κεντρική είσοδο του κτηρίου. Υποστηρικτικοί πεσσοί με διακοσμημένα επιστύλια και αψιδωτή επίστεψη με τη μορφή θριγκού δημιουργούν εσοχή που προστατεύει την κεντρική είσοδο. Άνωθεν της αψίδος, μεγάλος εντυπωσιακός κιγκλιδωματικός εξώστης στηρίζεται σε τέσσερις κιλλίβαντες (χυτοσίδηρους λεπτούς με έλικες) και φέρει διακόσμηση εκλεπτυσμένης αισθητικής με ρόδακες και ελικοειδές διακοσμητικό μοτίβο.

ters. Broad, protruding marquee separated the first floor from the second floor. The corner endings are in the form of tall pillars with architraves, a technique which is repeated on the second floor. The openings on the second floor have wide lintels with small corbels and decorative features at the center of each opening (inverted wedges). The spacious area allows for architectural arrangement on the three sides of the building, with emphasis on the east and south sides. The central door leads to a large courtyard, which surrounds the building around which, wherever possible, there is a railed wall that protects the family from curious onlookers. A double stairwell on either side with a door leads to the main entrance of the building. Supportive pillars with architraves and arched finials, in the form of an entablature, create a niche that protects the central entrance. Above the arch, an impressive railed balcony is supported on four corbels (thin cast iron spirals) decorated with elegant rosettes and spiral motif.

6

5

7

8

5. Παλαιότερη φωτογραφία του κτίσματος ■ 6. Η προέκταση στη βόρεια πλευρά του κτηρίου, με την ανεξάρτητη στέγη, αποτελεί ένα στοιχείο αρχιτεκτονικής, που προσφέρει φυσικό φως στο κτήριο, με διαμόρφωση σε περίκλειστο χώρο (έρκερ) και υψίκορμες αψιδωτές εξωστόθυρες, που προστατεύονται από κιγκλιδώματα (Πηγή φωτογραφίας: Google maps) ■ 7. Η πλάγια, ανατολική όψη του κτίσματος. Οι σιδεριές σε όλα τα ανοίγματα επιβάλλονται με τη μεγαλοπρεπή γραμμική τους μορφή ■ 8. Διακρίνονται οι αδρές παραστάδες με τα διπλά επιστύλια στη βάση του β' ορόφου, όπως και η τριάδα επιστυλίων, το πρώτο στο ύψος των ανοιγμάτων, τα άλλα δύο, που περιβάλλουν το γείσο της στέγης, κάτω ακριβώς από τη μαρκίζα ■ 9. Η επιβλητική κεντρική είσοδος του κτίσματος ■ 10. Όψεις του κτηρίου πριν την αναστήλωσή του.

5. An older photograph of the building ■ 6. The extension on the northern side of the building, with the independent roof, is an architectural feature that supplies the building with natural light, with an enclosure (erker) and tall arched doorways protected by rails (Photo credits: Google maps) ■ 7. The side eastern view of the building. The railed openings with their impressive grandeur ■ 8. Pilasters with double architraves at the base of the second floor, and three architraves, the first at the height of the openings. The other two surround the eaves of the roof below the marquee ■ 9. The imposing main entrance of the building ■ 10. Views of the building before its restoration.

9

10

Νεοκλασικό κτίσμα στην οδό Πυγμαλίωνος Χρηστίδη 20 Neoclassical building at 20 Pygmalionos Christidi str.

Κτίσμα σε νεοκλασικό ύφος, με ημιυπόγειο, ισόγειο και δύο άνω ορόφους, στην οδό Πυγμαλίωνος Χρηστίδη 20. Διαθέτει κορνίζες στα ανοίγματα, διαχωριστικές ταινίες μεταξύ των κάθετων τμημάτων, υψίκορμη εξώθυρα με φεγγίτη, μεγάλο κιγκλιδώματικό εξώστη στον δεύτερο όροφο και κιγκλιδώματα στα παράθυρα του ισογείου. Ανήκει στην οικογένεια Γουδελή. Συμμετρία, κατακορυφότητα και μεγάλη επιμέλεια στην αναστήλωση του κτηρίου καταδεικνύουν τον σεβασμό και την ευαισθησία των ιδιοκτητών ως προς την πιστότητα της διατήρησης του ύφους της οικίας.

Building in the Neoclassical style, with a sub-basement, ground floor, and two top floors at 20 Pygmalionos Christidi street. It has cornices on the openings, divisional strips between the vertical section, a tall front door with skylight, a large railed balcony on the second floor, and railed windows on the ground floor. It belongs to the Goudelis family. The symmetry and verticality of the meticulously restored building show the respect and sensitivity of the owners with regard to preserving the authentic style of the residence.

Νεοκλασικό κτίσμα στην οδό Πυγμαλίωνος Χρηστίδη Neoclassical building on Pygmalionos Christidi str.

Κτίσμα με νεοκλασικά στοιχεία, βραχύ ισόγειο και δύο ορόφους άνωθεν αυτού. Γωνιακές παραστάδες με επιστύλια στον άνω όροφο, κορνίζες με υπέρθυρα και περβάζια σε όλα τα πλήρως συμμετρικά ανοίγματα των δύο ορόφων, διαχωριστικές ταινίες μεταξύ των κάθετων τμημάτων, μεγάλος κιγκλιδωματικός εξώστης στον άνω όροφο και κιγκλιδώματα στα ανοίγματα.

Building with neoclassical features, a low ground floor, and two floors above. Corner pilasters with architraves on the top floor, cornices with lintels and ledges on all the symmetrical openings on both floors, divisional strips between the vertical sections, large railed balcony on the top floor and railed openings.

Νεοκλασικό κτίσμα στην οδό Ευριπίδη Χασιρτζόγλου 8 Neoclassical building at 8 Evripidi Chasirtzoglou str.

Επιβλητικό διώροφο κτίσμα, με έντονα νεοκλασικά στοιχεία. Ανήκε στον Κωνσταντίνο Λεονταρίδη του Λεάνδρου. Εντύπωση προκαλούν τα σχέδια άνωθεν της κεντρικής εισόδου και κάτω από το έρκερ. Κατακορυφότητα, συμμετρία των ανοιγμάτων, διαχωριστικές ταινίες μεταξύ των κάθετων τμημάτων του οικοδομήματος, ψευδοπαραστάδες με οριζόντιες αυλακώσεις, ξύλινες ταμπλαδωτές εξώθυρες με μεγάλους φεγγίτες, γωνιακές παραστάδες στον περικλειστο χώρο πάνω από την κεντρική εξώθυρα (έρκερ), αετωματικά υπέρθυρα στα ανοίγματα του άνω ορόφου, όλα καθαρά νεοκλασικά στοιχεία, που προσδίδουν ιδιαίτερη μεγαλοπρέπεια και αρχοντικό ύφος στο κτήριο.

Imposing two-storey building with strong neoclassical features. Owned by Konstantinos Leontaridis son of Leandros. Impressive designs on top of the main door and under the bay window (erker). Verticality, symmetry of openings, divisional strips between the vertical sections of the structure, mock pilasters with horizontal grooves, wood-paneled doors with large skylights, corner pilasters on the bay window over the main door, gabled lintels on the openings of the top floor, all with clear neoclassical features, which give a special grandeur and class to the building.

1. Άποψη του εντυπωσιακού νεοκλασικού Λεονταρίδη. Διακρίνονται τα κιγκλιδώματα στα ανοίγματα του υπερυψωμένου ημιυπογείου – βραχύσωμου ισόγειου, καθώς και μια καλαίσθητη διαχωριστική διακοσμητική ταινία μεταξύ των δύο ορόφων ■ 2. Ο εξαιρετικός ζωγραφικός διάκοσμος κάτω από τον περικλειστο εξώστη.

1. View of the impressive Leontaridis mansion. Railed openings can be seen on the raised sub-basement low ground floor in addition to the elegant divisional strip between the two floors ■ 2. Exceptional painter decor below the enclosed balcony.

Κτίσμα με νεοκλασικά στοιχεία στην οδό Ευριπίδη Χασιρτζόγλου 19 και 21 (Περιοχή Κάτω Χαράδρας)

Building with neoclassical features at 19 and 21 Evripidi Chasirtzoglou str. (“Kato Charadra” area)

Άποψη κτίσματος με νεοκλασικά στοιχεία στη δεξιά πλευρά που κάποτε, ίσως, ήταν ενιαίο. Σήμερα βλέπουμε δυο αυτόνομες οικίες με δυο διαφορετικές κεντρικές εισόδους. Στην αριστερή πλευρά, το κτίσμα έχει χάσει τον αρχικό του χαρακτήρα και έχει επενδυθεί με πέτρα Μάνδρας.

View of neoclassical building on the right side, which was possibly once a single building. Today we can see two autonomous residences with separate entrances. On the left, the building has lost its original character and has exterior siding with Mandra stone.

Κτίσμα με νεοκλασικά στοιχεία στην οδό Ευριπίδη Χασιρτζόγλου 6 Neoclassical building at 6 Enripidi Chasirtzoglou str.

Νεοκλασικό κτίσμα με μοντέρνα στοιχεία (εξώστες από σκυρόδεμα), με κατάστημα στο ισόγειο και κατοικίες στους δυο ορόφους. Αρχικά ανήκε στη Σαδικά Χανούμ και στον γιο της Χαλήλ Ιμπραήμ Μπέη, οι οποίοι το πώλησαν στον Γ. Χαλαβατζή, Αρχιεπίσκοπο των Καθολικών Ελλάδος και Τουρκίας, ο οποίος το μεταπώλησε στον Εβραίο υφασματέμπορο, Σολομών Μαρδοχαί. Στη συνέχεια, το 1930, το κτίσμα μεταπώληθηκε στον Αθανάσιο Λεονταρίδη, ο οποίος με τη σειρά του, το 1955, το πώλησε στην αδελφή του, Φανή Λεονταρίδη, σύζυγο Θεοδώρου Δούκα.

Neoclassical building with contemporary features (concrete balconies), a store on the ground floor, and residences on the upper floors. It was originally owned by Sadika Hanoum and her son Halil Ibrahim Bey who sold it to G. Chalavatzis, the Catholic Bishop of Greece and Turkey. He resold the property to the Jewish textile trader Solomon Mordochai. Thereafter, in 1930, the building was sold to Athanasios Leontaridis who in turn in 1955 sold it to his sister Phani Leontaridi, wife of Theodoros Doukas.

1. Υψίκορμα ανοίγματα στο ισόγειο, τα οποία πλαισιώνονται από αδρές ταινίες ■ 2. Διπλοί εξώστες, με βάση από σκυρόδεμα και κιγκλιδώμα σε αυστηρή στοίχιση και στους δύο ορόφους, περιβάλλουν τριπλά ζεύγη ανοιγμάτων με γαλλικά παντζούρια ■ 3. Εντυπωσιακές παραστάδες με οριζόντιες αυλακώσεις και επιστύλια, φαρδιά βαθμιδωτή διαχωριστική ταινία μεταξύ των κάθετων τμημάτων, απομίμηση πεσσών στο επαπτόμενο με το διπλανό κτίσμα κατακόρυφο μέρος, φαρδύ γείσο οροφής κάτω απ' τη μαρκίζα της οροφής.

1. Tall openings framed with wide strips ■ 2. Double balconies with concrete base and rails in strict alignment on both floors surrounded by three pairs of openings with French shutters ■ 3. Impressive pilasters with horizontal grooves and architraves, wide graduated divisional strips between the vertical sections, mock pillars on the adjacent building, and wide eaves under the marquee of the roof.

Νεοκλασικό κτίσμα στη συμβολή των οδών Ευριπίδη Χασιρτζόγλου και Πυγμαλίωνος Χρηστίδη

Neoclassical building on the junction of Evripidi Chasirtzoglou and Pygmalionos Christidi str.

Αξιοσημείωτη η ομοιότητα του κτηρίου με την Οικία Πατσιάδου, έργο του Ερνέστου Τσίλλερ στον Πειραιά.

A remarkable resemblance of the building to the Patsiadou Residence, by Ernst Chiller, in Piraeus.

Τριώροφο επιβλητικό γωνιακό κτίσμα στη συμβολή των οδών Ευριπίδη Χασιρτζόγλου και Πυγμαλίωνος Χρηστίδη. Στο ισόγειο λειτουργούσε επί πολλά χρόνια ο φούρνος του Αντωνίου Σκολούδη. Το κτίσμα πωλήθηκε από τη Σαδικά Χανούμ, σύζυγο του Μεχμέτ Σουκρή Πασά, και τον γιο της Χαλήλ Ιμπραήμ Μπέη στον Γεώργιο Χαλαβατζή, Επίσκοπο των Καθολικών Ελλάδος και Τουρκίας. Στη συνέχεια, ο ίδιος το μεταπώλησε στον αρμενικής καταγωγής ξυλέμπορο, Αβέντις Μενεδιάν του Βαρτάν. Στη συνέχεια, το κτίσμα πέρασε στην κυριότητα της κόρης του Ίρμας, συζύγου του Αγκόπ Τσιλικιάν. Σήμερα, στο ισόγειο, στεγάζεται το καφέ-μπαρ «Ψωμί και Σοκολάτα», ιδιοκτησίας Εμμανουήλ Τσέπελη.

An imposing three-storey corner building on the junction of Evripidi Chasirtzoglou and Pygmalionos Christidi streets. A bakery owned by Antonios Skouloudis operated on the ground floor for many years. Sadika Hanoum, wife of Mehmet Soukri Pasha, and his son Halil Ibrahim Bey sold the property to Georgios Chalavatzis, the Catholic Bishop of Greece and Turkey. Subsequently, he sold the building to the Armenian lumber trader Aventis Menedian, son of Vartan. Thereafter the property came into the possession of his daughter Irma wife of Agop Tsilikian. Today

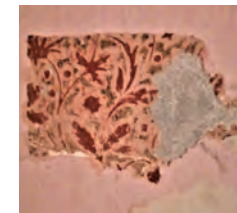
Μεχμέτ Σουκρή Πασάς ■ Mehmet Soukri Pasha.

1
 اغارة مليه ٢٧٤٥٦ غروش اعطا ايدين اسکجه
 اشراقندن محمد شكري باشا مخدومي ابراهيم بك

2

3

1. Ο Χαλήλ Ιμπραήμ Μπέη, γιος του Μεχμέτ Σουκρή Πασά και της Σαδικά Χανούμ ■ 2. Παλαιότερη άποψη του κτίσματος, όταν λειτουργούσε ως φούρνος ■ 3. Μεμονωμένα αποσπάσματα από τις τοιχογραφίες στο εσωτερικό του κτίσματος.

1. Halil Ibrahim Bey, son of Mehmet Soukri Pasha and Sadika Hanoum ■ 2. Older view of the building when it was a bakery ■ 3. Details from the murals found inside the building.

Πρόκειται για ένα πολύ εντυπωσιακό και ιδιαίτερο κτήριο, που δεσπόζει στη συμβολή των οδών Χασιρτζόγλου και Χρηστίδη. Αποτελείται από τρία οριζόντια επίπεδα, κατά τα πρότυπα του ώριμου κλασικισμού. Υπερυψωμένο ισόγειο, πρώτον όροφο και άνω όροφο. Πολύ ιδιαίτερο χαρακτηριστικό η απόληξη της τριμερούς πρισματικής γωνίωσης, που δίνει την εντύπωση κυκλικού τελειώματος. Υψίκορμη εξώθυρα και ανάλογα ανοίγματα εκατέρωθεν αυτής, με υαλώματα και καίτια. Άνωθεν αυτής εξώστης με εξωστόθυρα και υψίκορμη ανοίγμα και στον δεύτερο όροφο μεγαλύτερος εξώστης με καθ' ύψος εξωστόθυρα και ανοίγματα εκατέρωθεν αυτής. Βαθμιδωτές διαχωριστικές ταινίες μεταξύ των οριζοντίων επιπέδων, σειρά ανοιγμάτων σε απόλυτη συμμετρία και κατακορυφότητα με κορνίζες, υπέρθυρα και περβάζια, βαθμιδωτό γείσο οροφής. Εξαιρετικά εντυπωσιακές είναι οι αδρές δομικές παραστάδες του ισογείου, με ανεπίχριστους οπτόπλινθους στη σημερινή τους μορφή. Οι παραστάδες επιστέφονται με επιστύλια.

Όλες οι επιφάνειες είναι ομοιόμορφα επιχρισμένες και τα ανοίγματα είναι διαμορφωμένα, έτσι ώστε να εξυπηρετούν τις λειτουργικές ανάγκες της επιχείρησης. Τα ανοίγματα φέρουν υαλώματα με καίτια και κυλιόμενα ρολά για την προστασία της επιχείρησης, κατά το έθος της εποχής. Διακρίνονται οι τοξωτές επιστρώσεις των ανοιγμάτων, με ανάγλυφες διακοσμήσεις και ο εξώστης από σκυρόδεμα, χωρίς υποστηρικτικά φουρούσια.

the cafe-bar “Psomi kai Sokolata” is housed on the ground floor, owned by Emmanuel Tsepelis.

It is an imposing, unique building that dominates the corner of Chasirtzoglou and Christidi streets. It consists of three levels, in the standards of mature Classicism. Raised ground floor, first floor, and top floor. A very unique characteristic is the spire of tripartite prismatic squaring which gives the impression of a rounded finish. Lofty front door with similar in-proportion paneled openings on either side. A balcony with a door and lofty opening on the floor directly above the door. On the second floor, there is a larger balcony with a door and openings on either side. Graduated divisional strips between the horizontal levels, a series of symmetrical openings, and verticality with cornices, lintels, and ledges graduated eaves on the roof. Exceptional pilasters on the ground floor with unplastered brick. The pilasters are crowned with architraves.

All the surfaces are uniformly plastered, and the openings arranged so as to facilitate the functional need of the business. The glass openings have wooden mullions and rolled shutters for the security of the business, as was customary in that time period. We can see the arched finials of the openings adorned by reliefs. We also notice a concrete balcony without supportive corbels.

Το αρχοντικό Χαλήλ Χιλμή Πασά – Εμμανουήλ Καρυωτάκη στην οδό Χασιρτζόγλου (Πρώην Κάτω Χαράδρας) 3-5

The mansion of Halil Hilmi Pasha – Emmanuel Karyotakis
at 3-5 Chasirtzoglou str. (Formely Kato Haradras)

Επιβλητικό κτίσμα με νεοκλασικά στοιχεία στην οδό Χασιρτζόγλου. Αποτελείται από ισόγειο μαγαζί και δυο ορόφους, οι οποίοι συνδέονται εσωτερικά με περίτεχνη ξύλινη σκάλα. Φέρεται να χτίστηκε το 1905, από τον Χαλήλ Χιλμή Πασά. Το 1922, περιήλθε στην ιδιοκτησία του Εμμανουήλ Καρυωτάκη του Μιχαήλ (1884-1951), δικηγόρου της πόλης μας με καταγωγή από τη Μέσα Λασιθίου Κρήτης, ο οποίος εκλέχτηκε και Βουλευτής Ν. Ροδόπης με το κόμμα των Φιλελευθέρων του Ελευθερίου Βενιζέλου, δυο φορές (19/8/1928 – 28/8/1932, 25/9/1932 – 24/1/1933). Σύμφωνα με πληροφορίες του γιου του Εμμανουήλ Καρυωτάκη, Μενέλαου, το κτίσμα χαρίστηκε στον πατέρα του από τη χήρα του Χαλήλ Χιλμή Πασά, Χαλιδέ Χανούμ, λόγω της εξυπηρέτησης και της βοήθειας που της παρείχε για τις συμβολαιογραφικές πράξεις της περιουσίας της και την εξασφάλιση των απαραίτητων εγγράφων για τη μετοίκησή της στην Τουρκία. Το κτήριο κατά καιρούς χρησιμοποιήθηκε ως Κέντρο Υποδοχής Αλλοδαπών, Διοικητικών Υπηρεσιών των Βούλγαρων και, μετά την απελευθέρωση, ως Αστυνομικό Τμήμα. Ο Εμμανουήλ Καρυωτάκης πέθανε στις 27 Ιουνίου του 1951, και το σπίτι κληρονό-

An imposing neoclassical building on Chasirtzoglou street it consists of a ground floor store and two upper floors connected internally with an elaborate wooden staircase. It is believed to have been built in 1905 by Halil Hilmi Pasha. In 1922 it came into the possession of Emmanuel Karyotakis, son of Michel (1884-1951), lawyer of our town, originally from Mesa Lasithiou Crete. He was elected Member of the Greek Parliament for the Prefecture of Rodopi twice with Eleftherios Venizelos' Liberal party (19/8/1928 – 28/8/1932, 25/9/1932 – 24/1/1933). According to his son Menelaos, the property was gifted to his father by Halil Hilmi Pasha's widow, Halide Hanoum, for his services and help with matters concerning her assets and property and the acquisition of the necessary documents for her relocation to Turkey. The building was often used as a Migrant Reception Centre, Bulgarian administrative servic-

1. Το κτήριο στη σημερινή του μορφή ■ 2. Ο Χαλήλ Χιλμή Πασάς, πρώτος κτήτορας του κτίσματος ■ 3. Στον ισόγειο χώρο του κτηρίου, που χρησιμοποιείται ως ξενοδοχείο σήμερα, λειτουργεί εστιατόριο ■ 4. Άποψη της ξύλινης σκάλας που οδηγεί στους επάνω ορόφους ■ 5. Μεμονωμένα αποσπάσματα – «μάρτυρες» των τοιχογραφιών προηγούμενων ετών ■ 6. Διαφήμιση του Εμμανουήλ Καρυωτάκη σε τοπική εφημερίδα ■ 7. Οροφωγραφίες από το ανακαινισμένο πλέον κτίσμα και τα δωμάτια του ξενοδοχείου.

1. The building today ■ 2. Halil Hilmi Pasha, the first owner of the building ■ 3. The ground floor restaurant of the building, which is used as a Hotel ■ 4. View of the wooden staircase leading to the top floors ■ 5. "Testimony" of murals of the past ■ 6. Advertisement of Emmanuel Karyotakis in local newspaper ■ 7. Ceiling murals in the renovated building and rooms of the Hotel.

μησαν η σύζυγός του Εύα και τα δυο του παιδιά, Μενέλαος (1930-2019) και Ελένη (Ένη) (γεν. 1931).

Το κτίσμα αποδόθηκε εκ νέου στην οικογένεια το 1954. Σε αυτό, συνέχισε να ζει στον δεύτερο όροφο ο Μενέλαος Καρυωτάκης. Στις 8/4/2006, τα δυο αδέρφια, Μενέλαος και Ελένη Καρυωτάκη-Καπάζογλου (σύζυγος Αντωνίου Γεωργίου Καπάζογλου), κάτοικος Αθηνών, πώλησαν το ακίνητο στην οικογένεια του Αχμέτ Αδέμ από την Ξάνθη (4 μερίδια: Αχμέτ, Σινάν, Αϊλέ, Σιμπέλ). Τον Δεκέμβριο του 2019, έφυγε από τη ζωή ο γιος του Εμμανουήλ Καρυωτάκη, Μενέλαος, υπάλληλος του ΟΤΕ και συγγραφέας. Θάφτηκε στο Α΄ Νεκροταφείο Αθηνών. Έτσι, έκλεισε ο κύκλος της παρουσίας της οικογένειας Καρυωτάκη στην Ξάνθη. Το υπέροχο νεοκλασικό κτίσμα ανακαινίστηκε με έναν άψογο τρόπο και εξαιρετικό αισθητικό αποτέλεσμα, σήμερα δε λειτουργεί ως ξενοδοχείο με την ονομασία "1905 Boutique Hotel".

es, and after the liberation, as a police station. On the 27th of June 1951, Emmanuel Karyotakis died, leaving the house to his wife Eva and his two children Menelaos (1930-2019) and Eleni (born in 1931). The property rendered to the family in 1954 where Menelaos Karyotakis continued to live on the second floor. On 8/4/2006, the siblings Menelaos and Eleni Karyotaki-Kapazoglou (wife of Antonios Georgios Kapazoglou) resident of Athens sold their property to Ahmet Adem from Xanthi (4 shares: Ahmet, Sinan, Aile and Sibel). Menelaos Karyotakis, son of Emmanuel, an employee of Hellenic Telecommunications Organisation (OTE), and literary writer, died in December 2019 and was buried in the Α΄ Cemetery of Athens. Thus ended the presence of the Karyotakis family in Xanthi. The wonderful neoclassical building was meticulously renovated, and the result is highly aesthetic. It is now a Hotel named "1905 Boutique Hotel".

Το αρχοντικό της οικογένειας Στάλιου στην αρχή της οδού Βενιζέλου The mansion of Stalios family on Venizelou str.

Στην οδό Βενιζέλου 2 δεσπόζει με την επιβλητική του παρουσία ένα πολύ ιδιαίτερο αρχοντικό, δομημένο με μια πολύ ξεχωριστή αρχιτεκτονική και με μοναδικά διακοσμητικά στοιχεία.

Ο πρώτος κτήτορας του αρχοντικού ήταν ο Παναγιώτης Στάλιος, μια από τις πιο σημαντικές φυσιογνωμίες που πέρασαν από την Ξάνθη. Καπνέμπορος και Ευεργέτης της πόλης, με πλούσιο κοινωνικό και πολιτιστικό έργο. Με καταγωγή από τη Στενήμαχο της Βουλγαρίας, γεννήθηκε το 1812 και πέθανε στη Χαλκηδόνα (Kadikoy) της Κωνσταντινουπόλεως, την 3^η Οκτωβρίου του 1893, όπου διέμενε και δραστηριοποιείτο.

The imposing and dominant mansion on Venizelou street (number 2) has exceptional architectural style with unique decorative features.

The original owner of the mansion was Panagiotis Stalios, one of the most prominent figures of Xanthi. Tobacco merchant and benefactor with extensive social and cultural activities. He was originally from Stenymachos Bulgaria, born in 1812 and died in Chalkidona (Kadikoy) of Constantinople on the 3rd of October 1893.

1. Αποτύπωση του γενεαλογικού δένδρου της οικογένειας του Παναγιώτη Στάλιου, όπως ακριβώς μας παραδόθηκε (Αρχείο Αχιλλέα Δημητρίου Στάλιου) ■ 2. Ο Ζαφείριος Π. Στάλιος (1849-1905) με τη σύζυγό του Αμαλία Κουγιουμτζόγλου (1858-1927) ■ 3. Ευαγγελία, Στέφανος, Δημήτριος Στάλιος.

1. Exact depiction of the genealogical tree of the Panagiotis Stalios family (Archive: Achilleas Stalios, son of Dimitrios) ■ 2. Zafirios P. Stalios (1849-1905) with his wife Amalia Kouyoumtzoglou (1858-1927) ■ 3. Evangelia, Stephanos, Dimitrios Stalios.

Ο Στέφανος Στάλιος (1861-1910), γιος του Παναγιώτη Στάλιου, κληρονόμησε το αρχοντικό στην οδό Βενιζέλου 2. Αυτό πέρασε από τον απόγονό του Δημήτριο Στάλιο στους γιους του, Στέφανο και Αχιλλέα, εκ των οποίων επωλήθη στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης.

Stephanos Stalios (1861-1910), son of Panagiotis Stalios, inherited the mansion at 2 Venizelou street. The mansion was passed down by his descendant Dimitrios Stalios to his sons Stephanos and Achilleas, who then sold it to the Democritus University of Thrace.

1

2

3

1. Άποψη του κτίσματος από την οδό Αγίου Γεωργίου ■ 2. Το επιβλητικό καμπυλόσχημο γείσωμα με τα πυκνοθετημένα υποστηρικτικά φουρούσια της βαριάς μαρκίζας ■ 3. Λεπτομέρεια από τον άνω όροφο του κτίσματος. Τμήμα της οδοντωτής παραστάδας, το επιστύλιο και τα εντυπωσιακά φουρούσια κάτω από το γείσο της στέγης. Στηθαίο μόνο στην πρόσοψη, υπερυψωμένο, συμπαγές, κτιστό από οπτόπλινθους.

1. View of the building from Agiou Georgiou street ■ 2. The imposing curved cornice with compact supportive corbels of the heavy marquee ■ 3. Detail of the top floor. Section of the notched pilaster, the architraves, and impressive corbels under the eaves. Parapet on the facade only, raised compact brickwork.

Δημογέροντας της πόλης, ασχολήθηκε με την Κοινότητα, ευεργετώντας την πολλάκις. Την προίκισε με Νηπιαγωγείο, πλησίον της Ματσεινίου Σχολής, το 1881, όπως αναφέρεται στην κτητορική-αφιερωματική μαρμαρίνη επιγραφή, άνωθεν της κεντρικής εισόδου, μαζί με τη σύζυγό του, Φωτεινή, το γένος Λαλάγκα. Δώρισε την αρχική έκταση οκτώ στρεμμάτων, για να δημιουργηθεί το Ελληνορθόδοξο Νεκροταφείο της Κοινότητάς μας, και το περιτείχισε. Έχτισε τον Ιερό Ναό Αγίων Κηρύκου και Ιουλίτης, εντός και επί του κέντρου του Κοιμητήριου, βάσει και της κτητορικής επιγραφής, που βρίσκεται εντός του ναού, με ημερομηνία, 1^η Απριλίου του 1880. Με τη διαθήκη του άφησε κληροδοτήματα σε μονές και σχολές της πόλης.

Το κτήριο είναι μοναδικό στο είδος του στην πόλη, καθαρά εκλεκτιστικό, με επιρροές από τη γενέτειρα του ιδιοκτήτη του. Αναπτύσσεται σε ισόγειο με δύο ορόφους, εκ των οποίων ο άνω όροφος διαμορφώνεται ως δώμα, με ένα πολύ ιδιαίτερο καμπυλόσχημο γείσωμα στη στέψη του. Στο ισόγειο δεσπόζει μια μεγάλη κεντρική τοξωτή εξώθυρα και εκατέρωθεν αυτής δύο ζεύγη ανοιγμάτων με τοξωτή απόληξη σε συμμετρία. Όπως παρατηρούμε στις φωτογραφίες που παρατίθενται, η κεντρική εξώθυρα ήταν πιο μεγάλη και υαλωτή με σιδεριά, όταν το ισόγειο εξυπηρετούσε τις ανάγκες καταστημάτων, και ο αριστερός χώρος ήταν διαμορφωμένος σε ανεξάρτητο κατάστημα. Διαχωριστικές, επίσης, ταινίες ορόφων. Άνωθεν της κεντρικής εξώθυρας υπάρχει εξώστης που στηρίζεται σε κιγκλιδώματα, περικλειστος με τζαμαρία. Εκατέρωθεν αυτού υπάρχουν ορθογώνια παράθυρα με γαλ-

He was an active member of the Municipal Council of Elders ("Dimogerontia"). He donated the Kindergarten near the "Matsinis' School" in 1881, as inscribed on the marble plaque over the entrance, together with his wife Fotini, nee Lalaga. He also donated 8.000 sqm. of land for the creation of the Greek Orthodox Cemetery of our Community. He financed the holy church of Saints Kyrikos and Ioulitis, found in the centre of the Cemetery, based on the marble plaque in the church dated 1st of April 1880. In his will, he leaves a legacy to many monasteries and schools in our town.

The building is one of a kind, refined, with influences from the owner's birthplace. The building consists of a ground floor and two upper floors, one of which has a rooftop room with very particular curved shape eaves on its crown. On the ground floor, there is a towering central arched door with two sets of symmetrical arched openings on either side. As we can see in the photograph below, the central was longer with railed glass panels, while the ground floor facilitated the needs of the store seen on the left side. Divisional strips between the floors. Over the central door, there is a railed balcony closed by glass panels. There are rectangular windows with French shutters on the right-hand openings on either side of the balcony. Unique notched pilasters on the finishings of the facade of the first floor and the rooftop room, with archi-

4

5

6

7

8

4,5. Διαχρονικές απόψεις του αρχοντικού του καπνέμπορου και Ευεργέτη της Ξάνθης, Παναγιώτη Στάλιου ■ 6. Η κτητορική επιγραφή της κρήνης ■ 7. Μαρμαρίνη κρήνη στην πίσω πλευρά του κτηρίου ■ 8. Τα εγχάρακτα μονογράμματα του ονόματος του Παναγιώτη Στάλιου, πάνω από την πλαϊνή είσοδο του προαυλίου του κτηρίου
 ■ 4,5. Intertemporal views of the mansion belonging to tobacco merchant and benefactor of Xanthi, Panagiotis Stalios ■ 6. The ownership inscription of the cistern
 ■ 7. Marble cistern from the rear of the mansion ■ 8. The engraved monograms of the name of Panagiotis Stalios are above the side entrance of the courtyard.

Αριστουργηματική διαφημιστική αφίσα της εταιρείας του Παναγιώτη Στάλιου. Μεταξύ άλλων, στα αριστερά διακρίνεται στη γαλλική γλώσσα η προέλευση των καπνών από την πόλη Γενισέα και ως επίστεψη των δύο συνημμένων μεταλλίων (μενταγιόν), το περιστέρι με τον κλάδο ελαίας, και τα δύο σύμβολα του χριστιανισμού και του ελληνισμού. Το περιστέρι, σύμβολο ειρήνης, αγνότητας, απλότητας και ακεραιότητας. Η ελιά, με πολλαπλή σημειολογία, σύμβολο γαλήνης, προστασίας και γονιμότητας, υποδηλώνει την αναγέννηση και το φως, και είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τη νίκη ως βραβείο των Ολυμπιονικών. Τα χρώματα, επίσης, είναι προσεκτικά επιλεγμένα, καθώς, στη σημειολογία της διαφήμισης, το κόκκινο είναι το χρώμα της δύναμης και του πάθους, το χρυσό της αρχοντίας και της εξουσίας, το καφέ-κίτρινο το χρώμα της ωριμότητας, των αποξηραμένων από τον ήλιο της Γενισέας καπνών, το γαλάζιο της ηρεμίας και της υπευθυνότητας.

A masterly made poster advertising Panagiotis Stalios' company. Amongst others, we see the origin of the tobacco from the town of Genisea, in the French language, and as finials, two enclosed medallions, a dove with an olive branch symbol of peace, purity, simplicity, and integrity. The olive tree, with multiple semiotics, a symbol of peace, protection, and fertility, connotes rebirth and light and is indissolubly united with victory as the prize of Olympic champions. The colours, additionally, are carefully selected, seeing that, in the semiotics of the advertisement, the red colour is the colour of power and passion, gold of aristocracy and power, brown-yellow the colour of maturity, the dry leaves of Geniseas' tobacco, light blue the colour of serenity and responsibility.

9

10

11

12

13

14

9. Ο Αχιλλέας Στάλιος του Στεφάνου με τη σύζυγό του Χαρίκλεια Μένανδρου Χασιρτζόγλου και τα παιδιά τους Ευαγγελία και Δημήτριο (Αρχείο Αχιλλέα Στάλιου του Δημητρίου) ■ 10. Δημήτριος Αχιλλέα Στάλιος (1919-1985) και Αντωνία Αρβανίτη-Στάλιου (1930-2018), ιδιοκτήτες του αρχοντικού της οδού Βενιζέλου 2 (Αρχείο Αχιλλέα Δημητρίου Στάλιου) ■ 11. Αχιλλέας και Χαρίκλεια Μενάνδρου Χασιρτζόγλου-Στάλιου ■ 12. Η σκάλα που οδηγεί στο εσωτερικό του κτίσματος από τον πίσω αύλειο χώρο ■ 13. Λεπτομέρεια κάγκελου σε μικρή σκάλα στον πίσω αύλειο χώρο ■ 14. Άποψη του κεντρικού χώρου του πρώτου ορόφου, που χρησιμοποιούνταν, προφανώς, ως χώρος δεξιώσεων της οικογενείας. Ο χώρος φιλοξένησε τη δεκαετία του '90 το καφέ-μπαρ «Κύκνος».

9. Achilles Stalios, son of Stephanos, with his wife Hariklia Menandrou Chasirtzoglou and their children Evangelia and Dimitrios (Archive: Achilles Stalios, son of Dimitrios) ■ 10. Dimitrios Achilles Stalios (1919-1985) and Antonia Arvaniti-Staliou (1930-2018), owners of the mansion on Venizelou street (Archive: Achilles Stalios, son of Dimitrios) ■ 11. Achilles and Hariklia Menandrou Chasirtzoglou-Staliou ■ 12. The staircase leading to the interior of the building from the back courtyard ■ 13. Detail of a balustrade on a small staircase in the back courtyard ■ 14. View of the main room of the first floor, which was apparently used as a banquet hall for the family. The space hosted the cafe-bar "Kyknos (Swan)" in the 90s.

λικού τύπου παντζούρια, τα οποία διατηρούνται μόνο στα ανοίγματα της δεξιάς πλευράς. Ιδιαίτερες οδοντωτές παραστάδες στα τελειώματα της πρόσοψης του πρώτου ορόφου και του δώματος, με επιστύλια. Η ιδιαιτερότητα της αρχιτεκτονικής διαρρύθμισης συνεχίζεται και στον άνω όροφο, με τρία κεντρικά τοξωτά ανοίγματα και εκατέρωθεν αυτών σε συμμετρία, δύο ζεύγη από τετράγωνους φεγγίτες με απλή κορνίζα. Λιτά και πρώιμα στοιχεία νεοκλασικισμού, η απόλυτη συμμετρία των ανοιγμάτων, οι ισχνές διαχωριστικές ταινίες των κατακόρυφων αναπτυγμάτων, οι τραβηχτές κορνίζες των ανοιγμάτων και οι γωνιακές παραστάδες με τα επιστύλια. Στη σημερινή του μορφή το κτήριο έχει αναστηλωθεί, ως προς τη βασική αρχιτεκτονική διαρρύθμιση του ισογείου, στην αρχική του μορφή.

traves. The unique architectural layout is also found on the upper floor, the central arched openings, and on either side, symmetrically square skylights with simple cornices. Austere premature neoclassical features, strict symmetry of the openings, slight divisional strips of the vertical sections, pulled mouldings on the openings, and corner pilasters with architraves. Today the building has been restored, in particular, the architectural layout of the ground floor, to its original form.

Νεοκλασικό κτίσμα στην οδό Αγίου Γεωργίου Neoclassical building on Agiou Georgiou str.

Το κτήριο στην οδό Αγίου Γεωργίου, απέναντι από τον ομώνυμο ναό, φέρει όλα τα μορφολογικά στοιχεία του νεοκλασικισμού: κατακορυφότητα, συμμετρία, υψίκορμα ανοίγματα με κορνίζες, γωνιακές παραστάδες με κάθετες ραβδώσεις, επιστύλια και βάσεις παραστάδων, κιγλιδώματα στα ανοίγματα του άνω ορόφου και κιγκλιδωματικό εξώστη. Όλες οι γραμμές είναι καθαρές και άψογα σχεδιασμένες και αποτυπωμένες στο οικοδόμημα. Ενιαίο επιστύλιο σε όλα τα ανοίγματα του άνω ορόφου και φαρδύ γείσο κάτω από τη μαρκίζα της οροφής.

The building on Agiou Georgiou street, opposite the church of the same name, has all the morphological features of Neoclassicism; verticality, symmetry, lofty openings with moldings, corner fluted pilasters, architraves and bases on pilasters, rails on the openings on the top floor, and railed balcony. All the lines are clean and meticulously designed and imprinted on the building. Unified architraves on the openings of the top floor and wide eaves under the marquee of the roof.

Κτίσμα
με λιτά
νεοκλασικά
στοιχεία
στην οδό
Αγίου Γεωργίου

Building
with simple
neoclassical
features on
Agiou Georgiou
str.

Το αρχοντικό Δημητρίου Χασιρτζόγλου – Σημερινό Λύκειο Ελληνίδων
στη γωνία των οδών Βενιζέλου με Αγίου Γεωργίου
The mansion of Dimitrios Chasirtzoglu – Today “Lykeio Ellinidon”
on the corner of Venizelou and Agiou Georgiou str.

Πρόσοψη του κτίσματος επί της οδού Βενιζέλου ■ Front facade of the building on Venizelou street.

1

2

3

4

5

1. Η πλάγια ανατολική άποψη επί της οδού Αγίου Γεωργίου
 ■ 2. Η εξωτερική σκάλα που ενώνει τον αύλειο χώρο με το κτίσμα ■
 3. Στο ισόγειο του κτίσματος γίνονται πολιτιστικές εκδηλώσεις και χρησιμοποιείται από το «Λύκειο Ελληνίδων» ■ 4. Ο Δημήτριος Κυριακού Χασιρτζόγλου με τη σύζυγό του Ελένη Σιδέρη ■ 5. Ο τάφος του Κυριακού Χασιρτζόγλου στο Δημοτικό Κοιμητήριο της Ξάνθης.

1. Side eastern view on Agiou Georgiou street ■ 2. The stairs outside join the courtyard to the building ■ 3. The ground floor of the building, where many cultural events take place, is used by the “Lykeio Ellinidon” ■ 4. Dimitrios Chasirtzoglou of Kyriakos with his wife Eleni Sideri ■ 5. The grave of Kyriakos Chasirtzoglou at the Municipal Cemetery of Xanthi.

Κτίσμα με έντονα νεοκλασικά στοιχεία, στη γωνία των οδών Βενιζέλου με Αγίου Γεωργίου, συνολικής έκτασης 525 τ.μ. Αποτελείται από ισόγειο κατάστημα, όροφο και σοφίτα. Ανήκε στη μεγάλη οικογένεια των Χασιρτζόγλου, η οποία ασχολούνταν επί πολλές δεκαετίες με το εμπόριο υφασμάτων. Μετά τον θάνατο του Δημητρίου Κυριακού Χασιρτζόγλου, το 1914, το κτήριο πωλήθηκε από τους κληρονόμους του, στην Τράπεζα Αθηνών το 1925. Μετά και τη συγχώνευσή της με την Εθνική Τράπεζα το 1953, το κτίσμα πωλήθηκε στο ελληνικό δημόσιο. Διαχρονικά, ο επάνω όροφος χρησιμοποιήθηκε ως Επαρχείο (από 1/3/1934 έως τις 6/4/1941), μετά και την πτώση των οχυρών Εχίνου και της κατάληψης της Ξάνθης από τους Γερμανούς, και ως Νομαρχία Ξάνθης από τον Απρίλιο του 1945. Επίσης, σ' αυτό στεγάστηκε για πολλά χρόνια η Δημοτική Βιβλιοθήκη και ο Σκακιστικός Όμιλος. Στο ισόγειο στεγάζονταν τα «Ελληνικά Ταχυδρομεία», ενώ σήμερα ανήκει στον Δήμο Ξάνθης και χρησιμοποιείται από το «Λύκειο Ελληνίδων».

Εκλεκτικιστικό κτήριο με στοιχεία νεοκλασικισμού, την κατακορυφότητα, τον φωτοτροπισμό, τις γωνιακές παραστάδες, λεπτές διαχωριστικές ταινίες μεταξύ των κατακόρυφων τμημάτων, μεγάλο περίτεχνο κιγκλιδωματικό εξώστη επί της οδού Βενιζέλου, ο οποίος υποστηρίζεται με κιγκλιδωματικούς κιλλίβαντες, και συμμετρία στην οριζόντια διάταξη των ανοιγμάτων του πρώτου ορόφου. Η διακόσμηση του κτηρίου είναι νεορωμανική, με μεγάλα αψιδωτά ανοίγματα στο ισόγειο και στο αετωματικής δομής δώμα. Πικνοθετημένα φουρούσια κάτω από τη μαρκίζα της οροφής.

Building with strong neoclassical elements, on the corner of Venizelou and Agiou Georgiou streets, a total area of the plot 525 sqm. It consists of a ground floor store, a top floor, and an attic. It belonged to the great family Chasirtzoglou, who, for many decades, was in the textile trade. After the death of Dimitrios Kyriakos Chasirtzoglou in 1914, the building was sold by his heirs to the Bank of Athens in 1925. After the merger of the Bank with the National Bank of Greece in 1953, the building was sold to the Greek State. Through the years, the top floor was used as a Prefecture (from 1/3/1934 to 6/4/1941), after the fall of the Echinus stronghold and the occupation of Xanthi by Germans, and as the Prefecture of Xanthi from April of 1945. The Municipal Library, the Chess Club, and the Greek Post Offices were housed there for many years. Today it belongs to Xanthi Council and is used by the “Lykeio Ellinidon”.

A refined building with neoclassical features, verticality, light manipulation, corner pilasters, thin divisional strips between the levels, a large elaborate railed balcony on Venizelou street, supported by railed corbels, symmetrical horizontal layout of the openings of the top floor. With neo-Romanesque decor, large arched openings on the ground floor, and a gabled roof. Compact corbels under the marquee of the roof.

Το αρχοντικό Ανάργυρου Σιγάλα – Κτήριο του Ερυθρού Σταυρού
στην αρχή της οδού Βενιζέλου

The mansion of Anargyros Sigalas – Red Cross building on Venizelou str.

Ανάργυρος Σιγάλας ■ Anargyros Sigalas.

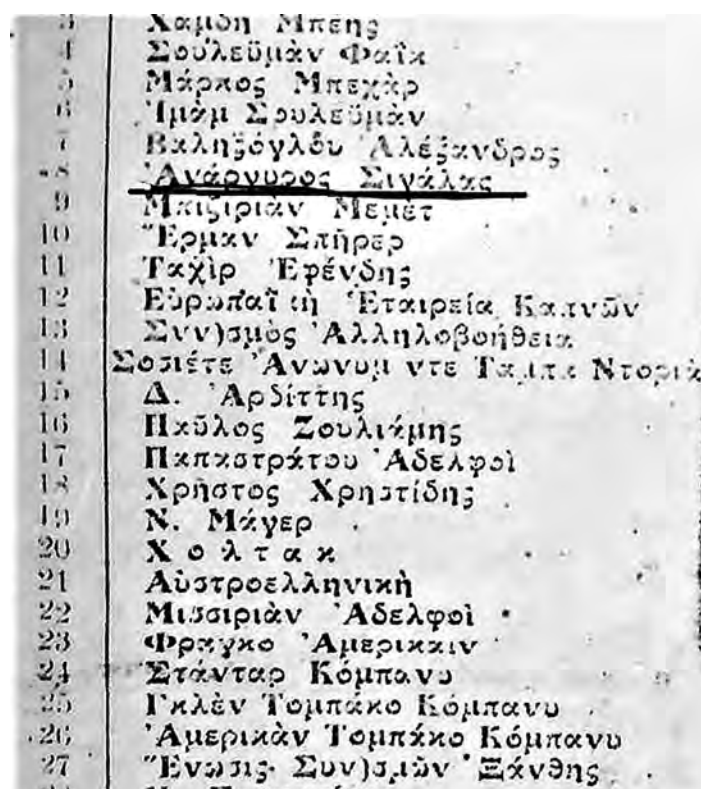
1. Δεξίωση του Αναργύρου Σιγάλα προς τιμήν του Ελευθερίου Βενιζέλου, στο νεοκλασικό της οδού Βενιζέλου (Αρχειο: Ιωάννη Αγκόρτζα) ■ 2. Το όνομα του καπνεμπόρου Αναργύρου Σιγάλα στον Επαγγελματικό Οδηγό του Ιγγλέση.

1. Reception by Anargyros Sigalas in honor of Eleftherios Venizelos in his mansion on Venizelou street (Archive: Ioannis Agortzas) ■ 2. The name of Anargyros Sigalas in the Inglesi's *Professional Directory*.

Το κτίσμα ανήκε αρχικά στην οικογένεια Στάλιου και, στη συνέχεια, αγοράστηκε από τον καπνοβιομήχανο Ανάργυρο Σιγάλα. Εδώ έλαβε χώρα η δεξίωση προς τιμήν του Ελευθερίου Βενιζέλου.

Ένας απ' τους σημαντικότερους πολιτικούς και οικονομικούς παράγοντες της Ξάνθης εκείνη την περίοδο ήταν ο Ανάργυρος Σιγάλας, μια φυσιογνωμία που διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στα δρώμενα της πόλης. Αυτοδημιούργητος, ξεκίνησε από χαμηλά ως καπνεργάτης, στη συνέχεια ως εμπειρογνώμων καπνών, καπνέμπορος, καπνοβιομήχανος. Παράλληλα, είχε και πολιτική δράση, αρχικά ως Δημογέροντας, στη συνέχεια ως Νομάρχης και ως εκλεγμένος βουλευτής Ν. Ροδόπης το 1936 με το κόμμα των Φιλελευθέρων του Ελευθερίου Βενιζέλου. Το 1928 αγόρασε την έπαυλη της Θάλειας Βόιλα, απογόνου του Ζαφειρίου Στάλιου, επί της οδού Βενιζέλου και, στα μέσα της δεκαετίας του '30, έχτισε και την εξοχική του κατοικία στην περιοχή «Μοναστηρούδια», σημερινή «Λευκού Πύργου».

Το κτήριο είναι εκλεκτικιστικό με κυρίαρχο ύφος Art Deco, σε συνδυασμό με νεοκλασικά στοιχεία: τις γωνιακές παραστάδες, τη συμμετρία των υψίκορμων ανοιγμάτων, τα υπέρθυρα του πρώτου ορόφου με τα φατώματα και στοιχεία στην εσωτερική διακόσμηση, όπως οι κορινθιακοί κίονες στον χώρο της υποδοχής. Τα κυρίαρχα στοιχεία, οι βαρείς εξώστες με τα αδρά φουρούσια, τα πυκνοθετημένα φουρούσια κάτω από τη μαρκίζα της οροφής, η διαμόρφωση του κτηρίου σε μορφή πύργου στην πλευρά του αύλειου χώρου, υποδεικνύουν ότι το κυρίαρχο ύφος είναι Art Deco.

2

The building originally owned by the Stalios family and thereafter bought by the tobacco merchant Anargyros Sigalas. A reception was held here in honour of Eleftherios Venizelos.

Anargyros Sigalas was one of the most prominent political and financial figures of Xanthi, a person who played a major role in the development of the town. A self-made man who started as a tobacco worker and subsequently became an expert tobacco assessor, tobacco merchant, and tobacco factory owner. At the same time, he was politically active, firstly as a member of the Municipal Council of Elders ("Dimogerontia"), subsequently a Governor and an elected member of Parliament for the Prefecture of Rodopi in 1936 with Eleftherios Venizelos' Liberal Party. In 1928 he bought the mansion on Venizelou street belonging to Thalia Voila, heir of Zapherios Stalios. In the mid-30s, he built his country home in the "Monastiroudia" area, known as "Lefkou Pyrgou" today.

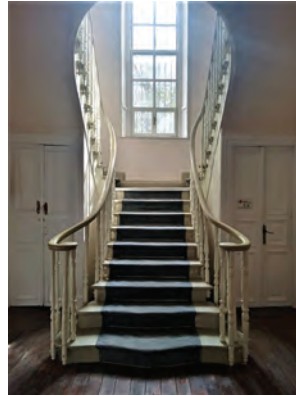
It is a refined Art Deco building in combination with neoclassical features; corner pilasters, lofty openings, paneled lintels on the first floor, neoclassical decor internally such as the Corinthian columns in the reception room. The prominent features are the heavy balconies with broad corbels, the compact corbels under the marquee, the layout which is in the form of a tower in the courtyard area portrays the dominant Art Deco style.

3

4

5

6

7

8

9

10

3. Άποψη της υποδοχής από την κεντρική είσοδο.
4. Εντύπωση προκαλούν οι κίονες με τα κιονόκρανα κατ' απομίμηση του κορινθιακού ρυθμού.
- 5,6. Εσωτερική σκάλα που οδηγεί στην εντυπωσιακή αίθουσα δεξιώσεων.
- 7-9. Απόψεις της οπίσθιας πλευράς του κτίσματος.
10. Άποψη του κτίσματος από τον πίσω αύλειο χώρο.

3. View of the reception area from the main entrance.
4. Impressive Corinthian style columns with capitals.
- 5,6. The interior staircase leads to the impressive reception room.
- 7-9. Views of the rear side of the building.
10. View of the building from the rear courtyard.

Το νεοκλασικό
της οικογένειας
Γούναρη
στην οδό
Βενιζέλου 7
The neoclassical
building of
Gounaris family
at 7 Venizelou
str.

Μικρό
νεοκλασικό
με ιδιαίτερους
εξώστες
με ποδίσκους
Small
neoclassical
house
with special
balconies
with pediments

Η οικία του Εβραίου καπνέμπορου Ισαάκ Ντανιέλ – Σημερινή «Οικία Μάνου Χατζιδάκι» στη συμβολή των οδών Ελευθερίου Βενιζέλου με Κονίτσης
 The residence of the Jewish tobacco merchant Isaak Daniel – Today “Manos Hatzidakis House” on the junction of Eleftheriou Venizelou and Konitsis str.

Η επιβλητική κατοικία του Εβραίου καπνέμπορου Ισαάκ Ντανιέλ (σημερινή «Οικία Μάνου Χατζιδάκι», πολυχώρος τέχνης και σκέψης), επί της οδού Βενιζέλου. Χαρακτηριστικό δείγμα Εκλεκτικισμού με τον άνω όροφο σε νεοκλασικό ρυθμό ■ The imposing residence of the Jewish tobacco merchant Isaak Daniel (today Multi-space of art and thought “Manos Hatzidakis House”) on Venizelou street. Characteristic example of Eclecticism with neoclassical features on the top floor.

1,2. Δυο διαφορετικές χρονικά στιγμές του κτηρίου από την ίδια γωνία λήψης ■ 3. Η επιβλητική εξώθυρα του μεγάρου μέσα σε τρεις επάλληλες εσοχές 4. Ο Βούλγαρος Τσάρος Μπόρις Γ΄ κατά την έξοδό του από το κτίσμα (Γ΄ Βουλγαρική Κατοχή, 1941-1944, Πηγή: Διαδίκτυο).

1,2. Two different moments in time of the building from the same angle ■ 3. The imposing front door of the mansion in three consecutive alcoves ■ 4. The Bulgarian Czar Boris III while exiting the building (3rd Bulgarian Occupation, 1941-1944) (Source: Internet).

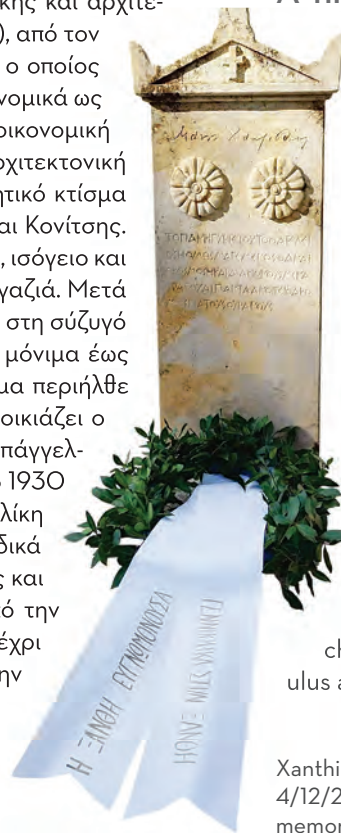
Εντυπωσιακό μεγαλοπρεπές κτίσμα υψηλής αισθητικής και αρχιτεκτονικής, χτισμένο στα τέλη του 19^{ου} αιώνα (δεκαετία 1890), από τον Εβραίο Ισαάκ Ντανιέλ, εκ Σερρών ορμώμενο (1853-1924), ο οποίος ήρθε στην πόλη μας ως φαρμακοποιός και εξελίχθηκε οικονομικά ως καπνέμπορος, ασφαλιστής και τραπεζίτης. Η μεγάλη του οικονομική επιφάνεια αντανακλάται στην ιδιαίτερη αισθητική και αρχιτεκτονική του κτηρίου, το οποίο χρησιμοποιούσε ως οικία. Το επιβλητικό κτίσμα βρίσκεται στη συμβολή των οδών Ελευθερίου Βενιζέλου και Κονίτσης. Έχει συνολική έκταση 1492 τ.μ. και αποτελείται από υπόγειο, ισόγειο και δυο ορόφους ως κατοικίες. Στον ισόγειο χώρο υπήρχαν μαγαζιά. Μετά τον θάνατο του Ισαάκ Ντανιέλ το 1924, το κτίσμα περιήλθε στη σύζυγό του Σολλ Ντανιέλ, το γένος Μιχαέλ, η οποία διέμενε εκεί μόνιμα έως τους τελευταίους μήνες του έτους 1927. Το 1930, το κτίσμα περιήλθε στο ελληνικό δημόσιο. Τον επάνω όροφο του κτίσματος νοικιάζει ο πατέρας του Μάνου Χατζιδάκι, Γεώργιος, δικηγόρος στο επάγγελμα, από το Μύρθιο Αγ. Βασιλείου Ρεθύμνου Κρήτης έως το 1930 (βάσει συμβολαίων). Το 1932, χωρίζει με τη σύζυγό του Αλίκη Αρβαντιδίδη. Στον επάνω όροφο θα περάσει τα πρώτα παιδικά του χρόνια ο μεγάλος μουσικοσυνθέτης Μάνος Χατζιδάκις και θα πάρει τα πρώτα ερεθίσματα και μαθήματα πιάνου από την Αρμένισσα δασκάλα του Άννα Αλτουιάν (1899-1959), μέχρι και την αποχώρησή τους από την Ξάνθη, το 1932, και την

Η Ξάνθη τίμησε τον μεγάλο μουσικοσυνθέτη Μάνο Χατζιδάκι με κατάθεση στεφάνου και τέλεση τρισάγιου στη μνήμη του στον τάφο του στο Δημοτικό Κοιμητήριο Παιανίας, στην Αθήνα, στις 4/12/2022.

A highly aesthetic and architecturally ground building, built in the latter 19th century (1890s) by the Jewish man Isaac Daniel. He came to our town from Serres (1853-1924), as a pharmacist and grew financially as a tobacco merchant, insurance agent, and banker. His great financial wealth is reflected in the unique aesthetics and architecture of the building, which served as his residence. The imposing building is found at the junction of Eleftheriou Venizelou and Konitsis streets. It has a total area of 1492 sqm. and it consists of a basement, ground floor, and two upper floors used as residences. There were stores on the ground floor. After Isaak Daniel's death in 1924, the building came into the possession of his wife Soll Daniel, nee Michael, who lived there permanently until the end of 1927. In 1930, the property came to the Greek state.

The top floor is rented by Manos Hatzidakis' father Georgios, a lawyer by profession, from Myrthio Ag. Vasileiou Rethymnon Crete, until 1930 (based on the contracts). In 1932 he separates from his wife Aliko Arvanitidi. The great musical composer Manos Hatzidakis spent his first childhood years on the top floor. He has his first musical stimulus and piano lessons from the Armenian teacher Anna Altouni-

Xanthi honored the great musical composer Manos Hatzidakis on 4/12/2022 by laying a wreath and performing a religious service in his memory. The memorial took place at his grave in the Municipal Cemetery of Paiania in Athens.

Απόψεις της εσωτερικής διαρρύθμισης και διακόσμησης του κτηρίου με εκθαμβωτικές τοιχογραφίες και οροφωγραφίες, υψηλής αισθητικής και διακοσμητικής τέχνης ■ Views of the interior layout and decor of the building with stunning murals and ceiling frescos of aesthetic and decorative art.

εγκατάστασή τους στην Αθήνα, με τη μητέρα του Αλίκη και την αδελφή του Μιράντα. Από το 1932 έως το 1941, στο κτήριο λειτουργούν υπηρεσίες του ελληνικού δημοσίου. Από το 1945 μέχρι το 2000 χρησιμοποιήθηκε ευρέως από τον ελληνικό στρατό και ήταν γνωστό ως «Φρουραρχείο» της πόλης. Στις 25 Μαρτίου του 1957, στο κτήριο εκδηλώθηκε μεγάλη πυρκαγιά, ευτυχώς με όχι πολύ μεγάλες ζημιές. Το 2000, με ενέργειες του τότε Νομάρχη Γεωργίου Παυλίδη, το κτήριο παραχωρήθηκε από το ελληνικό δημόσιο στην Τοπική Αυτοδιοίκηση και αποφασίστηκε η χρήση και η λειτουργία του ως «Πολυχώρος Τέχνης και Σκέψης» και, παράλληλα, προβολής του ως «Οικία Μάνου Χατζιδάκι».

Το κτήριο είναι εκλεκτικιστικό, με συνδυασμό νεοκλασικών, νεορωμανικών στοιχείων και στοιχείων του αγγλικού μπαρόκ, καθώς και στοιχεία Art Deco. Ο συνδυασμός αυτών των στοιχείων δημιουργεί ένα αριστούργημα αρχιτεκτονικής και αισθητικής, που δείχνει την κορύφωση του πλούτου και του κοσμοπολιτισμού της Ξάνθης και την ανάδειξή της, αυτήν την εποχή της αίγλης και του πλούτου, σε μια πόλη ανάλογη των ευρωπαϊκών πόλεων. Η δομή είναι νεοκλασική, με ημιυπόγειο και υπερυψωμένο ισόγειο, άνωθεν του οποίου διαρθρώνονται δύο όροφοι. Απόλυτη κατακορυφότητα και συμμετρία διέπουν το οικοδόμημα, το οποίο αναπτύσσεται αυστηρά στο

an (1899-1959) until his departure from Xanthi in 1932, and their establishment in Athens with his mother Aliko, and sister Miranda.

From 1932 to 1941, the building operated providing services to the Greek state. From 1945 to 2000, the building served as a Provost Marshal's Office of the town. There was a blaze in the building on the 25th of March 1957, fortunately with no great damage. In 2000, due to actions by the then Governor Georgios Pavlidis, the local Government of Xanthi for the creation of a "Multi-use facility of Art and Thought", also to be known as "House of Manos Hatzidakis".

An eclectic building with a combination of neoclassical, neo-Romanesque features, English Baroque as well as Art Deco features. The combination of these features has created an aesthetic and architectural masterpiece, which portrays the peak of wealth and cosmopolitan flair of Xanthi making it, in this period of splendor and wealth, a town equal to other European towns. The structure is neoclassical with a sub-basement raised ground floor over which are two floors. Absolute verticality and symmetry throughout the building which is developed strictly on the outline of its plot. On

5. Άποψη του κτηρίου από την εκκλησία του Αγίου Βλασίου ■ 6,7. Ο τάφος του Ισαάκ Ντανιέλ (1853-1924) στο Εβραϊκό Νεκροταφείο Ξάνθης.

5. View of the building from Agiou Vlassiou church ■ 6,7. The grave of Isaak Daniel (1853-1924) in Hebrew Cemetery of Xanthi.

περιτύπωμα του οικοπέδου του. Στο ισόγειο υπάρχουν παραστάδες ανάμεσα στα ανοίγματα και μεγάλη ανάπτυξη καθ' ύψος, επιβλητική εξώθυρα μέσα σε βαθμιδωτές εσοχές από ανεπίχριστους οπτόπλινθους, με αδρή νεορωμανική τοξωτή επίστεψη. Τα ανοίγματα διαθέτουν υπέρθυρα από το ίδιο υλικό, αλλά και τοξωτή διακόσμηση, και κάτω από τη διαχωριστική ταινία μεταξύ ισόγειου και πρώτου ορόφου, διακόσμηση σε ύφος Art Deco, με τριγωνικούς σχηματισμούς από οπτόπλινθους. Οι παραστάδες (αυτή τη φορά με τα επίκρανα κορινθιακού ρυθμού) επαναλαμβάνονται στον πρώτο όροφο, ο οποίος διαθέτει τρία ζεύγη ανοιγμάτων με κεντρικό εξώστη και από δύο κιγκλιδωματικούς εξώστες εκατέρωθεν αυτού. Φουρούσια πρώιμου Art Deco στηρίζουν τον βαρύ κεντρικό εξώστη. Οι κορνίζες των ανοιγμάτων από οπτόπλινθους θυμίζουν αγγλικό μπαρόκ και τα υπέρθυρα, επίσης, τα οποία παρουσιάζουν μια ελαφρά καμπύλωση στην κάτω πλευρά τους. Άνωθεν αυτών, ψευδοφατνώματα και ρυθμική επανάληψη του μοτίβου με τους οπτόπλινθους στο πλάτος των ανοιγμάτων. Ο δεύτερος όροφος είναι ένα κομψότεχνημα νεοκλασικισμού με παραστάδες, επίκρανα κορινθιακού ρυθμού, φαρδύ γείσο οροφής και πυκνοθετημένα φουρούσια Art Deco κάτω από τη μαρκίζα της οροφής. Όλα τα δομικά και διακοσμητικά στοιχεία είναι επιμελώς επιχρισμένα με εντέλεια.

the ground floor, there are pilasters between the openings and large height development, an imposing front door with graduated alcoves and unplastered brickwork with broad neo-Romanesque arched finials. The openings have finials of the same material and arched decor, under the divisional panel between the ground floor and first floor, decor in Art Deco style, with triangular-shaped brickwork. The pilaster (this time with Corinthian style capitals) is repeated on the first floor, which has three pairs of openings with a central balcony and two railed balconies on either side. Early Art Deco corbels support the heavy central balcony. The brick cornices of the openings are reminiscent of English Baroque, the lintels are also slightly curved on the lower part. Above them, mock panels with rhythmic repetition in the motif and brickwork on the width of the openings. The second floor is a work of neoclassical art with pilasters and Corinthian style capitals, wide eaves, and compact Art Deco corbels under the marquee of the roof. All the structural and decorative features are meticulously rendered.

Λίγα Λόγια για τον Μάνο...

Ο Μάνος Χατζιδάκις γεννήθηκε στην Ξάνθη, στις 23 Οκτωβρίου του 1925, από εσωτερικούς μετανάστες γονείς. Η μητέρα του Αλίκη Αρβανιτίδη καταγόταν από την Αδριανούπολη της Ανατολικής Θράκης και ο πατέρας του Γεώργιος Χατζιδάκις, δικηγόρος στο επάγγελμα, από το Μύρθιο Αγίου Βασιλείου Ρεθύμνου Κρήτης. Είχε μια αδελφή, τη Μιράντα. Το 1932, οι γονείς του χωρίζουν και η μητέρα του τους μεταφέρει στην Αθήνα, όπου εγκαθίστανται μόνιμα. Το 1961 βραβεύτηκε με Όσκαρ για το «Καλύτερο πρωτότυπο τραγούδι», με το τραγούδι «Τα παιδιά του Πειραιά». Πέθανε και θάφτηκε στην Αθήνα, στις 15 Ιουνίου του 1994.

A few words about Manos...

Manos Hatzidakis was born on the 23rd of October in Xanthi to parents who were internal immigrants. His mother Aliko Arvanitidi was from Adrianoupolis of Eastern Thrace, and his father Georgios Hatzidakis, a lawyer by profession, was from Myrthio Agiou Vasileiou Rethymnon Crete. He had one sister, Miranda. In 1932 his parents separated, and his mother takes them to Athens to permanently settle there. In 1961 he won an Oscar for "Best original song" for the "Guys of Pirea". He died and was buried in Athens on the 15th of June 1994.

Το νεοκλασικό του ιατρού Ραπίτη στο τέρμα της οδού Βενιζέλου Neoclassical building owned by Doctor Rapitis at the end of Venizelou str.

Το κτίσμα αναπτύσσεται σε οριζόντια διάταξη, δεδομένης της άνεσης του χώρου, σε υπερυψωμένο ισόγειο και άνω όροφο. Τα τυπικά στοιχεία του νεοκλασικισμού είναι εμφανή, κατακορυφότητα, γεωμετρικότητα, συμμετρία, φωτροτροπισμός, υψίκορμα ανοίγματα με γαλλικού τύπου παντζούρια, αδρή διαχωριστική ταινία μεταξύ των κατακόρυφων τμημάτων, φαρδύ βαθμιδωτό γείσο οροφής. Φέρει εξωστόθουρα σε βαθιά εσοχή, με ξύλινη ταμπλαδωτή πόρτα με υαλώματα και φεγγίτη άνωθεν αυτής. Η βεβαθυσμένη εξώθυρα στηρίζει κιγκλιδωματικό εξώστη. Υπέρθυρα και ψευδοφαντώματα κάτω από τα παράθυρα και στα δύο αναπτύγματα, ισόγειο και άνω όροφο. Ιδιαίτερη εντύπωση προκαλούν τα ανθέμια κάτω από τα υπέρθυρα του άνω ορόφου, η ιδιαίτερη διακόσμηση άνωθεν της εξωστόθυρας, καθώς και η διακόσμηση των γωνιακών παραστάδων όπου στα επιστύλια υπάρχει φυτικός διάκοσμος και ακριβώς κάτω απ' αυτές, τροχό με εφτά ακτίνες και διακοσμητικά στοιχεία.

The building is developed horizontally due to the availability of space, a raised ground floor and a top floor. The typical features of Neoclassicism are evident in the building's verticality, symmetry, light manipulation, lofty openings with French shutters, broad divisional band between the vertical sections, wide graduated eaves. It has a front door in an alcove, wooden panels, and glass skylight overhead. The deep-set door supports the railed balcony. Lintels and mock bays under the windows of both openings, the ground floor and top floor. Impressive floral decor under the lintels of the top floor, the unique decor over the door, as well as the decoration of the corner pilasters with the plant decor of the capitals and immediately below, wheels with seven spokes and decorative features.

1,2. Λεπτομέρειες από τον άνω όροφο, τα ανθέμια κάτω από τα υπέρθυρα και η ιδιαίτερη διακόσμηση της γωνιακής παραστάδας ■ 3. Ο οδοντίατρος Αριστείδης Ραπίτης στο παζάρι της Ξάνθης τον Ιανουάριο του 1980.

1,2. Details of the top floor, small floral decor under the lintels, and unique decoration of the corner pilasters ■ 3. The dentist Aristides Rapitis at the bazaar in Xanthi in January 1980.

Το νεοκλασικό της οικογένειας Παράσχου στην οδό Αγίου Αθανασίου 8
The neoclassical building owned by Paraschou family at 8 Agiou
Athanasίου str.

Απόψεις του πλήρως αναστηλωμένου κτηρίου στη σημερινή του μορφή.

Views of the fully restored building today.

Απόψεις του αρχοντικού πριν την αναστήλωσή του ■ Views of the mansion before its restoration.

Στην οδό Αγίου Αθανασίου 8 δεσπόζει, πλήρως αναστηλωμένο, πλέον, το επιβλητικό νεοκλασικό της οικογένειας καπνεμπόρων Παράσχου (Παρασχίδη). Με ξεχωριστό μέλος της τον Νικόλαο Παρασχίδη του Κωνσταντίνου, ο οποίος εξασκούσε και το επάγγελμα του φωτογράφου, με έδρα το Λονδίνο. Στις φωτογραφίες του επάνω, χρησιμοποιούσε το λογότυπο: “LONDON – N.C.P. – PARASHO” (N.C.P.=Nikolaos Constantaki Parascho).

Το κτήριο στέκεται αγέρωχο μέσα στο πέρασμα του χρόνου, έξοχο δείγμα νεοκλασικισμού και οικονομικής αλκής στην τοπική κοινωνία της Ξάνθης. Περιτειχισμένο από επιμελημένο μανδρότοιχο με πεσσούς και κιγκλιδώμα, αναπτύσσεται, σύμφωνα με τα δομικά και μορφολογικά στοιχεία του νεοκλασικισμού, σε ημιυπόγειο, υπερυψωμένο ισόγειο και άνω όροφο. Αποπνέει πλούτο και αρχοντιά, καθώς τα πάντα σ’ αυτό είναι επιμελημένα και δομημένα με άψογο τρόπο. Εξώθυρα άνωθεν της οποίας αναπτύσσεται εξώστης, στηριζόμενος σε δομικές παραστάδες. Απόλυτη συμμετρία ανοιγμάτων, γαλλικά παντζούρια σε όλα τα υψίκορμα παράθυρα, τα οποία προστατεύονται από κιγκλιδώματα στο ισόγειο. Διαχωριστικές ταινίες μεταξύ των κάθετων τμημάτων, γωνιακές παραστάδες με επιστύλια, ψευδοπαραστάδες με επιστύλια στον πάνω όροφο. Αδρά αετώματα στα υπέρθυρα των ανοιγμάτων του άνω ορόφου, με οδοντωτή διακόσμηση στο κάτω τους μέρος. Η ίδια διακόσμηση και στο κάτω μέρος του γείσου, κάτω από τη μαρκίζα της οροφής. Η εξώθυρα του εξώστη φέρει επίσης παραστάδες με επιστύλια και τοξωτή επίστεψη.

At 8 Agiou Athanasiou street, the fully restored neoclassical building owned by the family of tobacco merchants Paraschou (Paraschidis). A prominent member of the family was Nikolaos Paraschidis, son of Konstantinos, who was a photographer by profession, based in London. The logo he used on his photographs: “LONDON – NCP – PARASCHO” (NCP= Nikolaos Constantaki Parascho).

The building stands dignified over time, a superb example of Neoclassicism and vigor of the local society of Xanthi. Surrounded by a meticulous wall with piers and rails, built, in accordance with the structural and morphological features of Neoclassicism, with a sub-basement, raised ground floor, and top floor. It exudes wealth and grandeur, as everything is meticulously structured. Front door, over which, there is a balcony supported by structured pilasters. Absolute symmetry of the openings and French shutters on the lofty windows, which are protected by rails on the ground floor. Divisional strips between the vertical sections, corner pilasters with capitals, and mock pilasters with capitals on the top floor. Broad eaves on the lintels of the top floor, openings with notched decor below them. The same decor is found on the lower part of the eaves under the marquee of the roof. The balcony door also has pilasters with capitals and arched finials.

Κτίσμα με νεοκλασικά στοιχεία στην οδό Αγίου Αθανασίου 9

Building with neoclassical features at 9 Agiou Athanasiou str.

Πρόκειται για ένα κτήριο με λεπταίσθητα νεοκλασικά χαρακτηριστικά, που ήδη έχει αρχίσει να καταρρέει, με την αποκόλληση δομικών στοιχείων. Με ισόγειο στο ύψος της οδού και άνω όροφο, χαρακτηρίζεται από κατακορυφότητα και απόλυτη συμμετρία ανοιγμάτων. Η εξώθυρα βαριά μεταλλική δεσπόζει στο ισόγειο και εκατέρωθεν αυτής δύο ανοίγματα με κιγκλιδώματα. Άνωθεν αυτής μεγάλη κορνίζα από τραβηχτό γύψο με εγκιβωτισμένη την ημιφθαρμένη κτητορική χρονολογία (1925). Το ισόγειο διαχωρίζεται από τον άνω όροφο με αδρό γείσο και η καλαισθησία του κτηρίου εκδηλώνεται στα δύο αδρά υποστηρικτικά φουρούσια, που στηρίζουν τον εξώστη με κομψό κιγκλιδώμα. Στον εξώστη ανοίγεται τετράθυρη εξώθυρα με γαλλικά παντζούρια. Ψευδοπαραστάδες εκατέρωθεν του εξώστη, με επιστύλια και γραμμωτή διακόσμηση. Σε αυστηρή συμμετρική διάταξη με τα ανοίγματα του ισογείου και τα ανοίγματα στον άνω όροφο. Ψευδοπαραστάδες και στις γωνίες του άνω ορόφου με ανάλογη των υπολοίπων ψευδοπαραστάδων διακόσμηση. Το ιδιαίτερο στοιχείο που μαγνητίζει το βλέμμα είναι όμως η διακόσμηση στα υπέρθυρα. Γείσα οδοντωτά και ρομβοειδής διακόσμηση με στρογγυλεμένη απόδοση μορφής (αλυσιδωτή διάταξη) και μικρές ροζέτες μέσα σε κάθε «κρίκο» της αλυσίδας μαγνητίζουν το βλέμμα και προσδίδουν στο κτήριο μια ξεχωριστή γοητεία. Σ' αυτήν τη γοητεία συμβάλλει το οδοντωτό βαθμιδωτό γείσο με την αδρή μαρκίζα.

A building with subtle neoclassical characteristics, in an almost dilapidated state, with an evident detachment of structural features. With ground floor at street level and top floor, is characterized by verticality and absolute symmetry in the openings. The heavy metal front door dominates the ground floor with two railed openings on either side. Above the door a large pilaster cornice with an embedded half-worn ownership date (1925). The ground floor is separated from the top floor by wide eaves and aesthetically elegant corbels. On the balcony a four-paneled door with French shutters. Mock pilasters on either side of the balcony with ridged decor. The openings on the ground floor and the top floor are in strict symmetrical alignment. Mock pilasters on the top floor in scale with the other mock pilaster decoration. However, the unique element which catches the eye is the decor of the lintels. Notched eaves with rhomboid decor and rounded form rendering (chained sequence) with small rosettes in each "link" of the chain, a mesmerizing effect that adds a special charm to the building. The notched graduated eaves and broad marquise add to this charm.

Κτίσμα σε εκλεκτικιστικό ύφος με νεοκλασικά στοιχεία στην οδό Αγίου Αθανασίου

Building with Eclectic style and neoclassical features on Agiou Athanasiou str.

Το εντυπωσιακό αναστηλωμένο κτήριο φέρει τη δομή νεοκλασικού κτηρίου, με τρία κάθετα τμήματα, υπερυψωμένο ημιυπόγειο, ισόγειο και άνω όροφο, διαχωριστικές ταινίες μεταξύ των τμημάτων, φαρδιά ταινία οροφής κάτω από την προεκτεταμένη μαρκίζα. Το οίκημα φέρει, επίσης, στοιχεία μοντέρνα, εξώστες από σκυρόδεμα σε όλα τα ανοίγματα του άνω ορόφου με μοντέρνα κιγκλιδώματα, κάτω από τους οποίους υπάρχουν υποστηρικτικά φουρούσια.

The impressive renovated building has a neoclassical structure. Three vertical sections raised sub-basement, ground floor and top floor, divisional strips between the sections, wide roof panel under the protruding marquee. The building also bears modern features, cement balconies on all openings of the top floor with modern railings, under which there are supportive corbels.

Νεοκλασικό κτίσμα στην οδό Μάρκου Μπότσαρη Neoclassical building on Markou Botsari str.

Νεοκλασικό κτήριο, παραδομένο στη φθορά του χρόνου. Τυπική νεοκλασική διάταξη καθ' ύψος και οριζόντια. Υπερυψωμένο ισόγειο χωρίς ανοίγματα ημιυπογείου (μόνο ένα μικρό άνοιγμα διακρίνεται), προσαρμοσμένο στην κατωφέρεια της οδού, με έναν όροφο και εκτεταμένη οριζόντια διάταξη. Η κιγκλιδωματική εξώθυρα είναι πλάγια και στηρίζεται σε ψηλούς πεσσούς με απλό επιστύλιο, οδηγεί δε σε εξωτερικό αύλειο χώρο, καθώς δεν υπάρχει η τυπική εξώθυρα επί της οδού. Τρία διπλά ζεύγη ανοιγμάτων με κομψά κιγκλιδώματα στο ισόγειο, σε απόλυτη αναλογία αποστάσεων ανά δύο. Γωνιακή διακόσμηση με μορφή κίονος με οριζόντιες ραβδώσεις, που συνεχίζεται στον άνω όροφο. Επιστύλιο επιμελημένο και προεκτεταμένη διαχωριστική ταινία οριοθετεί το καθ' ύψος τέλος του ισόγειου. Η ίδια διακόσμηση στις γωνιακές παραστάδες συνεχίζεται μέχρι το διαχωριστικό γείσο της στέγης που φέρει αδρή μαρκίζα. Ο άνω όροφος είναι σαφώς πιο επιμελημένος με ολοκάθαρα στοιχεία νεοκλασικισμού.

A neoclassical building that has surrendered to wear and tear of time. Typically neoclassical layout in both height and horizontally. Raised ground floor without openings sub-basement (only one small opening) adapted to the slope of the street, with one floor and an extensive horizontal layout. The railed front door is on the side and supported by square columns with a simple capital, it leads to a courtyard, as there is no front door on the street (level). Three pairs of openings with elegant rails on the ground floor in absolute space alignment of two. Corner decor, in the form of columns with horizontal ridges, which mark out the height of the ground floor. The same decor on the corner pilasters continues to the divisional eaves of the roof, which bears a wide marquee. The top floor is clearly more meticulous, with clear neoclassical features.

Κτίσμα με νεοκλασικά στοιχεία στην οδό Μάρκου Μπότσαρη

Building with neoclassical features on Markou Botsari str.

Κτίσμα με λιτά νεοκλασικά στοιχεία επί της οδού Μ. Μπότσαρη. Ανήκει στον Σ. Καρασακαλίδη. Χτίστηκε το 1924. Διαχωριστική ταινία μεταξύ ισόγειου και άνω ορόφου, κορνίζες στα ανοίγματα του ορόφου, γωνιακές παραστάδες και διακοσμητικό γείσο οροφής. Η διακόσμηση στις παραστάδες και στις διακοσμητικές παραστάδες θυμίζει ύφος Art Deco.

Building with simple neoclassical features on Markou Botsari street. It was built in 1924 and owned by the S. Karasakalidis family. The divisional strip between the top floor and ground floor, cornices on the openings, and corner pilasters with decorated eaves. The decor of the pilasters is reminiscent of Art Deco.

Το κτήριο
του Πολιτιστικού
Αναπτυξιακού Κέντρου
Θράκης (Π.Α.Κ.Ε.ΘΡΑ.),
στην οδό Μάρκου
Μπότσαρη 20

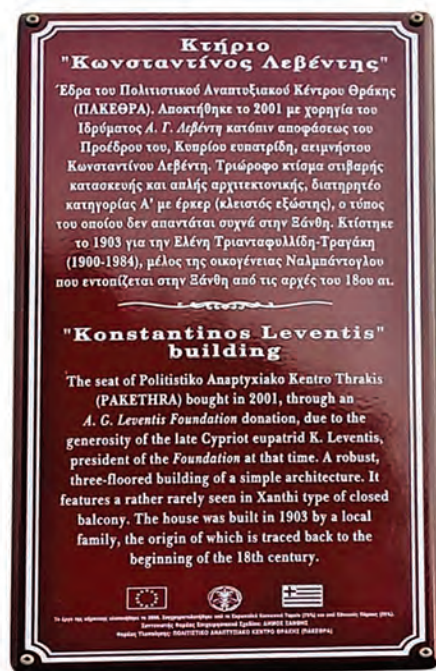
The Cultural and
Developmental Centre
of Thrace
(P.A.K.E.THRA.)
building at 20
Markou Botsari str.

Πρόσοψη του κτηρίου και της κεντρικής
εισόδου.

The front facade of the building and the
main entrance.

1

2

1. Ανατολική άποψη του κτηρίου ■ 2. Η επίσημη ονομασία του κτηρίου, Κτήριο «Κωνσταντίνος Λεβέντης».

1. Eastern view of the building ■ 2. The official name of the building: "Konstantinos Leventis" building.

Το κτήριο χτίστηκε το 1903 για την Ελένη Τριανταφυλλίδη-Τραγάκη (1900-1984), απόγονο της οικογένειας Ναλμπάντογλου. Το κτίσμα αποκτήθηκε το 2001, κατόπιν χορηγίας του Ιδρύματος «Α. Γ. ΛΕΒΕΝΤΗ» και του Προέδρου του, Κωνσταντίνου Λεβέντη. Αποτελεί έδρα του Πολιτιστικού Αναπτυξιακού Κέντρου Θράκης (Π.Α.ΚΕ.ΘΡΑ.).

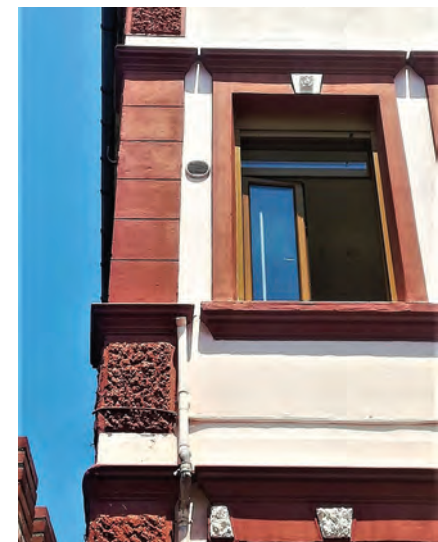
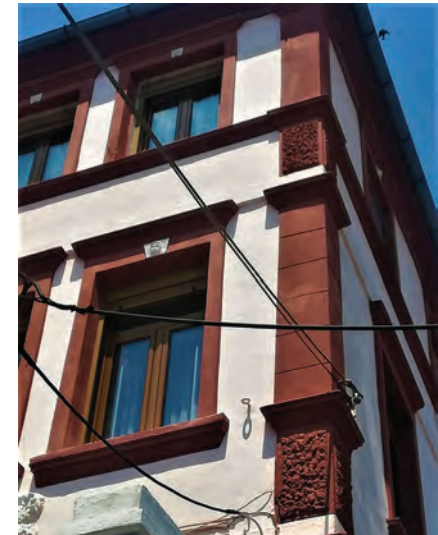
Ένα επιβλητικό κτίσμα με αδρές κατακόρυφες γραμμές, που καθηλώνει το βλέμμα με την κατακορυφότητα και την απολυτότητα του όγκου του. Ακολουθεί την τυπική δομή του νεοκλασικισμού με ημιυπόγειο, υπερυψωμένο ισόγειο, ανωδομές δύο ορόφων, σε απόλυτη συμμετρία ανοιγμάτων, με μοναδική προεξοχή τον κτιστό εξώστη του πρώτου ορόφου, που στηρίζεται σε υποστηρικτικές σιδεριές. Ο περικλειστός εξώστης (έρκερ) στηρίζει τον στενό εξώστη-μπαλκόνι του δεύτερου ορόφου. Η λιτότητα στα δομικά χαρακτηριστικά και η απλότητα των μέσων, το κατατάσσει σ' έναν πρώιμο και πιο λαϊκό τύπο νεοκλασικισμού. Φέρει πλάγια μεγάλη κατακόρυφη εξώθυρα, κιγκλιδώματα στα ανοίγματα του ημιυπογείου και πρώτου ορόφου, παράθυρα λιτά με καΐτια, διαχωριστικές λωρίδες μεταξύ ημιυπογείου και ισογείου, απλές διαχωριστικές λωρίδες μεταξύ ημιυπογείου, ισογείου και πρώτου ορόφου, βαθμιδωτό γείσο οροφής.

The building was built in 1903 for Eleni Triantafyllidi-Tragaki (1900-1984), the descendant of the Nalbantoglou family. The building was acquired in 2001, following a grant from the "A.G. Leventis" foundation and its president Konstantinos Leventis. It is the base of Cultural and Developmental Centre of Thrace (P.A.K.E.THRA.).

An imposing building with strong vertical lines, which fascinates us with its verticality and grand scale of volume. It follows the characteristic structure of Neoclassicism with sub-basement raised ground floor, two upper floors, strict symmetric openings, with the only extrusion of the building is the balcony of the first floor with supportive ironwork. The enclosed balcony (erker) supports the narrow balcony of the second floor. The austerity of the structural characteristics and the simplicity of means characterize it as an earlier form of a more vernacular type of Neoclassicism. It bears a large vertical door on the side, rails on the openings of the sub-basement and first floor, simple-paneled windows, divisional strips between the sub-basement and ground floor, simple divisional strips between the sub-basement, ground floor, and first floor and graduated eaves of the roof.

Το αρχοντικό Μεταξά Αθανασίου στην οδό Μάρκου Μπότσαρη 26

The mansion of Metaxas Athanasiou at 26 Markou Botsari str.

Στο κτήριο, γωνιακές παραστάδες με επισύλια στο ύψος των υπέρθυρων, διαχωριστικές ταινίες μεταξύ των κάθετων τμημάτων, τραβηχτές ταινίες ανοιγμάτων.

In the building, corner pilasters with architraves at the height of the lintels, divisional strips between the vertical sections, and pulled opening strips.

1

2

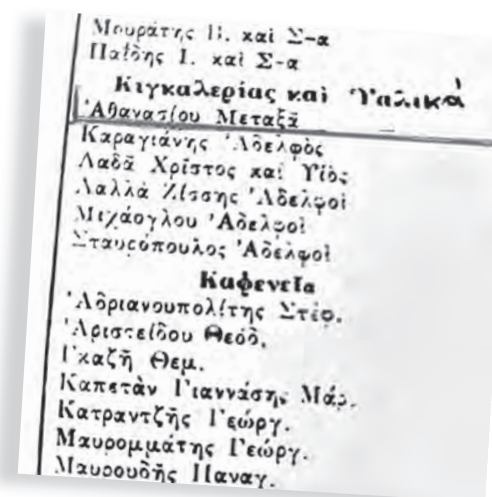

3

1. Πρόσοψη του τριώροφου κτηρίου. Διακρίνονται οι ρόδακες στις σιδεριές των μπαλκονιών και οι ζωγραφιές κάτω από αυτά. Δυστυχώς, ο αποτροπαϊκός λέοντας της κεντρικής εισόδου του κτίσματος έχει υποστεί ζημιά στο ρύγχος ■ 2,3. Η κτητορική επιγραφή του αρχοντικού. Μεγαλοπρεπής και εμβληματικός λέων, αποτροπαϊκό και προστατευτικό στοιχείο, στη σφηνοειδή κεντρική απόληξη-κορυφή της περιμετρικής πέτρινης διακόσμησης της ξύλινης ταμπλαδοτής πόρτας ■ 4. Το όνομα του Μεταξά Αθανασίου στη λίστα με τους εμπόρους υαλικών, σιδηρικών και καγκέλων, του *Επαγγελματικού Οδηγού* του Ιγγλέσι του 1910.

1. Front facade of the three-storey building. Details of rosettes and ironwork of the balconies and paintings under them. Unfortunately, the prohibitive lion of the main entrance has suffered damage to its snout ■ 2,3. The ownership inscription of the mansion. Grand emblematic lion, prohibitive and protective feature, in the spiral central peak of the circumferential stone decor of the wood-paneled door ■ 4. The name Metaxas Athanasiou on the list of traders of glassware and ironware in the Inglesi's *Professional Directory* of 1910.

4

Τριώροφο κτίσμα με νεοκλασικά στοιχεία στην οδό Μάρκου Μπότσαρη 26. Χτίστηκε το 1900, βάσει μαρμάρινης κτητορικής επιγραφής, η οποία βρίσκεται άνωθεν της κεντρικής εισόδου, από τον Μεταξά Αθανασίου (15 Αυγούστου του 1900). Φέρει ζωγραφικές παραστάσεις κάτω από τα μπαλκόνια· στον πρώτο όροφο, μονοκέφαλο αετό των Κομνηνών, με χρονολογική κτητορική επιγραφή το 1900. Ο μονοκέφαλος αετός των Κομνηνών κοιτούσε προς τη Βασιλεύουσα –Κωνσταντινούπολη. Ίσως και εδώ να έχουμε μια αλληγορική σημασία, αφού ο μονοκέφαλος αετός αντί της Βασιλεύουσας έχει στραμμένο το βλέμμα προς τη «Μητέρα Ελλάδα», το εθνικό μας κέντρο. Κάτω από το δεύτερο μπαλκόνι υπάρχει ζωγραφιστός φυτικός διάκοσμος. Στο εσωτερικό του κτίσματος και στην υποδοχή της κεντρικής εισόδου

Three-storey building with neoclassical features at 26 Markou Mpotsari street. It was built in 1900, based on the inscription on the marble ownership plaque, which is found above the main entrance, by Metaxas Athanasiou (15 August 1900). It has paintings under the balcony of the first floor, the single-headed eagle of the Komnenos, chronological ownership plaque with 1900 inscribed. The single-headed eagle faced the reigning Constantinople. Perhaps there is an allegorical meaning, as the single-headed eagle faced "Mother Greece", our national center.

Under the balcony, there is painted plant decor. In the interior of the building and the reception area of the main entrance, there are paintings of the twelve gods of Olympus (Hera, Artemis, Athe-

5

6

7

8

9

5-9. Στην κεντρική είσοδο, στο κλιμακοστάσιο, ζωγραφισμένες εκατέρωθεν θεές από το δωδεκάθεο (Ήρα, Άρτεμις, Αθηνά, Αφροδίτη), σχεδόν σε φυσικό μέγεθος, με ανάγλυφες επίχρυσες λεπτομέρειες στα ενδύματα και τα σανδάλια των θεαινών, καθώς και στα φτερά του παγωνιού. Οι μορφές αποδίδονται με εξαιρετική ελευθερία, λεπτότητα, ευαισθησία και σημασία στην απόδοση χρωμάτων και λεπτομερειών. Από την απόδοση των μορφών τεκμαίρεται ότι ο καλλιτέχνης δεν ήταν λαϊκός ζωγράφος, αλλά πρόκειται για πρόσωπο με σπουδές στην τέχνη της ζωγραφικής. Τα πρόσωπα των θεαινών, οι κινήσεις και η απόδοση των θεϊκών συμβόλων μας οδηγούν στο συμπέρασμα ότι πρόκειται μάλλον για Ευρωπαίο ζωγράφο.

5-9. In the main entrance, on the stairwell, paintings of the twelve gods of Olympus on either side (Hera, Artemis, Athena, Aphrodite), almost life size, with engraved gilded details on the clothes and sandals of the goddesses, as well as the peacock feathers. The figures are freely depicted, refinement and sensitivity intonation of colour and detail. We can assume from the depiction of form that the artist was not an amateur but a person who had studied art. The faces of the gods, the movement and depiction of divine symbols lead us to believe that it was possibly a European artist.

10

11

12

13

10. Η ξύλινη ταμπλαδωτή πόρτα με βιτρώ, στον πρώτο όροφο του αρχοντικού ■ 11. Ο χώρος υποδοχής του πρώτου ορόφου, με ειδυλλιακή παράσταση σε μεγάλο μέγεθος ■ 12. Το κεντρικό θέμα της ειδυλλιακής παράστασης, που αποδίδεται με εξαιρετική ευαισθησία. Μορφές ανθρώπων και ζώων, μέσα με καταπράσινο ανοιξιότικο τοπίο με ποτάμι, πιθανώς παριστάνουν τον ερχομό της Άνοιξης. Τα χρώματα και τα μοτίβα καταδεικνύουν ότι ο ζωγράφος έλκει την καταγωγή του από την κεντρική Ευρώπη ή τη Γερμανία ■ 13. Στον ίδιο χώρο του καθιστικού, αντικριστή τοιχογραφία με ειδυλλιακό θέμα, μεγάλο ποτάμι, ποταμόπλοιο και γυναικείες μορφές σε στιγμές παιχνιδιού, μέσα σε κατάφυτο τοπίο.

10. Wood-paneled door with stained glass on the first floor of the mansion ■ 11. The reception area of the first floor, with large scale idyllic portrayal ■ 12. The subject of the portrayal, depicted with sensitivity. Forms of people and animals in a lush spring landscape with a river, possibly portrays the coming of spring. The colours and motifs reveal that the artist was of central European or German descent ■ 13. In the same living room area, murals facing each other, with idyllic subject matter, larger river boat and women playing in a lush landscape.

υπάρχουν εκατέρωθεν ζωγραφισμένες θεές από το Δωδεκάθεο (Ήρα, Άρτεμις, Αθηνά, Αφροδίτη). Στο καθιστικό του πρώτου ορόφου υπάρχουν αντικριστά ζωγραφιστά τοπία, μάλλον κεντρικής Ευρώπης. Σήμερα ανήκει στην οικογένεια του Βασρεντίν Μολλά.

Το κτήριο επιβάλλεται με το ύψος του (εκτός από τα βασικά μέρη της νεοκλασικής διάταξης, αναπτύσσεται σ' αυτό και δεύτερος όροφος), την απόλυτη κατακορυφότητα του όγκου του και τη συμμετρία των ανοιγμάτων του. Γωνιακές παραστάδες με διπλά επιστύλια και βάσεις επαναλαμβάνονται ρυθμικά από το ισόγειο σε όλο το οικοδόμημα και αναπτύσσεται ακριβώς πάνω στο περιτύπωμα του διαθέσιμου χώρου, δημιουργώντας ένα άψογο ορθογώνιο που το ξεχωρίζει από τα υπόλοιπα κτήρια. Τραβηχτές κορνίζες και υπέρθυρα με κλειδιά, αδρά περβάζια σε όλα τα ανοίγματα και δύο κιγλιδωματικοί εξώστες στον πρώτο και δεύτερο όροφο, με απόλυτη δομική αρμονία, οι οποίοι υποστηρίζονται από μεταλλικούς κιλλίβαντες. Η εξώθυρα επί της οδού είναι, επίσης, εξαιρετικά επιβλητική, με υψηλούς πεσσούς με επιστύλια να την πλαισιώνουν εκατέρωθεν.

na, Afrodite). In the sitting room on the first floor, there are painted landscapes, possibly central European. Today the building belongs to Vasredin Molla.

The building dominates with its height (apart from the basic parts of the neoclassical layout, there is also a second floor) the absolute verticality of its volume and the symmetry of its openings. Corner pilasters with double architraves and bases repeated rhythmically throughout the building it has been developed precisely on the allocated plot, creating a perfect rectangle that stands out from the other buildings. Pulled cornices and lintels with keys, broad ledges on openings, and two railed balconies on the first and second floors, with absolute structural harmony, supported by metal corbels. The front door on the street level is also exceptionally imposing, with tall columns with capitals framing the door on either side.

Το νεοκλασικό Βαληξόγλου στην οδό Αγίου Βλασίου 13

The Valixoglou neoclassical building at 13 Agiou Vlasiou str.

Διώροφο εντυπωσιακό κτίσμα επί της οδού Αγίου Βλασίου 13, στη γειτονιά των καπνεμπόρων. Κτίστηκε τη δεκαετία του 1890 από τον Αλέξανδρο Κ. Βαληξόγλου (1867-1936), ο οποίος ήταν καπνεμπόρος. Υπήρξε ενεργό και δραστήριο μέλος της Ελληνορθόδοξης Κοινότητας Ξάνθης, καθώς διετέλεσε εκκλησιαστικός Επίτροπος, Έφορος Σχολών και Δημογέροντας. Ενταφιάστηκε στον οικογενειακό του τάφο στο Δημοτικό Κοιμητήριο Ξάνθης.

Επιβλητικό αρχοντικό, έξοχο δείγμα της αίγλης και της οικονομικής δύναμης των καπνεμπόρων στην πόλη. Νεοκλασική διαρρύθμιση, απόλυτη συμμετρία ανοιγμάτων, παραστάδες με κάθετες αυλακώσεις και επιστύλια, αψιδωτά υπέρθυρα σε όλα τα υψίκορμα ανοίγματα, γαλλικά παντζούρια και αδρό γείσο, με σημασία στην κάθε διακοσμητική λεπτομέρεια, συνθέτουν ένα κτήριο εντυπωσιακό και εξαιρετικά καλαίσθητο.

An impressive two-storey building at 13 Agiou Vlasiou street, in the tobacco merchants neighborhood. It was built in the 1890s by Alexandros K. Valixoglou (1867-1936), a tobacco merchant. He was a very active member of the Greek Orthodox Community of Xanthi as he was a Churchwarden, School Supervisor, and member of the Municipal Council of Elders ("Dimogerontia"). He was buried in a family tomb in the Municipal Cemetery of Xanthi.

An imposing mansion, an excellent example of allure and financial power of the tobacco merchants of our town. Neoclassical layout, absolute symmetry of the openings, fluted pilasters with architraves, arched lintels on all the tall openings, French shutters and broad ledge, with significance given to decorative details, constitute an exceptional and highly aesthetic building.

Ο οικογενειακός τάφος της οικογένειας Βαληξόγλου, στο Δημοτικό Κοιμητήριο Ξάνθης, μας θυμίζει το πέρασμά τους από την πόλη.

The Valixoglou family tomb at the Municipal Cemetery of Xanthi reminds us of their presence in our town.

Νεοκλασικό κτίσμα στην οδό Αγίου Βλασίου 23

Neoclassical building at 23 Agiou Vlasiou str.

Η νεοκλασική πρόσοψη του οικοδομήματος. Υψικόρμη κιγκλιδωματική εξώθυρα και περίφραξη με ενδιάμεσους πεσσούς.
The neoclassical facade of the building. Lofty railed front door and fence with intervening columns.

Ο κιγκλιδωματικός εξώστης και τα ανοίγματα με τις επιμελημένες κορνίζες με τα κλειδιά στα υπέρθυρα.

Railed balcony with meticulous cornices with the "keys" on the lintels.

Γωνιακές παραστάδες με επιστύλια και βάσεις, αδρή διαχωριστική ταινία μεταξύ των κάθετων τμημάτων.

Corner pilasters with architraves and bases, broad divisional strip between the vertical sections.

Διώροφο κτίσμα, συνολικής έκτασης 250 τ.μ., με νεοκλασικά στοιχεία και μεγάλο μπαλκόνι στον επάνω όροφο. Ανήκε στην Ευφροσύνη Μιχαλόγλου-Δίπλα, σύζυγο Νικολάου Δίπλα, η οποία το πήρε ως δωρεά από τον πατέρα της Δημοσθένη, το 1910. Κατόπιν πέρασε στην κόρη της, Άννα Δίπλα-Φέσσα, σύζυγο Παύλου Φέσσα. Σήμερα, το ισόγειο ανήκει στον Σταύρο Ρόιδο και ο επάνω όροφος, στον Περικλή Χονδρό.

Πρόκειται για ένα εξαιρετικά επιμελημένο κτήριο, με καθαρά νεοκλασικά χαρακτηριστικά, ημιυπόγειο, υπερυψωμένο ισόγειο και άνω όροφο, με διαχωριστική ταινία μεταξύ ισογείου και άνω ορόφου, κορνίζες σε όλα τα ανοίγματα, εντυπωσιακά υπέρθυρα με κλειδιά σε καθένα απ' αυτά. Μεγάλος κιγκλιδωματικός εξώστης και γαλλικά παντζούρια στα ανοίγματα. Γωνιακές παραστάδες με επιστύλια, διακοσμητική ταινία κάτω από το γείσο της οροφής και νεοκλασική διαρρύθμιση σε όλες τις πλευρές του οικοδομήματος, γεγονός που επιτρέπεται από την άνεση του χώρου και από την οικονομική ρώμη του κτήτορος.

A two-storey building, covering a total area of 250 sqm., with neoclassical features and a large balcony on the first floor. It belonged to Efrosyni Michaloglou-Dipla, wife of Nikolaos Diplas, who was given the property by her father, Demosthenes, in 1910. Thereafter it came into the possession of her daughter Anna Dipla-Fessa, wife of Pavlos Fessas. Today the ground floor belongs to Stavros Roidos and the upper floor to Pericles Chondros.

It is an exceptionally meticulous building, with clean neoclassical features, sub-basement raised ground floor and top floor, with a divisional strip between the ground floor and top floor, cornices on all the openings, impressive lintels with "keys" on each one. Large railed balcony with French shutters on the openings. Corner pilasters with architraves, decorative strip under the eaves, and neoclassical layout on all sides of the building, which comes about from the unlimited space and the wealth of the owner.

Τα «Μιχαλογλέικα» στην οδό Αγίου Βλασίου

The “Michalogleika” on Agiou Vlasiou str.

Παλαιότερη άποψη του συγκροτήματος οικιών ■ Older photo of the group of residences.

Συγκρότημα τετράδωμων κατοικιών στην οδό Αγίου Βλασίου, στους αριθμούς, 25, 27, 29 και 31 αντίστοιχα. Ξεκίνησαν να χτίζονται από τον Ιωάννη Μιχάλογλου το 1893 και αποπερατώθηκαν το 1897, με σκοπό τη στέγαση και αποκατάσταση των παιδιών του. Ο γενάρχης Ιωάννης Μιχάλογλου γεννήθηκε στις Τζέρβες (Gjerbes) της Βορείου Ηπείρου, κοντά στην Κορυτσά της σημερινής Αλβανίας. Έρχεται στην περιοχή μας και εγκαθίσταται αρχικά στη Γενισέα, η οποία ήταν η πρωτεύουσα του Καζά επί οθωμανικής περιόδου.

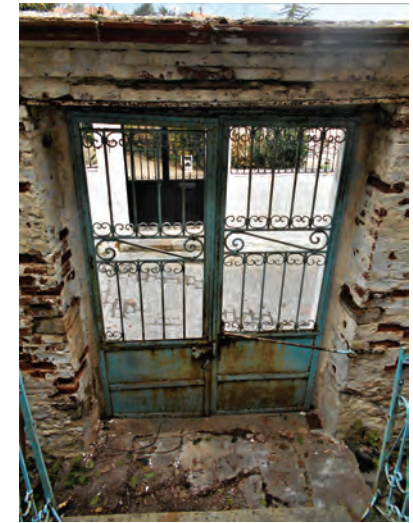
A group of quadruple residences on Agiou Vlasiou street, numbers 25, 27, 29, and 31, respectively. They were first built by Ioannis Michaloglou in 1893 and completed in 1897 with the purpose of housing his children. The forefather Ioannis Michaloglou was born in Gjerbes of Northern Epiros, near Korytsa modern-day Albania. He came to our area and originally settled in Genisea, which was the capital of the Kaza during the Ottoman period.

1

2

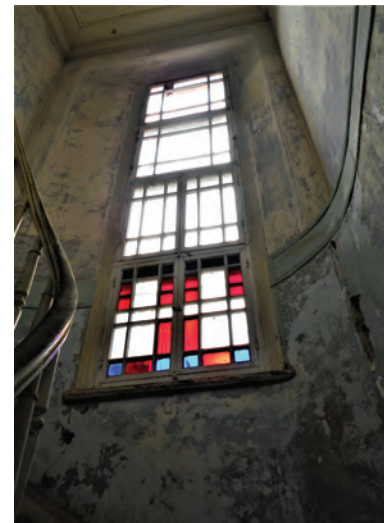
3

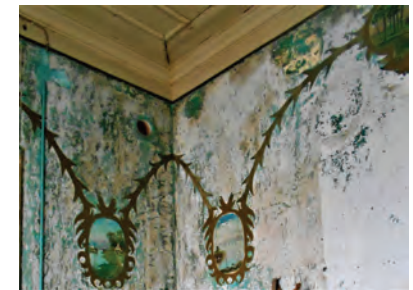
4

5

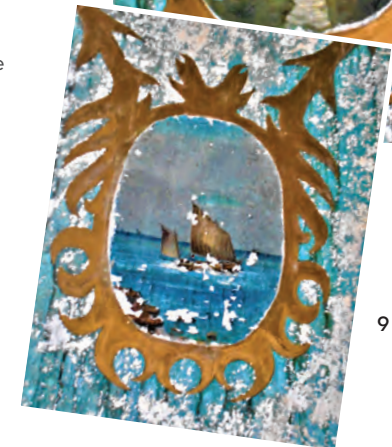
6

7

8

9

1. Η πρώτη οικία με τον αριθμό 25. Ακολουθούν οι οικίες με τους αριθμούς 27, 29 και 31.
2. Άποψη της οικίας με τον αριθμό 25.
3. Άποψη της εξώθυρας της οικίας με τον αριθμό 25 από την εσωτερική πλευρά.
4. Η επιβλητική ταμπλαδοτή εξώθυρα, με τη νεορωμανική επίστεψη, στον αριθμό 25.
5. Άποψη της εξώθυρας της οικίας από το εσωτερικό της.
6. Άποψη του εσωτερικού της ίδιας οικίας σε φάση ανακαίνισης.
7. Άποψη των εξαιρετικών τοιχογραφιών της οικίας.
- 8,9. Κοντιότερη άποψη των τοιχογραφιών με στοιχεία από τη φύση και θαλασσινές σκηνές.

1. First residence at number 25. Subsequent residences at numbers 27, 29, and 31.
2. View of the residence at number 25.
3. View of the front door at number 25 from the interior.
4. The imposing paneled front door with neo-Romanesque finial, at number 25.
5. View of the front door from the interior.
6. View of the interior of the residence during renovations.
7. View of the exceptional murals.
- 8,9. Closer view of the murals depicting nature and ocean scenes.

Ο Αριστείδης Μιχάλογλου του Ιωάννη (1866-1928) με τη σύζυγό του Βικτωρία, το γένος Χρήστου Λαδά.

Aristides Michaloglou, son of Ioannis (1866-1928), with his wife Victoria, nee Christos Ladas.

Ο Αριστείδης Μιχάλογλου του Ιωάννη, πρώτος από αριστερά, με το μαστούνι και δίπλα η σύζυγός του Βικτωρία, το γένος Χρήστου Λαδά, μαζί με φίλους και συγγενείς στην Ξάνθη, το 1922 (Αρχείο Β. Μιχαλοπούλου-Μιχάλογλου).

Aristides Michaloglou, son of Ioannis, first on the left, with the walking stick, next to him his wife Victoria, nee Christos Ladas, with friends and relatives in Xanthi, 1922 (Archive: V. Michalopoulou-Michaloglou).

Εκεί ασχολείται με το εμπόριο σιδηρικών και διατηρεί δικό του σαπωνοποιείο. Μετά την καταστροφή της Γενισιάς από τη μεγάλη φωτιά που την κατέκαψε, ο Ιωάννης Μιχάλογλου μετεγκαθίσταται στην Ξάνθη, όπου και ξεκινά την ανέγερση του επιβλητικού του αρχοντικού. Απόκτησε συνολικά έξι παιδιά, πέντε αγόρια και μια κόρη, τα οποία και αποκατέστησε (Γαβριήλ, Κλεάνθης, Πολύβιος, Δημοσθένης, Αριστείδης, Χρυσή). Τη μοναχοκόρη του Χρυσή προίκισε με χρηματικά ποσά και χρυσές λίρες, ενώ τους γιους του τους προίκισε με μία κατοικία στον καθένα στο εντυπωσιακό νεόδμητο κτίσμα. Έτσι, στο πρώτο σπίτι του συγκροτήματος, στην οδό Αγ. Βλασίου 25 στεγάστηκε ο Δημοσθένης, στον αριθμό 27 ο Αριστείδης, στον αριθμό 29 ο Πολύβιος και στον αριθμό 31 ο Κλεάνθης. Στον πρωτότοκο Γαβριήλ έδωσε το απέναντι ακριβώς νεοκλασικό κτίσμα, στην οδό Αγ. Βλασίου 28-30.

There he is involved in the hardware trade and has a soap factory. After the great fire which completely destroyed Genisea, Ioannis Michaloglou relocates to Xanthi, where he begins the construction of his grand mansion. In total, he had six children, five boys and a daughter (Gabriel, Kleanthis, Polyvios, Demosthenes, Aristides, and Chrysi), for whom he provided generously. His only daughter Chrysi received a dowry of money and gold coins, whereas his sons received a residence, each in the newly constructed building. Thus the first house of the complex at 25 Agiou Vlasiou was taken up by Demosthenes, number 27 by Aristides, number 29 by Polyvios, and number 31 by Kleanthis. The neoclassical building directly opposite the houses, at 28-30 Agiou Vlasiou, was given to the firstborn Gabriel.

Άποψη της δεύτερης από αριστερά οικίας, στην οδό Αγίου Βλασίου 27.

View from the second building from left, at number 27 Agiou Vlasiou.

Ο Χρήστος Μιχάλογλου του Δημοσθένη (1897-1984) με τη σύζυγό του Ευθαλία (Θάλεια).

Christos Michaloglou, son of Demosthenes (1897-1984), with his wife Efthalia (Thalia).

Τρεις γενιές Μιχάλογλου, σε μια φωτογραφία. Στη μέση καθιστή Βικτωρία Λαδά-Μιχάλογλου, σύζυγος Αριστείδη Μιχάλογλου, από αριστερά η κόρη της Αντιγόνη Αυδή-Μιχάλογλου, η εγγονή Βικτωρία (Βίκυ) Μιχαλοπούλου-Μιχάλογλου του Ιωάννη, η Σεμέλη Αυδή-Νούσια, η Αλεξάνδρα Νούσια και η Μιμή (Δήμητρα) Καγιάφα-Μιχάλογλου, 1952 (Αρχειό Β. Μιχαλοπούλου-Μιχάλογλου).

Three generations of the Michaloglou family in one photo. Siting in the middle Victoria Lada-Michaloglou, granddaughter Victoria (Vicky) Michalopoulou-Michaloglou, daughter of Ioannis, Semeli Avdi-Nousia, Alexandra Nousia and Mimi (Dimitra) Kayafa-Michaloglou, 1952 (Archive: V. Michalopoulou-Michaloglou).

Η οικογένεια Μιχάλογλου υπήρξε από τις επιφανέστερες και μεγαλύτερες οικογένειες της Ξάνθης, με συγγενικούς δεσμούς με πολλές από αυτές. Συνέχισαν να ασχολούνται με το εμπόριο σιδηρικών, χρωμάτων και αποικιακών προϊόντων. Πολλά της μέλη ασχολήθηκαν και με τα κοινά της Ελληνορθόδοξης Κοινότητας και διετέλεσαν Δημογέροντες, όπως ο Γαβριήλ Μιχάλογλου, ο Δημοσθένης και ο Πολύβιος. Ο Αριστείδης Μιχάλογλου του Ιωάννη διετέλεσε Επίτροπος της Μονής Ταξιάρχων και Έφορος Σχολείων. Ο Σταύρος Μιχάλογλου του Πολύβιου διετέλεσε Δημοτικός Σύμβουλος της πλειοψηφίας, το 1929. Επίσης, ο Βλάσιος Μιχάλογλου του Πολύβιου κάνει μεγάλες δωρεές περιουσιακών του στοιχείων προς το Γηροκομείο Ξάνθης, το 1983. Το εσωτερικό των κτισμάτων του συγκροτήματος έχει κατά καιρούς διακοσμηθεί με οροφογραφίες και τοπία, από τους αδελφούς Μαλτζή και τον ανιψιό τους Λευτέρη Κουνή.

Πρόκειται για ένα μοναδικό στο είδος του συγκρότημα πανομοιότυπων αρχοντικών, που αντανάκλα τη ρωμαλέα οικονομική κατάσταση του γενάρχη Ιωάννη Μιχάλογλου, αλλά και τη διακή επιθυμία και μέριμνά του να αποκαταστήσει όλα του τα παιδιά με τον ίδιο τρόπο, και μάλιστα, να έχουν ταυτόχρονα και ανεξαρτησία, αλλά και απόλυτη εγγύτητα, ώστε να μην αμβλυνθούν οι αδελφικοί δεσμοί. Τα αρχοντικά είναι εκλεκτικιστικά, με κυρίαρχη τάση τον νεοκλασικισμό, πολλά στοιχεία νεοκλασικισμού αλλά και κάποια στοιχεία αγγλικού μπαρόκ, όπως το πλήθος των παραστάδων με τα επαναλαμβανόμενα επιστύλια, ο οπτόπλινθος ως διακοσμητικό στοιχείο, αλλά και στοιχεία νεορωμανισμού: οι καμπυλωτές αψίδες στους προθαλάμους που καλύπτουν τις εξώθυρες αλλά και τα νεορωμανικά τόξα στα ανοίγματα του ισόγειου.

The Michaloglou family was one of the most prominent and important families of Xanthi, related to many other families. They continued to trade in hardware, paints, and grocery products. Many family members were active in the Greek Orthodox Community and served as members of the Municipal Council of Elders ("Dimogerontia") namely, Gabriel, Demosthenes, and Polyvios. Aristides Michaloglou served as Churchwarden at the monastery of Taxiarchon and as School Supervisor. Stavros Michaloglou, son of Polyvios, was a governing councilman in 1929. Furthermore, Vlasios Michaloglou, son of Polyvios, made large donations of his personal property to the Old Age Home of Xanthi in 1983. The interiors of the buildings were very often decorated with ceiling murals and landscapes by the Maltzi brothers and their nephew Lefteris Kounis.

It is a unique group of identical mansions which reflect the wealth of the forefather Ioannis Michaloglou, but also his desire to provide for his children in the same way and for them to be both independent and close to each other so as not to break the brotherly bond.

The mansions are eclectic with a tendency to Neoclassicism as well as elements of English Baroque, such as an abundance of pilasters with repeated architraves decorative brickwork neo-Romanesque features; arched vestibules over the front doors and neo-Romanesque arches over the openings of the ground floor.

Άποψη της τρίτης από αριστερά οικίας, με τον αριθμό 29, με το εντυπωσιακό καμπυλωτό αέτωμα από οπτόπλινθο.

View of the third from the left residence at number 29, with the impressive curved brick gable.

Άποψη της δεξιάς γωνιακής οικίας με τον αριθμό 31 ■ View of the right corner residence, at number 31.

Η διάταξη σε ισόγειο και άνω όροφο ακολουθείται απαρέγκλιτα σε όλες τις κατοικίες, με τα νεοκλασικά στοιχεία παρόντα, τη διαχωριστική ταινία μεταξύ των κατακόρυφων τμημάτων, τον φωτισμό, την κατακορυφήτητα, τη συμμετρική διάταξη των ανοιγμάτων μεταξύ ισόγειων και άνω ορόφων, τους εξώστες με τα περίφημα κιγκλιδώματα με ρόδακες. Οι κεντρικές εξώθυρες οδηγούν σε περικλειστούς χώρους και φέρουν νεορωμανικές επιστρώσεις. Πέτρινες οδοντωτές γωνιακές παραστάδες, κτιστές από οπτόπλινθους κορνίζες των ανοιγμάτων, με τη μορφή κατακόρυφων παραστάδων με διπλά επιστύλια στον άνω όροφο των κατοικιών, αδρό βαθμιδωτό γείσο από οπτόπλινθους, επίσης, κάτω από τη μαρκίζα της οροφής.

The ground floor and top floor layout strictly follow the Neoclassical style in all the homes, with neoclassical features, the divisional strip between the vertical sections, the light manipulation, the verticality, the symmetric alignment of the openings of the ground floor and the upper floors, the balconies with the famed rosette railings. The central doors lead to courtyards which have neo-Romanesque finials. Stone, notched corner pilasters, brick cornices over the openings in the form of vertical pilasters with double architraves on the top floor of the buildings, broad graded brick eaves under the roof marquee.

Ο οικογενειακός τάφος των Μιχάλογλου στο Δημοτικό Κοιμητήριο Ξάνθης.
The Michaloglou family tomb at the Municipal Cemetery of Xanthi.

Νεοκλασικό κτίσμα στην οδό Αγίου Βλασίου 28-30
Neoclassical building at 28-30 Agiou Vlasiou str.

Διώροφο νεοκλασικό κτίσμα επί της οδού Αγίου Βλασίου 28-30, απέναντι ακριβώς από τα «Μιχαλογλέικα». Ανήκε στον Γαβριήλ Μιχαλόγλου του Ιωάννη, ο οποίος το κατείχε από τον πατέρα του.

Two-storey neoclassical building at 28-30 Agiou Vlasiou directly opposite the "Michalogleika". Owned by Gabriel Michaloglou, son of Ioannis, who inherited it from his father.

Το κτίσμα αποτελεί ένα ακόμη χαρακτηριστικό δείγμα της φιλοκαλίας και του πλούτου των Ξανθιωτών επιχειρηματιών και εμπόρων των αρχών του 20^{ου} αιώνα. Η άνεση του χώρου επέτρεψε την οριζόντια ανάπτυξη του οικοδομήματος, με μεγάλο αύλειο χώρο περιφραγμένο με μανδρότοιχο με κιγκλίδωμα και δύο εξώθυρες στην περιφραξη.

Η κάθετη δόμηση αναπτύσσεται στα κλασικά μέρη που υποδεικνύει ο νεοκλασικισμός: ημιυπόγειο, υπερυψωμένο ισόγειο και άνω όροφο· φωτοτροπισμός, συμμετρία των ανοιγμάτων, κατακορυφότητα, διαχωριστικές ταινίες των καθ' ύψος τμημάτων, γωνιακές οδοντωτές παραστάδες, επιμελημένο βαθμιδωτό γείσο, ιδιαίτερα γαλλικά παντζούρια σε όλα τα ανοίγματα. Ο σχεδιαστής του κτηρίου δημιουργεί ένα ξεχωριστό οίκημα, με πολύ αδρά τοξωτά και βαθμιδωτά υπέρθυρα στο ισόγειο, σκεπαστή εξώθυρα και καλυμμένον εξώστη στον άνω όροφο. Είναι ένα «παιχνίδισμα» που ελκύει το βλέμμα, μαζί με την οδοντωτή διακόσμηση των παραστάδων, που επιτυγχάνεται με την εναλλαγή τοποθέτησης ορθογώνων πέτρινων τμημάτων που καλύπτονται με λευκό επίχρισμα στον άνω όροφο.

The building is another fine example of the love of beauty and wealth of businessmen and merchants of Xanthi in the early 20th century. The abundance of space allowed for the horizontal development of the building, with a large enclosed yard with walls and rails and two gates on the enclosure.

The vertical structure has characteristic neoclassical features; sub-basement, raised ground floor, and top floor. Light manipulation, symmetry of openings, verticality, divisional strips of the sections, corner notched pilasters, meticulously graded eaves, unique French shutters on all the openings. The designer has created a very special building with broad arches and graded lintels on the ground floor, a covered front door, and a balcony on the top floor. It is "playful" and catches the eye, with the notched decoration of the pilasters achieved by the alteration of the rectangular plastered stone sections of the top floor.

Το αρχοντικό Καραμπέτση στην οδό Αγίου Βλασίου The mansion of Karabetsis on Agiou Vlasiou str.

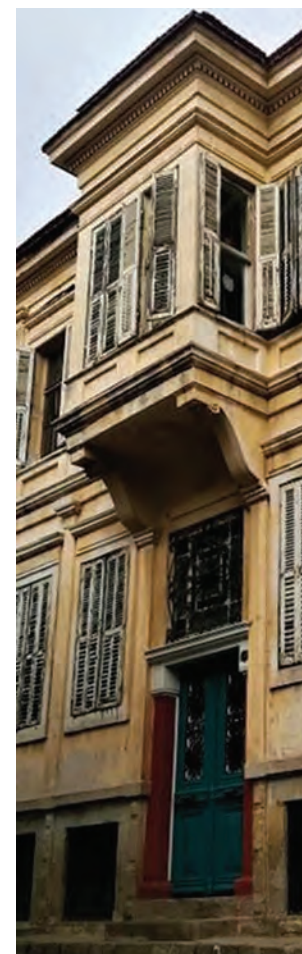

Στο αρχοντικό Καραμπέτση, η οργάνωση της όψης δομείται βάσει αρχών όπως η ρυθμική επαναληπτικότητα, η συμμετρία και η αξονικότητα με έντονη διάθεση κατακορυφότητας, που τονίζεται με τις παραστάδες που πλαισιώνουν τα ανοίγματα του υπερυψωμένου ισογείου. Πόρτα ξύλινη ταμπλαδοτή, με υπέρθυρο κιγκλίδωμα στον τετραγωνισμένο φεγγίτη, κατά τα νεοκλασικά πρότυπα. Παντζούρια γαλλικού τύπου, τετράφυλλα και δίφυλλα σε όλα τα υψίκορμα ανοίγματα του ισογείου και του άνω ορόφου. Η νεοκλασική διακόσμηση περιορίζεται στην πρόσοψη. Στα δεξιά, πλαϊνή είσοδος σε αύλειο χώρο. Στην ανατολική πλευρά αναπτύσσεται αίθριο, η εξωτερική διακόσμηση είναι λιτή και διακρίνεται εξώστης με απλό κιγκλίδωμα.

The facade of the Karabetsis mansion is constructed based on the principles of rhythmic repetitiveness, symmetry, and axis based with strong verticality, which is highlighted by pilasters that frame the openings of the raised ground floor. A wood-paneled door with railed lintel on the square skylight, conforming to neoclassical prototypes. Four-paneled and double-paneled French shutters on all the lofty openings of the ground floor and upper floor. The neoclassical decor is limited to the facade. On the right side, there is the entrance to the yard (courtyard), and on the left, an atrium with austere decor and a balcony with a simple railing.

Άποψη του αρχοντικού του ιατρού Κωνσταντίνου Καραμπέτση, επί της οδού Αγ. Βλασίου, τη δεκαετία του '70.

View of the mansion owned by the Doctor Konstantinos Karabetsis on Agiou Vlasiou street, in the 1970s.

Ο παιδίατρος Κωνσταντίνος Καραμπέτσης (1868-1956) ήταν ηπειρωτικής καταγωγής, από το χωριό Ασπράγγελοι Ιωαννίνων. Υπήρξε Δημογέροντας και Έφορος των Σχολείων Ξάνθης. Χρημάτισε Πρόεδρος του Ιατρικού συλλόγου Ξάνθης. Ευπατρίδης με πλούσια πατριωτική και κοινωνική δράση. Σπούδασε Ιατρική στην Αθήνα και το Παρίσι. Εγκαταστάθηκε μόνιμα και δραστηριοποιήθηκε επαγγελματικά στην Ξάνθη, εκτός από την περίοδο της Β΄ Βουλγαρικής Κατοχής, κατά την οποία δεν άσκησε το επάγγελμά του. Κατά τη Β΄ Βουλγαρική Κατοχή συνελήφθη και μεταφέρθηκε ως όμηρος στη Βουλγαρία, τον Ιούνιο του 1913, μαζί με άλλους προκρίτους Ξανθιώτες, για λίγες ημέρες και, μετά την προέλαση του ελληνικού στρατού, αφέθηκε ελεύθερος. Ενταφιάστηκε στο Δημοτικό Κοιμητήριο Ξάνθης (Φωτογραφία από το αρχείο του εγγονού του Κωνσταντίνου Καραμπέτση).

The pediatrician Konstantinos Karabetsis (1868-1956) was of Epirotic descent from the village Asprangeloi of Ioannina. He was a Member of the Municipal Council of Elders ("Dimogerontia") and Supervisor of Schools of Xanthi. He served as President of the Medical Association of Xanthi. A nobleman with extensive patriotic and social activity. He studied medicine in Athens and Paris. He settled permanently and professionally in Xanthi, apart from the time period of the 2nd Bulgarian Occupation, during which he was not active professionally. During the 2nd Bulgarian Occupation, he was arrested and taken hostage to Bulgaria, in June 1913, with other prominent people of Xanthi, he was set free a few days later, after the advance of the Greek Army. He is buried in the Municipal Cemetery of Xanthi (Photographs of his grandson Konstantinos Karabetsis).

1

2

3

1. Άποψη του υπερυψωμένου ισόγειου. Εκατέρωθεν της κεντρικής εξώθυρας ζεύγη παραθύρων σε απόλυτη συμμετρική διάταξη. Η εξώθυρα φέρει παραστάδες μέχρι το άνω μέρος του φεγγίτη, με επιστύλια. Επιπλέον, φέρει αδρές παραστάδες με βάση, αδρά επιστύλια και υπέρθυρο που τη χωρίζει από τον φεγγίτη. Η ταμπλαδοτή εξώθυρα είναι ξύλινη, με υαλωτά επιμήκη ανοίγματα, που προστατεύονται από κιγκλιδώματα. Κατά το έθος της εποχής το ημιυπόγειο, που κατά την κλίση της κατωφέρειας αποκτά αυτοτέλεια ύψους, είναι απλό, από πέτρινη επένδυση ανεπίχριστη και ανοίγματα με βαριά κιγκλιδώματα ■ 2. Η χρονολογία κτίσεως, 1896, άνωθεν της κεντρικής εισόδου του κτίσματος· καλαίσθητα αδρά φουρούσια, με φυτικό διάκοσμο ακάνθου στις απολήξεις τους, στηρίζουν περικλειστή προέκταση του άνω ορόφου. Περίτεχνο κιγκλιδώμα με ρόδακα στον φεγγίτη, στο άνω μέρος της κεντρικής εισόδου ■ 3. Άποψη του άνω ορόφου. Υπέρθυρα κοσμούν το πάνω μέρος των ανοιγμάτων. Τα ανοίγματα του ορόφου φέρουν παντζούρια γαλλικού τύπου, περιβάλλονται από απλή κορνίζα και τονίζονται από επίστεψη γύψινου πλαισίου με ευθύγραμμο γείσο, καθώς και από ποδιές με υποτυπώδη φαντώματα στο κάτω μέρος τους. Ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα η διαμόρφωση των τελειωμάτων της πρόσοψης του άνω ορόφου, που κοσμούνται από παραστάδες με μορφή κίωνων, κάθετες αυλακώσεις στον σοβά μόνο στην πρόσοψη, και επιστύλιο. Εξαιρετικά επιμελημένη διακοσμητική οδοντωτή ταινία κοσμεί το κάτω μέρος του γείσου της οροφής.

1. View of the raised ground floor. Pairs of windows in strict symmetrical alignment on either side of the main front door. The front door bears pilasters with architraves reaching the skylight. There are also pilasters with a base, architraves, and lintel between the door and the skylight. The paneled front door is made of wood and long glass panels protected by rails. As was the custom of that era, the sub-basement, which has full height due to ground inclination, is simple with unplastered stone facing and bears openings with heavy railing ■ 2. The building is dated 1896, above the main entrance; there are elegant broad corbels with plant decor ending in thorns that support the enclosed extension on the upper floor. Elaborate rails with rosettes on the skylight above the main entrance ■ 3. View of the top floor. Lintels decorate the upper part of the openings. The openings of the top floor have French shutters, are framed with a simple cornice, and are highlighted with a plaster finial frame with a linear ledge as well as aprons with simple panels on the bottom part. The finishing of the facade of the top floor is especially interesting in their structure, they are decorated with pilasters in the form of columns, vertical ridges in the rendering of the facade, and architrave. The meticulously decorated notched strip below the roof eaves.

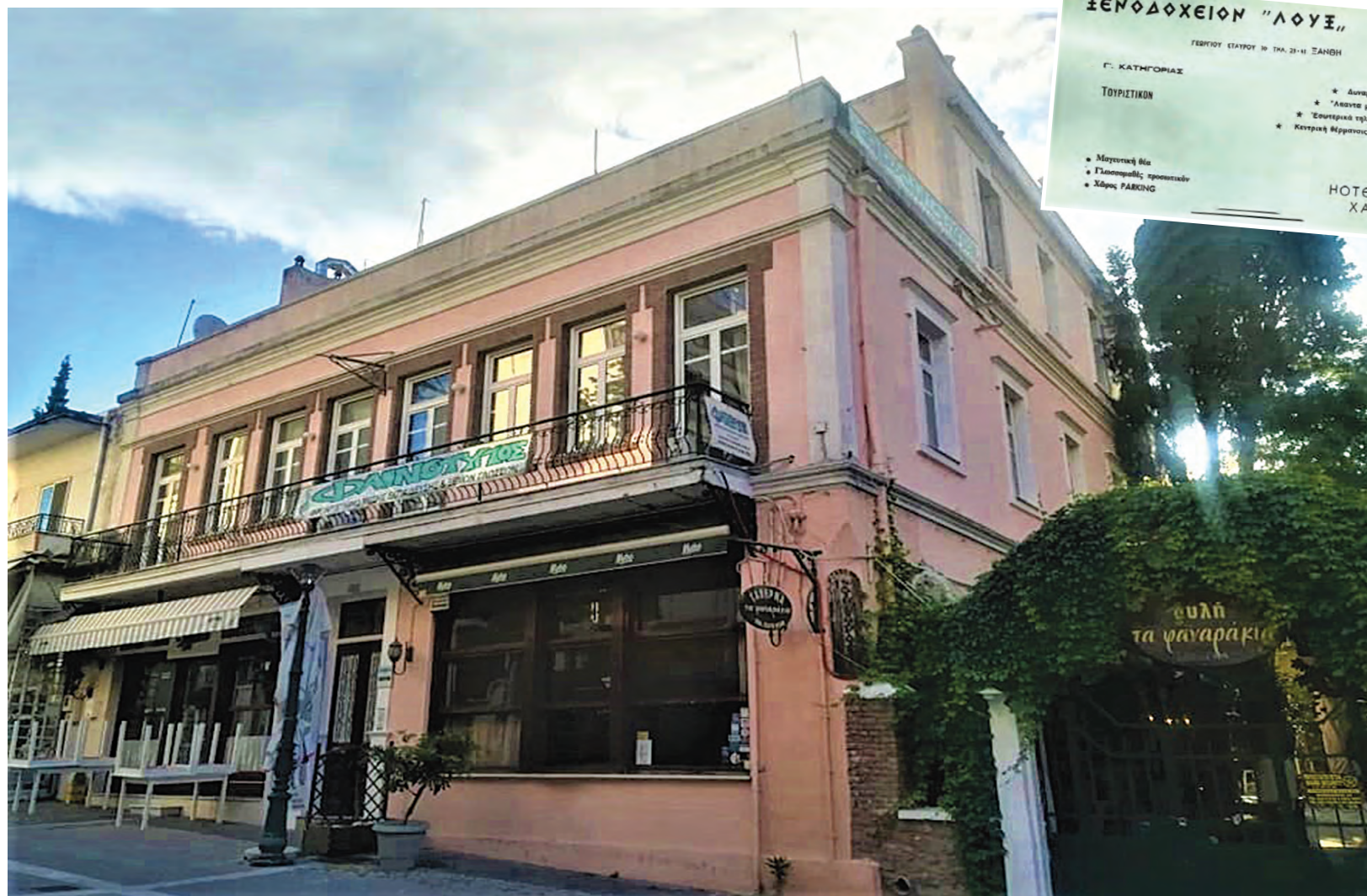
1896

Ο οικογενειακός τάφος της οικογένειας Καραμπέτη στο Δημοτικό Κοιμητήριο Ξάνθης.

Karabetsis' family tomb at the Municipal Cemetery of Xanthi.

Το πρώην ξενοδοχείο «ΛΟΥΞ» στην οδό Γεωργίου Σταύρου 18 The former "LUX" Hotel at 18 Georgiou Stavrou str.

Το νεοκλασικό κτίσμα του πρώην Ξενοδοχείου «ΛΟΥΞ», χτίστηκε το 1911 από τον Ρεσήτ Μπέη Τοπουζλού (1878-1954), με την ονομασία "ROYAL" (ΡΟΓΙΑΛ). Στη συνέχεια άλλαξε πολλές ονομασίες, με πιο γνωστή σε εμάς την τελευταία, ως «ΛΟΥΞ». Πέρασε ιδιοκτησιακά στον γιο του, Ενβέρ Μπέη Τοπουζλού (1910-1956), ο οποίος σκοτώθηκε σε ατύχημα. Σήμερα ανήκει στον γιο του Σαφέτ Τοπουζλού.

Πρόκειται για ένα νεοκλασικό κτήριο, που αποτελείται από ισόγειο, πρώτο όροφο και, στη σημερινή του μορφή, δώμα, που προστέθηκε αργότερα, όπως προκύπτει από τη σχετική φωτογραφία. Όλα τα χαρακτηριστικά

The neoclassical building, which used to be the Hotel "LUX" was built in 1911 by Resit Bey Topouzlou (1878-1954) and was originally called "ROYAL". It subsequently changed many names, more recently the more familiar "LUX". It came into the possession of Resit Bey's son, Enver Bey Topouzlou (1910-1956), who was killed in an accident. Today it belongs to his son Safet Topouzlou.

A neoclassical building that consists of a ground floor, a first floor, and a room on the roof which was a later addition, as we can see in the relevant photograph. All neoclassical characteristics are

Το κτίσμα κατά το παρελθόν.
The neoclassical building in the past.

του νεοκλασικισμού είναι συγκεντρωμένα σ' αυτό το κτήριο. Κατακορυφήτητα, συμμετρία των ανοιγμάτων, διαχωριστικό βαθμιδωτό γείσο μεταξύ των ορόφων, παραστάδες με επιστύλια στα τελειώματα του πρώτου ορόφου, βαθμιδωτό αδρό γείσο οροφής. Το ισόγειο φέρει υψίκορμη ορθογώνια εξώθυρα με υαλώματα και φεγγίτη με κιγκλίδωμα στο άνω μέρος. Εκατέρωθεν αυτής μεγάλα ορθογώνια καθ' ύψος ξύλινα υαλωτά ανοίγματα, με καίτια περιμετρικά στην αρχική μορφή του κτηρίου που εξυπηρετούσαν τις ανάγκες ενός χώρου υποδοχής επισκεπτών. Στη σημερινή του μορφή, το κτήριο έχει διατηρήσει τα ανοίγματα, με τη μορφή παραθύρων με τζαμαρία. Μεγάλος εξώστης σε όλα το μήκος της πρόσοψης, με δύο εξωστόθυρες και τριάδες ανοιγμάτων εκατέρωθεν αυτών. Όλα τα ανοίγματα φέρουν κορνίζα και μακρό ενιαίο υπέρθυρο σε όλο το μήκος της πρόσοψης. Βαθμιδωτό βαρύ γείσο στέγης. Στηθιαίο κτιστό συμπαγές στον ανοιχτό χώρο της ταράτσας και δώμα σε απόλυτη συμφωνία τεχνοτροπίας προς το υπόλοιπο κτήριο.

found in this building. Verticality, symmetry of the openings, divisional graded ledge between the floors, pilasters with architraves on the finishing of the first floor, graded broad eaves. The ground floor bears a lofty rectangular front door with glass panels and railed skylight over it. On either side, tall wooden glass openings with circumferential mullions, in the original form of the building, accommodated the needs of the visitor reception area. Today, the building has retained the openings in the form of windows and a large glass partition. A large balcony across the width of the facade, with two doors and three openings on either side. All the openings have a cornice and a long unified lintel across the whole facade. Heavy, graded eaves on the roof. Compact built parapet on the open area of the terraced roof in accordance with the style of the whole building.

Αριστερά, ο κτήτορας Ρεσήτ Μπέης Τοπουζλού (1878-1954).

On the left, the owner Resit Bey Topouzlou (1878-1954).

Δεξιά, ο Ρεσήτ Μπέης Τοπουζλού με τον γιο του Ενβέρ Μπέη Τοπουζλού, ως στρατιώτη (Αρχείο Σαφέτ Τοπουζλού).

On the right, Resit Bey Topouzlou with his son Enver Bey Topouzlou as a soldier (Archive: Safet Topouzlou).

1^ο Μειονοτικό Δημοτικό Ξάνθης στην οδό Ύδρας 4 1st Minority Primary School of Xanthi at 4 Hydras str.

Το 1^ο Μειονοτικό Δημοτικό Σχολείο Ξάνθης χτίστηκε το 1875 από τον Χατζή Εμίν Αγά, τον άνθρωπο που έχτισε και το Ρολόι της Ξάνθης. Προικίστηκε από τον ίδιο με τα γύρω μαγαζιά, για να μπορεί να συντηρηθεί οικονομικά.

The 1st Minority Primary School of Xanthi was built in 1875 by Chatzi Emin Agha the person who also built the Clock Tower of Xanthi. It was endowed with adjacent stores for its financial maintenance.

Ιδιαίτερη παραστάδα με επισυνημμένους λεπτούς κυκλικούς κίονες με βάση και επίκρανο στα τελειώματα, επάλληλα διαζώματα μέχρι το γείσο της οροφής.

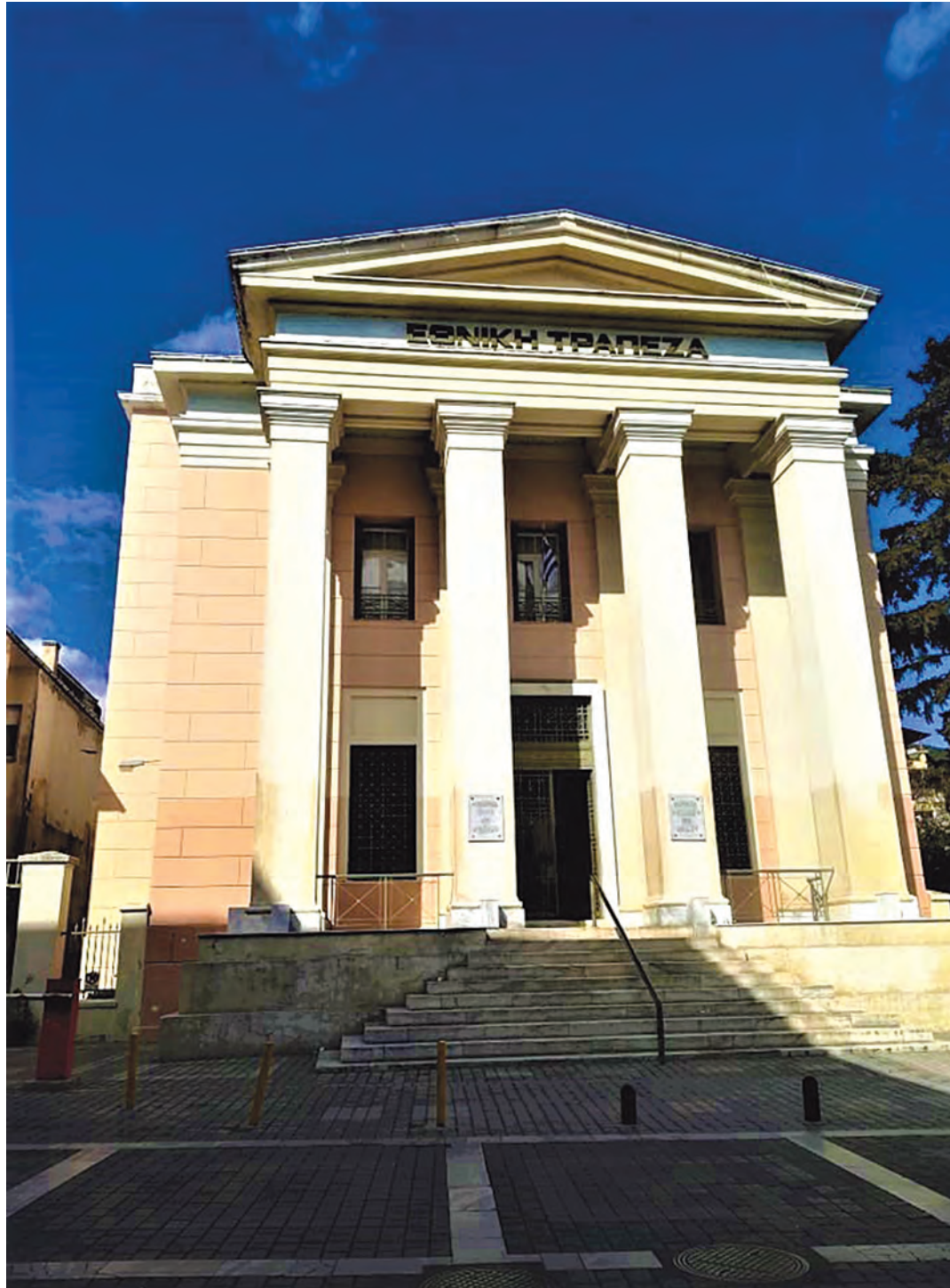
A unique pilaster with delicate circular columns, base, and capital on the finishing, successive cornices up to the eaves of the roof.

Διακοσμημένα υπέρθυρα, λεπτοί στυλοειδείς κίονες, αδρά περβάζια, περίτεχνα κιγκλιδώματα.

Decorated lintels with delicate columns, broad ledges, and elaborate railings.

Η Εθνική Τράπεζα Ξάνθης στην οδό Κονίτσης The National Bank of Xanthi on Konitsis str.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Άποψη του κτίσματος της Εθνικής Τράπεζας Σερρών. Το κτίσμα της Ξάνθης χτίστηκε στο ίδιο πρότυπο με αυτά των Σερρών και της Δράμας.

View of the National Bank in Serres. The building in Xanthi was built on the same prototype as Serres and Drama buildings.

Άποψη της Εθνικής Τράπεζας στη σημερινή της μορφή.

View of the National Bank as it is today.

1

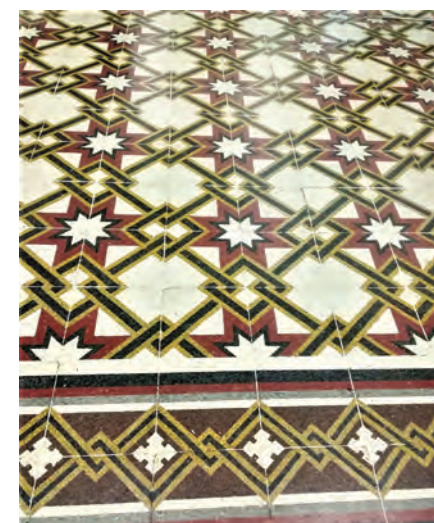
2

3

4

5

Ένα ακόμη επιβλητικό νεοκλασικό κτίσμα της πόλης μας, της εποχής του μεσοπολέμου, είναι το κτήριο της Εθνικής Τράπεζας επί της οδού Κονίτσης (Ερμού) με πρόσοψη προς τη Γ. Σταύρου. Μια πρωτοποριακή αρχιτεκτονικά κατασκευή, καθώς χτίστηκε με οπλισμένο σκυρόδεμα (μπετόν αρμέ) για λόγους οικονομίας, από τον μηχανικό της τράπεζας με σπουδές στη Λωζάνη, Ιωάννη Ισηγόνη. Αυτή η τάση χαρακτηρίστηκε και ως «μοντέρνος κλασικισμός». Η ανέγερση της Εθνικής Τράπεζας Ξάνθης ξεκίνησε τον Απρίλιο του 1929 από τον αρχιτέκτονα της τράπεζας Ξενοφάνη Αιγίδα με αυτεπιστασία. Μετά από διαγωνισμό, οι εργασίες συνεχίστηκαν από την τεχνική εταιρεία «Δ. Καψαμπέλης και ΣΙΑ», με επικεφαλής μηχανικό πλέον τον Μιχαήλ Λαλακάκη. Το έργο τελείωσε τον Οκτώβριο του 1930 και παραδόθηκε οριστικά στις 11 Οκτωβρίου του 1934. Κόστισε 3.182.000 δρχ. της εποχής εκείνης.

Another imposing neoclassical building of our town of the mid-war period is the National Bank building on Konitsis (Ermou) with the front facade towards G. Stavrou street. An innovative architectural structure, as it was built of reinforced concrete for reasons of economy, by the engineer of the bank, with studies in Lausanne, Ioannis Isigonis. This trend was characterized as “modern Classicism”. The construction of the National Bank building in Xanthi began in April 1929 by the bank’s architect Xenophon Aigidis as superintended. After a competition, the project was carried out by the construction firm “D. Kapsabelis and Co”, with head engineer Michail Lalakis. The construction was completed in October 1930 and handed over on the 11th of October 1934. The cost was 3.182.000 drachmas for that time period.

6

7

8

9

10

11

12

1. Το κτήριο της Εθνικής Τράπεζας, την περίοδο της Γ΄ Βουλγαρικής Κατοχής.
2. Άποψη της Γεωργίου Σταύρου, του σημερινού πεζόδρομου της Εθνικής, το 1942, επί Γ΄ Βουλγαρικής Κατοχής. Στο βάθος η Εθνική Τράπεζα.
3. Αδρόι, λιτοί κίονες με ιωνικού ρυθμού επίκρανα στηρίζουν τους επιμελημένους δοκούς της ανωδομής, δημιουργώντας χωρίσματα με βεβαθυμένα χωνευτά ταβάνια (φατνώματα) και καφασωτές διακοσμήσεις στο κέντρο τους (κατά μίμησην αρχαίου ελληνικού ναού).
4. Άποψη υποστηρικτικού κίονα με ιωνικό επίκρανο στο εσωτερικό της Εθνικής Τράπεζας.
5. Εντυπωσιακό δάπεδο με επίστρωση πλακιδίων στον κεντρικό χώρο εξυπηρέτησης πελατών.
6. Άποψη του καταπράσινου υπαίθριου χώρου της Εθνικής Τράπεζας εντός του οικοπέδου της.
7. Το νεοκλασικό κίосκι.
8. Άποψη του υπαίθριου χώρου με το ηλιακό ρολόι.
9. Η περίτεχνη μαρμάρινη κρήνη με τα νεοκλασικά στοιχεία.
10. Το γεωμετρικό συντριβάνι από «μπετόν αρμέ» στον προαύλιο χώρο της Τράπεζας.
11. Άποψη του προαύλιου χώρου και του συντριβανιού της Εθνικής Τράπεζας το 1946.
12. Άποψη του καταπράσινου ειδυλλιακού υπαίθριου χώρου της Εθνικής Τράπεζας εντός του οικοπέδου.

1. 1941-44 The National Bank building during the 3rd Bulgarian Occupation, 1941-1944.
2. View of the Georgiou Stavrou street, pedestrian road today, in 1942 during the 3rd Bulgarian Occupation. The National Bank is in the background.
3. Broad, austere Ionian style columns with capitals supporting the meticulous beams of the upper structure, creating partitions of deep built-in ceilings with trellis decor in the center (imitating an ancient Greek temple).
4. The supportive column with ionic capital inside the National Bank.
5. Impressive tiled floor in the center of the customer service area.
6. Views of the lush open area in the National Bank plot.
7. The neoclassical kiosk.
8. View of the open area with the sundial.
9. The elaborate marble fountain with neoclassical features.
10. The geometrical reinforced concrete fountain in the courtyard.
11. View of the courtyard and fountain of the National Bank in 1946.
12. Views of the lush, idyllic open area of the National Bank plot.

Κτίσματα
με έντονα
νεοκλασικά
στοιχεία
στην οδό
Βασιλέως
Κωνσταντίνου
10, 12 και 14

Buildings
with strong
neoclassical
features
at 10, 12 and
14 Vasileos
Konstantinou str.

Πρόκειται εμφανώς για δύο κτήρια, που αναπτύσσονται σε τρεις κατακόρυφους άξονες (Το αριστερό και το κεντρικό μέρος αποτελούν το ένα κτήριο και το δεξιό τμήμα, το δεύτερο κτήριο). Το συγκρότημα διαθέτει έντονα νεοκλασικά στοιχεία και ως προς την αρχιτεκτονική του διαρρύθμιση και ως προς τα μορφολογικά του χαρακτηριστικά, που διατηρούνται κυρίως στον άνω όροφο, καθώς το ισόγειο έχει διαμορφωθεί ανάλογα, για να καλύψει τις ανάγκες σύγχρονων καταστημάτων. Δύο διαφορετικές παραστάδες στο κεντρικό κατάστημα, η δεξιά με ραβδωτή οριζόντια διακόσμηση και η αριστερή με κάθετους αύλακες βάση και διπλό επιστύλιο. Στο αριστερό συγκρότημα διπλή διαχωριστική ταινία μεταξύ ισογείου και άνω ορόφου και στα μεσοδιαστήματα των ταινιών, βραχείες παραστάδες με επιστύλια. Στο αριστερό και κεντρικό τμήμα δύο ζεύγη παραθύρων με επιμελημένα υπέρθυρα και περβάζια με διακοσμητικά φουρούσια. Εντύπωση προκαλούν οι τρεις παραστάδες, οι δύο με αύλακες (η καθ' ύψος αναπτυσσόμενη άνωθεν αυτής του ισογείου και στα τελειώματα αριστερά) και η διαχωριστική μεταξύ των δύο παραθύρων αριστερά. Το δεξιό τμήμα και προφανώς ανεξάρτητο οίκημα, διαφοροποιημένο μορφολογικά, με υψίκορμα ανοίγματα με κορνίζες και υαλώματα με καίτια. Αδρό υπέρθυρο και ενιαία βαθμιδωτή ταινία, που διατρέχει τα περβάζια και φθάνει στα τελειώματα, δημιουργώντας κάτω από τα ανοίγματα ζεύγη υποστηρικτικών παραστάδων και ορθογώνιες ποδιές σε λευκό χρώμα. Στηθαίο ενιαίο συμπαγές με διακοσμητικές κολώνες και στα τρία καθ' ύψος διαμερίσματα. Χάρη και συμμετρία διέπουν την όλη κατασκευή, η οποία έχει αναστηλωθεί με μεγάλη προσοχή και επιμέλεια.

Το συγκρότημα διαθέτει έντονα νεοκλασικά στοιχεία και ως προς την αρχιτεκτονική του διαρρύθμιση και ως προς τα μορφολογικά του χαρακτηριστικά, που διατηρούνται κυρίως στον άνω όροφο.

The complex has strong neoclassical characteristics architecturally and morphologically, which are preserved mainly on the upper floor.

These are clearly two buildings developed on the three vertical axis (the left and the center are one building, and the right section is the second building). The complex has strong neoclassical characteristics architecturally and morphologically, which are preserved mainly, on the upper floor, as the ground floor has been remodeled to accommodate the needs of the modern stores housed there. Two different pilasters on the central store, the right one has ridged horizontal decor, and the left one with a vertically ridged base and double architraves. On the left group of buildings, there is a double divisional strip between the ground floor and top floor, and in the mid-section between the strips short pilasters with architraves. The left and center sections bear two pairs of windows with meticulous lintels and ledges with decorative corbels. Three impressive pilasters, two of which are ridged (the one vertically developed over the one on the ground floor and on the finishing on the left) and the one which divides the two windows on the left. The right section, an evidently independent residence, morphologically differs, with tall openings framed with cornices and glass with mullions. Broad lintel and uniform graded strip, which runs across the ledges to the finishing, creating double supportive pilasters and white rectangular aprons under the openings. A uniform compact parapet with decorative columns on all three apartments. Grace and symmetry characterize the structure, which has been carefully and meticulously restored.

Διώροφο κτίσμα με νεοκλασικά στοιχεία στην οδό Βασιλέως Κωνσταντίνου 16

Two-storey building with neoclassical features at 16 Vasileos Konstantinou str.

Διώροφο κτίσμα με έντονα νεοκλασικά στοιχεία και στοιχεία Art Déco, των αρχών του 1900, στην οδό Βασιλέως Κωνσταντίνου 16. Ανήκε στην Ελένη Βόκαλη-Ζαννή, του Πέτρου και της Αναστασίας, συζύγου Παντελή Ζαννή, κατοίκου Δράμας. Πωλήθηκε στον Ευάγγελο Βουδούρογλου και, στη συνέχεια, στον Α. Ασλανίδη, χρυσοστόχο και σημερινό ιδιοκτήτη.

A two-storey building with strong neoclassical and Art Deco features, of the early 1900s, at 16 Vasileos Konstantinou street. Originally owned by Eleni Vokali-Zanni, daughter of Petros and Anastasia, wife of Pantelis Zannis, resident of Drama. Sold to Evangelos Voudouroglou and subsequently to the current owner, jeweler A. Aslanidis.

Νεοκλασικά στοιχεία σε κτήρια της πλατείας Βασιλέως Γεωργίου Β΄ Buildings with neoclassical features at Vasileos Georgiou II square

Η «νεοκλασική πρόσοψη» της πλατείας Βασιλέως Γεωργίου Β΄ (νυν Δημοκρατίας) σε παλαιότερη φωτογραφία, με αφορμή εορτασμό Εθνικής Επετείου και μαθητική παρέλαση. Η στροφή της κεφαλής των μαθητών προς τα αριστερά παραπέμπει, πιθανόν, στη θέση της εξέδρας των επισήμων.

The “neoclassical facade” of the Vasileos Georgiou square (now Dimokratias street) in an older photograph, on the occasion of a National Anniversary with a student parade. The turn of the students' heads to the left probably refers to the position of the officials' platform.

Η πλατεία Βασιλέως Γεωργίου Β' επί Β' Βουλγαρικής Κατοχής

The Vasileos Georgiou II square during the 2nd Bulgarian Occupation

Φωτογραφία του 1915, επί Β' Βουλγαρικής Κατοχής, των καταστημάτων στην πλατεία Βασιλέως Γεωργίου Β' (νυν Δημοκρατίας). Στο δεξιό κτήριο, διακριτά στοιχεία νεοκλασικισμού οι υψίκορμες παραστάδες με τις οριζόντιες ραβδώσεις. Η σημερινή μορφή του κτηρίου αποτυπώνεται στη διπλανή σελίδα.

Photograph of 1915, during the 2nd Bulgarian Occupation, with the stores at Vasileos Georgiou II (now Dimokratias street). On the right building, the neoclassical features of the lofty pilasters with the horizontal ridges are distinctive. The current building is shown on the following page.

Νεοκλασικό κτίσμα της οθωμανικής περιόδου στην πλατεία Βασιλέως Γεωργίου Β' 34

Neoclassical building of the Ottoman period at 34 Vasileos Georgiou II square

Εκλεκτικιστικό κτίσμα της οθωμανικής περιόδου, στην «πρόσοψη» της κεντρικής πλατείας Ξάνθης, στην οδό Βασιλέως Γεωργίου 34. Σήμερα στον χώρο λειτουργεί το «Κοσμηματοπωλείο Αλεξίου». Πρόκειται για ένα πολύ προσεγμένο κτήριο με επιμελημένα νεοκλασικά στοιχεία, σαφώς διαφοροποιημένο από την αρχική του μορφή, αναστηλωμένο στα βασικά δομικά και μορφολογικά χαρακτηριστικά του και ανακαινισμένο έτσι ώστε να εξυπηρετήσει τις ανάγκες μιας μοντέρνας επιχείρησης. Η κεντρική παραστάδα, βασικό υποστηρικτικό στοιχείο του κτηρίου, στη σύγχρονή του μορφή έχει αφαιρεθεί και έχει αντικατασταθεί από ενιαίο πέτρινο πάνελ στο άνω μέρος και κεντρική εξώθυρα με ρωμανική επίστεψη. Έχει διατηρηθεί η προεκτεταμένη μαρκίζα, με εντυπωσιακά νέα αδρά υποστηρικτικά φουρούσια από σύγχρονα υλικά, με κοχλίες στην απόληξη, αντί των παλαιότερων βραχύσωμων μεταλλικών στην αρχική μορφή του οικοδομήματος. Οι παραστάδες στα τελειώματα, με τα επιμελημένα επιστύλια και τη γραμμωτή διακόσμηση, έχουν διατηρηθεί, καθώς και το στηθαίο επί της οροφής, με εντελώς διαφορετική μορφή, σε ύφος Art Deco.

Στη σημερινή του μορφή, τέσσερις παραστάδες σε ανάλογα διαστήματα κτιστά συμπαγή, με τρεις τυφλούς φεγγίτες-φατνώματα, και άνωθεν αυτού, ενιαίο κεντρικό στοιχείο με τη μορφή πλατιάς επιβλητικής παραστάδας με επιστύλιο και ανεστραμμένα φουρούσια μνημειακού χαρακτήρα.

Στην παλιά του μορφή το στηθαίο είχε, επίσης, αετωματικό χαρακτήρα, με κεντρικό ορθογώνιο στοιχείο, κυκλικό φεγγίτη και βαθιά κυμάτια από ανεστραμμένους κεράμους σε συνεχή διάταξη εκατέρωθεν αυτού, που επεκτείνεται και στην πλευρά της οδού Βασιλέως Κωνσταντίνου.

Eclectic building of the Ottoman period in the Vasileos Georgiou square of Xanthi, at 34. "Alexiou jewelers" operates there today. It is a meticulous building with thorough neoclassical features which clearly differs from its original form, restored to its basic structural and morphological characteristics and renovated so as to accommodate the needs of a modern business. The central pilaster, the main supportive feature of the building in its current form, has been replaced with a uniform stone panel at the top and a central door with a neo-Romanesque finial. They have retained a protruding marquee with impressive new supporting corbels of contemporary materials with screws at the ends instead of the older, short metal ones in the original form of the building. The pilasters on the ends, with meticulous architraves and linear decor, have been retained as well as the parapet on the roof, in a completely different Art Deco style.

Today, the building has four pilasters at equal intervals with three blind skylights-panels. There is also a central element, a wide imposing pilaster, with an architrave and impressive inverted corbels.

In the previous form, the parapet also had a gabled style, with a central rectangular feature, circular skylight and deep moulding, and inverted tiles in alignment on either side, which extends to the side of the building on Vasileos Konstantinou street.

Η επιμελημένη προεκτεταμένη μαρκίζα-στέγαστρο και τα αδρά εντυπωσιακά υποστηρικτικά φουρούσια, σε στυλ Art Deco, στη σημερινή μορφή του κτίσματος.

The meticulous protruding marquee-awning with impressive supporting corbels in Art Deco style as the building is today.

Παλαιότερη άποψη του οικοδομήματος, όπου φαίνεται η κεντρική παραστάδα και το αέτωμα χωρίς τριγωνική απόληξη.

Older view of the building with the central pilaster and gables without the triangular end.

Νεοκλασικό κτίσμα
της οθωμανικής
περιόδου
στην πλατεία
Βασιλέως Γεωργίου
Β' 36

Neoclassical building
of the Ottoman
period at 36
Vasileos Georgiou II
square

Πρόσοψη του κτίσματος με εμφανή την κατακορυφότητα και την ανάπτυξη τριών καθ' ύψος επιπέδων. Η στενή πρόσοψη δεσμεύει το κτήριο να αναπτυχθεί μόνο σε βάθος. Κατακορυφότητα, συμμετρία, υψίκορμο ισόγειο και πρώτος όροφος.

Frontal view of the building with its evident verticality and three levels. The narrow facade restricts the building by developing only in depth. Verticality, symmetry, tall ground floor, and first floor.

Η επίστεψη της ταράτσας με μπαλοστράδα (πεσσούς με κολονάκια). Εμφανές το τυφλό χαμηλό δώμα με παραστάδες, επιστύλια και γείσο οροφής με πυκνοθετημένα φουρούσια και μετάλλια στα μεσοδιαστήματα.

The terrace finial with a balustrade. A “blind” low ceiling with architraves and eaves with dense corbels interval with medallions.

Το διπλανό κτήριο, εφαπτόμενο του προηγούμενου, είναι ένα κτίσμα με στενή καθ' ύψος πρόσοψη, με ισόγειο πρώτο όροφο και τυφλό δώμα. Η αριστερή παραστάδα είναι κοινή με του διπλανού κτίσματος, και, όπως και η δεξιά, είναι ραβδωτές με επιστύλια. Το ισόγειο σήμερα είναι διαμορφωμένο, ώστε να εξυπηρετεί τις ανάγκες ενός σύγχρονου καταστήματος, με βιτρίνα σε όλη την πρόσοψη. Εξώστης με περίτεχνο κιγκλίδωμα σε όλο το μήκος της πρόσοψης, ο οποίος στηρίζεται σε τρία υποστηρικτικά φουρούσια. Δύο εξωστόθυρες ορθογώνιες υψίκορμες καλύπτουν σχεδόν όλη την πρόσοψη του πρώτου ορόφου, αντί του περικλειστού με ξύλινα υαλωτά κουφώματα εξώστη του κτίσματος στην παλαιότερή του μορφή. Τυφλό δώμα με διακοσμητικά στοιχεία, προεκτεταμένη μαρκίζα-γείσο με γεισίποδες και μετωπιαίο στηθαίο με πεσίσκους και ποδίσκους-κολωνάκια μεταξύ τους. Κάθε πεσίσκος φέρει διακοσμητικό κεραμικό στοιχείο με μορφή αγγείου και σε απόλυτη αντιστοιχία με τους ποδίσκους, πυκνοθετημένα ακροκέραμα. Οι πεσίσκοι εμφανίζονται και στην εμφανή βαθμιδωτή πλαϊνή πλευρά του οικοδομήματος στο ύψος της οροφής, δημιουργώντας ένα πολύ ιδιαίτερο αισθητικό αποτέλεσμα τύπου ζιγκουράτ που εκφράζει την τάση Art Deco.

Συστοιχία από εννέα φουρούσια και οκτώ μενταγιόν στο γείσο της οροφής. Ιωνικού ρυθμού επιστύλια στις παραστάδες του δώματος.

A row of nine corbels and eight medallions on the eaves. Pilasters on the rooftop room with Ionic style architraves.

The adjoining building is a tall structure with a narrow facade, a ground floor, a first floor, and a roof top room. The left pilaster is shared with the adjoining building and is fluted with architrave, as is the one on the right. The ground floor is designed so as to accommodate the needs of a modern-day store, with the shop window covering the whole facade. A balcony with an elaborate railing along the facade which is supported by three corbels. Two lofty, rectangular front doors take up almost all of the first floor facade instead of the enclosed balcony with wooden windows of the previous form of the building. Blind ceiling with decorative features, protruding marquee eaves with corbel, field parapet with pillars and pedicels-columns in between. Each pillar has a decorative ceramic in the form of a pot and is in perfect correspondence with the pedicels and compact crown tiles. Pillars can be seen on the graduated side of the building at the height of the roof, creating a unique aesthetic result of a ziggurat Art Deco style.

Κτήριο με νεοκλασικά στοιχεία στη γωνία της πλατείας Βασιλέως Γεωργίου Β' με την οδό Γεωργίου Σταύρου

Building with neoclassical features on the corner of Vasileos Georgiou II square and Georgiou Stavrou str.

Το συμπαγές κτιστό στηθαίο στην πρόσοψη του κτηρίου στηρίζεται σε πεσσίσκους με επιστύλια. Ενδιαφέρουσα, επίσης, είναι η δίρριχτη κεραμοσκεπή, που δίνει την εντύπωση ενός μεγάλου εντυπωσιακού αετώματος με επιβλητικό τριγωνικό σχεδιασμό ■ The compact parapet with pillars and architraves on the facade of the building. An impressive feature is the pitched roof which is designed as a large gable with an imposing figurative triangle.

Κτίσμα με έντονα νεοκλασικά στοιχεία στη γωνία της πλατείας Βασιλέως Γεωργίου Β' με την οδό Γεωργίου Σταύρου. Ανήκε στον Στέφανο Μπλάτσιο, μια μεγάλη και ισχυρή προσωπικότητα του παρελθόντος. Το 1985 πωλήθηκε στις κόρες του Δημήτριου Δερμεντζοπούλου (Ελισάβετ, Άννα, Φανή). Για πολλά χρόνια, στο ισόγειο στεγαζόταν το καφενείο «ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ» του Χρήστου Χαϊδά.

Το κτήριο διαθέτει έντονο νεοκλασικό ύφος, που αναπτύσσεται στις δύο εμφανείς πλευρές, και στη στενότερη επί της πλατείας, και στην ευρεία επί της οδού Γεωργίου Σταύρου. Αποτελείται από ισόγειο και άνω όροφο, με μεγάλο μπαλκόνι που περιστεύει σχεδόν όλη την περίμετρο των δύο πλευρών. Βαρείς πεσσοί με ραβδωτή διακόσμηση στα καρδινάλια δομικά σημεία, καθώς και στα ενδιάμεσα των ανοιγμάτων του ισογείου. Η εξώθυρα επί της πλατείας είναι υψίκορμη κάθετη ορθογώνια, με βιτρίνες εκατέρωθεν αυτής, και τα ανοίγματα επί της Γεωργίου Σταύρου είναι ορθογώνια οριζόντια, διαμορφωμένα, ώστε να εξυπηρετούν τις ανάγκες του σύγχρονου καταστήματος, το οποίο φιλοξενεί το εν λόγω κτήριο. Ο άνω όροφος στη στενή του όψη φέρει εξωστόθυρα και ανοίγματα με φαρδιές κορνίζες, παραστάδες με επιστύλια στα τελειώματα, φαρδύ βαθμιδωτό γείσο οροφής, στηθαίο συμπαγές κτιστό μόνο στην πρόσοψη με πεσσίσκους και επιστύλια. Στην ευρεία πλευρά φέρει ανοίγματα με αδρά υπέρθυρα, ενώ η δίρριχτη κεραμοσκεπή διαμορφώνεται ως μεγάλο εντυπωσιακό αέτωμα με επιβλητικό σχεδιαστικό τρίγωνο. Το ανακαινισμένο κτήριο διατηρεί τα νεοκλασικά του στοιχεία κυρίως στον άνω όροφο και στην οροφή.

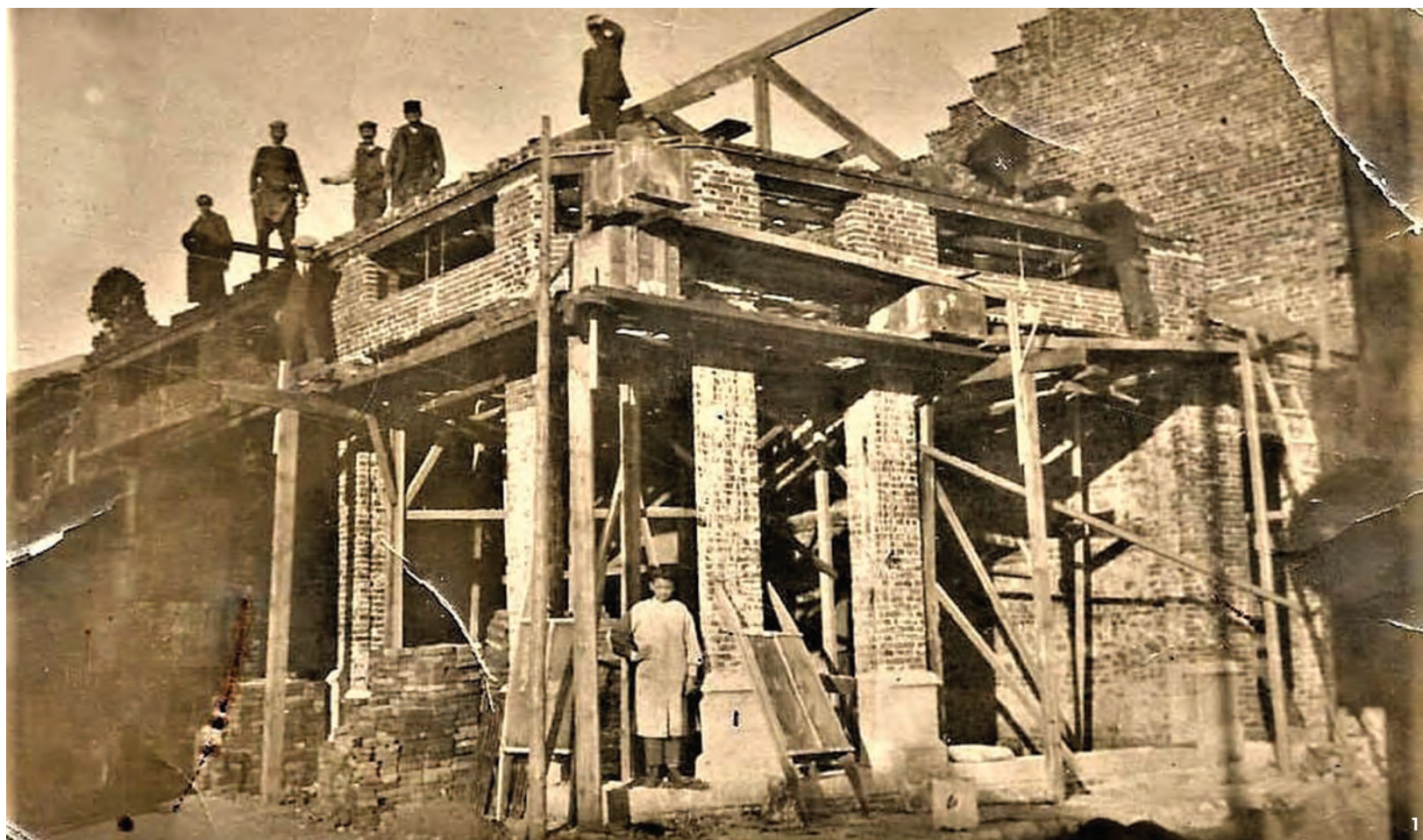
A building with strong neoclassical features on the corner of Vasileos Georgiou II square and Georgiou Stavrou street. Owned by Stephanos Blatsios, a grand and prominent figure of the past. In 1985 it was sold to the daughters of Dimitrios Dermetzopoulos (Elisavet, Anna, Fani). For many years Christos Chaidas' cafe (Kafenion) "Kentrikon" operated on the ground floor.

The building has a strong Neoclassical style, developed on two sides, the narrow side facing the square and the wider Georgiou Stavrou street. It consists of ground floor and top floor, with a large balcony running the perimeter of both sides almost completely. Heavy fluted pillars on key structural points, as well as, between the openings of the ground floor. The front door on the side of the square is a lofty vertical rectangle, with shop windows on either side of the door and the openings. The openings on Georgiou Stavrou street are designed so as to accommodate the needs of a modern store which is housed in this building. On the narrow side of the top floor, there is a front door and openings with wide cornices, pilasters with architraves, wide graduated eaves, compact parapet with pillars and architraves on the facade. The wider side has openings with broad lintels, while the pitched roof is designed as a large impressive gable with an imposing figurative triangle. The renovated building has retained its neoclassical features, mainly on the top floor and the roof.

Κτήριο με νεοκλασικά στοιχεία στη γωνία της πλατείας Βασιλέως Γεωργίου Β' με την οδό Γεωργίου Σταύρου

Building with neoclassical features on the corner of Vasileos Georgiou II square and Georgiou Stavrou str.

Ένα ακόμη πολύ ιδιαίτερο κτήριο, σε εκλεκτικιστικό ύφος, με στοιχεία Art Deco, σε συνδυασμό με νεοκλασικά στοιχεία στην απέναντι γωνία του προηγούμενου κτηρίου. Αποτελείται από ισόγειο και δώμα με ορθογώνιους κιγκλιδωματικούς φεγγίτες, που διαχωρίζεται από το στηθαίο οροφής με βαθμιδωτή ταινία και στις δύο εμφανείς πλευρές του κτίσματος. Το κτήριο έχει αναστηλωθεί, ώστε να καλύπτει τις ανάγκες μια σύγχρονης επιχείρησης, αλλά διατηρεί τις δομικές παραστάδες, που διαθέτουν διπλή βάση και επιστύλια. Αξιοσημείωτο είναι το ιδιαίτερο σχήμα του, καθώς δεν έχει γωνιακή διάταξη στις εμφανείς πλευρές, αλλά μια πρισματική διαμόρφωση με παραστάδες εκατέρωθεν και συνέχεια σε κιγκλιδωματικό φεγγίτη στο δώμα. Το στηθαίο είναι κτιστό και συμπαγές, με κολωνάκια στο άνω μέρος επί της Γεωργίου Σταύρου, ενώ η εμπρόσθια όψη υψώνεται σ' ένα εντυπωσιακό ανάπτυγμα, με υπερυψωμένο στηθαίο με στοιχεία έντονης γραμμικότητας, ορθογώνια σχήματα, εκατέρωθεν του κεντρικού υπερυψωμένου τετραγώνου, που αποτελεί το βασικό δομικό στοιχείο της πρόσοψης. Έντονη γεωμετρικότητα, τραπεζοειδείς πεσίσκοι, διαχωριστικές ταινίες, επιβλητική πρόσοψη, κυκλικός φεγγίτης στο κέντρο, συνιστούν ένα οικοδόμημα με μνημειακού χαρακτήρα στοιχεία, που εκπροσωπεί την τάση Art Deco σε συνδυασμό με νεοκλασικά στοιχεία.

A unique building with Eclectic style, Art Deco, and neoclassical features located on the opposite corner of the previous building. It consists of a ground floor and upper floor with rectangular railed skylights and is separated from the roof parapet with a graduated strip on both sides of the building. The building has been restored so as to serve the needs of a modern business, but it has retained its structural pilasters, which have a double base and architraves. It is worth noticing its unique shape, as it does not have a corner layout of the sides but rather a prismatic design with pilasters on either side which goes on to the railed skylight on the upper floor. The parapet is built and compact with columns on the top part, facing Georgiou Stavrou street, whereas the front facade towers impressively, with a raised parapet with strong linear features, rectangular shapes on either side of the raised square which make up the basic structural feature of the facade. Strong geometrical, trapezoidal pillars, divisional strips, an imposing facade, and a circular skylight in the center constitute a building with monumental characteristics which represent a combination of Art Deco and neoclassical features.

2

3

1. Φωτογραφία από την ανέγερση του κτηρίου (Αρχείο Αικατερίνης Αδαμίδου).
- 2-3. Παλιότερες όψεις του οικοδομήματος (Αρχείο Αικατερίνης Αδαμίδου).
1. Photograph from the construction of the building (Archive: Aikaterini Adamidou).
- 2-3. Older views of the building (Archive: Aikaterini Adamidou).

Το αρχοντικό του Χαμδή Μπέη στην οδό 4^{ης} Οκτωβρίου

The mansion of Hamdi Bey on 4th Oktovriou str.

Αρχιτεκτονικό αριστούργημα, εξαιρετικό δείγμα του πλούτου και του κοσμοπολιτισμού της Ξάνθης. Το κτήριο αποτελείται από το υπερυψωμένο ισόγειο και τον άνω όροφο. Απόλυτη συμμετρία και καθαρότητα των μορφών. Μαρμάρινη κλίμακα που οδηγεί σε προστώο στεγασμένο όχι με εξώστη, αλλά με περικλειστη προέκταση του κλειστού χώρου άνωθεν αυτού (έρκερ). Στιβαρές κολώνες στηρίζουν το οικοδόμημα, διακοσμημένες με συνημμένους κίονες, που συνεχίζονται και στον άνω όροφο. Διακοσμητικές ροζέτες στον προεταμένο κλειστό χώρο πάνω απ' τον εξώστη.

An architectural masterpiece, exemplary of the wealth and cosmopolitan flair of Xanthi. The building consists of a raised ground floor and a top floor. Absolute symmetry and clean form. A marble staircase leads to the portico, which is covered not by a balcony but with an enclosed extension of the closed area above it. Sturdy columns support the structure, decorated with attached pillars rising to the upper floor. Decorative rosettes on the protruding closed area over the balcony.

2

3

7

4

5

6

1. Το αρχοντικό του καπνέμπορου Χαμδή Μπέη με έντονα νεοκλασικά στοιχεία, στην οδό 4^{ης} Οκτωβρίου. Σήμερα ανήκει στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης ■ 2. Γείσο με διαζώματα στον άνω όροφο, απλές κορνίζες σε όλα τα παράθυρα, προεξέχοντα υπέρθυρα, φουρούσια στο κάτω μέρος όλων των ανοιγμάτων του ισογείου και του άνω ορόφου ■ 3. Μετωπική άποψη του εξώστη του αρχοντικού στη βόρεια πλευρά. Επανάληψη αρχιτεκτονικών στοιχείων σε όλες τις πλευρές του αρχοντικού, υψίκορμα ανοίγματα εκατέρωθεν της εξώθυρας του εξώστη ■ 4. Διακρίνονται έντονα νεοκλασικά στοιχεία των τελειωμάτων στον άνω όροφο, με επιστημημένους τετραγωνισμένους κίονες πάνω στους πεσσούς, με βάση και επιστύλιο ■ 5. Γεισίποδας με αύλακες (κυμάτια) και ροζέτα στηρίζει το αδρό κάτω εύρος (περβάζι) των παραθύρων ■ 6. Ο ίδιος συμπληρωματικός εξώστης στη βόρεια πλευρά του αρχοντικού ■ 7. Ο Χαμδή Χουσεΐν Φεχμή Μπέη (1900-1965) με πιο ευρωπαϊκό ντύσιμο μετά την απελευθέρωση της Ξάνθης, τη δεκαετία του '30 (Αρχείο Σαμπάν Ραμαδάνογλου) ■ 8. Ο Χαμδή Χουσεΐν Φεχμή Μπέη (1900-1965) με οθωμανική αμφίεση (Αρχείο Σαμπάν Ραμαδάνογλου).

1. The mansion of Hamdi Bey with strong neoclassical features on 4th Oktovriou street. Today it belongs to the Democritus University of Thrace ■ 2. Eaves with two cornices on the top floor, simple moulding on the windows, protruding lintels, and corbels at the bottom of all the openings of the ground floor and top floor ■ 3. Frontal view of the balcony on the northern side. Repetitive architectural elements on all sides of the mansion, tall lofty openings on either side of the balcony door ■ 4. In the photograph, we can see strong neoclassical features in the finishings of the first floor, with square columns attached to the pillars, with base and architraves ■ 5. A corbel with grooves (waves) and rosette supports the rough lower width (sill) of the windows ■ 6. The same complementary balcony on the northern side of the mansion ■ 7. Hamdi Husein Fehmi Bey (1900-1965) in European attire after the liberation of Xanthi in the 1930s (Archive: Saban Ramadanoglou) ■ 8. Hamdi Husein Fehmi Bey (1900-1965) in Ottoman attire (Archive: Saban Ramadanoglou).

8

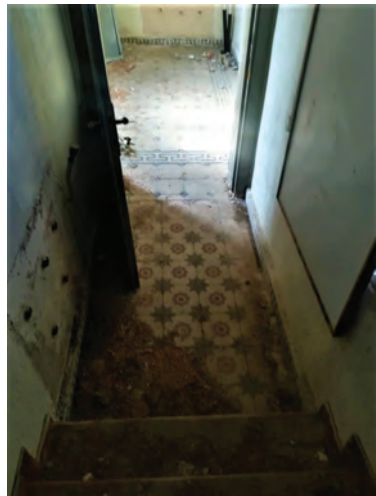
9

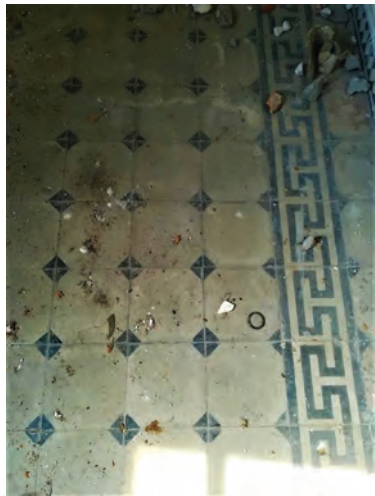
10

11

12

13

14

9. Ο αύλειος χώρος κάτω από τον εξώστη. Διακρίνεται πέτρινος διάδρομος.
10. Ο κλειστός χώρος κάτω από τον εξώστη.
11. Η πέτρινη σκάλα του εξώστη προς το ισόγειο.
12. Άποψη του δαπέδου από τη σκάλα.
13. Το δάπεδο της υποδοχής με επίστρωση καλαίσθητων πλακιδίων και πλαισίωση σε μαιανδρικό σχηματισμό.
14. Το συντριβάνι στον υπαίθριο χώρο του αρχοντικού.
15. Αναγεννησιακή λεπτομέρεια του συντριβανιού.

9. The courtyard, under the balcony. A stone pathway can be seen.
10. The enclosed area under the balcony.
11. The stone stairs from the balcony to the ground floor.
12. View of the floor from the stairs.
13. The floor in the reception area with tiles framed with a meander design.
14. The fountain in the open area of the mansion.
15. Fountain with Renaissance detail.

15

Το Παλιό Δημοτικό Νοσοκομείο Ξάνθης (Περιοχή Λευκού Πύργου) The former Public Hospital of Xanthi (Lefkou Pyrgou area)

Σημερινή άποψη του κτίσματος του παλιού Δημοτικού Νοσοκομείου ■ Today's view of the building of the former Municipal Hospital.

Η κτητορική επιγραφή του κτίσματος ■ The foundation plaque of the building.

Το κτίσμα του παλαιού Δημοτικού Νοσοκομείου ανηγέρθη, βάσει κτητορικής επιγραφής, το 1930, και θεμελιώθηκε από τον ίδιο τον Ελευθέριο Βενιζέλο. Εγκαινιάστηκε στις 22/12/1935, επί Δημαρχίας Χρήστου Κοψιδά. Φέρει έντονα νεοκλασικά στοιχεία και ήταν το μεγαλύτερο νοσοκομείο της εποχής του σε Μακεδονία και Θράκη. Διατηρούσε 90 κλίνες. Έχει χτιστεί σε πευκόφυτο ειδυλλιακό χώρο συνολικής έκτασης 40 στρεμμάτων. Βρίσκεται στην περιοχή του Λευκού Πύργου.

The building of the former Public Hospital was erected, based on the registry plaque, in 1930 and founded by Eleftherios Venizelos himself. It was inaugurated on 22/12/1935 during the mayorship of Christos Kopsidas. It has strong neoclassical features and was the largest hospital in Macedonia and Thrace. It had 90 beds. It is built in an idyllic area full of pines covering an area of 40 acres. It is in the Lefkou Pyrgou area.

38 ΞΑΝΘΗ. Δημοτικό Νοσοκομείο

1. Θεμελίωση του Δημοτικού Νοσοκομείου Ξάνθης από τον Ελευθέριο Βενιζέλο στις 9 Μαΐου 1930 ■ 2. Αποβίβαση του Ελευθερίου Βενιζέλου στο Πόρτο Λάγος για επίσκεψη στην Κομοτηνή και την Ξάνθη προς θεμελίωση του Δημοτικού Νοσοκομείου. Στο πλευρό του πάντα, η σύζυγός του και μεγάλη Ευεργέτιδα, Έλενα Σκυλίτση-Βενιζέλου ■ 3. Το Δημοτικό Νοσοκομείο χτίζεται, 1930 4. Το Παλιό Νοσοκομείο σε καρτ ποστάλ εποχής.

1. Foundation of the Public Hospital of Xanthi by Eleftherios Venizelos on the 9th of May 1930 ■ 2. Eleftherios Venizelos while disembarking at Porto Lagos to visit Komotini and Xanthi for the foundation of the Public Hospital. By his side, as always, his wife and great benefactor, Elena Skylitsi-Venizelou ■ 3. The Public hospital being built, 1930 ■ 4. The former Hospital at a postal card of the time.

Σήμερα στεγάζει το Στρατοδικείο Ξάνθης και υπηρεσίες της Δ.Ε.Υ.Α.Ξ. Αποτελείται από το ισόγειο και τον άνω όροφο, με ένα κεντρικό ελαφρώς υπερυψωμένο κτήριο και εκατέρωθεν αυτού δύο συμμετρικές πτέρυγες σε ορθογώνια διάταξη. Συμμετρική διάταξη ανοιγμάτων, αρμονική εναλλαγή συμπαγών και ελεύθερων επιφανειών, προστώ με κίονες που στενεύουν σταδιακά προς τα πάνω, με επιστύλια και βάσεις, στηρίζουν τον εξώστη στο πρόθυρο, στηθαίο (μπαλκόνι) οροφής συμπαγές κτιστό σε πέντε διαζώματα. Ο περιμετρικός περίβολος φέρει στηθαίο περίφραξης με νεωτεριστικά φουρούσια υποστήριξης.

Today the Military Court of Xanthi and DEIAX services (Municipal Water Supply and Sewerage Undertaking) are housed there. It consists of a ground floor and top floor, with one central, slightly raised building with two symmetrical rectangular wings on either side. A symmetrical alignment of the openings, harmonious alternations of a solid and void portico with columns that gradually become narrower towards the top, with architraves and bases supporting the balcony of the entrance, balcony on the roof built compactly in five cornices. The perimetric area has a wall, and the top floor has cement parapets with rails and contemporary corbels for support.

Η βίλα Σιγάλα, νυν Αγκόρτζα (Περιοχή Λευκού Πύργου)

The Sigalas' villa, now Agortzas' (Lefkou Pyrgou area)

1

2

3

1,2. Απόψεις της βίλας Σιγάλα, νυν Ιωάννη Αγκόρτζα.

3. Πανοραμική άποψη της βίλας Σιγάλα, νυν Αγκόρτζα. Περιοχή Λευκού Πύργου (Αρχειό Ιωάννη Αγκόρτζα).

1,2. Views of the Sigalas' villa, now Agortzas'.

3. Panoramic view of the Sigalas' villa, now Agortzas', Lefkou Pyrgou area (Archive: Ioannis Agortzas).

Ο ιατρός Ιωάννης Αγκόρτζας στον Υγειονομικό Σταθμό Εχίνου
(Φωτογραφία Πέτρου Θεοχαρίδη).

Dr Ioannis Agortzas at the Echinus Health Centre
(Photo by Petros Theocharidis).

Η εν λόγω κατοικία φέρεται ότι είναι χτισμένη σε σχέδια Ερνέστου Τσίλλερ, κάτι, όμως, που δεν στοιχειοθετείται με ακλόνητες και σταθερές αποδείξεις. Σύμφωνα με πληροφορίες του γνωστού γιατρού της πόλης μας, συλλέκτη, ιστοριοδίφη και σημερινού ιδιοκτήτη της βίλας Σιγάλα, Ιωάννη Αγκόρτζα, μετά τον θάνατο του Ερνέστου Τσίλλερ, οι κόρες του άρχισαν να πωλούν σχέδια του πατέρα τους ανά την ελληνική επικράτεια (370 σχέδια). Κάπως έτσι, ισχυρίζεται ο κ. Αγκόρτζας, απέκτησαν σχέδια του Τσίλλερ ο Ανάργυρος Σιγάλας και ο Χαράλαμπος Βόγιας (Η πληροφορία αναφέρεται και στο βιβλίο του Θωμά Εξάρχου, *Δύο Μονογραφίες: Ανάργυρος Σιγάλας – Αρίστος Χασιρτζόγλου*, ΠΑΜΘ – ΠΕ Ξάνθης, Ξάνθη 2014, σ. 401, 402). Και οι δύο βίλες, οι οποίες είναι χτισμένες σε πολύ κοντινή απόσταση η μία από την άλλη, φέρουν τα ίδια αρχιτεκτονικά χαρακτηριστικά: Πύργους, γοθτικά στοιχεία εξώστη (βεράντα στηριζόμενη σε πεσσούς) και έχουν χτιστεί και οι δύο μετά το 1930. Η βίλα τού, επίσης, καπνέμπορου και λαδέμπορου Χαράλαμπου Βόγια φέρει μαρμάρινη κτητορική επιγραφή στη δεξιά γωνία της πρόσοψης του κτίσματος, με ημερομηνία 6 Μαρτίου 1936, καθώς και τα μονογράμματα του κτήτορος Χ.Θ.Β (Χαράλαμπος Θεοδώρου Βόγια). Ίσως και το στοιχείο του ανταγωνισμού, του

Ο ιατρός Ιωάννης Αγκόρτζας, ιδιοκτήτης της βίλας Σιγάλα, σε παλαιότερη φωτογραφία (Αρχείο Ιωάννη Αγκόρτζα).

The residence appears to have been built according to the designs of Ernst Chiller, however, it is something that has not been verified by solid proof. According to the information given by the well-known Doctor, collector, historian, and current owner of the Sigalas' villa, Ioannis Agortzas, after the death of Ernst Chiller, his daughters began to sell their father's designs all over Greece (370 designs). In this way, according to Doctor Agortzas, Anargyros Sigalas, and Charalambos Vogias acquired design by Chiller (The information appears in Thomas Exarchou's book, *Two Monographs: Anargyros Sigalas – Aristos Chasirtzoglou*, Region of Eastern Macedonia & Thrace – Xanthi Regional Unit, Xanthi 2014, p. 401, 402). Both villas, which are built in close proximity to each other, have the same architectural characteristics. Towers, gothic features on the balcony (verandah supported by pillars), and both built post-1930. The villa was owned by tobacco merchant and oil merchant Charalambos Vogias bears a marble foundation plaque on the right corner of the facade, with the date 6th March 1936, as well as the monogram of the owner Charalambos Vogias of Theodoros. Perhaps the

Dr Ioannis Agortzas, owner of the Sigalas' villa, in an older photograph (Archive: Ioannis Agortzas).

εντυπωσιασμού, της προσωπικής φιλίας μεταξύ των εν λόγω καπνεμπόρων και γειτόνων, να έπαιξε κάποιον ρόλο επηρεασμού του ενός από τον άλλο.

Η βίλα του Ανάργυρου Σιγάλα διασώθηκε, μιας και αγοράστηκε στις 24 Μαΐου 1972 από τον Ιωάννη Αγκόρτζα, από τους απογόνους του Ανάργυρου Σιγάλα, την εγγονή του Άννα Γιαννιού-Χολέβα και τη μοναχοκόρη του Μαργαρίτα Σιγάλα. Ήταν ιερός ο σκοπός τη δεδομένη στιγμή για τον Ιωάννη Αγκόρτζα, μιας και, όπως μας είπε, το χρωστούσε στον Ευεργέτη του Ανάργυρου Σιγάλα, όταν στα δύσκολα χρόνια της Κατοχής, σιτιζόταν ο ίδιος από συσσίτιο του καπνέμπορου στη Θεσσαλονίκη.

Ο καπνέμπορος είχε φροντίσει να προστατέψει τους Ξανθιώτες συμπολίτες του και να τους περιθάλπει, δίνοντάς τους τροφή και στέγη, αλλά και ειδικές ταυτότητες ως μέλη του προσωπικού του στη βιομηχανία του (Την περίοδο της Κατοχής, ο Καπνεμπορικός Σύλλογος Θεσσαλονίκης οργανώνει και χρηματοδοτεί παιδικά συσσίτια για πάνω από 2000 άπορα παιδιά προσφύγων από την Ανατολική Μακεδονία και Θράκη. Ανάμεσα στα 36 μέλη του Συλλόγου, ο Ανάργυρος Σιγάλας προσέφερε το έκτο μεγαλύτερο ποσό των 500.000 δρχ. για τα συσσίτια αυτά. Από κάθε οικογένεια σιτιζόταν ένα παιδί. Μεταξύ αυτών των παιδιών ήταν και ο γιατρός Ιωάννης Αγκόρτζας). Οι προαναφερθέντες λόγοι, αλλά και η έντονη επιθυμία της συζύγου του Ιωάννη Αγκόρτζα να αγοραστεί η βίλα για τη διαμονή της οικογένειας στην πόλη της Ξάνθης, διαδραμάτισαν καθοριστικό ρόλο στην απόκτηση και τη διάσωση της βίλας από τη λήθη και την ολοκληρωτική καταστροφή (ήδη είχε πληγεί από πυρκαγιά).

rivalry, a desire to impress, and friendship between the neighboring tobacco merchants played a part in the influence they had on each other.

The Anargyros Sigalas' villa was saved, as it was bought on the 24th of May 1972 by Ioannis Agortzas from the heirs of Anargyros Sigalas, his granddaughter Anna Giannou-Choleva and his only daughter Margarita Sigala. It was a sacred purpose of that time for Ioannis Agortzas, for as he tells us, he owned it to his benefactor Anargyros Sigalas. During the occupation of those difficult years, he was fed at the charity food line offered by the tobacco merchant in Thessaloniki. The tobacco merchant made sure that his fellow citizens of Xanthi were cared for and protected by offering food, accommodation, and special passes as members of the staff of his factory. (During the Occupation, the Tobacco Merchants' Association of Thessaloniki organized and financed the children's food line for over 2000 impoverished refugee children from Eastern Macedonia and Thrace. Of the 36 members of the Association, Anargyros Sigalas offered the sixth largest amount of 500.000 drachmas for the food line. One child of each family was fed. One of these children was Doctor Ioannis Agortzas).

For this aforementioned reason, but also the strong desire of his wife to buy the villa for the family to settle in Xanthi, played a decisive role in the acquisition and salvation of the villa from complete destruction (it had already been affected by fire).

4. Η κάρτα σίτισης του Ιωάννη Αγκόρτζα από τον Ευεργέτη του Ανάργυρου Σιγάλα για τα παιδικά συσσίτια Θεσσαλονίκης, την περίοδο της Κατοχής (Αρχείο Ι. Αγκόρτζα) ■ 5. Συνέντευξη του Κωνσταντίνου Μαυρομάτη με τον Ιωάννη Αγκόρτζα στον προαύλιο χώρο της βίλας ■ 6. Ξανθιώτες ποζάρουν μπροστά στον ερειπωμένο πύργο του Α. Σιγάλα (Αρχείο Ιωάννη Αγκόρτζα).

4. Ioannis Agortzas' card for the children's food line of Thessaloniki during the occupation, by his benefactor Anargyros Sigalas (Archive: I. Agortzas) ■ 5. Konstantinos Mavromatis' interview with Ioannis Agortzas in the villa's courtyard ■ 6. People of Xanthi posing in front of the derelict tower of A. Sigalas (Archive: Ioannis Agortzas).

4

5

6

Η βίλα Βόγια (Περιοχή Λευκού Πύργου και Αγίας Ειρήνης)

The Vogias' villa (Lefkou Pyrgou and Agias Irinis area)

1

2

3

ΑΙΤΗΣΗ	Ημερομηνία 9/09/2002
του Συλλόγου ιδιοκτητών περιοχής Λευκού Πύργου Ξάνθης δια της προέδρου Μαρίας Δόσιου	Προς Το ΥΠ.Π.Ο. 4η Εφορία Νεωτέρων Μνημείων Θεσπιάκης
Διεύθυνση Αν. Θράκης 2 τηλ. 05410 - 83092, 20725 fax 05410 - 20806 Πόλη Ξάνθη Τ.Κ. 67100	Ηραδίου 17 τηλ. 0310-214 497 fax 0310-213 800 Υπ' όψιν κας Καμπούρη
ορ. πρωτ. 111	
ΘΕΜΑ: Χορήγηση έγχρωμων αντιγράφων φωτογραφιών	
Σας παρακαλούμε να μας χορηγήσετε έγχρωμα αντίγραφα των φωτογραφιών που κατατέθηκαν για τον χαρακτηρισμό δύο (2) κτιρίων ως ιστορικών διατηρητέων μνημείων, ιδιοκτησίας κληρον. Ι. Αγκόρτζα και κληρον. Βόγια, στην περιοχή Λευκού Πύργου Δήμου Ξάνθης. (Τροποποίηση της Υ.Α. ΔΙΛΑΠ/Γ/3141/54232/16-10-01 (ΦΕΚ 1353/Β/17-10-2001) ως προς τον περιβάλλοντα χώρο, των χαρακτηρισμένων ως ιστορικών διατηρητέων μνημείων, δύο (2) κτιρίων κληρον. Ι. Αγκόρτζα και κληρον. Βόγια στην περιοχή Λευκού Πύργου Δήμου Ξάνθης).	
4η ΕΦΟΡΕΙΑ ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ Α.Τ. 1539 ΗΜΕΡΟΜ. 9.9.02 ΧΡΕΩΣΗ Τραϊκόβασιου	Για τον σύλλογο Η πρόεδρος

1. Η κτητορική επιγραφή της βίλας Βόγια, με ημερομηνία 6 Μαρτίου του 1936, με τα μονογράμματα του κτήτορα (Φωτογράφιση: Σαμπάν Ραμαδανόγλου).
2. Η βίλα του Χαρ. Βόγια, στην περιοχή του Λευκού Πύργου και Αγίας Ειρήνης, σε παλαιότερη φωτογραφία.
3. Επίσημος χαρακτηρισμός των δύο οικιών, Σιγάλα και Βόγια, ως διατηρητέων μνημείων.

1. The foundation inscription of the Vogias' villa dated 6th March 1936 with the monogram of the owner (Photo by Saban Ramadanoglou).
2. The Charalambos Vogias' villa, in the Lefkou Pyrgou and Agias Irinis area, in an older photograph.
3. The official registry of the two residences, Sigalas' and Vogias', as listed historical monuments.

4η ΕΦΟΡΕΙΑ ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ	
Α.Τ.	1539
ΗΜΕΡΟΜ.	9.9.02
ΧΡΕΩΣΗ	Τραϊκόβασιου

4

5

6

4,5. Επιμέρους απόψεις της βίλας Βόγια στη σημερινή της μορφή ■ 6. Ο οικογενειακός τάφος ■ 4,5. Particular views of the villa Vogias as it is today ■ 6. The family tomb.

Από τη μελέτη των φακέλων των δύο εξοχικών κατοικιών, που ευρίσκονται στην Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων Ξάνθης, προκύπτει ότι και οι δύο έχουν χαρακτηριστεί ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία, με Υ.Α. του Υπουργείου Πολιτισμού (ΔΙΛΑΠ /Γ/3141/54232), τη 16^η/10/2001, ως δείγματα εξοχικών κατοικιών του μεσοπολέμου, ιστορικής σημασίας. Πουθενά, όμως, δεν προκύπτουν ξεκάθαρες διαπιστώσεις από ειδικούς, αλλά και από υπηρεσίες, ότι είναι έργα του Τσίλλερ ή φέρουν χαρακτηριστικά της αρχιτεκτονικής του. Η εικασία για το αρχιτεκτονικό τους ύφος γίνεται προφανώς σε σύγκριση με την πατρική κατοικία του Ερνέστου Τσίλλερ στα περίχωρα της Δρέσδης, η οποία φέρει πολλά κοινά εξωτερικά μορφολογικά χαρακτηριστικά με τις εν λόγω βίλες. Η άποψη ότι οι βίλες μάλλον είναι χτισμένες σε σχέδια του Ερνέστου Τσίλλερ υποστηρίζεται, κυρίως, από τον Ιωάννη Αγκόρτζα και τον συνταξιούχο εκπαιδευτικό Παναγιώτη Τσιάκο, αμφότερους κατοίκους περιοχής Λευκού Πύργου και Αγίας Ειρήνης. Από τη μελέτη των φακέλων και της έντονης επιστολογραφίας τους, προκύπτει ο μεγάλος αγώνας τους για τη διάσωση και τον χαρακτηρισμό των εν λόγω εξοχικών κατοικιών ως ιστορικών και διατηρητέων, καθώς και για τη διατήρηση του περιβάλλοντος χώρου τους.

Δυστυχώς, δεν έγινε το ίδιο και για την ερειπωμένη πλέον βίλα του Χαράλαμπου Βόγια. Ο Χαράλαμπος Βόγιας ήταν άτεκνος και έτσι τον κληρονόμησαν τα έξι αδέρφια του. Στο Δημοτικό Κοιμητήριο Ξάνθης εντοπίστηκε ο τάφος του. Από εκεί αντλείται η πληροφορία ότι πέθανε στην πόλη μας, τη 22^η/12/1944, σε ηλικία εξήντα τεσσάρων ετών (Γεννήθηκε το 1880).

Σε επικοινωνία με τον ανιψιό του Χ. Βόγια, Γεώργιο Αλατζά, επιβεβαιώθηκαν οι φήμες περί πολλών κληρονόμων (Η μητέρα του ήταν αδελφή του Χ. Βόγια). Σύμφωνα με τη δική του αφήγηση, όταν συγκεντρώθηκαν όλοι οι κληρονόμοι στον κινηματογράφο «Ολύμπια», υπερπληρούσαν τον χώρο. Αυτός ήταν ο βασικός λόγος που το κτίσμα περιήλθε σ' αυτήν την ημιερείπωμένη κατάσταση και αφέθηκε στην καταστρεπτική επέλαση του χρόνου.

A study of the documents of these two outstanding residences, which are found in the Services of Modern Monuments of Xanthi, has shown that both have been registered as historic listed monuments by the Ministry of Culture (DPC/Γ/3141/54232) on the 16th/10/2001 as mid-war country homes of historical interest. But there are no clear verifications by experts or civil services that they are works of Chiller or bear his architectural characteristics. The assumption is made based on the comparison with his ancestral home in Dresden, which has many similar morphological and architectural characteristics to the villas in question. The view that the villas are probably built on Ernst Chillers' designs is supported mainly by Ioannis Argotzas and retired teacher Panagiotis Tsiakos, both residents of Lefkou Pyrgou and Agias Irinis area. From their study of the documents and the persistent correspondence, a huge effort was made on their part for the salvation and characterization of the country houses in question as historical and listed monuments, but also for the preservation of the surrounding area.

Unfortunately, the same was not accomplished for the now derelict Charalambos Vogias' villa. Charalambos Vogias had no children, and so his six siblings were his heirs. His grave has been found in the Municipal Cemetery of Xanthi. From it, we learn that he died in Xanthi on 22nd/12/1944 at the age of 64 (born in 1880).

Communication with his nephew Georgios Alatzas, confirms the speculation of many heirs (his mother was C. Vogias' sister). According to his testimony, when all the heirs gathered in the cinema "Olympia", they filled the whole space! That is the main reason that the building is abandoned in an almost derelict condition and left to be destroyed over time.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ – ΠΗΓΕΣ

1. Στέφανος Ιωαννίδης, *Ξάνθη 1870-1940 – Εικόνες και μαρτυρίες από την ιστορία της*, Ξάνθη 1982.
2. Στέφανος Ιωαννίδης, *Ξάνθη 1870-1940 – Εικόνες και μαρτυρίες από την ιστορία της*, Ξάνθη 1990.
3. Θωμάς Π. Εξάρχου, *Δεκαπέντε μήνες μιας πόλης – Ξάνθη: Ιανουάριος 1940 – Απρίλιος 1941*, Π.Α.ΚΕ.ΘΡΑ., Ξάνθη 1999.
4. Θωμάς Π. Εξάρχου, *Εφτά χρόνια μιας πόλης – Ξάνθη: 1933-1939*, Π.Α.ΚΕ.ΘΡΑ., Ξάνθη 2000.
5. Θωμάς Π. Εξάρχου, *Ξάνθη: Δέκα Μονογραφίες*, Π.Α.ΚΕ.ΘΡΑ., Ξάνθη 2001.
6. Θωμάς Π. Εξάρχου, *Οι εβραίοι στην Ξάνθη*, Π.Α.ΚΕ.ΘΡΑ., Ξάνθη 2001.
7. Θωμάς Π. Εξάρχου, *Οι Ηπειρώτες στην Ξάνθη*, Αδελφότητα Ηπειρωτών Νομού Ξάνθης, Ξάνθη 2002.
8. Θωμάς Π. Εξάρχου, *Νησιδες Πόλεως Ξάνθης 1*, Π.Α.ΚΕ.ΘΡΑ., Ξάνθη 2002.
9. Θωμάς Π. Εξάρχου, *Νησιδες Πόλεως Ξάνθης 2*, Π.Α.ΚΕ.ΘΡΑ., Ξάνθη 2003.
10. Κωνσταντίνος Θανόπουλος, *Πορεία αντίθετα – Η σύγκρουση για την προστασία της Παλιάς Ξάνθης – Πολιτικό χρονικό*, Π.Α.ΚΕ.ΘΡΑ., Ξάνθη 2005.
11. Θωμάς Π. Εξάρχου, *Ξάνθη 1861-1911 – Στοιχεία Ιστορίας*, Π.Α.ΚΕ.ΘΡΑ., Ξάνθη 2005.
12. Παντελεήμων Καλαφάτης, Μητροπολίτης Ξάνθης και Περιθεωρίου, *Πρακτικά Δημογεροντίας Ξάνθης, Κώδιξ Α΄-Β΄*, Ιερά Μητρόπολη Ξάνθης και Περιθεωρίου, Ξάνθη 2006.
13. Ελένη Κουνή, Βασίλης Αϊβαλιώτης, Σοφία Αδαμαντίδου, *Ο Λευτέρης Κουνής και η κοσμηματογραφία στην Ξάνθη*, Π.Α.ΚΕ.ΘΡΑ., Ξάνθη 2006.
14. Βασίλης Αϊβαλιώτης, *Ξάνθη γλυκύτατη μητριά*, Π.Α.ΚΕ.ΘΡΑ., Ξάνθη 2007.
15. Δημήτρης Μαυρίδης (επιμ.), *Ξάνθη, Η πόλη με τα χίλια χρώματα*, Δήμος Ξάνθης – Π.Α.ΚΕ.ΘΡΑ., Ξάνθη 2008.
16. Θωμάς Π. Εξάρχου, *Δύο Μονογραφίες: Ανάργυρος Σιγάλας – Αρίστος Χασριτζόγλου*, Π.Α.Μ.Θ. – Π.Ε Ξάνθης, Ξάνθη 2014.
17. Γεώργιος Φ. Μπατζακίδης, *Χατζή Εμίν Αγά, ο Μεγάλος Ευεργέτης της Οθωμανικής Ξάνθης*, Ξάνθη 2020.
18. Χρήστος Αστερίου, *Μικρές αυτοκρατορίες – Muratti – Ένας αποχαιρετισμός*, Πόλις, Αθήνα 2021.

ΠΕΔΙΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΖΗΤΗΣΕΩΝ

1. Δημοτολόγιο-Ληξιαρχείο Δήμου Ξάνθης
2. Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων
3. Κτηματική Υπηρεσία Ξάνθης
4. Δημοτικό Κοιμητήριο Ξάνθης
5. Εβραϊκό Νεκροταφείο Ξάνθης
6. Συνεντεύξεις Ιδιοκτητών

ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΤΕΣ¹

1. Ιωάννης Αγκόρτζας
2. Γεώργιος Αλατζάς
3. Οικογένεια Αντέμ
4. Οικογένεια Βασρεντίν Μολλά
5. Οικογένεια Καρβέλη
6. Κωνσταντίνος Κουρτίδης
7. Βικτωρία (Βίκυ) Μιχαλοπούλου-Μιχάλογλου
8. Αθανάσιος Νικολαΐδης
9. Αικατερίνη (Καίτη) Σταυροπούλου-Βλάχου

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΑ ΑΡΧΕΙΑ

1. Ιωάννης Αγκόρτζας
2. Αικατερίνη Αδαμίδου
3. Βικτωρία (Βίκυ) Μιχαλοπούλου-Μιχάλογλου
4. Αχιλλέας Δημητρίου Στάλιος
5. Αικατερίνη (Καίτη) Σταυροπούλου-Βλάχου
6. Σαφέτ Μπέης Τοπουζλού

¹ Θερμές ευχαριστίες στους πληροφορητές μας και σε όσους μας παραχώρησαν φωτογραφικό υλικό από τα οικογενειακά τους αρχεία.

BIBLIOGRAPHY – REFERENCES

1. Stefanos Ioannidis, *Xanthi 1870-1940 – Images and testimonies from its history*, Xanthi 1982.
2. Stefanos Ioannidis, *Xanthi 1870-1940 – Images and testimonies from its history*, Xanthi 1990.
3. Thomas P. Exarchou, *Fifteen months of a city – Xanthi: January 1940 – April 1941*, P.A.K.E.THRA., Xanthi 1999.
4. Thomas P. Exarchou, *Seven years of a city – Xanthi: 1933-1939*, P.A.K.E.THRA., Xanthi 2000.
5. Thomas P. Exarchou, *Xanthi: Ten Monographs*, P.A.K.E.THRA., Xanthi 2001.
6. Thomas P. Exarchou, *The Jews in Xanthi*, P.A.K.E.THRA., Xanthi 2001.
7. Thomas P. Exarchou, *The Epirotes in Xanthi*, Society of Epirotes of Xanthi, Xanthi 2002.
8. Thomas P. Exarchou, *Islets of the city of Xanthi 1*, P.A.K.E.THRA., Xanthi 2002.
9. Thomas P. Exarchou, *Islets of the city of Xanthi 2*, P.A.K.E.THRA., Xanthi 2003.
10. Konstantinos Thanopoulos, *Contrasting routes – Conflict for the protection of Old Xanthi – Political chronicle*, P.A.K.E.THRA., Xanthi 2005.
11. Thomas P. Exarchou, *Xanthi 1861-1911 – History elements*, P.A.K.E.THRA., Xanthi 2005.
12. Panteleimon Kalafatis, Metropolitan bishop of Xanthi and Peritheorion, *Minutes of the "Demogerontia" of Xanthi, Codes A'-B'*, Holy Metropolis of Xanthi and Peritheorion, Xanthi 2006.
13. Eleni Kouni, Vassilis Aivaliotis, Sofia Adamantidou, *Lefteris Kounis and jewelry making in Xanthi*, P.A.K.E.THRA., Xanthi 2006.
14. Vassilis Aivaliotis, *Xanthi sweet mother*, P.A.K.E.THRA., Xanthi 2007.
15. Dimitris Mavridis (ed.), *Xanthi, The city of a thousand colours*, Municipality of Xanthi – P.A.K.E.THRA., Xanthi 2008.
16. Thomas P. Exarchou, *Two Monographs: Anargyros Sigalas – Aristos Chasirtzoglou*, Region of Eastern Macedonia & Thrace – Xanthi Regional Unit, Xanthi 2014.
17. Georgios F. Batzakidis, *Haji Emin Agha, The Great Benefactor of the Ottoman Xanthi*, Xanthi 2020.
18. Christos Asteriou, *Small Empires – Muratti – A Farewell*, Polis, Athens 2021.

FIELDS OF INQUIRY AND SEARCH

1. Census and registry office of the Municipality of Xanthi
2. Service of Modern Monuments
3. Real Estate Agency of Xanthi
4. Municipal Cemetery of Xanthi
5. Hebrew Cemetery of Xanthi
6. Owner interview

INTERVIEWERS²

1. Ioannis Agortzas
2. George Alatzas
3. Adem Family
4. Vasredin Molla Family
5. Karvelis Family
6. Konstantinos Kourtidis
7. Victoria (Vicky) Michalopoulou-Michaloglou
8. Athanasios Nikolaidis
9. Aikaterini (Kaiti) Stavropoulou-Vlachou

FAMILY PHOTO ARCHIVES

1. Ioannis Agortzas
2. Aikaterini Adamidou
3. Victoria (Vicky) Michalopoulou-Michaloglou
4. Achilleas Stalios of Dimitrios
5. Aikaterini (Kaiti) Stavropoulou-Vlachou
6. Safet Bey Topouzlou

² Sincere thanks to our interviewers and to all those who provided photographs from their family archives.

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ INDEX

A

Ααρών Μωυσής 76, 77
 Αγγέλου Μιχαήλ 81
 Αγκόρτζας Ιωάννης 43, 146, 205, 206, 207, 209, 210
 Αδαμίδης Νικόλαος 48
 Αδαμίδου Αικατερίνη 199
 Αθανασίου Μεταξάς 163, 164
 Αλατάς Λεωνίδα 67
 Αλεξίου Θωμάς 91
 Αλεξίου Κοσμηματοπωλείο 192
 Αμοιρίδης Φίλιππος 12, 20
 «Απόλλων» θέατρο 57
 Αποστόλου-Σταυροπούλου Αικατερίνη 116, 118
 Ασλανίδης Ασημάκης 188
 Αχμέτ Αδέμ 135

B

Βαληξόγλου Κ. Αλέξανδρος 167
 Βασρεντίν Μολλά 166, 210
 Βαφειάδης Εμμανουήλ 67
 Βενιζέλος Ελευθέριος 134, 146, 203, 204
 Βόγιας Χαράλαμπος 206, 208, 209
 Βογιατζοπούλου Αναστασία 108
 Βόκαλη-Ζαννή Ελένη 188
 Βουδούρογλου Ευάγγελος 188

Γ

Γενισέα/Yenidje 24, 27, 28, 29, 30, 75, 112, 139, 170, 172
 Γεώργιος Α΄, βασιλιάς 21, 23
 Γιαννιού-Χολέβα Άννα 207
 Γκέρμαν Γκαλερί 57
 Γουδελής, οικογένεια 127
 Γούναρης, οικογένεια 148

Δ

Δανιήλ Δημήτριος 92
 Δερμεντζόπουλος Δημήτριος 196
 Δερμεντζοπούλου Άννα 196
 Δερμεντζοπούλου Ελισάβετ 196
 Δερμεντζοπούλου Φανή 196
 Δημητρακόπουλος, οικογένεια 57
 Δημητριάδη Ελισάβετ 85
 Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης 137, 201
 1^ο Δημοτικό Σχολείο Ξάνθης 38
 Δήμου Βικτωρία 49
 Δίπλα-Φέσσα Άννα 169

E

Εθνική Τράπεζα 24, 144, 183, 184, 185
 Ελληνικό Προξενείο 37
 Ενβέρ Μπέης Τοπουζού 180, 181

Z

Ζαλάχας Θεόδωρος 49

Θ

Θανόπουλος Κωνσταντίνος 18, 19, 210

I

Ιορδανίδης Μιχαήλ 71

K

Καλαϊτζής Θεολόγος 102
 Καλαϊτζίδου-Νικολοπούλου Μπίλλυ 123
 Καλογιάννη Ευγενία 48
 Καραδήμογλου Φωκίων 19, 56, 57, 58, 97
 Καραμπέτης Κωνσταντίνος 178
 Καρασακαλίδης Σ. 160
 Καρβέλης Ιωάννης 104
 Καρυωτάκης Εμμανουήλ 134, 135
 Καρυωτάκης Μενέλαος 134, 135
 Καφαντάρης 102
 Κερασίδης Σωκράτης 94
 Κεσκινίδης, οικογένεια 106
 Κοκμάδης Σωτήριος 119
 Κόντη-Μπλάτσιου Καλλιρρόη 112
 Κουγιουμτζόγλου Αθανάσιος 54, 55
 Κουγιουμτζόγλου Βασίλειος 43, 52
 Κουγιουμτζόγλου Δημήτριος 43, 46
 Κουγιουμτζόγλου Δημητρίου Μάρω 45
 Κουγιουμτζόγλου-Καλούδη Άννα 43, 45, 51, 52
 Κουγιουμτζόγλου Παντελής 43, 46, 52
 Κουντόγλου Κυριάκος 67
 Κοψιδάς Χρήστος 203
 Κυδώνης Νικόλαος 35
 Κωτσιούδης Σωκράτης 120

Λ

Λαδά Μαρία 123, 125
 Λαδός Γαβριήλ 123, 124, 125
 Λαδός Σωτήριος 123, 124, 125
 Λαδός Χρήστος 123, 125, 172
 Λαλάγκα Φωτεινή 40, 138
 Λαογραφικό Μουσείο Ξάνθης 42, 43

Λεονταρίδης Αθανάσιος 131
 Λεονταρίδης Κωνσταντίνος 50, 129
 Λεονταρίδη Φανή 131
 «ΛΟΥΞ» ξενοδοχείο 24, 180
 Λύκειο Ελληνίδων 143, 144

M

Μανούσης Χαράλαμπος 104
 Ματσίνειος Σχολή 38, 40, 138
 Ματσίνης Μεταξά Μιχαήλ 38, 88
 Μαυρίδης Δημήτριος 97, 102, 103
 Μαυρομιχάλη-Πιεράκου Κλειώ 49
 Μαυρομιχάλης Γεώργιος 49
 Μαυρουδής Παναγιώτης 48
 1^ο Μειονοτικό Δημοτικό Σχολείο Ξάνθης 182
 Μενεδιάν Αβέντις 132
 Μενεδιάν-Τσιλικιάν Ίρμα 132
 Μερλιέ-Λογοθέτη Μέλπω 55
 Μερλιέ Οκτάβιος 55
 Μεχμέτ Σουκρή Πασάς 119, 132, 133
 Μητροπολιτικό Μέγαρο 32, 33, 39
 Μητροπολιτικός Ναός Τιμίου Προδρόμου 18, 32, 33, 34, 35, 39
 Μιχάλογλου Αριστείδης 172, 173
 Μιχάλογλου Γαβριήλ 172, 173, 176
 Μιχάλογλου Δημοσθένης 169, 172, 173
 Μιχάλογλου-Δίπλα Ευφροσύνη 169
 Μιχάλογλου Ιωάννης 61, 63, 170, 172, 173
 Μιχάλογλου Κλεάνθης 172
 Μιχάλογλου-Λαδά Βικτωρία 172, 173
 Μιχάλογλου Πολύβιος 172, 173
 Μιχάλογλου Χρυσή 172
 Μιχαλόπουλος Κωνσταντίνος 61, 63
 Μιχαλόπουλος Μιχαήλ 61
 Μιχαλόπουλος Χρήστος 61, 63
 Μιχαλοπούλου Αλίκη 61, 63
 Μιχαλοπούλου-Μιχάλογλου Βικτωρία (Βίκυ) 61, 63, 121, 173
 Μουράτογλου-Μουράτης Βασίλειος 76
 Μουράτογλου-Μουράτης Δημοσθένης 77
 Μουράτογλου-Μουράτης Σοφοκλής 77
 Μπλάτσιος Στέφανος 112, 196

N

Νεοκλασικισμός 12, 13, 21, 22, 24, 32, 48, 52, 58, 84, 86, 94, 98, 100, 108, 109, 110, 112, 118, 120, 123, 140, 141, 144, 153, 154, 156, 159, 162, 173, 176, 181, 190
 Νηπιαγωγείο Στάλιου 40, 41

Νικολαΐδης Αθανάσιος 81
 Ντανιέλ Ισαάκ 150, 151, 153
 Ντανιέλ Σολλ 151

Ο

Ορφανίδης Ιωάννης 77, 83, 114
 Ορφανίδου Ασπασία 77
 Ορφανίδου-Χεκίμογλου Οκτάβια 83

Π

Παντάκη Αικατερίνη 61
 Παπαγαβρήλ Ευάγγελος 81
 Παπαδόπουλος Αντώνιος 83
 Παπαδοπούλου Δέσποινα 83
 Παπαναστασίου Ουρανία 84
 Παράσχου (Παρασχιδης) Νικόλαος 156
 Παταζιού Αγλαΐα 79, 80
 Πλατεία Βασιλέως Γεωργίου Β΄
 (κεντρική πλατεία Ξάνθης) 24, 26,
 189, 190, 191, 192, 193, 196
 Πολιτιστικό Αναπτυξιακό Κέντρο Θράκης
 (Π.Α.ΚΕ.ΘΡΑ.) 161, 162
 Πορτοκάλης (Πορτοκάλογλου) Νικόλαος 100

Ρ

Ραΐφ Μεχμέτ 85
 Ραπίτης Αριστείδης 154
 Ρεσήτ Μπέης Τοπουζλού 180, 181
 Ρόιδος Σταύρος 169
 Ρολόι κεντρικής πλατείας 20, 26, 182
 Ρουσοπούλου-Τσαντή Ουρανία 84
 Ρουσοπούλου Κωνσταντίνος 83

Σ

Σαδικά Χανούμ 119, 131, 132, 133
 Σαραλέκος Αθανάσιος 83
 Σαραλέκου Ελένη 83
 Σαφέτ Μπέης Τοπουζλού 180
 Σγουρός Ιωακείμ 32, 33, 88, 92
 Σελίμ Ιλχάν 69
 Σελίμ Ριτβάν 69
 Σιάκκας Τριαντάφυλλος 79
 Σιάκκας Χριστόδουλος 96, 97
 Σιγάλα-Γιαννίου Μαργαρίτα 207
 Σιγάλας Ανάργυρος 145, 146, 206, 207, 210
 Σκολούδης Αντώνιος 132
 Σολομών Μαρδοχαΐ 131
 Στάλιος Αχιλλέας του Δημητρίου 137
 Στάλιος Αχιλλέας του Στέφανου 140
 Στάλιος Γεώργιος του Παναγιώτη 114
 Στάλιος Δημήτριος του Αχιλλέα 137, 140

Στάλιος Ζαφειρίου του Παναγιώτη 146
 Στάλιος Παναγιώτης 38, 40, 136, 137, 139
 Στάλιος Στέφανος του Αχιλλέα 137
 Στάλιος Στέφανος του Δημητρίου 137
 Στάλιος Στέφανος του Παναγιώτη 137
 Στάλιου-Αρβανίτη Αντωνία 140
 Στάλιου Ευαγγελία του Αχιλλέα 137
 Στάλιου-Ορφανίδου Κλεοπάτρα 114
 Στάλιου-Χασιρτζόγλου Χαρίκλεια
 του Μένανδρου 140
 Σταυρόπουλος Απόστολος 116, 118
 Σταυρόπουλος Αυγουστής 116, 118
 Σταυρόπουλος Πέτρος 116, 118
 Σταυρόπουλος Σταύρος 116, 117, 118
 Σταυροπούλου-Βλάχου Αικατερίνη 118
 Σταυροπούλου Όλγα 116, 118
 Στεργιανόπουλος Γεώργιος 83
 Στυλιανίδης Μιχαήλ 20, 77

Τ

Τριανταφυλλίδη-Τραγάκη Ελένη 162
 Τσέπελης Εμμανουήλ 132
 Τσιάκος Παναγιώτης 209
 Τσίλλερ Ερνέστος 22, 23, 132, 206, 209
 Τσολακίδης Λουκάς 67

Υ

Υπαπαντή Γενισέας, Ιερός Ναός 29, 30

Φ

Φάλαγκα Ιουλία (Ζουλή) 61
 Φερνάντεζ Βίκτωρ 95
 Φερνάντεζ Ντίαζ Μαρσέλ 95
 Φιλήμονος-Σταυροπούλου Ελένη 116, 118
 Φιλιππίδου Αικατερίνη 96

Χ

Χαιϊδάς Χρήστος 196
 Χαλήλ Ιμπραήμ Μπέης 119, 131, 132, 133
 Χαλήλ Χιλμή Πασάς 134, 135
 Χαλιδέ Χανούμ 134
 Χαμδή Μπέης 200, 201
 Χάνσεν Θεόφιλος 22, 23
 Χάρτης Παραδοσιακού Οικισμού Ξάνθης 15
 Χασιρτζόγλου Δημήτριος του Κυριάκου
 143, 144
 Χασιρτζόγλου Δούκας 90
 Χασιρτζόγλου Ευριπίδης 76, 77
 Χασιρτζόγλου Καλυψώ 90
 Χασιρτζόγλου-Σιδέρη Ελένη,
 σύζυγος Δημητρίου 144

Χατζή Εμίν Αγάς 20, 182
 Χατζιδάκι-Αρβαντιδή Αλίκη 151, 152, 153
 Χατζιδάκι Μιράντα 151, 152, 153
 Χατζιδάκις Γεώργιος 151, 153
 Χατζιδάκις Μάνος 36, 81, 150, 151, 152, 153
 Χονδρός Περικλής 169
 Χρηστίδης Απόστολος 61, 63
 Χρηστίδης Πυγμαλίων 61, 63, 120, 121
 Χρηστίδης Χρήστος 60, 61, 63
 Χρηστίδου Μαρία 121
 Χρηστίδου-Μιχαλοπούλου Αλίκη 63

Α

Aaron Moses 76, 77
 Adamidis Nikolaos 48
 Adamidou Aikaterini 199
 Ahmet Adem 135
 Alatas Leonidas 67
 "Alexiou" jewellers 192
 Alexiou Thomas 91
 Amoiridis Filippos 12, 20
 Angelou Michael 81
 "Apollo" theatre 57
 Apostolou-Stavropoulou Aikaterini 116, 118
 Aslanidis Asimakis 188
 Athanasiou Metaxas 163, 164

Β

Blatsios Stephanos 112, 196

Γ

Chaidas Christos 196
 Chasirtzoglou Dimitrios of Kyriakos 143, 144
 Chasirtzoglou Doukas 90
 Chasirtzoglou Evripidis 76, 77
 Chasirtzoglou Kalypso 90
 Chasirtzoglou-Sideri Eleni, Dimitrios' wife 144
 Chatzi Emin Agha 20, 182
 Chiller Ernst 22, 23, 132, 206, 209
 Chondros Pericles 169
 Christidis Apostolos 61, 63
 Christidis Christos 60, 61, 63
 Christidis Pygmalion 61, 63, 120, 121
 Christidou Marisia 121
 Christidou-Michalopoulou Aliko 63
 Church of the Candlemas of the Lord at Genisea
 29, 30
 Clock Tower 20, 26, 182
 Cultural and Developmental Centre of Thrace
 (P.A.K.E.THRA.) 161, 162

D

Daniel Dimitrios 93
 Daniel Isaak 150, 151, 153
 Daniel Soll 151
 Democritus University of Thrace 137, 201
 Dermetzopoulos Dimitrios 196
 Dermetzopoulou Anna 196
 Dermetzopoulou Elisavet 196
 Dermetzopoulou Fani 196
 Dimitrakopoulos family 57
 Dimitriadi Elisavet 85
 Dimou Victoria 49
 Dipla-Fessa Anna 169

E

Enver Bey Topouzlou 180, 181

F

Falaga Julia (Zouli) 61
 Fernandez Diaz Marcel 95
 Fernandez Victor 95
 Filimonos-Stavropoulou Eleni 116, 118
 Folklore Museum of Xanthi 42, 43

G

Gallery of German 57
 Genisea/Yenidje 24, 27, 28, 29, 30,
 75, 112, 139, 170, 172
 George I, king 21, 23
 Giannou-Choleva Anna 207
 Goudelis family 127
 Gounaris family 148
 Greek Consulate 37

H

Halide Hanoum 134
 Halil Hilmi Pasha 134, 135
 Halil Ibrahim Bey 119, 131, 132, 133
 Hamdi Bey 200, 201
 Hansen Theophilos 22, 23
 Hatzidaki-Arvanitidi Aliko 151, 152, 153
 Hatzidaki Miranda 151, 152, 153
 Hatzidakis Georgios 151, 153
 Hatzidakis Manos 36, 81, 150, 151, 152, 153
 Hotel "LUX" 24, 180

I

Iordanidis Michael 71

K

Kafantaris 102
 Kalaitzidou-Nikolopoulou Billy 123
 Kalaitzis Theologos 102
 Kalogianni Eugenia 48
 Karabetsis Konstantinos 178
 Karadimoglou Phokion 19, 56, 57, 58, 97
 Karasakalidis S. 160
 Karvelis Ioannis 105
 Karyotakis Emmanuel 134, 135
 Karyotakis Menelaos 134, 135
 Keskinidis family 106
 Kindergarten of Stalios 40, 41
 Kokmadis Sotirios 119
 Konti-Blatsiou Kalirroï 112
 Kopsidas Christos 203
 Kotsioudis Sokrates 120
 Kountoglou Kyriakos 67
 Kouyoumtzoglou Athanasios 54, 55
 Kouyoumtzoglou Dimitrios 43, 46
 Kouyoumtzoglou-Kaloudi Anna 43, 45, 51, 52
 Kouyoumtzoglou Maro of Dimitrios 45
 Kouyoumtzoglou Pantelis 43, 46, 52
 Kouyoumtzoglou Vasiliios 43, 52
 Kydonis Nikolaos 35

L

Lada Maria 123, 125
 Ladas Christos 123, 125, 172
 Ladas Sotirios 123, 124, 125
 Lalanga Fotini 40, 138
 Leontaridi Phani 131
 Leontaridis Athanasios 131
 Leontaridis Konstantinos 50, 129
 Lykeio Ellinidon 143, 144

M

Manousis Charalambos 105
 Map of the Traditional Settlement of Xanthi 15
 Matsinis Michael of Metaxas 38, 88
 Matsinis' School 38, 40, 138
 Mauroudis Panagiotis 48
 Mavridis Dimitrios 97, 102, 103
 Mavromichali-Pierakou Cleo 49
 Mavromichalis Georgios 49
 Mehmet Soukri Pasha 119, 132, 133
 Menedian Aventus 132
 Menedian-Tsilikian Irma 132
 Merlier-Logotheti Melpo 55
 Merlier Octavius 55
 Metropolitan Church of St. John the Baptist
 17, 32, 33, 34, 35, 39

Metropolitan Hall 32, 33, 39
 Michaloglou Aristides 172, 173
 Michaloglou Chrysi 172
 Michaloglou Demosthenes 169, 172, 173
 Michaloglou-Dipla Efrosyni 169
 Michaloglou Gabriel 172, 176
 Michaloglou Ioannis 61, 63, 170, 172, 173
 Michaloglou Kleanthis 172
 Michaloglou-Lada Victoria 172, 173
 Michaloglou Polyvios 172, 173
 Michalopoulos Christos 61, 63
 Michalopoulos Konstantinos 61, 63
 Michalopoulos Michael 61
 Michalopoulou Aliko 61, 63
 Michalopoulou-Michaloglou Victoria (Vicky)
 61, 63, 121, 173
 1st Minority Primary School of Xanthi 182
 Muratoglou-Muratis Demosthenes 77
 Muratoglou-Muratis Sophocles 77
 Muratoglou-Muratis Vasiliios 77

N

National Bank 24, 144, 183, 184, 185
 Neoclassicism 6, 12, 13, 21, 22, 24, 32, 48, 52, 58,
 98, 108, 110, 112, 120, 123, 141, 154, 156, 162, 173
 Nikolaidis Athanasios 81

O

Orphanidis Ioannis 77, 83, 114
 Orphanidou Aspasia 77
 Orphanidou-Hekimoglou Octavia 83

P

Pantaki Aikaterini 61
 Papadopoulos Antonios 83
 Papadopoulou Despina 83
 Papagabriel Evangelos 81
 Papanastasiou Ourania 84
 Paraschou (Paraschidis) Nikolaos 156
 Pataziou Aglaia 79, 80
 Philippidou Aikaterini 96
 Portokalis (Portokaloglou) Nikolaos 100
 1st Primary School of Xanthi 38

R

Raif Mehmet 85
 Rapis Aristides 154
 Resit Bey Topouzlou 180, 181
 Roidos Stavros 169
 Roussopoulos Konstantinos 83
 Roussopoulou-Tsanti Ourania 84

S

Sadika Hanoum 119, 131, 132, 133
 Safet Bey Topouzlou 180
 Saralekos Athanasios 83
 Selim Ilhan 69
 Selim Ritvan 69
 Sgouros Ioakim 32, 33, 88, 92
 Siakkas Christodoulos 96, 97
 Siakkas Triantafyllos 79
 Sigala-Giannou Margarita 207
 Sigalas Anargyros 145, 146, 206, 207, 211
 Skouloudis Antonios 132
 Solomon Mordochai 131
 Stalios Achilleas of Dimitrios 137
 Stalios Achilleas of Stefanos 140
 Stalios Dimitrios of Achilleas 137, 140
 Stalios Georgios of Panagiotis 114
 Stalios Panagiotis 38, 40, 136, 137, 139
 Stalios Stephanos of Achilleas 137
 Stalios Stephanos of Dimitrios 137
 Stalios Stephanos of Panagiotis 137
 Stalios Zapherios of Panagiotis 146
 Staliou-Arvaniti Antonia 140
 Staliou-Chasirtzoglou Hariklia of Menandrou 140
 Staliou Evangelia of Achilleas 137
 Staliou-Orphanidou Cleopatra 114
 Stavropoulos Apostolos 116, 118
 Stavropoulos Augustis 116, 118
 Stavropoulos Petros 116, 118
 Stavropoulos Stavros 116, 117, 118
 Stavropoulou Olga 116, 118
 Stavropoulou-Vlachou Aikaterini 118
 Stergianopoulos Georgios 83
 Stylianidis Michael 20, 77

T

Thanopoulos Konstantinos 18, 19, 211
 Triantafyllidi-Tragaki Eleni 162
 Tsepelis Emmanuel 133
 Tsiakos Panagiotis 209
 Tsolakidis Loukas 67

V

Vafiadis Emmanuel 67
 Valixoglou Alexandros K. 167
 Vasileos Georgiou II square (central square)
 24, 26, 189, 190, 191, 192, 193, 195
 Vasredin Molla 166, 211
 Venizelos Eleftherios 134, 146, 203, 204
 Vogias Charalambos 206, 208, 209
 Vogiatzopoulou Anastasia 108
 Vokali-Zanni Eleni 188

Voudouroglou Evangelos 188

Z

Zalachas Theodoros 49

ΤΟ ΛΕΥΚΩΜΑ «ΞΑΝΘΗ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΝΕΟΚΛΑΣΙΚΩΝ ΚΤΗΡΙΩΝ ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΟΙΚΙΣΜΟΥ» ΓΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ ΤΗΣ ΕΚΔΟΤΡΙΑΣ ΕΛΕΝΗΣ ΔΙΑΦΩΝΙΔΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΔΗΜΟ ΞΑΝΘΗΣ, ΜΕ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Σ. ΜΑΥΡΟΜΑΤΗ, ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΙΩΑΝΝΑΣ Β. ΚΑΛΟΥ, ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ ΓΙΑΝΝΗ ΣΙΔΕΡΙΔΗ, ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ ΤΖΕΝΗΣ ΚΑΤΣΑΡΗ-ΒΑΦΕΙΑΔΗ, ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ ΜΟΥΡΔΙΚΟΥΔΗ, ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ ΕΛΠΙΔΑΣ ΠΕΡΔΙΚΗ, ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟ ΕΚΔΟΣΗΣ ΓΙΑΝΝΗ Χ. ΔΙΑΦΩΝΙΔΗ, ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΘΗΚΕ, ΤΥΠΩΘΗΚΕ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΗΘΗΚΕ ΣΤΙΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ **TWO K PROJECT ΕΠΕ**, ΤΟΝ ΑΥΓΟΥΣΤΟ ΤΟΥ 2023, ΣΕ ΧΑΡΤΙ VELVET 130 ΓΡ. ΚΑΙ 500 ΑΝΤΙΤΥΠΑ.

THE BOOK "XANTHI: HISTORY AND RECORDING OF THE TRADITIONAL SETTLEMENT'S NEOCLASSICAL BUILDINGS" ON BEHALF OF THE PUBLISHER ELENI DIAFONIDOU FOR THE MUNICIPALITY OF XANTHI, WITH HISTORICAL TEXTS BY KONSTANTINOS S. MAVROMATIS, ARCHITECTURAL TEXT BY IOANNA V. KALOU, TRANSLATION IN ENGLISH BY YANNIS SIDERIDIS, EDITING BY TZENI KATSARI-VAFEIADI, PROOFREADING BY NEKTARIOS MOURDIKLOUDIS, PROOFREADING IN ENGLISH TEXT BY ELPIDA PERDIKI, EDITORIAL COORDINATION BY YANNIS CH. DIAFONIDIS, WAS PRODUCED BY THE COMPANY **TWO K PROJECT LTD**, IN AUGUST 2023, IN 500 COPIES, ON VELVET 130 GR. PAPER.

